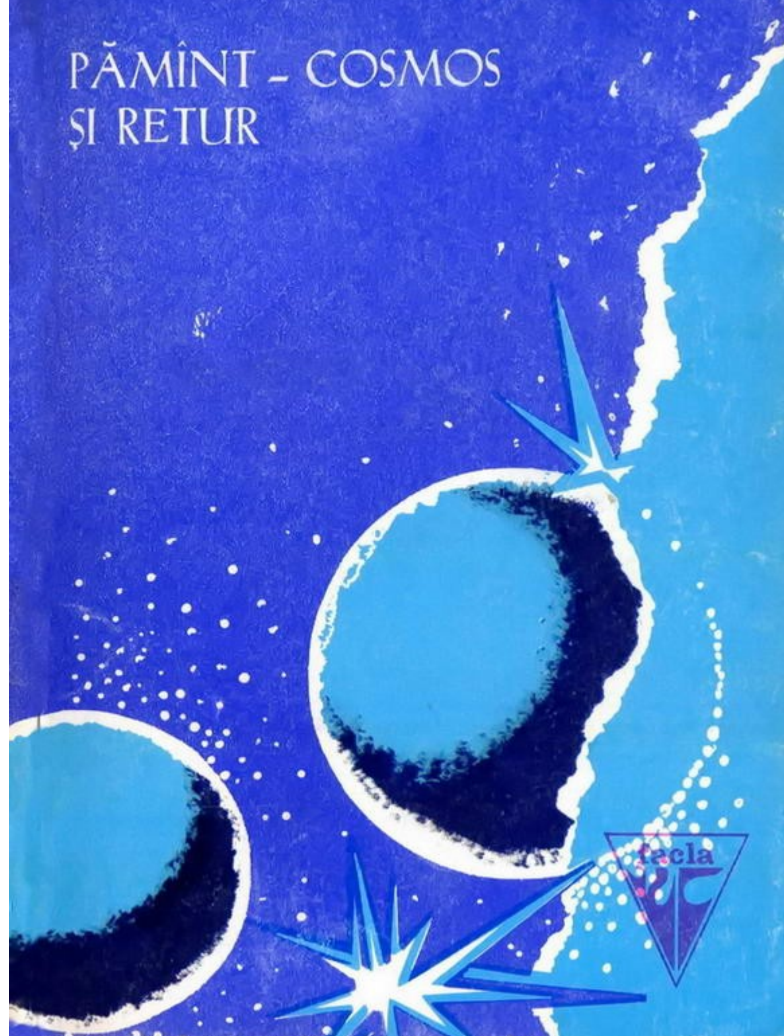

VICTOR IANCU
DUMITRU MUREȘAN
PĂMÎNT – COSMOS
ȘI RETUR
facla

VICTOR IANCU
DUMITRU MUREŞAN

PĂMÂNT – COSMOS ŞI RETUR

EDITURA FACLA
TIMIŞOARA, 1980

Coperta: NICOLAE LENGER
Bun de tipar: 18.02.1980. Apărut: 1980.

ÎNCEPUTUL

Zborul decurgea lin acum. Peste sufletul lui Adrian se aşternea treptat împăcarea. Simţea că orice efort de împotrivire ar fi zadarnic. „Totuşi, totuşi… se gândea. Unde-am greşit, cum am greşit?” închise ochii să poată rememora mai bine. „Aşaaa… Lucram de zor la volumul al doilea al tratatului meu, pe care mă hotărâsem să-l intitulez… cum naiba? Vezi că nu-mi aduc aminte? Sunt totuşi obosit. Munca asta în arhive m-a extenuat. Închipuiţi-vă, să cercetezi cum se comportau generaţiile secolului XX după revelion! Şi comportamentul ăsta să-l încadrezi în modele. Că, de acum nu mai putem înghiţi dezordinea descriptivă a veacurilor trecutei Deşi nu tot ce-i ordonat e şi plăcut; şi uneori nici măcar valoros nu este. Dovadă: multora le-a plăcut volumul întâi, care în bună măsură e o lucrare de detalii, scrisă parcă de un martor al acelor vremuri. Ce dracu’, încep să mă laud! Lucram deci la cartea mea, dar eram mereu conturbat. La un moment dat am izbucnit:

— Oare ce-o avea videograful ăsta? De câteva minute mă tot semnalizează. Poate că trebuie să-ţi acord şi ţie atenţie, iubit aparat clasic, mi-am zis. Să-ţi privesc mutrişoara şi să văd ce doreşti să-mi spui.

Ahaa! Mi se transmite o scrisoare. Ia să vedem despre ce e vorba:

Către

Dr. eminent Adrian Columbescu ICST (Institutul de Cercetare **a** Secolelor Trecute) 24 B 7 POIANA AMINTIRILOR

Acum, când ne mai despart doar câteva ore de intrarea triumfală în anul 2201, întregul nostru colectiv, din care face parte şi simpaticul tău frate Laurian Columbescu, cu care eşti în permanent dezacord în privinţa trecutului, prezentului şi viitorului, te invită cu prietenie şi căldură să sărbătoreşti împreună cu noi revelionul, la SPVS-L (Staţiunea Pilot a Vitezelor Super-

Lumină) de pe PLATFORMA PIETROSUL, indicator 100 M 33.

Trecem peste marile noastre controverse şi peste prăpăstioasele deosebiri de vederi care ne despart, pentru a-ţi recunoaşte infinitele calităţi de savant eminent, istoric informat, cercetător asiduu al revelioanelor secolului XX. Am lecturat pe nerăsuflate strălucita-ţi lucrare, i-am savurat parfumul de floare aleasă şi-am hotărât ca intrarea noastră în cel de-al XXIII-lea secol să se realizeze în strictă conformitate cu recomandările tale.

Asigurându-te de întreaga noastră consideraţie, permite-ne să ne exprimăm speranţa că invitaţia noastră va fi onorată de dorita ta prezenţă.

Eşti mai mult decât aşteptat.

Platforma Pietrosul, 31 decembrie

2200 (stil vechi)

Colectivul de prieteni

Aha! Asta era!? Dar n-o să mă păcăliţi voi pe mine. După ce ani de zile v-aţi bătut joc de mine, afirmând dispreţuitor că mă ocup de lucruri minore şi inutile şi că mi-am luat doctoratul, iar mai apoi eminenţa, învăţând lumea să piardă vremea în loc să lucreze, acum vă treziţi că lucrarea mea este interesantă, ba chiar folositoare. S-o credeţi voi că mă păcăliţi. Eu, fraţilor, am de lucru. Nu-mi pierd vremea cu petreceri. Soţia mi-e de gardă la spital, copiii sunt la grădiniţă. Abia am prins acest moment prielnic pentru a termina într-o primă formă volumul II. în viaţă trebuie să lucrezi întâi, prieteni de ocazie ce sunteţi, şi abia apoi îţi poţi permite să te distrezi. Ei da, dacă-mi rămâne puţin timp, voi urmări şi eu la poliecran revelioanele de pe glob. Dar întâi, repet, munca, cercetarea!

Ce se întâmplă cu mine? Ce vorbesc? Parc-aş fi o bandă de magnetofon care reproduce discursurile lui

Laurian. În controversele cu aceşti roboti care-şi permit să mă conturbe acum, eu am apărat tocmai dreptul oamenilor la poezie, la iubire şi la distracţie. Ei îmi

vorbeau doar de viteza lor super-lumină, pe care eu şi-acum o cred pură himeră. Ei se hrănesc cu pastile, pentru a nu pierde din timpul destinat experimentelor. Curios veac! Şi mai curios trebuie să fie cel care vine. Mda! Cel care vine! Mâine vom fi într-a lt secol. Noaptea asta este o importantă frontieră. Şi eu ce vreau să fac? Să cercetez revelioanele altora pentru a uita de-al meu. Şi încă ce revelion! Care desparte două secole. Sau poate că le uneşte. Strămoşii noştri ştiau să cinstească şi pragul dintre ani, cârmite pe cel dintre decenii sau dintre veacuri? Ehei, poate c-am început să-mbătrânesc. Eu, care m-am lăudat cu tinereţea veşnică, cu tinereţea oamenilor care se ocupă de cercetarea sufletului... Nu! Trebuie să mă duc la revelion. Negreşit. Pun în funcţie înregistratorul şi-o să văd imaginile din alte părţi ulterior. Acum trebuie să plec.

Invitaţia a căzut mai mult decât prompt. Simt cum mă stăpâneşte deja curiozitatea. O sumedenie de întrebări mi se perindă prin minte, parc-ar fi aduse pe-o bandă transportoare de mare viteză: De unde ţuică originală sau coniac? De unde cârnăciori proaspeţi, sărmăluţe sau purcel la tavă? De unde şampanie, de unde ţigări Kent? Toată lumea cunoaşte modul nostru de alimentaţie super-evoluat. Admit dispariţia fumatului, dar nu înţeleg de ce era nevoie să renunţăm la papricaş de pui cu mămăliguţă sau la pârjoale moldoveneşti?

Exact! Mi-a venit o idee. Le voi da nişte replici, de să-i usture. Parcă-i văd cu câtă lăcomie se vor înfrupta din gustoasele bucate gătite ca-n urmă cu două secole. O să afle *că* şi atunci se mânca foarte bine, deşi strămoşii noştri nu cunoşteau formele „moderne” de alimentare prin pastile. Să mă grăbesc. Le voi demonstra concret cum se distrau oamenii de revelion în secolul XX.

...Iată-mă şi la SPVS-L! Şi ce surpriză! Asta mai zic şi eu primire! Pentru întâmpinare mi se aşterne automat covorul alb, destinat numai oaspeţilor de rang înalt. Sunt înconjurat de gazde, care apar mereu pe benzi rulante. Emoţiile bucuriei mă copleşesc şi mai mult când îl văd pe

Laurian, fratele meu, apropiindu-se, în fruntea formaţiei orchestrale şi cântând «Mulţi ani trăiască!» Iată şi pluguşorul! Minunat! Aproape că nu-mi vine să cred. Mi se pare prea mult. Primirea aceasta mă măguleşte, dar mi se pare oarecum exagerată. Nu-mi pot explica o asemenea atitudine, căldura sufletească neobişnuită, în faţa unui adversar teoretic înverşunat.

Le răspund cu un zâmbet de superioritate, dar în cele din urmă prietenos totuşi. Ce-oi fi făcut, de-am devenit dintr-odată atât de grozav? Nici dacă le-aş fi dezvăluit cele mai imposibile formule ale vitezei super-lumină, n-aş fi meritat astfel de ceremonii. Un tratat despre revelioanele secolului XX e puţin şi de importanţă relativă. E mai mult o lucrare informativă. Hotărât lucru, nu înţeleg ce se petrece cu ei! Nu cumva aceşti amici din tabăra adversă, în frunte cu al meu frăţior, s-au gândit să-şi bată joc de mine? Sau totuşi şi-au propus să se distreze descoperind noul din vechi? Mai ştii? Dacă vor râde de mine ca de un bufon? Nu cred să meargă totuşi până acolo şi să-mi încalce într-atât demnitatea. Dar acum, ce-o fi o fi!

Laurian şi colegii săi se află la un pas de mine. Sunt mai bine dispuşi ca oricând, iar fratele se pregăteşte să-mi adreseze câteva cuvinte:

— Eşti foarte bine venit, dragul nostru! în cinstea ta am organizat cel mai minunat revelion al secolului ce vine.

— Mulţumesc, mulţumesc, le răspund. Sunt deosebit de emoţionat. Surpriza voastră este mai mult decât plăcută.

— Şi asta-i abia începutul, mi se răspunde.

Dau mâna cu Laurian şi cu colegii lui, ne îmbrăţişăm, ca semn al pactului dintre noi, pact ce părea să vestească începutul înţelegerii noastre de fond. Acum mă simt printre ei ca şi cum nicicând n-ar fi existat între noi neînţelegeri ireconciliabile. Dar dacă în realitate aceste neînţelegeri nici n-au existat? Las gândurile la o parte şi-i urmez. Ne îndreptăm, după câte bănuiesc, spre sala în care vom petrece revelionul. Sincer să fiu, n-am fost

niciodată aici, deşi distanţa de la Poiana Amintirilor până la Platforma Pietrosul e destul de mică. Discordia dintre noi a fost atât de adâncă încât nu mi-am închipuit că ne vom înţelege vreodată.

Sunt poftit în fruntea mesei. Minunat! Totul e aranjat după modelul veacului al douăzecilea. Dar de unde au scos noii mei prieteni atâtea bunătăţi? Ţuică şi coniac, vin şi şampanie, apetitive la discreţie, fripturi din cele mai alese, purcel la tavă şi aLte delicateţuri îmi defilează pe dinaintea ochilor. Oare vestita ciorbă de potroace se va arăta spre dimineaţă?

Ne simţim cu toţii foarte bine. Nu discutăm nici măcar în treacăt despre vitezele super-lumină şi nici despre inutilitatea sau ridicolul ştiinţei istorice. Nu vor nici ei să-şi strice noaptea de revelion cu discuţii sterile, contradictorii şi interminabile. Ce, dacă-ţi roteşti privirea dintr-o parte a pământului spre cealaltă şi vezi puzderia de stele, înseamnă că realizezi o viteză egală cu aceea a gândului? Mâine se vor trezi spunând că sunt capabili să întreacă Viteza gândului. Aberaţii! Cine ştie ce vor mai născoci? Dar s-o las şi eu baltă. E mai bine să se spună glume decât să discuţi ceva enervant.

Sticlele de şampanie sunt desfundate una după alta, spre bucuria tuturor. Nu mă pot obişnui cu atâta exuberanţă din partea lor. Eu sunt convins că dacă nu mi-ar fi citit lucrarea despre revelioane nici acum nu s-ar înfrupta din bunătăţile pământului. Ăştia ar fi în stare ca pentru dezlegarea unei ecuaţii să renunţe şi la sărutatul propriilor neveste, ba chiar să le lase fecioare. Şi despre alimentaţie ar fi în stare să ţină câte-o expunere, zicând: «cândva oamenii se hrăneau cu un fel de substanţă denumită pâine. Aceasta se prepara din boabele măcinate ale unei plante căreia îi ziceau grâu». Apropo, văd că s-au adus plăcinte cu brânză. Să mă servesc şi eu cu una, mai ales că mi se oferă cu atâta plăcere.

Miezul nopţii a venit neaşteptat de repede, cu o viteză apropiată de cea susţinută în teoria lor. Păşim în

anul 2201 cu voioşie şi pocnituri ale dopurilor de la sticlele de şampanie. Fratele meu Laurian mă îmbrăţişează. Ne strângem bărbăteşte în braţe şi uităm, poate pentru o clipă poate pentru totdeauna, de neîntreruptele noastre certuri. Toţi adversarii vin la mine şi ne felicităm reciproc. Printre ei, şi frumoase domnişoare, căci SPVS-L se sprijină în bună măsură pe inteligenţa şi stăruinţa savanţilor-femei (faţă de care limba a rămas încă datoare: deşi sunt de sex feminin le zicem încă *cercetător, savant, inventator, om de ştiinţă*). Ciocnim paharele cu şampanie şi le dăm peste cap însetaţi şi nerăbdători să ne răcorim. Toţi îmi dau acum dreptate în legătură cu înţelepciunea strămoşilor noştri din secolul al XX-lea. Nu de proşti se distrau ei cu prilejul evenimentelor mai însemnate. Oamenii au nevoie şi de destindere şi de uitare.

Dar iată că orchestra nu ne lasă să bem peste măsură. Ne invită prin armoniile ei la dans. Eu o fac cu plăcere. Nici savanţii nu vor să se lase mai prejos. O pornesc şi ei în viitoarea muzicii antrenante. Nu ca să mă laud, dar aici îi depăşesc net. Nici nu-i de mirare. Pe Platforma Pietrosul să înveţi dansul? Poate dansul planetelor şi al navelor cosmice. Eu însă... eu în Poiana Amintirilor, studiind revelioanele secolului XX, cum să nu mă gândesc la dans? Iar acum pot dovedi prin încă un argument utilitatea ştiinţelor aşa-zis umanistice. Ba, mai mult! Pot trezi partenerelor de dans un interes sporit în comparaţie cu adversarii mei de ieri.

Sunt de-a dreptul emoţionat. Şi mândru. Deşi nu s-a declarat „invită doamnele!” (să nu uităm că la dans s-a păstrat tacit, tradiţia ca bărbaţii să invite), eu sunt schimbat din zece în zece secunde. Trec, fermecat şi îmbătat de miresme, de la o parteneră la alta. Câtă plăcere şi cită încântare! De ce mă doresc oare toate? Numai pentru că dansez mai bine? Oare nu şi pentru că sunt „altfel” decât ceilalţi? Sau pur şi simplu pentru că i-am învăţat să se destindă, pentru că acum, în prag de an nou şi de veac nou, i-am sustras de la preocupările lor

obişnuite, amintindu-le că pe pământ există şi alte valori în afară de cele ale ştiinţei şi tehnicii? Oricare ar fi adevărul, mă copleşeşte atenţia pe care mi-o acordă tinerele savante (poate ar trebui să zic „tinerele femei”, pentru că la dans sunt mai puţin „oameni de ştiinţă” şi mai mult femei). O singură undă de întristare mă străbate, fără a-mi ştirbi substanţial din exuberanţă: toate se comportă cu mine exact la fel; toate sunt la fel de drăgălaşe şi de tandre. Iar eu aş dori un plus de afecţiune din partea câtorva, faţă de care mă simt deja mai legat. Şi să fiu sincer, nu mi-ar displăcea o mai îndelungată companie a blondei ce m-a invitat ultima la dans.

— Să ne trăieşti, istoricule! Şi să mai descoperi multe sărbători ale secolului XX! Noi, cei de pe Platforma Pietrosul, ne angajăm să le reînviem. E multă înţelepciune în ele.

— Păcat că nu pot răspunde invitaţiei tale, iubite super-luminist! Eu mă ocup doar de revelioane. Chiar acum elaborez volumul doi, în care voi vorbi despre ceea ce făceau pământenii după revelion.

— Interesant! Dar mai ales neplăcut. De ce n-ai scris tu mai demult volumul ăsta. Ce ne-om face noi dimineaţă? Nu ştim cum să ne petrecem perioada post-revelion.

— Ei, vă descurcaţi voi, le-am răspuns eu măgulitor.

— Încă ceva şi apoi te lăsăm în pace, să dansezi la nesfârşit (numai să nu strângi prea tare la piept nevinovatele noastre fecioare). De ce, mă rog frumos, întrebă iscusitul tehnograf Titus Mălăieru, n-ai putea tu descoperi şi alte sărbători din secolul XX? Ce, strămoşii noştri de-atunci se distrau doar la revelion?

— Evident că nu. Aveau multe alte sărbători. Dar tu nu poţi înţelege că eu sunt specialist doar în revelioane? De celelalte sărbători se ocupă alţi cercetători. E adevărat că noi conlucrăm, doar toţi aparţinem Institutului de Cercetare a Secolelor Trecute din Poiana Amintirilor, dar fiecare-şi are sectorul lui. Tu de ce nu studiezi, de pildă, comportarea taurilor în zborurile astrale şi îţi mănânci

viaţa cu himerica viteză superlumină?

— Tu nu compara ştiinţa cu poveştile…

— Ia lasă-l în pace, măi Mălăierule! interveni un altul. Ce, vrei să ne certăm din nou, acum când am pus pace? Fiecare cu preocupările sale. Iar acum, toţi laolaltă, cu revelionul! Minunată invenţie! Să cânte muzica!

Veselia se declanşă instantaneu, şi parcă mai turbată. Numai eu mă simţeam altfel. Nu că m-ar fi indispus peste măsură incidentul cu Mălăieru. Faţă de controversele de altă dată, ciocnirea de acum era o hârjoană infantilă. Dar parcă-mi lipsea ceva. Mă ridicai de la masă. Ghicindu-mi parcă gândurile, simpatica mea blondă se apropie.

— Doar nu vreţi să ne părăsiţi, mi se adresă ea cu un surâs ce voia să exprime regretul.

— Ei, cum ar putea fi vorba de aşa ceva? Mai ales acum, când dumneavoastră sunteţi lângă mine. Aş lua puţin aer însă. Parcă am băut cam mult.

— Nu, n-aţi băut mult. Dar dacă vreţi să ieşiţi pentru câteva clipe, poftiţi. Va *permit.* Ultimele cuvinte le-a rostit cu atâta gingăşie, iar zâmbetul ochilor ei a fost atât de tulburător, încât eu m-am pierdut de-a binelea. Nu ştiu ce i-am răspuns sau dacă i-am răspuns ceva.

Îmi aduc aminte doar că s-a îndepărtat uşor, cu nişte paşi abia perceptibili. Iar surâsul îi stăruia parcă şi în părul acela atât de blond ce-i acoperea umerii şi braţele şi aproape tot trupul, ca în veacurile trecute pelerinele doamnelor din înalta societate. Am ieşit apoi să mă răcoresc. Mă simţeam bine totuşi. Deşi undei de tristeţe anterioară i s-a adăugat acum alta: Cum pot eu să petrec atât de senin, fără să mă gândesc la soţia mea, la copii? Doar nu sunt pe cale să mă înstrăinez de ei? Fleacuri! încep să gândesc ca puritanii secolului XX, să am sentimentele lor. Azi nu mai are ce căuta sensul de culpă în faţa unor momente plăcute ale vieţii. Trebuie să ne simţim vinovaţi numai dacă fericirea noastră (fie şi de moment) se clădeşte pe ruina sufletească a altora. Asta e altceva. Or, eu în această seară n-am lezat pe nimeni

simţindu-mă bine. Dimpotrivă, cred că am reuşit să-i înveselesc şi pe alţii.

La naiba cu gândurile triste! Ia să mă răcoresc puţin şi să privesc machetele aparatelor de zbor cu viteză superlumină. Oare dulapul acela transparent ce-o fi? Parcă-i din sticlă... sau din celuloid. Mă apropii. Pe unde se intră oare? Nu văd nicio uşă. Abia disting muchiile paralelipipedului. Încerc să-i pipăi suprafeţele. Formidabil! Nu-i decât aparenţă. Pereţii dulapului sunt confecţionaţi din... aer. Mă decid să trec prin el. Stop! După ce-am trecut de unul, al doilea pare de oţel. Culmea! Ba şi cel prin care am intrat. Sunt închis. Încerc să ies. Nu pot. Asta-i o capcană. Dar la ce folosesc atâtea butoane? Abia acum observ că pereţii mai înguşti sunt plini de butoane de toate culorile. Apăs pe cel mai mare. Pereţii „dulapului 1 devin din nou penetrabili. Ies. Dar numai pentru o clipă. Cuşeta asta mă fascinează. Odată intrat, pereţii devin din nou duri. Asta e bine, mă gândesc eu. Nu poţi fi atacat din exterior. Ia să văd la ce-or fi folosind celelalte butoane. Apăs pe primul: mut. Apăs pe al doilea: nimic. Apăs pe al treilea: aud o muzică superbă, dar parcă nepământeană; ceva ce vine de departe. Închid ochii pentru a o auzi mai bine. De unde această ciudată concepţie că dacă închizi ochii auzi mai bine? Excepţional! Un concert despre care locuitorii Greciei antice ar fi spus că e divin. Ba şi generaţiile secolului XX l-ar fi numit aşa. Bineînţeles, cu un termen cvasimetaforic.

Să fi trecut aşa vreo treizeci – patruzeci de secunde. Armoniile acelea îmi pătrunseseră până în cele mai tainice unghere ale sufletului. Am deschis totuşi ochii. Consternare! Cuşeta în care intrasem eu nu se mai afla pe Platforma Pietrosul. Beculeţele, cu excepţia celui mare, erau toate aprinse. Zburam. Pământul era deja departe. În jurul meu vedeam doar lumea astrală. Nici urmă de pământ. Dar revelionul... dar revelioanele mele din secolul XX? Totul s-a sfârşit.

Adrian Columbescu n-avea de unde să ştie că de fapt

abia acum… începea totul. În acele clipe începea cea mai neobişnuită aventură pe care o putea trăi un pământean din veacul al XXIII-lea.

„SUPERCIVILIZAŢIE”

„Străbat lumea astrală cu o viteză mai mare decât a fulgerului. În jurul meu defilează mii de mărgele cu străluciri diferite. Inima mi s-a făcut cât un ou de ţintar, în fiece clipă mă aştept ea din fosta-mi persoană să se aleagă praful şi pulberea. Şi mă tot întreb: cine m-a pus să mă joc cu aiurita asta de cuşetă zburătoare? M-am suprasaturat de-atâta drum printre stele. Dar ce-mi văd ochii?”

Adrian Columbescu tresări înspăimântat. La început crezu că visează. Apoi se convinse că e realitate… dacă realitate este însuşi zborul său printre stele.

O mărgea, dintre sutele de mii care-i obosiseră ochii în vremea din urmă, creştea vertiginos. Acum e cât o minge de fotbal, ba cât un bolovan. Ba şi mal mare… cât un munte. Extraordinar! E un astru, o planetă. Cuşeta îşi micşorează viteza. Încep să se vadă pete de apă şi pete de uscat: continente, oceane, insule. „Vin fulgere spre mine! Nu mai văd nimic”. În jurul cuşetei, un nor de vată. Dispare imponderabilitatea. Lui Columbescu i se pare că se sufocă. Din fulg revine la greutatea normală. Apoi i se pare că a devenit mai greu. „Sau sunt escortat de vânt?”

În jurul lui o mulţime de zgomote. N-a mai auzit niciodată aşa ceva. I se par foarte stranii. Picioarele – tremură de frică, deşi pentru el e totuna de-acum. Totuşi ar vrea să mai trăiască o clipă… „aşa din curiozitate, deşi sentinţa condamnării mele la moarte a fost semnată când am apăsat pe afurisitele alea de butoane”. Dar soarta e mai bună decât speră eroul nostru. După o vreme începe să audă şi sunete cunoscute. Parcă ar fi nişte semnale radio. Ce păcat că nu le cunoaşte bine!

Adică nu se pricepe la tehnică. „Un om al secolului XXIII care n-a avut bunăvoinţa să înveţe lucruri atât de banale”.

Dar sunetele se înteţesc. Şi sunt tot mai familiare

pentru astronautul nostru. Par glasuri omeneşti, deşi, evident, nu sunt. Mai apoi se aud nişte semnale ce aduc a somaţii, a avertizări, ca pe pământ. Dar sensul lor nu-l desluşeşte. Mai trece un timp. Semnalele devin tot mai limpezi şi tot mai asemănătoare ou vocea omenească, până când se transformă în cuvinte inteligibile.

— Cine eşti?

— Eu.

— Cine eşti „Eu”?

— Eu, Adrian Columbescu. Ăsta îmi este numele.

— De unde vii, Eu Adrian Columbescu?

— Numele meu este Adrian Columbescu, iar „eu” este pronume…

— De unde vii?

— De la revelion.

— Unde se află planeta Revelion?

— Nu există planeta Revelion. Eu vin de pe Pământ; de pe Terra.

Răspunsul lui Columbescu este iritat, deoarece el are impresia că de fapt se află tot pe pământ. Doar băutura îl face să viseze şi să spună aiureli. „S-o ia dracu’ de băutură tip secolul XX! Am ajuns de ruşinea fratelui meu şi a colegilor lui. De bună seamă, ei îşi bat joc de mine arătându-mi aştri pe cine ştie ce ecrane şi punându-mi întrebări cosmice”.

Dar n-apucă să-şi încheie gândurile şi remuşcările că este pus din nou în alertă. O altă voce şi mai poruncitoare, ieşită din obiectul acela ciudat care-i dă târcoale, străbate cuşeta pământeanului:

— Cu ce gânduri ai venit la noi? Răspunde, că altfel te distrugem.

„Am intrat în horă. Trebuie să răspund cu sinceritate”:

— Am venit cu gânduri bune. De fapt, eu n-am vrut să vin la voi.

— De ce ai venit?

— Întâmplător. M-am rătăcit.

— Ciudat. Cum te poţi rătăci în Univers?

— O să vă explic. Acum am însă nevoie de ajutor.

Dacă vreţi să mi-l daţi, bine! Dacă nu, distrugeţi-mă!

— Constatăm că eşti sincer.

— N-am altă soluţie. De fapt, n-am minţit niciodată.

— Urmează-ne.

— Nu ştiu să vă urmez decât cu ajutorul vostru.

— De ce?

— Nu ştiu să manipulez aparatul de zbor.

Obiectul misterios din care i s-a vorbit lui Columbescu dispare şi norii de vată se strâng toţi în jurul cuşetei, dirijând-o într-o direcţie nesesizată de ocupantul ei. Apoi cuşeta se aşază pe sol; norii dispar ea prin farmec.

O voce porunceşte:

— Ieşi afară pentru dezinfecţie!

— Cu plăcere.

Uşile cuşetei se deschid fără ca Adrian să mai apese pe butoane şi el păşeşte pe un fel de sol gălbui-vernil. Din nou i se pare că visează. Sau în orice caz e neîncrezător: o fi vis sau realitate? „În orice caz dacă e realitate n-am decât un gând: să scap şi să ajung din nou pe Pământ. Iar dacă ajung pe Terra, voi povesti amănunţit totul. Să se minuneze Laurian şi ai lui de ceea ce ei încă n-au imaginat. Dar pentru asta trebuie să înregistrez totul cu maximă fidelitate. Să vedem deci ce urmează: Un miros ce nu-l pot asemui cu vreunul cunoscut pe Pământ mă face să mă simt mai uşor, dar în acelaşi timp şi mai robust şi mai sănătos. Prind curaj şi aş fi în stare să-l apuc de guler pe primul întâlnit în cale. Mă abţin însă din motive pe care vi le imaginaţi singuri. Nu mă împac cu gândul că nu pot distinge între halucinaţie şi realitate. Nişte roboţi, care nu seamănă deloc cu oamenii, ci mai degrabă cu monştrii din poveştile bunicii, mă înconjoară pe cataligele lor şi-mi poruncesc să-i urmez. Eu o fac, precum o mare personalitate sau… ca un prizonier. De fapt, eu ce sunt

aici? Oaspete de onoare sau prizonier?

Înaintând în neştire nici nu mi-am dat seama că lumea din jur începe să-mi devină familiară. Iată nişte fiinţe (sau obiecte?) în formă de oameni. Dar de ce sunt transparenţi? Sau e doar o iluzie optică? Urmează să mă conving.

Picioarele ating un sol ciudat, cum nu mi-aş fi închipuit că există undeva. Pare mai degrabă o dantelă transportoare. Nu mişc picioarele şi totuşi înaintez. Cu roboţii nu port nicio discuţie. Privesc doar florile de cristal ce-şi schimbă culorile. Da, acuma sunt convins că mă aflu pe o şosea mobilă. Prin faţa mea defilează alte ronduri de flori care parcă ar dansa. N-au rădăcini, ci picioare, în partea dreaptă, se iveşte un panou imens ce ar vrea probabil să simbolizeze universul cu miliardele lui de stele. Nu mă prea pricep la astronomie, dar şi de n-aş fi atât de ignorant, tot nu m-aş putea descurca. E totul atât de străin de minei

Apoi se apropie de mine buchete de flori suspendate şi se rotesc în jurul capului meu ea o cunună de lauri. Numai lauri îmi mai lipsesc acum! Simt o sete teribilă. Şi asta nu-i singura mea dorinţă. E însoţită de altele cam aiurite. Doresc să călăresc, un armăsar cu coama bogată şi pasul ţanţoş. O obsesie pe care nu mi-o pot explica. N-am călărit niciodată în viaţa mea. Şi nu ştiu cum îmi voi putea realiza un asemenea gând pentru că, după câte înţeleg, pe această planetă caii încă n-au fost inventaţi.

Mă apropii tot mai mult de ceea ce cred că e ţinta călătoriei mele. În faţa mea se află acum un fel de oraş. Un oraş cu caisele suspendate, iar la ferestre, oameni transparenţi. Aoleu, dar nu numai ei, ci şi îmbrăcămintea lor e parcă din celofan! În sfârşit, intru într-un edificiu. Un palat imens, în formă de balon, de mărimea a câteva stadioane. Mii de loji, ca nişte ciorchini de struguri, căptuşesc încăperea. Nişte mărgele mărunte, dispersate pe toţi „pereţii”, ar putea fi obiectivele unor aparate optice, deşi nu văd vreo asemănare cu cele de pe pământ.

În juru-mi se află deja mii de transparenţi. Când s-au adunat oare? Discută tot timpul între ei, dar eu n-aud niciun zgomot. Ăştia au rezolvat deci problema poluării sonore. Încep iarăşi cu întrebările. Eu la rându-mi mă întreb: oare s-au adunat aici ca să afle taine ale universului sau ca să mă judece pe mine şi să mă condamne ca pe un intrus? Dacă ospitalierele mele gazde sunt atât de amabile, de ce nu discută cu mine într-un cerc mai restrâns? De ce nu mă invită la o şuetă? N-am pretenţia să-mi ofere pâine şi sare, fiindcă poate n-au, dar să mă întrebe cum stau cu ale mâncării nu-i doare gura. Eu le-aş răspunde că accept cu plăcere orice ofertă deoarece nu numai că nu e frumos să refuzi, dar pe mine a-nceput să mă doboare foamea. Nu ştiu cât a trecut de la plecarea mea în această neaşteptată călătorie, căci ceasornicul, trăgându-se singur prin simpla mişcare a mâinii şi a… cuşetei, nu mi-a dat prilejul să verific scurgerea timpului.

Gândurile mele şi dorinţele şi poftele mele sunt frânte de un nou val de întrebări, pornite parcă din toate ungherele imensului hangar.

— Spune-ne cum te cheamă.

— Am mai spus: Adrian Columbescu, cercetător al…

— Pentru ce-ai venit pe planeta noastră?

— V-am mai spus la sosire: n-am vrut să vin la voi.

— Dar unde?

— Nicăieri.

— Atunci cum ai ajuns aici?

— Simplu. Mai simplu decât s-ar putea închipui.

— Spune-ne exact cum.

— Am. petrecut revelionul anului 2201 pe platforma Pietrosul şi m-am urcat, aşa, din pură curiozitate, în jucăria asta zburătoare. Am apăsat pe butoane şi nu m-am oprit până aici.

— Formula?

— Ce formulă? Asta aş vrea s-o ştiu şi eu.

— Minţi! se auzi o voce mai groasă decât cele de

până acum.

— Nu minte! strigă altcineva autoritar. Toate detectoarele noastre indică sinceritate. Vă rog, prieteni, să fiţi mai politicoşi cu oaspetele.

Era pentru prima oară că mă onorau cu acest epitet.

— Cu ce viteză aţi zburat şi ce distanţă aţi parcurs? se auzi altă voce, mult mai blândă, dar tot atât de insistentă şi de monotonă.

— Nu ştiu.

— Din ce material e confecţionată astronava?

— Nu ştiu.

— De pe ce planetă ai venit?

— De pe Pământ.

— Unde se află planeta asta?

— În sistemul solar.

— În care sistem solar?

— Nu ştiu. Eu nu cunosc decât un singur sistem solar. Nu mă pricep la astronomie.

— Ţineţi legătura cu fiinţe raţionale de pe alte planete?

— Nu. Cred că nu.

— Cum? Nu ştii nimic din toate astea şi parcurgi distanţe de ani-lumină?

— V-am mai explicat. Eu m-am urcat în nenorocita aceea de navă nu pentru a zbura în Cosmos, ci din pură întâmplare şi poate din curiozitate. Apoi am apăsat pe câteva butoane şi… gata. Eu nici nu bănuisem că intru într-o navă pentru zboruri superlumină. Auzisem că se lucrează la aşa ceva, dar n-am crezut că o atare realizare e posibilă. Ironia sorţii a făcut ca tocmai eu…

— Ai întrebări?

— Da.

— Pune-le.

— Unde aş putea mânca ceva? Că de atâta amar de vreme… Mi-e şi sete. Vreau deci mâncare şi băutură, mai

exact mâncare şi apă.

— Ce-i aceea mâncare?

— Ce să fie? Hrană. O bag în gură, o mestec cu dinţii, o înghit şi trăiesc mai departe.

Observ că tot n-au înţeles ce-i aia mâncare. De aceea-s probabil transparenţi şi-ţi face impresia că sunt din sticlă. Li se şi văd toate măruntaiele, oare însă se deosebesc mult de ale noastre. De fapt pe mine nu mă interesează cum se hrănesc ei, ci cum să pun eu mâna pe mâncare, că mi-e tare foame. Văzându-i însă că nu se grăbesc să-mi ofere ceva, îi întreb:

— Stimate gazde, pentru a avea energie, dumneavoastră nu vă alimentaţi?

— Aaa, despre asta-i vorba? De ce n-ai spus de la început? Acum înţelegem.

— Înţelegeţi deci că trebuie să băgăm ceva în gură care apoi să se digere.

— Nu, noi nu aşa facem. Alimentarea se face prin abur nutritiv o dată la cinci ani.

— Nu vă întreb încă din câte zile e un an, nici câte ore sunt într-o zi, dar vă rog să-mi spuneţi unde pot găsi ceva de mâncare. N-am pretenţia să mă duceţi la vreun local, ci m-aş mulţumi numai ou nişte legume, zarzavaturi şi fructe. Atâta cât să-mi stâmpăr foamea.

— Vei fi servit imediat. Aşteaptă doar ca aparatele noastre să verifice compoziţia biochimică a alimentelor, pentru a nu ţi se da ceva dăunător.

Această precizare îmi readuse în minte o istorioară din secolul al XX-lea, relatată de un individ care călătorise cu avionul. În timpul zborului pasagerii au fost serviţi cu nişte pachete, al căror conţinut povestitorul nostru nu-l cunoştea. Ce să facă? Trăgea cu ochiul la vecini, îi imita, dar mereu se încurca. Şi s-a ales cu pete de îngheţată, de Coca-Cola, şi-a şters degetele de picioarele pluşate ale fotoliului, până a transpirat de ruşine. Acum stau şi mă gândesc: ce bine ar fi să păţesc la fel! Nu mă prea interesează părerea gazdelor mele în legătură cu

manierele pe care urmează să le afişez... sau să nu le dovedesc. Ceea ce aştept este un prânz cât mai aproape de imaginaţia mea încălzită. Dar iată că şi soseşte tava ou bunătăţi. Realmente aşa-mi par. Primul aliment ce-mi cade sub ochi pare o franzeluţă, dar nu ştiu exact ce este. Muşc. Are gust rău. Dar mănânc. N-am încotro. Încerc apoi nişte sfori subţiri. Acestea au un gust ceva mai bun. Toţi se uită la mine ca la urs. Sunt curioşi să vadă cum introduc mâncarea în gură şi cum o mestec. Din această mirare a lot, ca şi din povestea cu aburul nutritiv, deduc că ei îşi păstrează gura numai pentru vorbit sau pentru a nu fi luaţi în râs. Îşi închipuie probabil că restul lumii i-ar bârfi dacă i-ar şti fără gură. O folosesc totuşi şi pentru respirat? Mi-au dat şi lichid. O fi apă? Sorb. N-are miros, n-are culoare, dar are gust: de ceva searbăd. O fi apă distilată.

Mă mir şi de aparatul lor de tradus. E mai ceva decât poligloţii veacului XX. Atâta doar că din când în când mai încurcă unele cuvinte, aşezându-le unde nu trebuie. E greu de explicat graiul de aici. Sunetele nu seamănă cu cele de pe pământ. Cum realizează ei trecerea la foneme? Mi se pare că ar fi interesant de studiat pentru un lingvist tip Jakobson.

Revin însă la mâncare. Nu mi s-a părut deloc gustoasă. Mi-am umplut însă stomacul, m-am săturat. M-aş putea lua la trântă şi cu ursul, numai că aici nu există aşa ceva.

— Te-ai săturat? se auzi o voce.

— Mulţumesc. Pentru moment, da.

— Continuăm discuţia, auzii din nou vocea.

— Cu plăcere. Vă răspund la tot ce ştiu.

— În cât timp ai zburat până la noi?

— N-am noţiunea timpului, deşi ceasul meu funcţionează normal. E un ceas care «se trage» prin simpla mişcare a mâinii. Dacă totuşi ar fi să fac o apreciere, aş zice că am zburat vreo douăzeci de ore. Cel puţin cam asta îmi spune stomacul.

— Ce distanţă ai străbătut?

— Nu ştiu. E primul meu zbor în Cosmos. La noi distanţele se măsoară în metri şi kilometri. Un metru e de un pas bun. Viteza cu care am venit se pare că o depăşeşte sensibil pe aceea a luminii. Pe Terra, când fratele meu Laurian şi colegii săi îmi vorbeau de viteze superlumină, îi luam în râs. N-am crezut că se poate realiza aşa ceva. I-am crezut nişte exaltaţi pe toţi cercetătorii de pe platforma Pietrosul.

— La voi, pe Terra, sau cum îi zici, care sunt vitezele obişnuite pentru deplasarea semenilor tăi dintr-un loc în altul? Dar vitezele maxime?

— La plecarea mea, viteza luminii încă nu fusese atinsă. Eu sunt primul care, aţi văzut, din întâmplare, am depăşit această viteză. Vitezele obişnuite sunt acestea: pe căile special amenajate, distanţa Timişoara – Tokio, Bucureşti – Caracas sau Baia Mare – Beijing se străbate în circa 50 – 60 de secunde. Mai mult durează perioada de pregătire. Vreau să menţionez că această viteză se realizează numai prin containerizarea individului şi expedierea lui prin tunel. Securitatea e asigurată pe deplin. Vreţi poate să ştiţi şi câte cuşete pot circula simultan prin tunel. Una singură. E rezolvată totodată problema şocurilor de pornire şi de oprire. Omul nu simte nicio tulburare. Amortizarea e perfectă. Probabil şi la nava mea funcţionează acelaşi mecanism. Teoretic, la o viteză mare şi o oprire bruscă, inerţia e obligatorie. Dar nu ştiu de fapt nici de ce-i necesară inerţia şi nici de ce nu a acţionat în zborul meu. Nu sunt de specialitate.

— Prin unde călătoriţi?

— Nu înţeleg întrebarea. Cum „prin unde”? Vreţi să spuneţi „prin unde radio”?

— Da, exact! Prin unde radio transmiteţi persoanele dintr-un loc într-altul?

— Nu. N-am ajuns cu tehnica până acolo. Deocamdată prin unde transmitem mesaje sau dirijăm nave de la distanţă, însă omul nu-l putem transporta prin unde. Cum ar veni asta? Să-l introducem într-o cutie, să-l

facem un fel de niciun fel şi să ajungă la destinaţie altă materie? Nu pricep. Pe Pământ nu este încă aşa ceva. Adică să intre într-un aparat de emisie şi să iasă în cel de recepţie. Nu-s de specialitate, dar v-o spun deschis: chiar dacă ar exista un asemenea procedeu, ar fi perimat. Viteza superlumină cred c-am atins-o eu. Altfel cum aş fi ajuns pe o planetă atât de îndepărtată? Voi aţi zburat pe alte planete?

— Pe sateliţii din jur. Acum ne pregătim să zburăm pe planetele cele mai apropiate din sistemul nostru.

— Dacă puteţi zbura şi prin unde radio, cum de n-aţi vizitat Universul întreg?

— Încă nu se circulă prin unde. Problema e în studiu.

— Aha, pricepi Doresc să vă mai pun o întrebare.

— Poftim.

— Nu ştiu cum aţi reuşit să vorbiţi ou mine într-o limbă pământeană.

— N-am vorbit în vreo limbă terestră. Noi am vorbit şi ne vorbim limba noastră. Aparatul pe care-l folosim noi însă traduce orice: limbajul articulat, semnalele sonore, semnalele vizuale şi aşa mai departe. Interpretează instantaneu orice sistem de comunicare.

— E mare ai paratul ăsta?

— Îţi oferim şi ţie unul.

Un robot îmi aduce un fel de brăţară sau un inel mai mare. Pare din cauciuc sau din aşa ceva.

— Poftim, pune-l pe mână, mi se spune.

Întind „inelul” şi-l trag pe braţul stâng, întocmai cum aş face cu o curea de ceas elastică. Nu-mi pot da seama unde-s piesele ce compun aparatul. Cu cât îmi forţez mintea mai mult, cu atât pricep mai puţin. Adică, nimic. Şi e păcat. Noi, pământenii, suntem înapoiaţi în multe probleme. Am rezolvat de mult chestiunea deplasărilor spre lună, spre Marte şi spre alte planete ale sistemului nostru solar. Există chiar un exod al populaţiei spre aceste planete. Totuşi, mijloacele noastre de deplasare sunt, după

opinia mea, prea rudimentare, prea meşteşugăreşti. Gradul nostru de civilizaţie nu este la înălţimea posibilităţilor de cercetare de care dispunem. Chiar dacă viteza noastră de deplasare între diferite puncte ale globului este apropiată de aceea a gândului, zborul spre alte planete este încă anevoios…

— Prea multe gânduri despre planeta voastră! aud eu o voce.

— De unde ştiţi? caut eu să mă apăr.

— Aparatele noastre înregistrează totul.

— Dacă aveţi aparate atât de perfecte, ce rost are să mă interogaţi în legătură cu nişte secrete pe care le-aş deţine eu?

— Dorim numai o confirmare.

Se poartă cu mine destul de straniu. Au şi n-au încredere în mine. Ştiu foarte multe, dar nu par siguri de ei înşişi. De aceea, cred, îmi tot pun întrebări, mă tot descos şi tot nu ajung la capăt. Eu însă n-am de ales: trebuie să mă port cuviincios, să răspund la întrebări, să trezesc cât mai puţine bănuieli sau suspiciuni.

Ca din senin, cade acum, o nouă întrebare:

— Din ce material îţi este construită nava?

— Nu ştiu, v-am mai spus. Pentru mine ar fi suficient şi dacă aş şti s-o manevrez, spre a mă putea întoarce acasă.

— Mai stai, puţin. Nu te grăbi.

— De ce?

— Trebuie s-o controlăm amănunţit.

— Controlaţi-o! Dacă aflaţi cum funcţionează, arătaţi-mi şi mie.

— Nu ne putem apropia de ea.

— Şi eu ce pot face?

— S-o demontezi tu.

— O, asta nu! Dac-o desfac, cine-o mai pune la loc?

— Atunci spune-ne măcar de ce noi nici măcar nu ne putem apropia de ea, iar tu poţi intra şi ieşi când vrei de

acolo. Mai mult. Nici aparatele noastre nu pot face copii după mecanismele din navă.

— N-aş putea să vă dau un răspuns sigur. Cred însă că e vorba de diferenţe de structură biologică între voi şi mine, în ciuda aparentei noastre asemănări. Probabil că şi aparatele diferă. Ale voastre or fi construite după alte principii.

— Alte principii, alte principii! Dar cu ajutorul lor îţi citim şi gândurile. Deci sunt aparate bune.

— Mă rog, nu zic că-s proaste, dar nu s-or potrivi cu mecanismele navei. Structura noastră biologică este însă sigur diferită. De pildă, eu vă văd transparenţi. Adică văd toate «piesele» din care sunteţi asamblaţi. Păcat că nu vă pot citi şi gândurile, ci numai vi le deduc.

— Noi transparenţi? se mirară «supercivilizaţii».

— Da, voi!

— Tu eşti transparent!

— Imposibil. N-am fost niciodată.

— Pentru noi eşti. Dar mă tem că sistemul nostru optic diferit e cauza că ne vedem reciproc transparenţi.

— Interesant! La asta nu m-am gândit…

Şi nici nu-mi vine să cred că poate fi adevărat. Dar nedumeririle mele, ca şi ipotezele formulate de «supercivilizaţi» cu privire la natura noastră, a pământenilor, nu s-au oprit aici. Multe am mai discutat cu ei despre diferenţele în modul de a ne alimenta, despre aparatul de tradus pe care mi l-au dăruit, despre edificiile suspendate, despre sursele de lumină. Ca să nu mai vorbesc de modalitatea de perpetuare a speciei lor. Răspunsul prietenului meu Hiper (pe care mi-l câştigasem prin indiferenţa faţă de propria-mi soartă) la această ultimă întrebare a constat într-o mirare:

— Cum e posibil şi altfel decât prin prepararea embrionului în eprubetă?

În loc să-i povestesc despre repulsia noastră totală faţă de astfel de metode (încercate şi pe Terra cândva) am

trecut la alt subiect, care mi s-a părut mult mai interesant. Anume, am vorbit despre nivelul de dezvoltare a tehnicii, în strânsă corelaţie cu ajutorul pe care-l poate da aceasta omului, respectiv fiinţei raţionale. «Supercivilizaţii» au ţinut să fie de mai convingători încă de la începutul discuţiei:

— Dă-ne voie să-ţi prezentăm o mostră.

— Priveşte!

Ca la comandă, în faţa mea apăru un tablou cunoscut ce mă uimi şi în acelaşi timp mă derută. Nu am găsit nicio explicaţie la ceea ce am văzut.

Ca pe un ecran cinematografic s-a ivit o lume cunoscută mie, prea cunoscută. Şi această lume pare de-a dreptul vie, în relief. Nu ca la cinema, unde se văd doar umbre mişcătoare. Iată: în primul moment am zărit un taraf de muzică populară ce interpretează cântece ale strămoşilor mei din secolele XIX – XX. Vin apoi dansatorii în pitoreştile lor costume tip Sălişte XX. Sunt extrem de vioi. Eu mă entuziasmez de-a dreptul. Am uitat unde mă aflu. Mă simt ca acasă! îmi vine să mă apropii de cântăreţi şi dansatori, să-i pipăi, să văd dacă totul e adevărat sau sunt numai închipuiri, fantasme de-ale mele. Bucuria fără de hotar ce a pus stăpânire pe mine nu mă lasă să mă mişc. Trebuie să sorb fiecare clipă şi să nu-mi pun întrebări inutile.

După dansatori vine un cântăreţ de operă, cam infatuat, dar cu voce plăcută. Îl ascult puţin, apoi mă bate gândul să intru în vorbă cu el, să-l întreb ce mai e nou pe pământ, dacă se ştie de zborul meu. N-apuc să-mi pun în aplicare planul, pentru că în faţa mea apare o altă scenă, la fel de vie. Ba nu, cu mult mai vie: o interpretă de muzică uşoară. Să vă spun că era extrem de drăguţă? Cred că e suficient să vă mărturisesc dorinţa mea de atunci de a sări spre a o îmbrăţişa. Fireşte, înainte ca eu să pot face vreun gest în acest sens, «tabloul» s-a schimbat. Pentru a apărea pe «ecran»… ce credeţi? Figura mea. Mă văd la revelionul meu ultim de pe Pământ. Mă recunosc şi-i recunosc pe toţi

participanţii. Urmăresc secvenţa care descrie, indiscret, „ameţirea* mea, flirtul şi urcarea în navă. Aflu reacţia celor rămaşi pe Terra, îngrijorarea lor pentru soarta mea. Prin faţa mea trec apoi alte secvenţe ce mă lasă cu inima întristată. Nu pot găsi secretul manipulării navei. Ce era mai important pentru mine n-am putut desluşi. Nu mi s-a prezentat nici familia mea, de care gândul nu m-a despărţit niciun moment.

— Ei, ce zici? mă întrebară politicoasele mele gazde.

— Interesant, răspund. Îmi puteţi spune cum aţi reuşit să captaţi aceste secvenţe?

— Cum să nu? E mai uşor decât îţi închipui. Ai avut în faţă o simplă fotografie a imaginilor din memoria dumitale.

— Nu înţeleg.

— Cu ajutorul aparatelor noastre am reuşit să-ţi copiem memoria, pentru a afla de unde vii şi ce gânduri ai.

— Un lucru nu înţeleg, totuşi. Mi-aţi fotografiat amintirile, asta e clar. Cum aţi reuşit însă să aflaţi reacţiile celor rămaşi pe Terra, reacţii pe care eu nu le înregistrasem. Nu avusesem cum face asta, din moment ce în acele clipe eu eram deja în înaltul cerului.

— Nici asta n-a fost foarte complicat. Fără să-ţi dai seama, creierului tău i s-au transmis imagini din creierele celorlalţi.

— Mda! înaintată tehnică! Şi ciudată…

După ce Adrian Columbescu, în mod cu totul întâmplător, a reuşit să-i ajute pe „supercivilizaţi” în campania de combatere a unei epidemii de deshidratare izbucnite pe neaşteptate, şi-a luat din nou zborul prin Univers. „N-am coborât în zadar pe această planetă. Brăţara pe care mi-au dăruit-o «supercivilizaţii» mi-ar putea fi de mare folos. Doamne, dar eu vorbesc ca şi cum m-ar bate gândul să mai rătăcesc printre stele!

Or, eu nu pot avea alt ţel decât întoarcerea grabnică pe Pământ, la cei dragi”.

PLANETA VIGILENŢEI

Totul a venit pe neaşteptate. Adrian Columbescu nu e în stare nici acum să reconstituie întâmplarea ce l-a azvârlit pe mica planetă galbenă.

...Cuşeta îşi vedea de drum printre aştri. Plictisit şi amărât, ca de obicei, Adrian dormita. Deodată simţi o smucitură neobişnuită. Mica lui navă îşi schimbă complet direcţia. Şi nu mai înainta cu aceeaşi viteză. Butoanele s-au stins toate. „Ce s-a întâmplat? Sunt la discreţia vreunei gravitaţii! Mă prăbuşesc”. Într-adevăr, de cuşetă *se* apropia vertiginos un corp ceresc de formă neobişnuită. „De fapt nu planeta se apropie de mine, ci, invers, eu mă îndrept spre ea. Am uitat lecţiile de fizică la care asistau elevii secolului XX şi despre care ei povesteau cu atâta haz de revelion, când se întorceau la ţară în vacanţă”.

Columbescu se miră şi mai mult când simţi că dulăpiorul lui zburător s-a oprit. Stătea suspendat la vreo douăzeci-treizeci de kilometri distanţă de suprafaţa planetei. Se legăna doar uşor, precum crengile unui copac în bătaia vântului. Atunci îşi dădu seama că nava lui fusese capturată. Se comporta ca o pasăre în leţ. „N-o fi chiar legată?” Privi cu atenţie, dar nu reuşi să vadă vreo funie sau vreun laţ. „Cine ştie? Ăştia or fi foarte avansaţi. Au legat-o cu unde-radio sau cu raze de lumină”.

Brăţara începu să traducă:

— Cine eşti şi ce gânduri ai?

— Sunt pământean şi doresc să mă întorc acasă.

— N-am auzit de planeta asta. Înseamnă că ne minţi.

— Nu, nu vă mint. M-am rătăcit printre stele şi nu ştiu cum să mă întorc pe Terra.

— A, Terra? Adineaori parcă vorbeai despre Pământ.

— Pământ sau Terra e totuna. *Terra* e un cuvânt latinesc, iar *Pământ* derivă din *pavimentum.* Aşa numeau strămoşii mei, români, Terra.

— Ai vorbit destul. Acum trebuie să ne răspunzi la o întrebare.

— Vă ascult, zise Columbescu cu nelinişte în glas.

— Spune-ne ce conţine nava ta. Ce arme ai pe ea şi cum pot fi puse în funcţiune?

— N-am niciun fel de arme. De altfel, pe Pământ nu mai există arme. Au fost distruse de mult.

— Lasă-ne în pace cu Pământul tău! Nu ne interesează ce faceţi voi acolo.

— Am vrut doar să spun…

— Nici asta nu ne interesează. Răspunde la întrebare.

— V-am răspuns. N-am arme.

— Adică vrei să ne prosteşti că ai pornit la vânătoare în Cosmos fără arme?!

— Dar n-am pornit la nicio vânătoare. M-am rătăcit. V-am spus asta încă de la început.

— Da, am luat act de abilitatea ta. Nu uiţi ce-ai spus anterior.

0 altă voce comandă:

— Aşezaţi-l pe sol. Ne vom convinge singuri dacă a minţit sau ba. Şi dacă a minţit…

Nava fu smucită din nou. În câteva secunde Columbescu se afla pe sol. Un sol mocirlos, dar pe care (s-a convins ulterior) nu era greu să umbli, pentru că gravitaţia abia dacă se simţea.

1 se porunci să părăsească nava. Columbescu execută întocmai. Abia acum văzu că în jurul lui se aflau mii sau poate milioane de fiinţe vorbitoare. Toate-l priveau cu curiozitate. Dar şi mai curios se uita musafirul la noile sale gazde. Observă că seamănă în multe puncte cu oamenii. Poate tocmai de aceea i s-a trezit interesul pentru o examinare amănunţită a înfăţişării lor. Aveau patru membre ca şi oamenii, stăteau în poziţie verticală, tot ca şi oamenii. Ce e drept, zări câteva mai prin spate care stăteau în patru labe. Dar acum nu le dădu prea mare atenţie. Abia mai târziu va înţelege că de fapt acestor fiinţe le face mai mare plăcere să umble în patru labe decât în două. Umbletul în poziţie verticală era pentru ele

obositor şi „inutil”, cum îi va explica cineva. „E mai mult o fudulie”, va adăuga acel cineva.

Ce-l intrigă însă pe Columbescu fu forma capului: perfect pătrată. Ca şi planeta lor. „Înseamnă că partea superioară a corpului unei fiinţe împrumută forma planetei pe care vieţuieşte acea fiinţă. Trebuie să urmăresc asta în călătoria mea forţată prin Univers. Asta, desigur, în caz că voi scăpa de aici”.

Gândurile îi zburau de colo, colo. „Poate că şi noi, pământenii, avem capul rotund pentru că aşa e forma planetei noastre. Da, dar nu toţi oamenii au scăfârlia perfect sferică. Ba cei mai mulţi (dacă nu toţi) o au deformată, turtită, alungită… Ei, să ştii că aşa o fi. N-am reuşit încă să imităm bine natura. Nu ne-am apropiat suficient de perfecţiunea ei. Bine ziceau grecii antici, şi după ei eroii revelioanelor mele (care abordau însă această temă doar în noaptea de Anul Nou, împinşi spre filosofie de puterea licorii anacreontice), că progresul omului constă în apropierea de natură şi nu îndepărtarea de ea. Capul pătrat la pământeni înseamnă îndepărtarea de propria-ţi natură pentru a imita o alta ce-ţi este străină. Da dacă ăştia de aici, care reprezintă idealul de cap pătrat, ne sunt superiori? Sper să pot constata adevărul şi mai ales să-l pot împărtăşi pământenilor. Ehei, se vede că-mi plac zicătorile: «Pasărea mălai visează». Nici n-aş fi mulţumit să scap teafăr de aici. Mă gândesc chiar mai departe: să ajung din nou pe pământ”.

Reflecţiile acestea îl făcuseră pe Adrian Columbescu să uite pentru câteva clipe situaţia în care se afla. Dar numai pentru câteva clipe, într-adevăr. Pentru că „cel mai pătrat dintre capete” porunci:

— Să fie dus pe eşafod!

Pământeanul înlemni. „Deci ăştia m-au şi condamnat la moarte. Pentru ce? Doar nici cu vorba nu i-am supărat”. Adrian Columbescu fu împins de câteva capete pătrate spre un podium care cu adevărat semăna a eşafod. Când spunem „fu împins de câteva capete pătrate”, vorbim la

propriu. După cum va afla mai târziu Adrian, forţa fizică a acestor matahale e concentrată, aproape toată, în cap, care e de o duritate nebănuită. „Oare nu i-or fi cunoscut pământenii cândva? De unde avem noi expresia «tare de cap»?”

Ajuns pe eşafod (căruia, să recunoaştem, îi lipsea totuşi elementul esenţial, adică instalaţia de supliciu), Adrian auzi comanda „celui mai pătrat dintre capete”:

— Începe judecata!

Apoi „un pătrat chel” (ceilalţi aveau capul acoperit cu stufăriş) începu interogatoriul:

— Spune, acuzat, cine te-a adus pe planeta noastră.

— De unde să ştiu eu asta? răspunse Adrian printr-o întrebare.

— Pe noi nu ne interesează de unde ştii. Noi aşteptăm să ne spui cine te-a adus aici, replică aspru judecătorul.

— Repet, n-am de unde să ştiu. Nava mea şi-a schimbat brusc direcţia în care o pornise şi s-a apropiat de astrul dumneavoastră.

— Deci n-ai detectat nicio forţă care te-a împins către noi. N-ai văzut şi n-ai auzit nimic.

— Nu, decât o smucitură, datorată unor cauze necunoscute mie.

— Eşti condamnat la detenţie în frig. Harţabala, ia-l de aici! De astăzi eşti paznicul lui. Răspunzi cu picioarele de el.

Apoi judecătorul chel se întoarse către „capul pătrat suprem”, un fel de rege, se închină şi aşteptă smerit o apreciere:

— Sentinţa este bună, încuviinţă „regele”. În plus, Harţabala îi va spăla buricul degetelor de la picioare de trei ori pe zi. Străinul va învăţa astfel să ne aprecieze şi să ne iubească.

Columbescu nu pricepu nimic. N-a înţeles nici sentinţa şi nici sensul recomandărilor pe care căpetenia

supremă le-a dat gardianului. Era bucuros însă că a scăpat cu viaţă. Urcarea pe eşafod nu-ţi poate da speranţe mai mari. „Dacă stau bine şi mă gândesc, e aproape de necrezut. Prin secolele XV – XIX, ba chiar mai târziu până spre veacul al XX-lea, eşafodul însemna pe Pământ moarte sigură. Bogdaproste că ăştia n-au fost pe Terra în acele vremi!”

Cu aceste gânduri şi cu această recunoştinţă, Columbescu se îndepărtă de mulţime, urmat de un „cap pătrat” înarmat până-n dinţi. O vreme nu zise nimic, ci doar îşi examina gardianul în tăcere. Fireşte, semăna cu toţi ceilalţi. Dar părea mai mătăhălos, mai lipsit de ambiţie şi poate mai trist. „Cred că şi el o fi păţit ceva. E prea trist şi prea tăcut”. Columbescu remarcă în plus că, deşi Harţabala era mai zdravăn în trup decât ceilalţi, pătratul (capul, vreau să zic) îl avea mai mic decât ceilalţi. În afară de asta, uitându-te atent puteai să observi că laturile nu se întâlneau absolut perpendicular, ci înregistrau o anumită curbură la intersecţii. „Aşadar, ăsta nu-i în totalitate de-ai lor. Nu le seamănă perfect. Totuşi i-au dat o misiune importantă”.

După vreo câteva zile de detenţie, timp în care Harţabala n-a scos un cuvânt, iar Columbescu n-a îndrăznit să-l întrebe, atmosfera se mai încălzi. La figurat, desigur. Pentru că peştera în care fuseseră trimişi nu semăna deloc ou plaja de la Miami. Şi nici măcar cu pista de schi de la Poiana Braşov. Aici domnea frigul atotputernic şi etern.

Columbescu rupse deci tăcerea:

— Spuneţi-mi, domnule Harţabala…

— Ce „domnule”? Cine-i harţabală nu poate fi domn. Ori eşti domn, ori harţabală.

— Iertaţi-mă, n-am vrut să vă supăr. Eu credeam că aşa vă cheamă.

— Aşa credeţi toţi, răspunse mohorât şi puţin ostil gardianul.

Urmă o perioadă grea de tăcere. Adrian nu îndrăznea să reia firul conversaţiei, deşi ar fi dorit foarte mult să stea

de vorbă cu această fiinţă, care, în ciuda misiunii sale ingrate, nu reuşise să se facă insuportabil. Dimpotrivă. Columbescu observase la el o oarecare înţelegere şi bunăvoinţă faţă de suferinţele la care fusese el supus.

După alte câteva ore de aşteptare, Columbescu auzi:

— Totuşi cine te-a adus aici?

„Şi ăsta începe! Deci judecata nu s-a terminat. Ăştia mă cred spion, desigur”.

— Am spus şi acolo, pe eşafod: nu ştiu. Şi nici măcar nu bănuiesc.

— Asta e rău. Rău de tot, drumeţule!

Ce mult îi plăcu lui Adrian acest apelativ! în secolul XX pe pământ, „drumeţule” se folosea în sens de compătimire, însemna bun venit şi ofertă de ajutor. Oricum, nu i se zicea „drumeţ” omului venit cu gânduri rele sau agresorului.

— De ce e rău, domnule gardian?

— Nu-nţelegi odată să nu mă mai „domneşti”? Zi-mi harţabală şi gata! Eu am trecut de perioada dulcegăriilor şi a autoînşelării. Sunt o harţabală şi nimic mai mult.

Într-un prim moment, Columbescu vru să-l întrebe pe paznic ce înseamnă în limba de pe această planetă „harţabală”, dar se răzgândi. Pentru nimic în lume n-ar fi vrut să-şi supere interlocutorul, care, se arăta, în fond, atât de binevoitor cu el. Reluă deci firul dialogului abia părăsit, fiind sigur că va sosi şi timpul altor destăinuiri:

— De ce faptul că nici nu bănuiesc cine… îmi înrăutăţeşte situaţia?

— N-ai înţeles? N-ai priceput sensul judecăţii la care comandantul nostru te-a supus?

„Aha, comandantul! Aici e deci guvernare militară”.

— Am cam priceput eu ceva. Dar nu sunt vinovat, ţi-o jur şi dumitale!

— Ce-ai priceput?

— Păi, nu sunt bănuit de spionaj? Nu se crede că am venit de pe vreun alt astru ca să fur secrete militare?

— Nuuu! Se vede că nu ne cunoşti. Noi n-avem niciun fel de secrete. Armată nu este pe această planetă.

„Deci nu-i guvernare militară!”

Noi avem doar poliţie: poliţie activă şi pasivă. Sau cu alţi termeni: poliţie operativă şi poliţie de pază. Pe planeta noastră nu există idei ascunse. Aici la noi există câteva reguli precise şi imuabile. Cum se zice pe o planetă, vizitată de mine în urmă cu două-trei care de ani: „Are idei puţine, dar fixe”. Deci avem un număr finit de reguli. Pe acestea le cunoaşte întreaga suflare a planetei. Şi le-a cunoscut dintotdeauna.

— Adică se transmit din generaţie în generaţie, completă Columbescu.

— Ce generaţie? A, da, am înţeles! Am mai auzit de aşa ceva în călătoriile mele. Aici nu există generaţii, prietene. Sau cel puţin nu există în sensul biologic al cuvântului. Fiinţele de pe această planetă s-au născut odată cu astrul însuşi şi vor pieri la fel. Deşi ceva e oarecum neclar. Odată l-am auzit pe judecător vorbind de strămoşi, de o anumită familie Caradas. Zicea că toţi ai lui s-ar trage din Miguel Caradas, născut pe un astru îndepărtat, cu numele de Amerisuda sau aşa ceva. Dar asta poate fi o simplă poveste sau o invenţie.

— Deci nimeni nu se naşte şi nimeni nu moare? făcu ochi mari Adrian.

— Nu. Noi suntem veşnici.

„Groaznic! înseamnă că ei mă socotesc şi pe mine la fel şi cred că pot rămâne aici mii şi milioane de ani”.

— Va să zică de aceea n-am fost condamnat la moarte, gândi cu voce tare pământeanul.

— Nu! Poliţia noastră a cercetat şi a aflat că eşti muritor. Pe alţii, aflaţi în situaţia dumitale, i-a condamnat şi la moarte. Depinde de gravitatea faptei. Dar în niciun caz n-au fost condamnaţi în prima instanţă.

— Adică cu voi mai fi judecat, se exprimă nedumerit şi cu nelinişte în glas Columbescu.

— Sigur. Şi nu o singură dată. Până vei mărturisi.

— Ce să mărturisesc?

Adrian îşi dădu seama că discuţia ar putea aluneca iarăşi spre impas şi corectă traiectoria. Şi cine mă va judeca în a doua şi în a treia instanţă?

— Tribunalul. Cine să te judece?

— Dar acum trei săptămâni cine m-a judecat?

— Pretorul, adică „pătratul chel”.

— Ce înseamnă „pătrat chel”?

— Cum „ce înseamnă”? N-ai văzut că judecătorul tău era chel? Adică era bătrân, folosind un termen de pe alte planete.

„Ăsta a fost sigur pe Pământ!”

— Bine, dar ai spus că aici toţi sunteţi de aceeaşi vârstă.

— Exact. Numai că, în funcţie de însărcinările pe care le are, „pătratul” e corijat.

— Adică?

— Adică judecătorul trebuie să fie chel, paznicul, solid, „operativul” mai suplu în corp, cărăuşul mai tare în labe şi aşa mai departe. Toate astea se realizează sub stricta supraveghere a comandantului.

— Dar comandantul?

— El are capul, adică pătratul, mai mare. În plus, laturile la el sunt perfect perpendiculare.

— Şi cum s-a realizat asta?

O tăcere de mormânt se aşternu peste ultima întrebare. Columbescu înţelese că a mers prea departe. Continuă însă în gând: „Şi mai zic că n-au secretei” Spre deosebire de data trecută, când convorbirea fusese reluată de gardian, acum Adrian îşi permise să întrerupă tăcerea, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat:

— Ce deosebire e între tribunal şi pretor?

— Tribunalul e compus dintr-un complet de judecată format din „pătratul chel”, apărătorul este tot el, juriul care se retrage pentru deliberare, se înţelege… tot el îl

compune.

— Adică, cum „îl compune”? El stabileşte componenţa juriului?

— Nu. Juriul este compus din „pătratul chel”. Adrian rămase consternat.

— Deci voi nu aveţi un tribunal, ci un „pătrat” care…

— M-ai înţeles greşit. Avem şi curte supremă de justiţie. Se înţelege însă că ea e compusă tot din „pătratul chel”.

„Se-nţelege, se-nţelege…”

— Bine, dar de ce atâtea denumiri…? mai îndrăzni Columbescu.

— Aşa cere regula. Ţi-am spus; noi avem puţine reguli, dar fixe. Dar văd că nu eşti dumerit. Ascultă-mă pe mine, care am umblat, nu glumă, prin universul ăsta. Nicăieri nu e mai bine organizată justiţia ca la noi. Ce atâţia magistraţi? Ţi se pare normal ca tribunalul să anuleze ordonanţa pretorului sau ca decizia tribunalului să fie anulată de curtea supremă? Unde mai e atunci prestigiul justiţiei, care trebuie să fie imparţială şi infailibilă?

— Imparţială, da! Infailibilă, nu! Cine e infailibil?

— Păi, o justiţie care recunoaşte că face greşeli poate avea prestigiu?

Columbescu nu mai zise nimic multă vreme. „Cine ştie? Poate că vorbeşte serios. Asta o fi concepţia lui cu privire la justiţie. Sau poate că se teme să-şi exprime gândurile în mod deschis. Oricum, eu trebuie s-o las baltă. Dar ce să mai vorbesc cu el? Acum, că am întrerupt tăcerea, nu mai pot sta aşa, fără să fie ceva”.

Adrian aşteptă să reînnoade celălalt conversaţia. Harţabala tăcea însă. Părea obosit şi plictisit.

„Dar stai… Nu mi-a răspuns încă la întrebare: De ce îmi agravez situaţia, recunoscând că nici nu bănuiesc datorită cărui fapt nava mea a luat-o spre planeta galben?? îl pot deci întreba încă o dată”.

— Domnule, adică stimate Harţabala, nu mi-aţi răspuns complet („de fapt, deloc”) la întrebarea despre agravarea situaţiei mele datorită nebănuielii… Aici se încurcă puţin Adrian. Poliţaiul înţelese însă şi interveni cu bunăvoinţă:

— N-ai înţeles pentru că nu ne cunoşti încă. Nu ne ştii organizarea statală, nu ne ştii regulile. Nu-ţi e: „le cunoscut nici măcar scopul fundamental al societăţii noastre.

— Care este „interveni Columbescu în momentul nodal.

— Vei afla îndată. Dar mai întâi să-ţi expun rânduielile sociale de la noi. Ai văzut că avem un comandant. Ai văzut că avem şi judecător. Ştii că sunt poliţişti. Există bineînţeles şi „o societate civilă”, cum i s-ar spune prin alte părţi. Adică oamenii fără funcţii. Cei asupra cărora se exercită autoritatea.

— Am înţeles. Dar cu ce se ocupă ăştia fără funcţii?

— Cu ce se ocupă? Nu fac mai nimic. Ară, seamănă, recoltează. Confecţionează diverse unelte pentru ei şi ornamente pentru comandant. Asistă la dezbaterile tribunalelor şi aprobă sentinţele.

— Sunt deci un fel de juriu.

— Nu, nici pomeneală! Pur şi simplu, comandantul le-a permis să-şi exprime aprobarea faţă de sentinţele pe care le pronunţă instanţele judecătoreşti.

„Instanţe!”

— Deci nu ele emit deciziile? Şi nici măcar nu le votează?

— Ce să voteze? Doar ţi-am spus clar că asta e treaba instituţiilor însărcinate cu administrarea justiţiei.

„Chelul ăsta a ajuns acum şi instituţie, ba chiar instituţii…” Să mai adaug ceva. Se ocupă şi cu creşterea fiinţelor inferioare. Precizare utilă, pentru că în legătură cu asta avem cele mai mari necazuri.

— Adică?

— Producătorii ăştia („societatea civilă”) cresc animale, fiinţe inferioare şi muritoare. Animalele slujesc la diverse munci pe care „capetele pătrate” nu le pot executa. Deci fiecare individ are în păstrare un număr de păsări, de şerpi, de bivoli, de broaşte. Poliţaii operativi acţionează. Şi nu o dată fură găini, broaşte, ba şi elefanţi. Cum la noi furtul este interzis, crescătorul de animale trebuie să descopere hoţul şi să-şi aducă animalele înapoi în staul. Dacă nu reuşeşte este deferit instanţei de judecată.

— Deci pretorului.

— Exact, întâi pretorului. Dacă nici pe eşafod nu reuşeşte să arate cu degetul pe făptaş, e condamnat.

— Cum adică? Poliţaiul fură şi omul de rând trebuie să descopere cine a furat?

— Exact! Nu e normal?

— Păi, cum să fie normal? La noi poliţaiul nu fură, ci încearcă să-i prindă pe hoţi.

— Şi atunci cu vigilenţa cine se ocupă?

— Cum „cine se ocupă”?

— Aşa, simplu! Dacă poliţaii nu menţin trează vigilenţa oamenilor, atunci cine face acest lucru?

— Cine să facă? Hoţii, criminalii, borfaşii, trădătorii.

— Bravo! Asta mai zic şi eu societate! Să te bazezi pe hoţi, pe criminali… Ia stai, ce-s ăia criminali?

— Ucigaşii. Cei care omoară.

— Mda, am înţeles. Pe planetele cu generaţii. Sau cum ar fi aici la noi, capetele pătrate care ar distruge boii, măgarii şi porcii sau alte animale.

— Nu, nu! Criminalii sunt doar cei care omoară oameni, fiinţe superioare, cum eşti dumneata sau eu. „Capetele astea pătrate sunt superioare al dracului!”

— Nu mai complica lucrurile. Am înţeles ce-s criminalii; nişte borfaşi aproape tot atât de periculoşi ca hoţii.

— Ba mai periculoşi! interveni prompt Columbescu.

— Bine, fie cum zici tu! Important este că voi vă încredinţaţi destinul acestor specimene.

— Ba deloc. Noi încercăm să-i prindem. („Vorbă să fie! De când nu mai avem noi hoţi şi criminali pe pământ! în secolul XX, ba şi în XXI au fost însă destui. Prea mulţi. Nu m-apuc să-i explic însă ăstuia, c-apoi nu mai termin discuţia până mâine”.) Şi după ce-i prindem, îi pedepsim aspru.

— Clar! La voi totul e pe dos. Vă încredinţaţi soarta borfaşilor. Dacă totuşi ăştia vă servesc, îi pedepsiţi. Păi, nu înţelegeţi că aşa întreaga voastră societate se duce de râpă?

„Acum nu-l înţeleg eu pe el. M-a cam zăpăcit”.

— De ce spuneţi dumneavoastră că la noi totul e pe dos?

— Pentru că aşa este. Scopul fundamental al unei societăţi este vigilenţa.

„Da, acum am înţeles. Dar să-l las să continue”. Toţi membrii ei trebuie să apere vigilenţa cu preţul neodihnei şi al sacrificiului suprem.

„Care-o fi la ei sacrificiul suprem?”

Poliţia are înalta menire de a ţine trează vigilenţa tuturor cetăţenilor. Aceia care nu se dovedesc însă la înălţimea acestei misiuni trebuie aspru pedepsiţi. Deci cetăţeanul care nu reuşeşte să identifice nici pe eşafod pe poliţaiul care i-a pus vigilenţa la încercare…

— Da dacă furtul a fost săvârşit de altcineva?

— Adică?

— Adică nu de către un poliţai.

— Asta nu se poate.

— De ce să nu se poată?

— Ar fi încălcare de competenţă, uzurpare. În societatea noastră paza vigilenţei este încredinţată exclusiv poliţiei.

— Cu alte cuvinte voi n-aveţi hoţi.

— Nu!

— Atunci de ce atâta larmă în jurul hoţiei?

— Dumneata nu înţelegi că hoţia este doar o armă de luptă împotriva… împotriva… nevigilenţei? Cu hoţia, adică, reuşim să dovedim că anumite capete pătrate nu sunt vigilente. Asta înseamnă că am apărat scopul fundamental al societăţii, însăşi raţiunea noastră de a fi.

Adrian nu mai puse multă vreme nicio întrebare. Peroraţia gardianului, care timp de trei săptămâni i se păruse mai mult decât tăcut, îl obosi. Doar gândurile îi mai dădeau târcoale, dar şi acestea în mod cu totul dezordonat.

„Nenorocitul! Cu câtă cerbicie apără o societate care nu-i oferă decât statutul de sclav… Dar să-l ia dracul! Dacă aşa-i place? Oare îi place cu adevărat sau numai se preface?

Vorba-i alta însă. Cum scap eu de aici? Ăştia, cu «vigilenţalor, mă condamnă la detenţie pe viaţă. Bine că nu mă omoară. Să-i cer ajutor gardianului? El e mic. Poate un sfat?”

Columbescu îşi făcu în cele din urmă un plan care nu cuprindea nici sfatul şi nici ajutorul Harţabalei. Ajuns în faţa „tribunalului”, desfiră ţesătura planului care-i derută total pe stăpânii acestei stranii planete.

— Ce poţi să ne spui despre devierea cuşetei tale spre noi? fu prima întrebare a „chelului”, pardon, preşedintelui completului de judecată.

— Răspunsul la această întrebare este atât de important pentru securitatea planetei dumneavoastră, încât nu – pot rosti în faţa a sute de capete pătrate.

Un murmur de înfiorare trecu prin mulţime. Judecătorul păli. Comandantul ciuli urechile sale trapezoidale. În general nu era atent la cele ce se spuneau în faţa tribunalului. De pe tronul său platinat contempla supunerea mulţimii şi sorbea gloria-i eternă. Acum însă îşi încordă auzul şi se holbă la acuzat ca un şcolar submediocru ce nu pricepe nimic din explicaţiile profesorului. Doar poliţaii rămaseră impasibili. Pe ei nu-i privea judecata. Misiunea lor se desfăşura înainte şi după

judecată. Acum erau neutri.

— Ce-ai spus, călătorule? interveni comandantul.

„Sunt pe calea cea bună. Deşi nu mi-a zis chiar «drumeţule»”.

— Nu consider necesar să mai repet, răspunse sec pământeanul.

— Şedinţa se suspendă! ordonă „cel mai pătrat dintre capete”.

— Drumeţule, vino cu mine!

Adrian Columbescu îl urmă pe comandant într-un fel de cort. După un sfert de oră au ieşit amândoi surâzând. Nimeni nu ştie ce i-a spus pământeanul comandantului şi poate nu va şti niciodată. Cert este că, „cel mai pătrat dintre capete” l-a chemat imediat pe Harţabala şi i-a poruncit în auzul tuturor:

— Vei însoţi pe acest drumeţ oriunde va dori el să se deplaseze. Îi vei fi călăuză în întreg Universul şi nimic mai presus pentru tine nu va putea exista, decât credinţa faţă de marele nostru prieten. Ia-ţi nava cu care ai mai călătorit şi întoarce-te atunci când stăpânul nostru îţi va permite.

După aceste cuvinte, „cel mai pătrat dintre capete” se înclină reverenţios, iar mulţimea se aşeză în patru labe, ca la comanda de maximă vigilenţă.

Columbescu salută degajat, intră, „ca prin aer”, în mica lui navă, apăsă pe câteva butoane şi o porni vertiginos spre înălţimi. În urma lui venea Harţabala, pe o navă ceva mai mare, un tovarăş de drum ce avea să-i fie nu o dată de mare folos.

INTERMEZZO

Cele două capsule înaintau lin, fără ca vreuna să încerce a o depăşi pe cealaltă. Deodată în faţa lor apăru un glob multicolor. Ghidul tresări.

— Manevră verticală! strigă, aproape cu disperare. Adrian execută comanda automat, uitând că de fapt nu e nevoie de intervenţia lui. Capsula ar fi pornit spre înălţimi prin imitaţie că doar era legată psihologic de cutia

Harţabalei. Dar… se vede că neîncrederea nu-l părăsise încă total pe Columbescu. Prea multe i se întâmplaseră în ultima vreme pentru ca suspiciunile să fi putut dispărea cu desăvârşire.

În câteva clipe, cele două capsule se ridicară deasupra astrului multicolor. Abia acum putu şi Adrian să contemple frumuseţea priveliştii. Dedesubtul lor se zărea ceva cu adevărat încântător: o sferă de mari dimensiuni scăldată în zeci de culori transparente şi suprapuse. Un joc de ape limpezi şi de vapori în care predominau verdele, rozul şi portocaliul. „Cu ce seamănă astrul ăsta atât de neobişnuit?" se întrebă Adrian. „Parcă-mi aminteşte de ceva… A, da, sigur! Mi-am amintit! E vorba de globuleţele pe care le foloseau pământenii la revelioanele din secolul XX, pentru a împodobi potoul de iarnă sau ghirlandele ce atârnau în localuri".

— Frumos în orice caz, se trezi rostind cu voce tare.

— Ce-i frumos? îl întrebă călăuza.

— Spectacolul la care asistăm. Nicicând n-am văzut atâta lumină, un asemenea joc de lumini. Ştii, pe pământ, există un popor, francez se numeşte, care şi-a făcut un cult din spectacolele de sunet şi lumină: „son et lumière". În zona centrală a Franţei, pe malurile Loarei, Cherului, şi ale altor râuri sunt conservate castele vechi, dintr-o epocă îndepărtată, numită pe Terra evul mediu, edificii care reuşesc şi astăzi să evoce perioade şi evenimente de mult apuse.

— Cum, voi nu conservaţi istoria în bazine ca laringanii? interveni nestăpânit, ghidul. Doar aparţineţi aceleiaşi galaxii.

— Avem şi noi modele supersintetice de conservare. Dar continuăm să manifestăm slăbiciune pentru evocările tradiţionale. Sunt parcă mai… omeneşti.

— Omeneşti! Prea mult vă cramponaţi de modelul vostru biologic. Măcar dacă ar fi cel mai perfect.

— Păi, este cel mai…

— Pe dracu'! Nu sunteţi nici măcar pe la mijlocul

scării de evoluţie.

— Asta o spun detractorii noştri. Perfecţiunea artistică cine a atins-o?

— Artistic! Asta e o înşelătorie, un mod de a abate biomanul de la preocupările sale superioare.

— Hai să nu ne certăm, replică împăciuitor Columbescu. Nu de asta suntem aici. Voi, nepământenii, nu puteţi înţelege asta, pentru că nu dispuneţi de registrele necesare receptării ei. Dar cu timpul, pe o altă treaptă de evoluţie…

— Deci suntem inferiori…

— Nu, nu! Nici vorbă. Voiam doar să-ţi spun că poporul ăsta terestru, francezii, se delectează şi astăzi, împreună cu oaspeţii, ascultând şi privind acele spectacole de sunet şi lumină. Pe malul râului cristalin, în şopotul stins al apelor şi în liniştea serii de vară, o voce tremurătoare evocă istoria castelului, biografiile regilor, domniţelor prinţeselor şi cavalerilor care au umplut cândva de patimă încăperile şi iatacurile lui intime. Prin jocul de lumini şi acordurile unei muzici din alte vremi se reînvie iubiri şi intrigi, dorinţe şi nestăpâniri străvechi. Mă întreb: şi aici, pe această ciudată planetă, se petrec evenimente asemănătoare? Sau e vorba de altceva?

— De altceva, de cu totul altceva e vorba.

— Nu coborâm pentru o clipă?

— Ferească cerul! Asta ne-ar mai lipsi acum, să ne trezim şi loviţi în ruşine.

— Cum adică „loviţi în ruşine?” întrebă nedumerit Adrian.

— Simplu. Pe planeta de care te minunezi tu atâta locuiesc doar faraoni.

— Faraoni! De unde atâţia faraoni?

— Curioşi mai sunteţi voi, pământenii! Credeţi că întreg universul se învârte în jurul vostru. Eu nu mă refer la faraonii din aşa-zisa voastră antichitate orientală. Faraon înseamnă la noi fiinţe cu semnul plus, de sex

masculin, cum ziceţi voi.

— Şi cum e posibil să trăiască pe o planetă doar bărbaţi? Nu se stinge neamul lor din moment ce n-au femei?

— Nul Tocmai în asta constă pericolul pe care-l reprezintă acest astru. Acolo există întotdeauna două generaţii de faraoni, una mai în vârstă şi alta tânără: forţa activă şi forţa pasivă.

— Cum adică? Precizează, te rog. La noi, pe pământ, tinerii sunt mai activi.

— Vezi că iar vrei să înghesui totul în sistemul vostru de valori? Aţi avut voi un scriitor mai demult, tradus şi pe alte planete, care a scris un roman cu titlul

„Patul lui Procust”. Ai auzit de el?

— De cine? De scriitor?

— Da, de scriitor şi de roman.

— Cum să n-aud? Doar Camil Petrescu a trăit în secolul XX, pe timpul revelioanelor mele.

— Dar romanul i l-ai citit?

— Mai mult sau mai puţin.

— Am înţeles. Ai citit recenzii despre el sau vreo prefaţă. Vă ştiu eu pe voi, pământenii.

— Iar te iei de mine. Spune-mi de fapt ce vrei cu patul ăsta al lui Procust?

— Ce vreau, ce vreau? Doresc să-ţi spun că pe aici, prin Cosmos, trebuie să te debarasezi de unităţile de măsură terestre. Aici avem altă axiologie. Întorcându-ne la planeta din apropierea noastră, care-ţi este ţie atât de dragă…

— Nu-mi mai este dragă deloc, îl întrerupse grăbit Columbescu.

— Mă rog, poate ţi-e frică…

— Cum să-mi fie frică? Ai uitat că de capsula în cure mă aflu nu se poate apropia nimeni fără încuviinţarea mea?

— Într-adevăr, uitasem. Poate că de fapt mie mi-e

frică. „Lada” mea nu este atât de imună. Tocmai asta voiam să-ţi spun. Generaţia mai în vârstă cedează cu timpul în faţa legilor biologice şi se dezintegrează. Atunci cei care până mai ieri fuseseră tineri îi iau locul.

Dar şi lor le trebuie „carne de tun”, ca însă mă exprim în limbajul vostru. Şi începe vânătoarea în Cosmos. Vai de cei care trec prin apropiere, ca noi acum! Răpesc deci de pe alte planete… forţă pasivă. Sau ca să vorbim în termeni administrativi, subalterni. Aceştia protestează, încearcă să evadeze. Puţini reuşesc însă. Paza este foarte severă. Ca şi pedepsele.

— În ce ar putea consta o pedeapsă acolo?

— Ei, să nici nu vorbim de asta. Mi-e groază şi mi-e silă. Ţi-aş putea spune că după executarea unei asemenea pedepse, bietul bioman abia mai poate păşi. Şi nu vrea nici mâncare, nici băutură. Nu vrea decât lecturi.

— Ce planetă!… Să ne grăbim! Mărim viteza.

După un timp, când Universul începu să le ofere alte privelişti, Adrian Columbescu se adresă călăuzei sale:

— Acum şi aşa nu mai suntem în pericol…

— Asta s-o crezi tu! Niciodată să nu te consideri în afara pericolului. Nici după ce te vei întoarce pe pământ. Faraonii vin şi acolo. De fapt, au agenţi pretutindeni şi în permanenţă.

— Dă-i la dracu’! Altceva voiam să te întreb. De unde ştii tu aşa de bine cum trăiesc ei şi mai ales amănunte cu privire la sancţionarea încercărilor de evadare? Doar n-oi fi fost cândva pe acolo?

— Un nou defect pământean: indiscreţia. Ba mai mult…

Adrian îşi plecă privirea. Recunoscu în sinea sa că fusese nedelicat cu tovarăşul său de drum.

BABILONUL CERESC

Ultima decolare îi crease lui Adrian Columbescu iluzii mai mari ca de obicei. O presimţire stranie îl îndemnase să spere că acum se îndrepta cu adevărat spre Pământ.

Apăsase în sfârşit pe butonul potrivit. Un gând ce i-a ţinut mintea trează timp îndelungat şi l-a făcut să-şi imagineze (pentru a câta oară?) întâlnirea cu cei dragi. De data aceasta îşi închipui nu numai scena revederii soţiei şi a copiilor, ci şi nenumăratele convorbiri pe care avea să le poarte cu oamenii de ştiinţă, cu artiştii, cu constructorii de nave cosmice, cu tineretul, îşi imagină cu plăcere şi felicitările ce avea să le primească de la Laurian şi de la colegii acestuia, acolo sus, pe Platforma Pietrosul. Ce-ar fi putut, de fapt, să-i bucure mai mult pe cercetătorii SPVS-L decât confirmarea practică a existenţei vitezei super-lumină?

Zborul deveni însă din ce în ce mai monoton. Aştrii care-i treceau prin faţa ochilor nu semănau deloc cu cei pe care-i văzuse în diversele emisiuni ale poliecranului intercosmic. Nu făceau deci parte din galaxia noastră. Realitatea îi apăru din nou cu adevărata ei faţă. Şi ultima apăsare pe buton fusese la fel de neinspirată.

Această din urmă concluzie îi readuse brusc oboseala în trup. Închise ochii şi…

„Cuşeta” aplanetiză lin. Dar nu se aşeză pe sol ca alte daţi, ci rămase suspendată printre crengile albe ale unor copaci ce aduceau cu mestecenii de pe pământ. Cel puţin la culoare. Căci din alte puncte de vedere semănau mai degrabă cu coarnele unor cerbi foarte bătrâni.

Adrian nu se trezi, deşi oprirea din zbor însemna un nou ritm biologic. Curiozitatea noastră este cu atât mai mare cu cât nu coborâse pe o planetă foarte tăcută. Dimpotrivă. Treaz fiind, pe Columbescu l-ar fi chiar deranjat o aşa de mare gălăgie. În fapt, din toate părţile sosea un zumzet intens şi stăruitor.

Nu ştim cât a mai durat somnul călătorului prin lumi necunoscute. Ştim doar că trezirea s-a produs brusc. De ce? Poate că vreuna din miile de voci care loveau peretele „cuşetei” suspendate s-a vârât sub crusta conştiinţei lui Columbescu, producând o explozie sau măcar o scuturătură. Cert este că Adrian a coborât în grabă din

ciudatul arbore astral, mai rapid. Şi mai hotărât decât 0 făcuseră strămoşii pământenilor înainte de a se numi oameni.

Atingând solul, rămase uimit de duritatea lui excesivă. I se părea că umblă pe plăci de melacart. „Da, da, i se va confirma mai târziu. Întreaga suprafaţă a planetei a fost acoperită cu melacart”. De ce? Vom afla mai târziu.

Grijuliu să nu alunece („o cădere aici ar însemna rupere de oase şi zdrobirea încheieturilor”), Columbescu o porni la drum, fără o ţintă precisă. Zgomotele erau la fel de puternice în toate direcţiile. Nu apucă însă să străbată nici două sute de metri, că zgomotul din direcţia către care se îndrepta se înteţi nespus de mult. Încetul cu încetul desluşi şi voci. E adevărat că frânturile de fraze pe care le recepţiona se deosebeau foarte mult de asociaţiile de sunete articulate ce formau limbajul omenesc, dar pentru Columbescu era absolut clar că era vorba şi aici de un sistem de comunicare. „Ciudat! Nici măcar sunete obişnuite nu sunt. Ăştia comunică pur şi simplu prin zgomote. Cum e posibil aşa ceva? E ca şi cum noi, pământenii, ne-am înţelege prin intermediul loviturilor de baros, a scârţâitului de osii neunse sau a foşnetului pe care-l produce o rochie prea lungă prin contactul cu covorul unui iatac liniştit”. Mirarea lui Adrian nu ţinu totuşi mult. Deşi nu era lingvist, îşi dădea seama că zgomotele pământeşti la care se gândise nu erau tocmai lipsite de virtutea putinţei de a comunica.

Dar, iată, gândul trebuie să se întrerupă! În faţa lui Columbescu, apare un fel de arenă. „Seamănă cu amfiteatrele romane de la Verona şi de la Pompei”. Faţă de arenele antice sau de stadioanele secolului XX, amfiteatrul ăsta avea însă în plus amvoane: tot la douăzeci-treizeci de metri distantă se ridica o tribună măiestrit sculptată şi cu ornamente. Din fiecare amvon se rostea câte o predică. Cel puţin aşa i se părea lui Adrian. Pentru că, deşi nu-şi mişcau decât burţile, fiinţele acelea înnebunită de la tribună

scoteau nişte zgomote înfiorătoare. Care de care urla mai tare. Ascultători nu aveau, deşi între tribune se aflau mii de scaune, mai bine zis fotolii ultraconfortabile. Columbescu ar fi vrut să întrebe de ce oratorii predică în pustiu, dar n-avea pe cine. Niciunul dintre predicatori nu se arăta dispus să-şi întrerupă discursul pentru a sta de vorbă cu noul venit.

Columbescu se apropie, plin de curiozitate şi de speranţe. Doar – doar s-o milostivi vreunul de el şi-i va adresa câteva cuvinte. „Da, *cuvinte,* îşi spuse Adrian. Că doar brăţara mea îmi transformă orice semn în cuvinte”. Aşteptă la „intrarea” în arenă, intrare ce se afla, aici, în partea superioară, nu ca pe pământ. Se cobora, deci, pe stadion. Nimici Zgomotele se înteţeau. Oratorii îl văzuseră probabil şi fiecare spera într-o captare a atenţiei noului venit spre sine. „Dar nu se tem de mine? Nu mă cunosc. De unde ştiu ei că nu sunt un agresor? Nu se tem că le voi arunca planeta în aer? Nu se gândesc că aş putea scoate o mitralieră cu care să-i secer în zece secunde pe toţi?” Dar ce fel de fiinţe avea Columbescu în faţa sa? Acum le putea vedea mai bine. Constată cu uimire că se asemănau mult cu pământenii. În primul rând, aveau patru membre. Şi după cât se părea numai două le foloseau la umblat, ca şi oamenii. Aveau cap sau ceva asemănător. „Da, le lipseşte gâtul. Şi capul e mult mai subţire decât restul trupului, chiar şi decât un picior prin dreptul genunchiului”. Partea superioară, capul, se termina printr-un cucui. Aveau însă şi trăsături diferenţiatoare mai accentuate, în comparaţie cu pământenii. Gura, foarte mare, deşi n-o foloseau pentru vorbit. Asta era clar. Comunicau cu ajutorul burţii, un burduf cu piele de tobă, asemănător buhaiului. Buzele, groase şi strâmbe. Buza de jos acoperea jumătate din bărbie. Ochii, veşnic holbaţi, inflexibili şi tulburi. Urechi nu păreau să aibă. Poate vreun orificiu minuscul ce nu se vede de la distanţă. Nasul, în schimb, cât un cartof.

„Ia să văd ce spun. Pe care să-l recepţionez? M-am hotărât. Iată-l pe cel arămiu. Îşi freacă frecvent burta de

amvon. Se şterge oare la «gură»? Ba nul îşi întăreşte argumentaţia”.

— Ce credeţi, voi, faraonilor…

„Doamne, unde-am nimerit? Oi fi pe planeta faraonilor despre care mi-a vorbit Harţabala”. Şi dădu să fugă. Dar atunci, ca prin minune, toţi predicatorii i se adresară cu rugăminţi plângăreţe:

— Nu te duce. Nu ne părăsi. Nu-ţi facem niciun rău. Vrem doar să ne asculţi.

— Lasă că vă ştiu eu, faraonilor…

— Nu te teme, drumeţule! Noi suntem foarte paşnici. *Faraon* înseamnă la noi altceva, nu ca pe planeta „Tartar”.

— Doamne, da ce-o mai fi şi asta? Există o planetă „Tartar”?

— Da, sigur că există. Acolo faraonii îşi întâmpină musafirii cu var nestins. Eşti obligat să-l înghiţi, pentru ca faraonii să se distreze văzând cum îţi fumegă stomacul. Noi n-avem altă pretenţie de la oaspeţi decât să ne asculte. Şi să dea dreptate celui mai înţelept.

— Dar eu nu mă refeream la tartareni, ci la ăia de pe planeta multicoloră…

— A, da, ştim! Te înţelegem. Aia au fost şi pe la noi după „carne de tun”.

— Şi le-aţi dat?

— Ei, cum poţi să crezi aşa ceva? Ce-i drept, le-am propus un târg: acela dintre ei care va asculta în linişte discursurile noastre timp de trei zile şi trei nopţi, va putea lua ca ostatec pe oricare dintre noi. În plus, ostatecul are dreptul să-şi continue predica până la sosirea pe planeta multicoloră.

— Şi n-au acceptat?

— Ba da. La început toţi au fost de acord. Dar numai unul a rezistat cele trei zile şi trei nopţi convenite.

— Ăla şi-a luat deci ostatecul.

— Da, dar după o jumătate de oră s-a întors cu el pe planeta noastră. Faraonul ajunsese la capătul puterilor în

cele trei zile şi trei nopţi. Şi-apoi să ştii, prietene, că e mult mai uşor să asculţi zece nebuni, decât unul singur.

— Adică voi sunteţi nebuni?

— Aşa ne zic cei care nu ne înţeleg sau care nu pot să pătrundă miezul înţelepciunii noastre.

— Uite, mie mi-aţi devenit simpatici. Mai ales de când am aflat că i-aţi pus Ia. punct pe faraonii de pe planeta transparentă.

— Ne bucurăm. Fii binevenit la noi! Nu te întrebăm de unde şi cum ai ajuns aici. Dorim doar să te simţi ca acasă. „«Ca acasă», între tot felul de scrântiţi…?”

Adrian Columbescu se linişti totuşi. Numai foamea nu-l lăsa în pace. „Cum să le spun? Şi-apoi de unde ştiu eu că ăştia nu se hrănesc cu pietre? Doar pe melacart nu poate creşte grâu”. Răbdă cât răbdă, dar apoi îndrăzni:

— Iertaţi-mă, faraonilor, dar voi nu flămânziţi niciodată?

— Aaa, vrei de mâncare! Cum de nu ne-am dat seama? Că doar semeni cu noi, atâta doar că ai o formă foarte (scuză-ne expresia!) caraghioasă. Ţi-e foame deci. Cu ce să te servim?

— Pâine aveţi? La noi totul începe de la pâine.

— Pâine, pâine, repetă arămiul. Nu ştiu despre ce vorbeşti. Poate vrei vânt. A, nu, ăsta-i desert.

„Doamne fereşte, ăştia se hrănesc cu vânt!”

— Cum să te hrăneşti cu vânt? Şi de unde vânt? Până acum n-am simţit nicio adiere.

— Asta nu-i o problemă. Vântul poate fi provocat. Avem câteva instalaţii ultramoderne de fabricare a vântului.

— Şi cum îl… mâncaţi?

— Simplu. După ce ne-am hrănit cu pietre, rădăcini, iar la zile mari şi cu animale, căscăm gura şi vântul pune capacul. Ba face digestie.

„Am avut deci dreptate. Ăştia mănâncă şi pietre”.

— Şi cum zdrobiţi pietrele? Ce dinţi aveţi voi?

— Poate vrei să spui „roţi dinţate”. Uite (şi arătă un loc din vecinătatea burţii), pe aici introducem pietrele, rădăcinile şi, cum ţi-am spus, uneori animalele. Banda le transportă la moara cu roţi dinţate, iar de aici sfărâmate urcă spre cap. Bineînţeles, la cap ajunge doar materia foarte fină şi bine prelucrată. Altfel cum am gândi? Cu bolovani nu se poate gândi.

— Dar, iertaţi-mă, vă rugasem ceva… Poate mâncăm împreună, deşi eu n-am să pot înghiţi pietre. Ştiţi, n-am roţi dinţate, am doar măsele.

— Sigur, sigur, îţi vom oferi ceea ce poţi digera. Dar tu pe unde introduci hrana?

— Pe gură.

— Pe gură? Înseamnă că mâncaţi foarte puţin.

— EI, nu chiar. V-aş putea dovedi.

— Să mergem atunci.

— Să mergem atunci. Te-om ospăta cu horombe şi macrule, dacă pietre nu-ţi plac.

Şi Columbescu se luă după ei. La scurt timp, apăru un vehicul ce semăna cu o colibă mare. Intrară cu toţii, se aşezară pe un fel de spaliere.

— Aproape am şi ajuns. Nu simţi cum alunecăm? Vezi la ce-i bun melacartul?

Pământeanul nostru nu mai rosti niciun cuvânt. Aştepta să ajungă la destinaţie, unde spera să-şi potolească în vreun fel foamea îngrozitoare ce-l cuprinsese.

— Să ieşim, propuse arămiul.

Afară, Columbescu înlemni de uimire. În faţa sa se deschidea o panoramă uluitoare. Nici arta cea mai rafinată a Renaşterii n-a reuşit să imagineze ceva asemănător. Într-o găoace de ou uriaşă, cu deschiderea spre ei, se arătau toate minunăţiile lumii: ape limpezi şi jucăuşe, o floră şi o faună de basm, muzică („ei, da, muzică, sunete adevărate!”) liniştitoare, peisaje paradiziace. „N-o fi având dreptate Dante cu *Paradisul* lui?” Gândul acesta îl

străfulgeră doar pentru o clipă. „În fond, Dante trebuie reinterpretat în fiecare nouă epocă. Paradis există pe fiecare planetă; depinde pentru câţi şi pentru cine. Aşa după cum există infern sau purgatoriu. La noi, pe pământ, infernul a fost deja depăşit. Că nu mai există nici purgatoriu, mi-ar fi greu să susţin. Aici, în schimb, e greu de clasificat. Ce-am văzut eu până în prezent e paradis sau purgatoriu? Ce văd acum e sigur paradis”.

— Să ne apropiem, îl îndemnă arămiul. „Dar de ce vorbeşte doar el cu mine?”

— Ajutaţi-mă să păşesc fără să cad, îi rugă Adrian: pe însoţitorii săi. În melacartul ăsta n-am încredere. Prea e lunecos.

Se apropiară. Spectacolul era din ce în ce mai fascinant. Animalele semănau cu cele de pe pământ. Dar numai într-o anumită măsură. Mai degrabă aduceau cu animalele desenate pe pereţii interiori ai peşterilor „mormintelor şi templelor egiptene sau cretane. Nişte animale suple, gata parcă să-şi ia zborul în orice moment.

În mijlocul oazei paradiziace, pe malul unui lac de o limpezime cu totul neobişnuită, stăteau într-o tăcere desăvârşită vreo şapte-opt faraoni. Liniştea de aici contrasta puternic cu zgomotul infernal pe care-l întâlnise în apropierea arenei. Aici, numai muzica apelor şi a zborului acestor animale curioase se mai auzea. Dar aceste sunete nu supărau urechea, dimpotrivă, îţi produceau o stare de calm şi împăcare spirituală cu tot ce-i în jur. „Unde-i zgomotul acela? De ce sunt atât de tăcuţi tovarăşii mei de drum? Când se aflau în arenă părea că nimeni nu va reuşi vreodată să-i domolească. Acum tac ca mieluşeii”.

— Preamăriţi superfaraoni! întrerupse tăcerea unul dintre însoţitorii lui Columbescu, pe care pământeanul nu-l remarcasem până atunci. Pe planeta noastră a urcat un musafir nepoftit.

„Şi ce, dacă? Pe Pământ nepoftit înseamnă doar neanunţat. Sau aici mai există relaţiile din secolul XX, când *musafir nepoftit* însemna nedorit, chiar duşman?”. „Şi de

ce «a urcat»? N-am coborât (era să spun: n-am aterizat) pe astrul lor?”

— Să se apropie! porunci superfaraonul ce se afla cu spatele spre noii veniţi. Adrian Columbescu făcu câţiva paşi înainte, dar nu depăşi circumferinţa pe care erau aşezate fotoliile.

— Mai în faţă! ordonă aceeaşi voce. Acum, Adrian intră în cerc. Din primul moment se sperie. Ochii superfaraonilor nu erau spălăciţi şi inexpresivi că ai însoţitorilor săi. În oglinda lor, Columbescu vedea zeci de focuri arzând şi fulgere spintecând cu neîndurare abisul mâniei şi al intoleranţei.

— De unde vii? grăi scurt şi categoric burduful unuia din cei şapte-opt super…

— De pe Pământ?

— Ce cauţi aici? Unde e Pământul?

— Aici am venit din întâmplare. Pământul e departe, în sistemul solar.

— Sistemul solar!… Nu ştii că în Univers există milioane de sisteme solare? Precizează, localizează!

Pentru întâia oară, Adrian regretă că nu avea meseria lui Laurian.

— Nu ştiu mai mult. Nu sunt inginer şi nici astronom.

— Da cu ce te ocupi dumneata atunci?

— Eu sunt istoric. Cercetez revelioanele secolului XX, dacă pentru dumneavoastră asta înseamnă ceva.

— „Revelioane”… „secole”, habar n-avem despre ce vorbeşti. Dar asta contează mai puţin. Ne interesează sistemul tău de comunicare. Cum ne înţelegi şi prin ce mijloace reuşeşti să ne faci pe noi să înţelegem?

— Asta e secretul meu. Vă asigur însă că nu-i nimic periculos.

— Asta vom aprecia noi, nu dumneata. Spune-ne despre ce e vorba.

— Nu pot. Şi-apoi eu i-am rugat pe concetăţenii dumneavoastră să-mi dea ceva de mâncare.

— Cu asta suntem de acord. Ce doreşti?

— În orice caz, nu bolovani! răspunse cam înţepat Columbesou.

— Ştiţi, interveni unul din faraonii-predicatori, i-aş da macrule şi horombe.

— Oho! replică superfaraonul. Vreţi să-l tratăm ca pe un oaspete de onoare. Mă rog, dacă aşa propuneţi voi. Să se înece nişte horoambe! Macrulele le poate servi nepreparate.

„Fie ce-o fi, se gândi Adrian, numai să-mi dea ceva odată”.

Faraonii se grăbiră să scufunde în apa aceea cristalină un fel de curci fără pene. Le scoaseră apoi, de acolo moi şi pufoase. Adrian a înţeles că astea erau horombele. Apoi înfipseră în ele un fel de praz. „Astea sunt macrulele”. Superfaraonii îşi umplură fiecare ceaunul pe care-l aveau alături şi apoi se aşezară pe el. Îl invitară şi pe musafir să procedeze la fel. Pământeanul înţelese situaţia şi nu spuse altceva decât că pe Terra gura serveşte şi pentru mâncat. O linişte stranie se aşternu peste ospăţul abia început. Adrian servea şi el în linişte pentru a nu distona cu modul atât de original de a se hrăni al superfaraonilor.

Însoţitorii, în schimb, îşi mângâiau, pe ascuns, abdomenul. Ei nu participau la banchet decât cu privirea şi, tainic, cu dorinţele.

Columbescu nu-şi dădu seama la început de gustul mâncării. Era prea flămând ca să se preocupe de gustul bucatelor. Abia după ce îşi mai potoli foamea, se gândi la efectele eventuale ale hranei neobişnuite pe care o consuma. „Evident, nu seamănă cu niciunul din alimentele de pe pământ. Dar nu sunt nici rele”.

În curând, Adrian avea să simtă o uşoară somnolenţă, o dulce îmbătare. „Doar n-or fi droguri?”

În atmosfera aceasta plăcută, reîncepu discuţia.

— Şi zici că nu ne spui nimic despre puterile dumitale neobişnuite de a comunica. Ştii, o să-ţi dezvăluim un secret

al nostru. Aici, pe planeta aceasta, se află numai filologi. Stăruinţa noastră de a descoperi misterul sistemului dumitale de comunicare nu este deci nelegitimă.

— Păi, dacă sunteţi filologi, descoperiţi singuri! replică inspirat Columbescu.

O tăcere desăvârşită se lăsă peste acea gură de rai. Multă vreme nu mai îndrăzni nimeni să scoată o vorbă. Columbescu începu să se frământe: „Oare nu am greşit? Nu i-am jignit? Dacă mă vor pedepsi aspru?”

— Uite ce e, drumeţule! interveni după un timp superfaraonul-şef. Noi am descoperit taine şi mai profunde ale universului. Aşa că nu ne dăm înapoi de la dezlegarea misterului limbii dumitale. Dar fiindcă ne-ai ofensat şi ai pus la îndoială capacitatea noastră intelectuală, vei fi pedepsit potrivit legilor ce guvernează societatea filologilor. Te vei întoarce în arenă. Vei coborî pe terenul propriu-zis, unde ţi se va oferi un fotoliu. Cinci faraoni de-ai noştri îşi vor ocupa locul lor în amvoane iniţiind dezbaterea. Dumneata va trebui să ţii piept discuţiei, prezentând argumente pentru fiecare afirmaţie originală sau pentru fiecare dezacord cu cei cinci.

— Cum să mă lupt eu cu cinci lingvişti deodată, eu care am o altă specialitate?

— Te interesează. Un om care stăpâneşte mii de limbi şi limbaje trebuie să fie capabil a purta o discuţie cu nişte filologi modeşti ce şi-au consacrat studiul doar unor teme „minore”.

Adrian vru să răspundă, dar arămiul îi făcu semn, cu buza lui lăbărţată, să lase totul baltă. Pe faţa acestuia, Columbescu citi multă bunăvoinţă şi prietenie.

— Bine, mărite superfaraon. Voi face precum mi-aţi poruncit.

Salutând respectuos, împreună cu faraonii, Adrian o porni spre arenă. Oaza paradiziacă nu i se mai părea acum atât de încântătoare. Acolo stăpâni erau nu zeii cei blânzi, ci un fel de diavoli sau, în orice caz, nişte zei blestemaţi.

Pe drum, intră în vorbă cu însoţitorii săi, deşi nu s-ar

fi putut spune că-l stăpâneşte cheful de discuţie. Vorbea, poate, mai mult pentru a-şi alunga amărăciunea din suflet şi singurătatea gândului.

— Nu-i prea perfectă societatea voastră, dragi prieteni.

Nimeni nu-i răspunse. Adrian Columbescu nu insistă asupra acestui subiect, dar puse alte întrebări.

— Totuşi, nu mi-aţi răspuns în legătură cu melacartul, reluă firul discuţiei pământeanul. De ce e acoperită planeta voastră (pardon, o parte din ea) cu melacart?

— Nu-ţi dai seama? interveni arămiul. Dacă n-ar fi acoperită cu melacart, am mai putea noi circula atât de uşor? Coliba asta mobilă pe ce ar aluneca şi încă foarte lin, de nici nu-ţi dai seama că alergi cu viteze interastrale?

— De acord, replică Adrian. Totuşi nu e peste tot melacart. Acolo, de exemplu, în oaza paradiziacă, cum se circulă?

Fără să-şi dea seama, Columbescu atinsese iarăşi o coardă sensibilă. De aceea, multă vreme nimeni nu-i răspunse. Într-un târziu, arămiul conchise:

— În rai nu-i nevoie să te mişti prea mult. Ai totul la îndemână. Iar să pleci de acolo, nu-ţi prea vine la socoteală, pentru că nu eşti sigur că te vei mai putea întoarce…

Adrian se gândi o clipă să-i întrebe prin ce mijloace şi datorită căror merite unii ajung să locuiască în Paradis, iar alţii stau mereu afară, dar lăsă totul pe mai târziu. Însoţitorii săi se arătau cam încurcaţi. Şi nu merita să-i supere. Se purtau prea bine cu el. Tocmai ei, care primiseră însărcinarea să-l pedepsească pe pământeanul cam incomod. Dar nu ştim ce urmează.

Ajunşi la locul de „supliciu”, fiecare îşi ocupă locul ce-i fusese destinat: Columbescu, pe fotoliul aşezat în mijlocul stadionului, acolo unde ar fi trebuit să se lupte gladiatorii sau de unde porneşte balonul rotund spre gol; însoţitorii săi, în tribune, fiecare la câte un amvon.

Deşi nu s-a rostit încă niciun cuvânt, Columbescu simte că situaţia s-a schimbat. Atmosfera amicală a dispărut. Cei din amvon nu-i mai erau prieteni, ci adversari, chiar dacă nu neapărat ostili.

— Stimate musafirule, începu unul dintre „justiţiari”, consiliul superfaraonilor a manifestat faţă de dumneata multă clemenţă. Deşi te-ai comportat foarte duşmănos, pedeapsa la care eşti supus abia dacă seamănă a sancţiune. La drept vorbind, pentru noi, lingviştii, ea nici n-ar fi o pedeapsă, ci mai degrabă o plăcere.

— Mă rog, răspunse timid Columbescu. Cum credeţi. Sunt la dispoziţia dumneavoastră. Aştept pedeapsa ce mi se cuvine.

Din acea clipă începu iar zgomotul infernal. Columbescu trebuia să recepţioneze fiecare întrebare, încercând să răspundă. Între timp, asupra sa se abăteau alte întrebări; era întrerupt frecvent, i se prezentau contraargumente.

— Mai întâi dorim să ne spui, erupse un predicator, ce vorbeşti dumneata, o limbă sau un dialect?

Adrian nu pătrunsese sensul întrebării. Doar toţi pământenii, ba chiar şi locuitorii altor planete, se înţelegeau de regulă prin intermediul limbii. „Cred că amalgamul ăsta infernal de zgomot o fi tot limbă”. Predicatorul insistă: – Cum se numeşte sistemul dumitale de comunicare, limbă sau dialect?

— Limbă, desigur. Dialecte nici nu există pe Terra acum. Am auzit că prin secolul XX, la revelioanele mele, unii vorbeau în dialect ca să-i distreze pe ceilalţi…

— Nu asemenea dialecte vorbim noi, i-o reteză un alt orator. Noi suntem oameni de ştiinţă, nu actori de teatru! Pe noi ne interesează dacă dumneata foloseşti în comunicare o limbă sau un dialect.

— V-am spus că pe Pământ nu se vorbesc dialecte, ci doar câteva limbi, şi acestea foarte apropiate între ele.

— Cum ai spus? Apropiate? Exact asta ne interesează. Dacă sunt apropiate, lingviştii voştri cum le

zic: limbi sau dialecte?

— Nu ştiu cum de nu înţelegeţi. Dialecte s-au vorbit cândva pe pământ. Acum nu mai există decât limbi.

— Asta s-o crezi dumneata! Idiomurile care seamănă între ele sunt fie dialecte, fie limbi, după caz.

— Ce-i aia *idiom*? N-am auzit acest cuvânt.

— Adică limbile şi dialectele la un loc pot fi numite idiomuri, un termen generic pentru ambele entităţi.

— Păi, dacă aveţi un cuvânt comun şi pentru limbă şi pentru dialect, de ce nu-l folosiţi doar pe acesta şi aţi scăpat de controversa limbă – dialect?

— Ei, ce simplu-i pentru dumneata totul! Se vede că n-ai pătruns niciodată în profunzimea ştiinţei filologice. Filologii nu se iau după cuvinte. Pe ei îi interesează realitatea ce se ascunde dincolo de cuvânt. Să-ţi spunem mai clar: dumneata vorbeşti concomitent o limbă şi un dialect…

— Deci un idiom, completă nerăbdător Columbescu.

— Nu! Vorbeşti două idiomuri…

— Cum „două”? Eu vorbesc deodată în două limbi?

— Ei, vezi că te-ai încurcat? Tocmai asta e. Nu vorbeşti şi n-ai putea vorbi concomitent, ci numai pp rând, două limbi. În schimb, te poţi exprima deodată în două idiomuri: o limbă şi un dialect.

— Adică?

— Adică, adică!

— Staţi, domnule Idiomos, sări un alt orator. Îl lămuresc ou. Ascultă, terestrule, dumneata trebuie să înţelegi că legile limbii sunt mai complicate decât ar crede vorbitorul de rând. Aici nu ne jucăm de-a baba oarba. De pildă, dumitale trebuie să-ţi intre în cap că vorbeşti concomitent cel puţin patru idiomuri.

— Doamne, fereşte! Am ajuns la patru acum?

— Da, la patru, dar poate că vorbeşti de fapt mai multe. Uite, în primul rând vorbeşti limba poporului dumitale. Cum se numeşte acest popor?

— Poporul român.

— Deci dumneata vorbeşti limba română. Pe ce teritoriu se vorbeşte această limbă? Adică e vorba de un teritoriu întins sau restrâns?

— E vorba de un teritoriu întins dacă ne gândim la mijloacele de comunicaţie de acum, două-trei veacuri. Dacă-i vorba de perioada actuală…

— Am înţeles, am înţeles. Dar altceva mă interesează. Ce comunităţi există pe acest teritoriu?

— Noi formăm cu toţii o singură comunitate, adică o singură naţiune.

— Bine, bine, am înţeles şi asta. Dar nişte diferenţieri, chiar nesemnificative, trebuie să existe.

— Da, ar fi ceva ce ţine mai mult de istorie şi de tradiţie. Carpatinii, spre exemplu, sunt mai iuţi din fire, iar moţii mai neînduplecaţi. Dar toate astea n-au nicio însemnătate pe lângă omogenitatea noastră.

— Asta s-o crezi tu! Dar ia spune-mi: cam câţi vorbitori are limba ta?

— Păi, la plecarea mea de pe Terra…

— Iar nu-mi răspunzi la întrebare. Să ştii că noi ne putem purta şi altfel. Te trimitem în faţa tribunalului constituţional. Şi acolo examinarea e mult mai severă. Acolo trebuie să şi ilustrezi formele lingvistice despre care vorbeşti. Te referi la dialectul laringan, trebuie să vorbeşti în laringană. Treci la papadopi? Te exprimi în papadopă. Şi-atunci nu ştiu pe unde mai scoţi cămaşa. Răspunde aşadar cinstit la întrebările ce-ţi punem şi va fi mai bine. Deci între vorbirea ta şi a unui carpatin, spre exemplu, trebuie să existe nişte deosebiri. Asta înseamnă că vorbiţi dialecte diferite. Tot cam în acelaşi mod trebuie privite şi deosebirile de vorbire dintre dumneata şi un locuitor al Ţării Moţilor, care se exprimă într-un alt grai. Dar vorbirea ta nu este identică nici cu idiolectului vecinului de scară sau de etaj. Pentru că fiecare îşi are limbajul său, originalitatea sa.

— Dar, prea înalţi învăţaţi, rogu-vă acum să mă

lămuriţi şi pe mine: De unde ştiu eu când vorbesc dialectul, graiul, limba sau mai ştiu eu ce?

— Formidabil! se zdrobi Idiomos. Asta ne face creierii terci. La tribunal cu el!

— Staţi, staţi, încercă să calmeze lucrurile Cupros. Poate că prietenul nostru nu şi-a spus gândul până la capăt.

— Prieten! săriră alţi doi. Şarlatan, poate!

Adrian nu pricepu nimic. Nu putea vedea care putea fi motivul furiei dezlănţuite a celor trei oratori.

— Eu, domnilor…

— Ce „domnilor”?! sări ca ars Nihilogos. Poate vrei să spui „faraonilor”.

— Bine, faraonilor…

— Nu „bine”! Aşa trebuie să spui mereu.

— Am înţeles, domn… faraoni, eu mă supun verdictului dumneavoastră. Cred că am priceput şi cum devine chestia cu limbile astea. Adică: eu cu indienii vorbesc în limbă, cu carpatinii în dialect, cu moţii în grai, iar cu vecinul (nu de scară sau etaj, pentru că noi locuim în vile suspendate, toţi) în idio… cum aţi spus?

— Idiolect, completă Cupros, descurajat şi el acum. Mă tem, dragă pământene, că nu te mai pot ajuta cu nimic. Las pe ceilalţi colegi ai mei să hotărască. Eu am făcut tot ce-am putut.

— Ce să hotărâm? La balamuc cu el!

Columbescu înlemni. „De ce la ospiciu? Parcă era vorba de tribunal”.

— Domnilor, faraonilor, începu el lamentaţia, nu era vorba că mă trimiteţi în faţa tribunalului constituţional?

— Ba da, prietene, ba da, încercă să-l liniştească arămiul. Acolo vei fi trimis. Dar pentru noi nu e nicio deosebire între tribunalul constituţional şi ospiciu, în primul rând pentru că tribunalul însuşi e un fel de balamuc, iar în al doilea rând pentru că niciun acuzat nu scapă de acolo cu mintea întreagă. Soarta îi este pecetluită

când calcă pragul înaltului for judiciar.

— Iertaţi-mă, încercă să reia discuţia Columbescu. Dar planeta aceasta toată este…

— Ridicaţi-l, duceţi-l de aici! urlară în cor ceilalţi patru faraoni-predicatori.

În aceeaşi clipă, câţiva faraoni-executanţi („s-or fi numind şi ăştia faraoni?”) îl înşfăcară pe Columbescu şi-l introduseră într-un fel de cuşcă, asemănătoare cu aceea în care erau transportaţi cândva leii şi tigrii circurilor sau ai grădinilor zoologice de pe Terra.

Pământeanul nu avu timp nici măcar să protesteze. După două-trei secunde se trezi parcă pe alt tărâm. Nu erau aici nici faraonii-predicatori. Se afla într-un loc straniu. Dac-ar fi să-l compare cu ceva de pe pământ, ar trebui să spună că se află în fundul unei râpi mari şi prăpăstioase. De jur-împrejur, numai cununi şi bolovani, pământ surpat şi o vegetaţie foarte săracă. Abia la o oarecare depărtare, spre povârnişuri, se zăreau copaci adevăraţi. Şi în plus, o tăcere de mormânt. Îl cuprinse spaima. Apoi, un gol în stomac. Poate-i era şi foame. Dar nu aceasta părea să fie senzaţia ce-i venea din abdomen.

Trecură astfel multe minute. Poate chiar ore. Nu mai realiza scurgerea timpului. Într-un târziu de pe povârnişuri sosiră nişte zgomote suspecte. Aparatul său de tradus oscila în gol. Nu comunica nimic. „Înseamnă că nu-i vorba de un sistem de comunicare. Sunt zgomote fără sens”. Vuietul creşte. Adrian începe să tremure.

Priveşte în jur. Nu vede nimic. Zgomotele au devenit de-acum insuportabile. Îşi astupă urechile în semn *de* apărare.

Deodată, totul încetează. Peste prăpăstii şi râpi se aşterne o linişte desăvârşită. Brăţara începe să traducă, deşi el nu aude nimic:

— Tribunalul îşi începe dezbaterile. Prima chestiune: originea limbajului. Acuzatul a refuzat să discute cu noi aceste lucruri sau a refuzat să înţeleagă, ceea ce-i totuna. De aceea nici nu-l vom mai întreba dacă doreşte să

răspundă la întrebări: Doar aparatul de citit gândurile ne va transmite ce-ar fi vrut să ne spună inculpatul. „Au şi aşa ceva?”

— Domnule preşedinte (brăţara transmite o altă voce), pot să pun prima întrebare?

— Da, desigur. (Vocea preşedintelui e mult mai groasă şi mai sonoră).

— În ce împrejurări a apărut limbajul?

Pauză. Apoi preşedintele:

— Inculpatul nu ştie. Răspunde, dumneata, domnule avocat!

— Limbajul a apărut odată cu fiinţele raţionale, care nu puteau gândi fără cuvinte.

— Şi când anume?

— În urmă cu şapte sute de miliarde de ani, pe vremea când maimuţele nu ştiau să imite.

— Din ce cauză s-a născut limbajul?

— Pentru ca maimuţele să nu-şi bătucească pielea de pe şolduri. Înainte de a şti să vorbească, maimuţele comunicau prin frecare. Şi zonele cele mai frecventate erau şoldurile.

— Bine, dar maimuţele ştiau vorbi? Limbajul nu aparţine doar unor fiinţe superioare maimuţelor?

— Ba da! strigă Columbescu.

— Dumneata să taci! îl puse prompt la punct preşedintele. Noi ştim că eşti în afara acestor probleme. Tocmai de aceea te judecăm!

— Păi, dacă ştiţi, de ce mă mai ţineţi chinuit aici? Daţi sentinţa şi gata!

— Iar eşti grăbit. Şi obraznic. Ne înveţi, dumneata, pe noi cum să procedăm? Noi suntem la dispoziţia dumitale sau invers? Te sfătuiesc să stai în banca dumitale („a dracului bancă!”) şi să nu-ţi agravezi situaţia. Voi, colaboratorii mei, continuaţi discuţia. E atât de interesantă şi încă nici n-a-nceput.

— Limbajul aparţine doar fiinţelor superioare, dar de

la aceste fiinţe l-au învăţat şi maimuţele. Prin imitare. Doar vă este tuturor cunoscut spiritul de imitaţie al maimuţelor. *Bas vordi tambundur!* Adică: „Imită dacă vrei să devii maimuţă!”

— Ba să mă ierţi, dragă confrate. După interpretarea dată de Stafidas în era de bronz, maxima citată de tine se traduce invers: „Devino maimuţă dacă vrei să imiţi”.

— Şi nu-i totuna? interveni un al treilea.

— Păi, sigur că nu! răspunse al doilea. Să presupunem că tu nu eşti maimuţă, dar doreşti să devii.

— Nu vreau!

— Mă rog, presupunem doar. *Raf medar fonta!* „Presupunerea trezeşte elanul!” Deci presupunem că vrei să devii… exact ce-am spus înainte. N-am pronunţat numele predicativ pentru ca să nu te superi. Ce faci? Simplu: imiţi.

— Dar eu cred că nu-i destul, reveni primul orator. Mai trebuie să-i crească şi păr pe trup, să-i apară urechi; capul să fie legat de trunchi cu un gât, ochii să i se limpezească.

— Bine, colega, sunt de acord, replică al doilea orator, dar nu uita că ceea ce ai menţionat tu constituie caracteristici secundare ale maimuţelor. Trăsătura esenţială este *imitarea* mai exact *aptitudinea* de a imita, ba şi mai exact *instinctul de imitaţie.* Dar de unde pornisem.

— De la presupunerea aceea stupidă, răspunse oratorul – cobai.

— Care presupunere? întrebă total nedumerit experimentatorul.

— Care, care! Presupunerea că eu aş fi maimuţă.

— Da’ de ce să fii maimuţă?

— Ca să imit.

— Şi de ce să imiţi?

— Dracu-ţi cunoaşte gândurile şi raţionamentele! Probabil ca să adevereşti justeţea maximei de adineaori.

— Am spus eu vreo maximă?

— Acum eşti de-a dreptul tâmpit. *Horp carti mamelas coruntur!*

— Perfect! îşi reveni oratorul numărul doi. „Nici în ceruri nu poţi găsi prostie!” Adică, unde sunt fiinţe raţionale se află doar înţelepciune.

— Aici am să te contrazic, colega, interveni conducătorul dezbaterii. Citatul de mai înainte trebuie interpretat astfel: Nu există prostie de vânzare nici în ceruri. Ea nu se achiziţionează ca o marfă. Cu ea te naşti. Şi în general, cine o are un o vinde pentru toată averea lumii.

— Dar tot n-am ajuns la punctul de pornire.

— Păi, tu acolo vrei să ajungi? O discuţie, dacă se vrea valoroasă, trebuie să înainteze neîntrerupt, nu să se întoarcă de unde a pornit.

— Dar dacă şi-a pierdut firul?

— Atunci trebuie părăsită, dădu sentinţa întâiul orator.

Columbescu asculta înmărmurit. „Ce vor ăştia cu mine? Asta se cheamă la ei judecată? Sau asta o fi pedeapsa? Dacă-i vorba de pedeapsă, totul are un sens. N-am să uit niciodată ce înseamnă sancţiune filologică. Dar dacă e numai judecată? În fond, preşedintele doar ascultă. Or, pedeapsa urmează abia după pronunţarea sentinţei. Fie ce-o fi, numai să se termine odată! Prea mă chinuiesc aici!”

— Uite ce vă propun eu, interveni preşedintele, care tocmai îşi încheiase prânzul şi aruncase căldarea de sub şezut. Aţi discutat suficient despre originea limbajului. Eu cred că…

— Domnule preşedinte, îl întrerupse zgomotos al doilea orator, permiteţi-mi să reiau dialogul (sau trialogul, cum vreţi să-l numiţi). Mi-aţi reamintit punctul de pornire.

— Păi, tocmai asta e, stimate colega! Să trecem la chestiuni mai arzătoare. Originea limbajului! O temă minoră pentru lingvistică. Filologii serioşi nu-şi mai pierd de mult vremea cu ea.

— Totuşi, mi-aş permite, domnule preşedinte. De originea limbajului s-au ocupat somităţi ca Parastasos, Romero, Parolas, ca să-i citez doar pe cei mai însemnaţi.

— S-au ocupat, da! replică preşedintele. Dar când? În momentele de criză. Când nu mai aveau puterea să atace teme majore. Dumneata nu-ţi dai seama că a presupune mereu lucruri pe care nu le poţi controla înseamnă pierdere de vreme? Şi-apoi ce mă interesează pe mine dacă maimuţa a vorbit înainte sau după ce a coborât din copac, dacă primul cuvânt a fost un verb sau o interjecţie, dacă întâi a cântat şi apoi a vorbit sau invers? Principalul este că maimuţa a început să vorbească, iar noi am imitat-o.

— Adică, cum, domnule preşedinte? întrebă cu smerenie primul orator. Noi am imitat maimuţa sau ea ne-a imitat pe noi?

— Evident că noi pe ea, răspunse ferm preşedintele. Cine a fost întâi: maimuţa sau noi?

— Unii zic că noi, alţii că maimuţa.

— Ei, pe dracu'! E clar că maimuţa a fost întâi. Te vezi dumneata în copac? Or, noi ştim că strămoşii noştri au coborât din copac.

— Acolo i-a adus barza, sublinie cu maliţiozitate al doilea orator.

— Pe mine să nu mă iei cum vrei, i-o tăie preşedintele, că te trimit în râpă, alături de criminal!

„S-a sfârşit cu mine. Ăştia mă condamnă la moarte. Şi nu mi-e de altceva. Familia mea se va descurca şi fără mine. Dar cine se va mai ocupa de studiul revelioanelor secolului XX? în institut nu există alţi specialişti în acest domeniu. Suntem atât de exact profilaţi! Şi până să intre în temă un altul, e nevoie de câţiva ani buni".

— Aşadar, am terminat cu originea limbajului, reluă preşedintele. Ca să vă conving că maimuţele ne-au precedat, că la ele a apărut limbajul, pe care noi l-am preluat apoi prin imitaţie, am să vă reamintesc că în textele apocrife din Teslandia s-a găsit această menţiune:

„Maimuţele coborâră din copac. Se priviră o clipă şi, neştiind cum să-şi exprime bucuria pentru că puteau şi ele să se mişte pe sol, au început să se dea peste cap. În învălmăşeală, n-au observat că abdomenul lor scotea nişte zgomote nemaiauzite până atunci. Abia după ce s-au liniştit, şi-au dat seama că făcuseră un salt în evoluţia lor. Ştiau să vorbească. Prima frază rostită de o maimuţă (şi înregistrată de textele apocrife teslandeze) a fost: «Şi când te gândeşti, soro, ce proaste am fost până acum!» La care o alta a răspuns: «Nu se ştie. Până astăzi am comunicat prin stimularea simţului tactil. De acum înainte ne vom exersa auzul şi văzul. Ştiu eu...? Parcă era mai plăcut înainte. Comunicarea însemna apropiere reală. Acum putem sta şi la distanţă când avem să ne spunem ceva». Şi cu toatele au căzut pe gânduri. Inventarea limbajului nu părea să le procure o prea mare bucurie. Ba, dimpotrivă, cele mai multe s-au întristat. Abia după descoperirea bârfei şi-au mai revenit”.

— Dacă aceasta este voinţa dumneavoastră, domnule preşedinte, noi încheiem discuţia despre originea limbajului, se adresă respectuos primul orator. Permiteţi-mi însă să vă reamintesc că nu a fost interogat pe această temă. Or, conform procedurii, ar trebui să-i ascultăm părerea.

— Cum, adică, să-l ascultăm pe acuzat? interveni al doilea orator. Nu-l judecăm pentru că este ignorant în materie de lingvistică? Ce ne-ar putea spune şi mai ales cum ar putea demonstra cele spuse?

— Sigur că-l judecăm pentru ignoranţă. De aceea a şi fost scos din arenă. Dar regulile de procedură sunt reguli de procedură. Nu le putem încălca. Condamnarea la moarte pe care o vom pronunţa astăzi va putea fi contestată peste două-trei mii de ani. Filologii de atunci ne vor blama în public.

Cu un gest hotărât, preşedintele senteţie:

— Se aprobă! Dacă aşa cere procedura... Mult ne mai încurcă şi procedura asta! Poţi începe interogatoriul, se

adresă apoi primul orator.

Brăţara traduse:

— Spune-ne, deci, acuzat, cum îţi explici dumneata şi cum ne explici nouă apariţia limbajului.

Deşi între timp se gândise a răspunsul pe care avea să-l dea, Adrian nu replică imediat. Voia să mai mediteze. Un răspuns greşit i-ar fi putut agrava situaţia. „Agrava? Pedeapsă mai grea decât moartea nu există”. În continuare se gândi că, dată fiind situaţia, nici n-ar trebui să mai răspundă la întrebări. Oricum, soarta îi este pecetluită. Dar nu stărui asupra acestui gând. „Cine ştie? Un răspuns pe placul acestor nebuni m-ar putea salva”.

Începu deci:

— Eu cred că dezlegarea misterului despre care domniile voastre discutaţi atât de competent ar putea veni de la studiul atent al limbajului copiilor. Biomanul primitiv, ignorant şi naiv poate fi comparat cu un copil. Gânguritul copilului ar putea fi interpretat ca limbaj. Un limbaj asemănător cu acela al maimuţelor aflate în pragul transformării lor în biomani.

— Formidabil! izbucni cel de-al treilea orator. Ideea este genială. Cum de nu ne-am gândit până acum la ea?

— Nu te entuziasma chiar aşa, se amestecă în vorba al doilea orator. Încă nu s-a demonstrat nimic. Individul a enunţat doar o ipoteză. De unde porneşte această presupunere? Pe ce se bazează? Ce bibliografie a studiat pământeanul? Ai cam uitat, colega, regulile cercetării filologice. Aici nu ideile contează, ci fundamentarea lor. Şi-apoi acuzatul n-a făcut nici primul pas în dovedirea justeţei ipotezei formulate de el: ilustrarea procesului.

— Cum adică, să-l ilustrez? întrebă nedumerit Columbescu.

— Clar, încearcă să-l ajute primul orator. Gângureşte şi apoi treci treptat de la gângurit la un limbaj pe care să-l înţelegem şi noi.

— Bine, dar eu nu sunt copil, dădu să se apere Adrian.

— Nu ne interesează. Un filolog cunoaşte foarte bine limba despre care vorbeşte.

„Las că în secolul XX, pe vremea revelioanelor mele, s-au scris tratate întregi despre limbi pe care niciunul din autori nu le cunoşteau. Dar mai ştii? Poate că filologii de aici or fi mai instruiţi”.

— Nu ştii să gângureşti? se răsti preşedintele, pe care-l enerva tăcerea lui Columbescu.

— Aş putea încerca, domnule preşedinte, deşi nu sunt sigur de reuşită.

— Poftim, ai cuvântul!

„De fapt, aici ar trebui să-mi dea gânguritul, nu cuvântul. Un copil de câteva luni nu vorbeşte cu cuvinte”.

— Gî, gî, gâng, gââng, gî!

— Până aici e bine, îl încurajă preşedintele. Acum treci la cuvinte.

— Staţi, domnule preşedinte, să mai crească puţin copilul. Încă nu poate vorbi inteligibil.

— Aaa, ţi-am înţeles stratagema. Vrei să rămâi nepedepsit vreun an-doi până creşte copilul. Nu se poate, amice!

— Atunci nici eu nu vă pot demonstra cum s-a trecut de la gângurit la vorbirea matură. Mă veţi condamna deci pe nedrept.

Ultimele cuvinte îl cam speriară pe Adrian. „Cum am îndrăznit să vorbesc de condamnare? Asta e apanajul lor. Mi-am agravat situaţia”.

Preşedintele se ridică în picioare şi rosti cu putere aceste cuvinte:

— Pentru ultima oară: Acuzat, refuzi să-ţi ilustrezi ipoteza?

Columbescu se înspăimântă. „Trebuie să găsesc o soluţie”.

— Domnule preşedinte, din respect pentru onoratul tribunal, voi încerca. Gââî, gî, gânv, gâng, gâga, gân, gav, gâm, gât, gââî, gâde, gân, gând.

— Stai! Deci, după dumneata, primele cuvinte au fo*st gângav, gât, gâde* şi *gând.*

— Cred că da, răspunse oarecum uşurat Adrian.

— Şi ce propoziţie putea face biomanul primitiv cu aceste cuvinte?

— Putea… cred că putea face mai multe propoziţii.

— Anume?

— „Gângav gâde gât gând”.

— N-am înţeles. „Tradu-mi” şi mie această genială propoziţie.

— Păi, spre exemplu: „Gângavul gâde taie gâtul gândului”.

— Iar n-am înţeles. Gândul are gât?

— Acelea care se află în cap au şi gât.

— Ale noastre n-au gât. Asta înseamnă că nu se află în cap?

Adrian păli. Făcuse cea mai mare gafă de până atunci. Uitase că faraonii de pe această planetă n-au gât. Încearcă totuşi să-şi revină:

— Nu m-am referit la gândurile dumneavoastră.

— Ba da, chiar la ale noastre te-ai gândit. După dumneata, noi gândim cu burta. Şi de aceea gândurile noastre nici n-ar avea nevoie de gât.

Adrian se apără:

— Iertaţi-mă, domnule preşedinte. N-am avut intenţia să vă jignesc. Gândul meu e nevinovat. Aş putea să vă spun că la noi, pe Terra, chiar există concepţia că gândurile oamenilor sunt determinate în măsură hotărâtoare de stomac, adică de burtă.

— Ei, vezi? Dar la noi stomacul, ştii bine, nu se află în burtă.

„Bănuiam doar. Mă gândeam eu că stomacul ar trebui să se afle undeva prin spate, din moment ce se hrănesc aşa cum se hrănesc. Vai, ce foame mă cuprinde iar!”

— Nu ştiam…

— Nu cred nimic din ceea ce-mi spui. (Şi te anunţ că încă o asemenea jignire te trece dincolo de pedeapsa cu moartea…)

„Să dea Domnul! Asta şi aştept”. Apoi: „Dar ce pedeapsă mai severă poate fi imaginată?”

— Eu zic să-i dăm posibilitatea inculpatului să formuleze şi alte propoziţii cu faimoasele lui cuvinte, se adresă oratorul numărul doi preşedintelui.

— Accept, spuse scurt preşedintele.

— Ai auzit răspunsul înţeleptului nostru preşedinte, reveni al doilea orator. Sper că vei şti să preţuieşti bunăvoinţa domniei sale prin propoziţiile pe care le vei formula.

„Ce i-ar putea plăcea faraonului ăstuia neîndurător? Proaste cuvinte am mai ales şi eu!” Adrian rosti, la întâmplare:

— Gângav gând gât gâde.

— Adică?

— Gângavului îi stă gândul numai la gâtul gâdelui.

— Banal! sentenţie preşedintele. Primele propoziţii trebuie să fi fost mult mai interesante. Altfel oamenii n-ar fi prins gustul vorbitului. Hotărât lucru, pământeanul vrea să ne tragă pe sfoară. Pedeapsa cu moartea e mult prea blândă. Să fie aruncat în Hades!

„Şi aici ştiu de Hades? Se adevereşte deci mitologia greacă!”

Columbescu nici nu-şi dădu seama că în aceeaşi clipă o forţă necunoscută îl transportă departe, spre adâncuri. Abia când se opri din zbor realiză mutaţia. Se afla acum într-o lume cu totul deosebită de cea pe care o părăsise. Cel puţin aşa i se părea lui. Nici tu lupte de opinii în arenă, nici tu tribunal şi nici măcar paradis scârbos. „Paradis scârbos! N-am dreptate. Paradisul e prin definiţie frumos. Şi-apoi ce-am văzut în oaza superfaraonilor întrece toate închipuirile pământenilor cu privire la rai. Şi totuşi… Nu mi-au plăcut indivizii ăia de-acolo. Şi nici modul lor de

viaţă”.

O linişte desăvârşită se aşeză peste sufletul lui Adrian. Privi în jur. Păduri, coline, pâraie limpezi, vegetaţie odihnitoare. „Ce asemănare cu peisajele de pe pământ! Oare nu m-or fi pedepsit ăştia cu expulzarea? Ar fi de-a dreptul formidabili Aş face filologilor cea mai bună reclamă posibilă. Să ştii c-aşa o fi. Sunt cu adevărat pe pământ. Iată dovada!”

De Columbescu se apropie ca într-o procesiune antică un şir de femei îmbrăcate în alb. Aproape toate sunt tinere şi nespus de frumoase. Ca cele din tragediile lui Euripide. „Te pomeneşti că m-am întors în timp cu vreo trei mii de ani? Cine ştie ce proprietăţi o fi având mica mea navă?”

Aici şirul gândurilor lui Adrian se întrerupse. O voce din înalt acoperi întreaga procesiune:

— Tribunalul constituţional îl condamnă pe pământean la discuţie perpetuă cu femeile. Tema: genul neutru, – dacă poate exista gen neutru, raportul acestuia cu ambigenul, cum pot fi judecate sistemele de comunicare lipsite de neutru.

„Voi rămâne aici toată viaţa deci. Iar femeile acestea mă vor schingiui cu întrebări şi discuţii filologice în loc să mă mângâie şi să mă consoleze”.

Adrian păli.

— Te-ai speriat, terestrule? interveni femeia ce se afla în fruntea coloanei. După nebunii şi după ramoliţii ăia de la tribunal te iei? Ce cred ei? Că trimit aici un bărbat ca să discute cu noi despre genul neutru? Cine are nevoie de genul neutru? Noi vrem genul masculin. Neutri sunt ei şi ne-am săturat.

Adrian Columbescu nu ştia ce să creadă. În subconştientul său era sigur că aiurează. „Peisaj terestru! Femei absolut identice cu cele de pe pământ. Eventual mai frumoase. Comportamente asemănătoare cu ale eroinelor din epopeile şi tragediile antice. Limba… totuşi. E depărtată de a pământenilor, deşi femeile acestea nu

comunică prin zgomote, ci prin sunete. Aici nu e ceva curat. Trebuie să fiu prudent. Dar dacă mă pun la încercare? Nu zadarnic sunt considerate mai fioroase decât judecătorii tribunalului constituţional”.

— Stimatele mele doamne, li se adresă Adrian, după cum aţi auzit şi dumneavoastră, eu am fost condamnat la o discuţie perpetuă cu cinstitele voastre feţe. Sentinţa tribunalului constituţional e sfântă pentru mine.

— „Sfântă”!!! Sfinte suntem noi! izbucni iarăşi stareţa. Ne ţin aici izolate. Numai la copii avem acces, dar şi aceştia sunt izolaţi, de fapt. Stau cu un etaj mai jos decât noi.

— Nu prea înţeleg ce-mi spuneţi, reveni Columbescu. Eu aştept să fiu sancţionat. Puteţi începe discuţia.

— Ce discuţie? Dumneata nu înţelegi că nouă nu ne arde de discuţii filologice? Noi stăm aici şi nu ne întâlnim luni de-a rândul cu bărbaţii noştri. Doar cele mai tinere sunt chemate din când în când în oaza paradiziacă la trântorii ăia scârboşi, cărora le-a fost lene şi să se însoare. În schimb, bărbaţii noştri ne-au părăsit de fapt…

— Nu înţeleg. Nu locuiţi cu soţii?

— Ei, cum să se poată aşa ceva? Noi suntem fiinţe inferioare. Nu putem sta la acelaşi etaj cu bărbaţii. Nenorociţii! Nu văd că tot ce fac este în interesul exclusiv al superfaraonilor, adică al faraonilor-trântori? Stau luni de zile acolo în arenă şi nu coboară să-şi vadă soţiile şi copiii. De fapt, copiii şi-i văd numai după ce devin mari.

„De aceea i-a mirat aşa de mult gânguritul”.

— Nu ştiu ce organizare aveţi dumneavoastră aici, continuă Adrian cu prudentele. Pentru mine important e să-mi execut pedeapsa. Vă rog deci să-mi puneţi întrebări despre genul neutru.

Femeile se apropiară şi mai mult de pământeanul nostru. Începură să-l mângâie: pe faţă, pe frunte, pe păr. Cele mai tinere îl cuprinseră în braţe, încercară chiar să-l sărute. Columbescu nu se opuse, dar după câteva clipe rosti rugător:

— Să discutăm, doamnelor, despre genul neutru. Sentinţa e sentinţă.

Văzându-l atât de înfricoşat şi de stăruitor, femeile deciseră să iniţieze o discuţie formală.

— Ce e genul neutru? întrebă una.

Columbescu o privi pieziş. Voia să ştie cât de severă va fi faţă de răspunsul său.

Apoi rosti:

— Genul neutru nu e nici masculin nici feminin sau e amândouă.

— Mata-l confunzi cu ambigenul.

— Nu-i totuna? reveni imediat Columbescu.

— Ei, tocmai aici e cheia întregii dezbateri. Ambigen este, spre exemplu, hermafroditul. Neutru e unul ca dumneata şi ca bărbaţii noştri, care nu şi-ar părăsi discursurile şi vorbăria de-acolo, din arenă, nici dacă ne-ar şti leşinate. Sau nu e just să te punem pe acelaşi plan cu rablagiţii ăia de sus?

Replica aceasta ambiguă fu însoţită de o îmbrăţişare care-l pierdu definitiv pe Columbescu. Pământeanul uită pentru câteva clipe şi de sentinţă şi de tribunal constituţional şi de genul neutru.

Deodată izbucni:

— Nu, nu se poate! Ne-ar putea surprinde bărbaţii voştri. Şi-atunci... vai de pielea mea!

Femeile nu-l mai lăsară să se lamenteze însă:

— Bărbaţii noştri? Ce-i aia? Să-şi lase ei fanfaronadele şi discursurile sterile pentru un moment de amor? Nici vorbă! Am putea şi să crăpăm aici. Ne-ar putea fura faraoni de pe alte planete. Nu le pasă. Doar vorbele şi cuvântările lor să nu le fure cineva. Asta e singurul lucru important.

După această replică, totul s-a schimbat pentru Columbescu. Nu ştie nici el cât a stat împreună cu fecioarele din Hades: o săptămână, o lună, mai mult?

Cert este că după un timp fetelor a început să le fie

milă de el. Adrian ducea dorul familiei. Un lucru, parţial de mirare când te gândeşti de ce frumuseţi şi gingăşii era înconjurat. Dar natura umană e mult mai complicată decât şi-ar putea închipui o oarecare fecioară de pe planeta babilonică. Conştiente poate de acest lucru, duşmancele genului neutru au decis să-l elibereze pe pământean şi chiar să-l ajute să evadeze. Atât doar că evadarea se tot amâna. Nu se ştie din vina cui.

Într-o zi, Columbescu o întrebă pe porumbiţa cea mai apropiată de sufletul său:

— Ce origine aveţi voi? Nu vă asemănaţi cu bărbaţii voştri. Parcă aţi fi de pe o altă planetă. Semănaţi foarte mult cu femeile de pe Pământ.

— Ai ghicit. Nu suntem de aici. Dar nici de pe Pământ. Am fost expulzate aici.

— Expulzate? Poate răpite.

— Nu, nu! Este exact aşa cum ţi-am spus. Am fost expulzate de pe o planetă frumoasă, multicoloră. Acolo bărbaţii au hotărât să se lipsească de femei.

„Faraonii despre care mi-a vorbit Harţabala”.

— Bine c-aţi scăpat de ei, adăugă ca pentru sine Columbescu.

— Nu ştiu dacă e bine sau e rău. Nici aici nu ducem o viaţă strălucită. Ce să-ţi mai spun? Doar vezi singur.

Poate acestea au fost ultimele cuvinte pe care Adrian le-a schimbat cu femeile acelea triste şi frumoase de pe planeta filologilor. Ajutat de ele, Adrian Columbescu şi-a găsit cuşeta şi a pornit din nou în căutarea mult doritului Pământ.

MIRE DE CIRCUMSTANŢĂ

Episodul ce urmează i-a plăcut cu deosebire lui Adrian Columbescu. De aceea, după consumarea lui, ba chiar mai devreme, în timp ce-l trăia ca protagonist, s-a tot gândit cum ar putea să-l povestească la întoarcerea pe Terra. De bună seamă, prietenii săi de pe Platforma Pietrosul, dar mai ales colegii de la institut, se vor distra

copios ascultând nişte peripeţii atât de nostime.

Iată cum şi-a pregătit Adrian relatarea:

Mă plimb printre aştri, cu jucăria asta cosmică ca pe bulevardul lui taică-meu. Nu ştiu dacă merg sau vin. Hoinăresc şi singura mea dorinţă este să ajung acasă, pe Pământ. M-a prins o nostalgie puternică şi apăsătoare şi cel mai mare necaz e că n-am cui mă plânge, în afară de mine însumi. Pasiunea asta nenorocită de a cerceta revelioanele secolului XX mi-a mâncat capul şi m-a azvârlit aici, unde nici ţipenie de fiinţă pământeană n-a visat să ajungă vreodată. Zbor la sute sau mii de ani lumină depărtare de cei dragi. De n-aş râde şi nu mi-aş bate joc de mine, autoironizându-mă, nu ştiu ce s-ar alege de subsemnatul.

Să privesc prin vizor, poate o să-mi mai omor plictiseala. Formidabil! Ce văd oare? Pare un astru. Mă apropii. O grădină. Şi ce mai grădină! Văd mişunând o mulţime de fiinţe ca nişte furnici. Ba nu sunt furnici, ci albine. Şi nici albine adevărate, ci fete-albine. Să privesc mai atent poate văd şi matca sau regina, nu ştiu cum i-o fi spunând aici. Iat-o! E acolo în capul mesei. Ba e şi un loc liber lângă ea. Nicio balerină nu se grăbeşte să-l ocupe. Ce plăcere! Un spectacol superb în aer liber. Cel puţin aşa mi se pare mie. Poate voi avea norocul să fiu spectator un timp mai îndelungat. Iată, nava s-a aşezat pe zidul ce înconjoară parcul, pe care l-aş putea numi „Grădina din serai”. Aici e de mine. Poate nici nu voi fi un simplu spectator. Poate zânele cu aripi de albine se vor îndura de mine şi-mi vor oferi ceva de băut; să-mi ud gâtişorul, care de la revelionul anului 2201 nu s-a mai delectat cu atari bunătăţi.

Dar, iată, am fost observat şi întregul ceremonial se întrerupe. E oarecum firesc. Doar sunt „omul picat din cer”. Îmi umflu pieptul cu oxigen pentru a părea mai arătos. Ies din navă şi calc apăsat şi ţanţoş. Nu văd scări în apropiere. Să sar în grădină la ele nu mă încumet. Nu-s cascador şi nu-i momentul să mă aleg cu vreo fractură.

Înaintez pe zid, doar – doar s-o ivi vreo scară. Fetele mă privesc cu admiraţie şi cu teamă. Nu m-am gândit rău. La câţiva metri în faţa mea apar nişte trepte de piatră. Par destul de solide. Cobor încet şi sigur de mine. Regina îmi vine în întâmpinare cu mâinile ridicate şi privindu-mă cu interes. Aproape că mă ameţeşte. „Trebuie să rezist, îmi zic. Aici e un ceremonial în care dacă nu mă încadrez perfect am pierdut totul. Unde-o fi trântorul-rege? Probabil nu se arată până nu-şi face apariţia naşul. Eu sunt naşul! Clar! O să le fiu un naş cum n-a fost altul vreodată. Un naş ce şi-a lăsat consoarta acasă". Străpung cordonul de fete, o adevărată ghirlandă de flori alese. Mă apropii de aceea pe care am numit-o în gândul meu regină. E splendidă şi plină de graţie. Îmi întinde mâinile ei gingaşe, ca o balerină ce abia-şi începe demonstraţia. Nici eu nu aştept rugăminţi speciale. Întind mâna dreaptă, i-o prind pe a ei şi o sărut. Nu ştiu dacă ea îmi înţelege gestul. Indiferent dacă da ori ba, eu continui în acest mod, după principiul că omul creează obiceiul. Apoi mă adresez reverenţios:

— Sunt Adrian Columbescu, prea-plecatul tău supus.

— Bine-ai venit, dragul meu Bâz! rosti ea cu o neobişnuită dulceaţă în glas. Numele nu-mi plăcu şi de aceea îi replicai imediat:

— Eu nu sunt Bâz, ci Adrian Columbescu.

Poate n-am procedat bine, dar trebuia să-i spun că nu-s bâz. Cine ştie ce-o fi reprezentând pentru ea acest nume sau această denumire?

Îmi face semn să ocup loc lângă ea. Degeaba încerc eu să-i explic că locul ce mi-l oferă se cuvine vreunui ginerică. Ea nu vrea să înţeleagă şi mă consideră în continuare un bâz („dracu' să-l ia de nume!"). N-am ce face pentru moment. Trebuie să accept postul de bâz (sau Bâz?).

Un ritual interesant se desfăşoară în faţa ochilor mei. Te pomeneşti că Bâz este partenerul acestei rare frumuseţi feminine, iar eu, om însurat pe Pământ, cu nevastă şi copii, sunt sortit să intru într-o aventură amoroasă şi să mă însor

a doua oară. Nu sunt deci naşul acestei superbe mirese, ci mirele ei. Sunt omul „picat din cer” cu misiune de ginerică. Of, aparatul ăsta! Nu-i în stare să judece, ci numai să traducă. „De fapt, nici nu ştiu dacă ar fi bine să poată judeca. De la a raţiona ar trece poate la judecată, adică la aprecierea comportării mele. Şi ce-ar putea spune despre un om care-şi uită familia, uită de soţie şi de copii, pentru o albină?”

Frământările mi se opresc aici, pentru că ceremonialul continuă. Mi se dau onoruri ce se cuvin doar unor miri de rang foarte înalt. „N-o fi vreo confuzie sau vreo coincidenţă?” Nu ştiu. Vom trăi şi vom vedea. „În orice caz nu mi-ar plăcea să împărtăşesc soarta lui «Păcală primar». Dar deocamdată n-am ce face”. Mă las dus de valul sorţii şi condus de ea. Ce-aş putea face altceva aici, unde nu cunosc obiceiurile, nu ştiu ce rol am? Abia dacă pot intui câte ceva.

Până în prezent n-am văzut picior de bărbat pe aici. Eu sunt singurul. Ce-o să mă fac dacă mă vor obliga să mă însor cu toate? Una sau două ar mai merge cumva. Dar permanent să fii pe placul unei mulţimi atât de imense? Toate-mi zâmbesc, toate par fericite că mă văd. Pe deasupra, niciuna nu are de ales între mine şi un alt bărbat.

Stau şi mă gândesc. Oare pe aici, printre aceste zâne, există cumva germeni ai geloziei, care pe Pământ se înmulţesc întocmai ca „gândacul de Colorado” şi tot ca el rod la rădăcină? Dacă acestei frumoase „tigroaice” pe post de regină i s-ar strecura în suflet un atare virus cred că m-ar sfâşia pe loc şi numai ferfeniţă m-aş întoarce pe pământ. Chiar dacă aici nu e cunoscut simţământul geloziei, eu trebuie să fiu tandru numai cu ea. Ar fi păcat să procedez altfel, deşi frumuseţea celorlalte este aproape tot atât de ademenitoare ca şi a reginei. De fapt, eu formulez nişte ipoteze cu totul abstracte şi inutile. Cupidon nu doarme. Chiar în aceste momente simt cum aripa lui molatecă mă atinge uşor şi ca prin farmec îmi strecoară în trup fiorul

dragostei. Dacă ar şti nevastă-mea în ce gânduri mă scald, ori s-ar supăra, ori m-ar compătimi pentru situaţia în care am ajuns. Cupidon nu-mi mai dă pace, îndeosebi de când am sorbit din cupa cu nectar special destinată Bâzului. Sorb din această cupă cu nesaţ. De ce beau, de ce aş mai bea. Acum o văd pe „regină” şi mai dulce, şi mai frumoasă şi aş fi în stare să renunţ la toate bunătăţile Universului, la cele mai fastuoase şi mai distractive ceremonialuri, în schimbul a câteva clipe petrecute în braţele ei. Parcă nu-mi pasă de nimic, nu mă interesează ce s-ar putea întâmpla şi nici urmările faptelor mele. Sunt beat ca un peşte în lunile de primăvară. Vrăjit, nu ţin seama de ceremonialul stabilit aici, mă năpustesc ca un nesăbuit asupra fagurelui cu cea mai aleasă miere, îmbrăţişările şi sărutările mele au atâta ardoare, încât mă tem ca nu cumva să-i frâng reginei-albine oasele, bineînţeles dacă are.

— Încă nu, dragul meu, îmi şopti ea cu voce duioasă. Mai târziu, iubitul meu Bâz.

La auzul numelui de Bâz, întregul farmec se destramă. Elanul meu erotic este readus pe platforma de lansare. Ceremonialul poate continua.

În faţa noastră totul se transformă într-o minunată sărbătoare, cum nici n-am mai văzut vreodată în viaţa mea. Un spectacol cu adevărat frumos. Pe care nici nu mă simt capabil, să-l descriu. Asta cu atât mai mult, cu cât totul era închinat lui Bâz, adică mie. Păcat că n-am cu mine un aparat de filmat, să pot imortaliza momentul. Dacă ar fi vis, aş găsi uşor şi aparat, dar fiindcă este aievea, lucrul devine imposibil. Poate dacă voi ajunge cumva, cândva acasă, la ai mei, şi o să le povestesc aceste scene minunate n-o să mă creadă. Pelicula ar fi însă altceva, ea ar constitui un document. Un document pe care l-ar putea invidia şi cel mai iscusit operator cu cea mai avansată tehnică cinematografică.

Cupidon iar nu mă lasă în pace. Mâna dreaptă parcă-i teleghidată. O cuprinde pe prinţesă, o apropie de-i simt

bătăile inimii. „Are deci şi ea inimă”. Oricât m-aş strădui să urmăresc în continuare spectacolul, efortul e zadarnic. Şi nu ştiu dacă cineva în situaţia mea s-ar putea comporta altfel.

Dar iată că ceva se schimbă în curgerea ceremonialului. O balerină se opreşte în faţa noastră şi prin gesturile ei îmi dă (sau ne dă) de înţeles că a sosit momentul culminant al spectacolului nupţial. Brăţara nu-mi explică nimic, dar ochii îmi traduc tot ce trebuie făcut. Balerina îmi oferă o cupă mie şi una stăpânei. O bem. Un nectar extraordinari Un amestec din darurile lui Bachus şi ale lui Cupidon. Nu-mi rămâne acum decât să mă retrag împreună cu dulcea-mi mireasă, în iatacul ce-mi fusese destinat de întâmplare.

Noaptea a trecut repede. Nu-mi pare rău după somnul pierdut. Momentul sau poate lichidul consumat (dacă nu şi una şi alta) s-au conjugat pentru a mă reconforta şi nu spre a mă obosi. Mă simt excelent şi parcă aş fi în stare să zbor, chiar fără aripi.

Imediat începe să mă cuprindă curiozitatea pentru cele ce vor urma. Oare totul se întâmplă ca pe Pământ? în orice caz, eu m-am comportat ca şi cum m-aş fi aflat acolo. Am uitat de toate grijile şi m-am dăruit total. Acum însă nu mai am decât un singur gând: să mă întorc acasă; şi cât mai curând. Dar parcă regina îmi citeşte gândurile şi mă tot alină cu cuvinte de îmbărbătare. Sunt doar soţul ei şi vrea să-mi înlăture orice umbră de nemulţumire. Probabil ea îşi închipuie că fără mine viaţa s-ar opri în acest punct.

Dar pe neaşteptate totul se schimbă. Pe planeta zânelor-albine nu mai sunt singurul bărbat. A apărut un altul, unul de-al lor. Se vede asta după veşminte. Vine spre mine. Şi sunt convins că nu cu gânduri bune. Vrea probabil să mă lichideze. Eu n-am chef de bătaie. „Dar dacă se va arunca asupra mea? Voi mai putea evita lupta?” Nici nu apuc să-mi închei şirul gândurilor, că încăierarea a şi început. S-a aruncat asupra mea cu o furie oarbă. Fetele nu intervin, nici în favoarea mea nici în favoarea lui.

Probabil aşa-i obiceiul pe aici. Stau numai şi privesc, aşteptând rezultatul bătăliei.

Nu se poate spune totuşi că m-a surprins cu agresivitatea lui. Citisem încă de la început această agresivitate pe faţa lui. Tocmai de aceea m-am putut reculege încă din primul moment. N-a stat nici două secunde pe umerii mei. I-am înfipt un pumn în burtă de s-a şi dat imediat peste cap. Aştept câteva clipe. Furia lui s-a înzecit. Pe neaşteptate, îmi aplică o lovitură la cap, de văd numai stele verzi. Cad pe spate. Era cât pe ce să-mi pierd cunoştinţa. Deschid ochii, dar în loc de oameni văd numai ceaţă. O nouă lovitură! Surprinzător! Mă trezesc, sunt adus la realitate. Sar în picioare cu iuţeala fulgerului, ÎI prind de-un fel de tur al pantalonilor, îl ridic şi mă pregătesc să-l trântesc cu toată forţa, spre a-l preface în mii de bucăţi. Un cor de voci feminină mă opreşte. Duioşia rugăminţilor îmi slăbeşte braţul. Corpul inert al adversarului meu este depus lin la sol. Nu mă pot stăpâni însă să nu adaug:

— Puteam să te ucid, nenorocitule!

— De ce n-o faci? mă întreabă el cu un fel de demnitate amestecată cu ruşine.

— Nu vreau. O voi face numai dacă mă sileşti.

— De ce?

— Fiindcă vreau să trăieşti.

— În ruşine?

— Nu în ruşine, ci ca unic bărbat pe această planetă.

— Cum unic? Doar acum tu eşti Bâz aici.

— Nu, nu sunt. Şi nici nu vreau să-mi asum acest rol, care nu-mi aparţine de drept. Al tău a fost, al tău să rămână. Eu am alte rosturi în Univers.

Credeam că l-am domolit cu aceste vorbe. Dar nu este aşa. „Bizui” se apropie de mine ameninţător. Eu mă retrag încet încet. Înaintez ca racul, cu spatele. „În caz că mă atacă, n-am altceva de făcut decât să-i proptesc piciorul în burtă, împingându-l cu forţă. Dar asta-i poate fi

fatal”. Mă retrag în continuare. Acum sunt la doi paşi de „cuşeta mea cosmică”. Pătrund înăuntru. Adversarul meu se opreşte. Se pare că e mulţumit cu fuga mea. Ruşinea a fost spălată, în gândul lui.

S-a apropiat şi cârdul de fete, în frunte cu albina-regină. Eu pufnesc în râs. Protejat de peretele cuşetei, care nu putea fi în niciun fel străpuns, îl iau în zeflemea, după tipicul unor golani de pe vremuri:

— Ascultă, măi bâzule întârziat! Când peste vreme s-o înmulţi lumea asta a voastră, să ştiţi că a trecut pe la voi Adrian Columbescu. Dacă veţi fi în dificultate cu botezul, întrebaţi Terra ce nume să puneţi noilor odrasle. Şi cu asta îmi iau zborul. Îi văd pe toţi, şi pe fete şi pe Bâz, făcând închinăciuni. Cine ştie ce-or fi creând despre mine şi despre dulapul meu zburător?

URCĂ ÎN JOS

Atât de fălos era acum Columbescu că nici nu privea în dreapta sau în stânga să vadă dacă Harţabala îl însoţeşte sau nu. Se credea singur în Univers. Păcălise pe atâţia, îl păcălise pe Bâz şi fusese admirat de atâtea femei frumoase. La urma urmelor, nu e de înţeles euforia eroului nostru? câţi dintre noi ne putem lăuda cu asemenea succese aici, pe Pământ? în timp ce Adrian le-a obţinut acolo, departe, în adâncurile haosului.

Zbura deci liniştit şi mulţumit. Nu-l interesa dacă va merge mult aşa în neştire sau dacă pe neaşteptate va ateriza iar pe vreo planetă ciudată. Harţabala o pornise în urma lui, dar, parcă intuind starea de spirit a pământeanului, nu s-a apropiat prea mult de cuşeta lui Columbescu. L-a lăsat să-şi soarbă în linişte satisfacţia. În conformitate cu dispoziţiile primite, urmărea însă orice mişcare a cuşetei gata să intervină în caz de nevoie.

Zburară aşa trei zile şi trei nopţi, cum ar fi spus în urmă cu trei-patru veacuri pământeanul Ion Creangă. Nesfârşitul era plăcut la înfăţişare: aştri multicolori, stele pe cale de stingere, planete în devenire, sateliţi jucăuşi, ba chiar buclucaşi. Nu arareori câte unul se ciocnea de vreo

planetă producând mii de scântei ce se revărsau ca nişte unde în tot universul.

În cele din urmă Columbescu obosi totuşi. Ba-l cuprinse şi foamea. „Să ştii că n-ar fi rău să-mi iasă o planetă în cale. Bineînţeles nu pustie. O planetă bogată, cu mâncăruri fel de fel şi cu ospătărese drăguţe. (M-am corupt de tot!)”.

Zeii i-au receptat mesajul. Probabil că dulapul lui Columbescu zburase pe lângă Olimp… Pentru că imediat cuşeta începu să piardă din viteză şi să se apropie de un astru. Un astru mai mult decât bizar. Pământeanul se temu la început. Avea în faţă o planetă în formă de cilindru care se învârtea oarecum dezordonat: nici în jurul axului longitudinal, nici în al celui transversal. În afară de aceasta, pe Columbescu l-a înspăimântat şi coloritul astrului. Nu era vorba de o planetă multicoloră asemănătoare cu aceea de pe care a fugit împreună cu Harţabala. Nu. Erau şi aici mai multe culori, dar aranjate ea nişte panglici, succesiv în jurul cilindrului: galben, roşu, alb, albastru, cafeniu, verde, portocaliu. Ăsta însemna, în gândul lui Adrian, mai multe lumi, poate în contras* unele cu altele. Orice şi-ar fi dorit acum numai un război nu.

Cum începuse să se obişnuiască cu senzaţiile tari şi cu primejdiile, frica îi trecu destul de repede. Aterizarea cuşetei îi aduse deplina consolare. „Ce-o fi o fi” Părăsi cabina indiferent. Aşadar, pe pământul galben! „Ce vietăţi or mai fi trăind pe aici?” începu să umble aiurea pe planetă, care în multe privinţe semăna cu Pământul. Ceea ce o deosebea izbitor era, fireşte, unicitatea culorii, acel galben monoton şi atotstăpânitor. Fără să-şi dea seama, Columbescu căuta mâncare. Îi era şi sete, dar parcă foamea îl tulbura mai mult. „Ce să găseşti de mâncare în pustietatea asta? De fapt, nu-i pustiu. Iată copaci, iată un râu. Copaci galbeni! Râu galben! Parcă şi aerul era gălbui. La noi copaci galbeni înseamnă iarnă, râu galben – nămol”.

— Stai! auzi o voce în spatele său. „O fi Harţabala. Vrea să mă sperie pentru că n-am vrut să-i dau atenţie în

timpul zborului”. Întoarse capul. Apoi se învârti cu totul. La câţiva metri se aflau trei voinici înarmaţi cu un fel de arcuri, gata de atac. Columbescu abia-i zări. Era greu să-i distingi de mediul înconjurător, pentru că aveau aceeaşi culoare… galbenă. Semănau cu pământenii, şi încă destul de bine. Sigur pentru noi, ochi galbeni înseamnă cel puţin boală, l-ai dinţi galbeni – cel puţin neglijentă. Aici însă, Columbescu avea să se convingă curând, asta însemna normalul.

La semnalul „galbenilor”, recepţionat desigur cu ajutorul brăţării traducătoare, Adrian n-a răspuns decât prin întoarcerea cu 180°.

— Ce doreşti şi de unde vii? îl întrebă voinicul ce se afla la mijloc.

— Vreau pace, prietenie şi puţină mâncare.

— De unde vii, am întrebat? repetă aceeaşi voce.

— E greu de răspuns. La începutul începuturilor am pornit de pe Pământ, dar între timp am făcut escale în Babilon…

— Ce înseamnă „la începutul începuturilor”?

— Înseamnă începutul călătoriei mele printre aştri.

— N-am înţeles. Ai pornit-o de-a lungul şi de-a latul Universului în căutare de pace, prietenie şi mâncare?

— Dacă vreţi dumneavoastră, fie şi aşa.

— Noi nu vrem. Noi dorim să aflăm adevărul.

— Vă respect interesul pentru descifrarea exactă a realităţii, răspunse demn şi oarecum satisfăcut de corectitudinea interlocutorilor săi pământeanul voiajor. De aceea voi fi foarte sincer. Călătoria mea este cu totul fortuită.

— Acum am înţeles. Dumneavoastră aţi pornit-o prin Univers din întâmplare.

— Exact, se grăbi să completeze Columbescu.

— După aceea aţi început să căutaţi pace, prietenie şi mâncare.

Pe Adrian începură să-l treacă sudorile. Discuţia risca

să se prelungească la infinit. Or, el dorea acum ca din cele trei obiective să-l atingă în primul rând pe cel mai concret. După aceea era suficient timp şi pentru celelalte două.

— Nu este chiar aşa… bâigui pământeanul. Şi vru să continue. Dar fu întrerupt imediat de „mijlociu”:

— Adică nu căutaţi pace, prietenie şi mâncare?

Întrebarea îi păru lui Columbescu salvatoare.

— Ba da. Numai că, vorbind sincer, ar trebui să schimbăm ordinea. Eu doresc mâncare, prietenie, pace.

— Se aprobă schimbarea ordinii. Luaţi-l, zise mijlociul adresându-se însoţitorilor săi. Daţi-i mâncare, prietenie şi pace. Apoi aduceţi-l la mine.

Adrian se sperie puţin. „Ce-o fi însemnând la matahala asta buzată «daţi-i prietenie şi pace»? îţi bagă prietenia pe gât, precum mâncarea?” N-avu însă timp pentru reflecţii îndelungi. Cei doi voinici îl escortară spre un tunel de argilă („sau de aramă”?), unde-i oferiră mâncare din belşug. La început nici nu băgă de seamă ce îngurgitează. Dorea pur şi simplu să-şi astâmpere foamea. Ceru şi apă. I se dădu un fel de suc, tot galben, cu gust de ananas. Fu apoi scăldat într-o albie cu apă, tot galbenă, ce se chema prietenie. Apoi fu aşezat pe un pat de lut acoperit cu plante numit pace. Totul a durat vreo trei sferturi de oră – o oră.

La urmă fu urcat într-o diligentă ad-hoc trasă de nişte animale ce semănau oarecum cu renii tereştri şi dus din nou la şef (la „mijlociu”).

— Cum te simţi acum? îl întrebă prietenos „şeful”.

— Bine. Chiar foarte bine, răspunse Columbescu sincer, deşi nu înţelegea mare lucru din ceea ce se întâmpla cu el. Important este că a mâncat pe săturate, şi că gazdele („aproape oameni”) se purtau cuviincios cu el.

— Acum că ai găsit mâncare, prietenie şi pace, ce ai să faci? îl întrebă din nou gazda cea însemnată.

— Nu ştiu. Probabil voi încerca să pornesc mai departe prin Univers. Nu înainte însă de a vă mulţumi

dumneavoastră călduros pentru ospitalitatea de care m-am bucurat aici.

— N-am înţeles. Ai pornit din întâmplare printre aştri. Apoi ai căutat pace, prietenie şi… nu, mâncare, prietenie şi pace. Le-ai găsit. Acum totul s-a terminat.

„Adică? Ce s-a terminat? Doar n-or fi voind să mă linşeze? N-ar fi exclus, dată fiind înfăţişarea lor: burta mare, buze lăbărţate, dinţi rari şi puternici, braţe mai groase decât picioarele”. Pământeanului i se făcu inima cât un purice. Simţi însă că nu e bine să facă o pauză atât de lungă şi de aceea se grăbi să vorbească:

— Vedeţi, la noi, pe Terra…

— Dar nu vii de pe Pământ?

— Ba da, însă Pământ şi Terra e acelaşi lucru. *Pământ* e un cuvânt modern, pe când *Terra e* o vocabulă clasică, dintr-o limbă dispărută.

— Cum a dispărut acea limbă?

— Nu sunt specialist în lingvistică, se grăbi să răspundă Columbescu. Eu mă ocup de… (vru să spună „revelioane”, dar îşi dădu seama că ar putea provoca o nouă întrebare din partea sâcâitorului său interlocutor), eu mă ocup de altceva. Totuşi vă pot spune că latina, adică acea limbă dispărută, n-a chiar dispărut; a murit doar.

— A murit şi n-a dispărut? Dar la voi limba e fiinţă?

— Într-un fel, da. Ea se naşte, se dezvoltă şi moare.

— Şi după moarte ce faceţi cu ea? O îngropaţi?

— Ei, nu. Pentru că limba nu e ca o fiinţă din carne şi oase, ci ceva abstract, ideal.

— Fiinţă ideală? Adică, aşa cum ar trebui să fim noi toţi?

Columbescu îşi dădu seama că s-a împotmolit de tot. Şi nici măcar nu-şi aduse aminte de unde a pornit.

Bănuindu-i parcă starea de spirit, gazda îl întâmpină cu o întrebare salvatoare:

— Cum aţi putut lua un cuvânt dintr-o limbă moartă? Aveţi depozitate undeva aceste limbi?

— Într-un fel, da. Ele se află consemnate în lucrări ştiinţifice, literare, filosofice şi aşa mai departe. Iar latina de fapt trăieşte şi astăzi în limba pe care o vorbim noi, pământenii.

— Acum am înţeles, rosti liniştit stăpânul acestor curioase meleaguri. Este exact aşa cum spuneau strămoşii noştri despre părinţii lor: Părinţii noştri trăiesc prin noi. Pentru că, să vă informez, noi suntem originari dintr-o altă galaxie. Strămoşii noştri îndepărtaţi se numeau *oameni.* Un nume curios, nu?

Columbescu abia acum realiză semnificaţia relatării Interlocutorului său. „Adică noi suntem strămoşii ăstora?” Deşi îl cuprinse neliniştea şi curiozitatea, nu spuse nimic. Asculta doar cu atenţie.

— Aşadar, continuă Buză-Lăbărţată, strămoşii noştri aveau anumite obiceiuri pe care noi nu le mai avem. Din toate acestea noi n-am păstrat nici măcar amintirea. Abia dacă mai sunt consemnate în muzeele noastre.

— M-aţi făcut curios, stimata mea gazdă, se adresă politicos pământeanul. Unde se află planeta de pe care au plecat strămoşii dumneavoastră?

— De ce eşti curios? interveni prompt Buză-Lăbărţată.

— Mi-ar plăcea să-i cunosc pe urmaşii strămoşilor dumneavoastră.

— Noi suntem aceia! răspunse apăsat „mijlociul”.

— Da, sunt de acord („Doamne fereşte!”). Dar probabil că au mai rămas şi acolo niscaiva fraţi de-ai strămoşilor dumneavoastră, care între timp au prosperat şi ei. Şi încă ceva: când s-a produs „emigrarea”?

— Emigrarea se pierde în negura vremurilor. Să tot fie două sute-trei sute de ani. Iar acea planetă se află într-un mic nucleu numit *Soleum* sau aşa ceva. Totuşi de ce vrei să-i cunoşti pe eventualii noştri veri?

— Aici, la dumneavoastră, mă simt foarte bine. Sunt convins că la fel s-ar întâmpla şi pe planeta urmaşilor străbunilor dumneavoastră.

— Ei, dai Cred că ai dreptate. Dar pot apărea şi surprize. Aşa după cum noi am evoluat spectaculos, ei ar fi putut să degenereze rapid. Şi atunci ai rămâne dezamăgit.

— Nu vă contrazic. Dar eu tot aş vrea să vă cunosc rudele. Şi poate că în lunga mea călătorie de întoarcere voi da şi de *oameni,* respectiv de urmaşii lor aflaţi în galaxia *Soleum.*

— Îţi mulţumesc, călătorule, pentru amabilitate. Dar dacă vrei să ne cunoşti rudele, începe cu cele mai apropiate. Noi suntem aici o cunună de planete. Cea pe care te afli dumneata este doar una din ele. Pe toate celelalte se află fraţi de-ai noştri, deci urmaşi ai oamenilor.

„Deci iată-mă printre neamuri. Şi încă superioare nouă, urmaşilor de pe Terra. Ce-ar face ăsta dac-ar şti că eu sunt unul din urmaşii *oamenilor?* Pentru orice eventualitate, nu-i spun nimic”.

— Sunt la dispoziţia dumneavoastră, reintră în discuţie pământeanul. Cu ce călătorim?

— Asta rămâne în sarcina noastră. Vei vedea imediat.

— Deci începem călătoria îndată?

— Desigur. N-avem motive s-o amânăm.

Nu are importanţă cu ce a călătorit Columbescu de-a lungul cununii de stele pe care se aflau urmaşii *oamenilor.* Important este că el a avut posibilitatea să-şi vadă „rudele” fără ca acestea să-i bănuiască identitatea.

Ce-a văzut? Ce-a constatat? Dacă i-a plăcut? Nu ştim prea bine. Deşi la o anumită distanţă s-a aflat mereu „gardianul” Harţabala, Columbescu n-a îndrăznit să-şi manifeste nemulţumirea sau revolta în faţa a aceea ce vedea. Dar nu o dată a fost nemulţumit, revoltat.

În orice caz ştim că planeta roşie, legată de cea galbenă printr-o punte lată de câţiva kilometri, s-a aflat într-o veselie continuă. „Roşcovanii” mâncau tot timpul şi se văitau că sunt flămânzi. Cum îi dispărea vreunuia cât de cât din roşeaţa pieptului, intra în panică. Pentru că emblema lor nu era, ca la „galbeni”, burta sau buza, ci pieptul, scos mult în afară şi roşu ca lubeniţa. Columbescu

s-a distrat mult pe seama fricii lor organice de înfometare şi îmbolnăvire, mai ales că mereu i se cereau sfaturi cu privire la dietă.

Pe planeta albă a întâlnit aproape exclusiv fecioare: ruşinoase, naive şi gata de mărturisiri. Numai că pe Adrian nu l-a atras această lume de fecioare, deşi semănau foarte mult cu zânele din poveştile ce altă dată străbăteau pământul de la un capăt la altul.

Planeta albastră era populată de smintiţi. Toată ziua dansau ca nişte delfini, uitând şi să mănânce şi să se odihnească. Seara cădeau leşinaţi şi dormeau duşi. Forma lor amintea de aceea a peştilor: capul relativ mic, umerii înguşti, trunchiul gros, iar picioarele groase sus şi foarte subţiri spre labă aveau o poziţie de convergenţă spre vârf. Pentru locomoţie, „albaştrii” se folosesc şi de mâini.

Cafeniii sunt din oale afară de plicticoşi. Sâcâitori, au idei puţine, dar fixe. Nu cedează cu niciun chip, indiferent de puterea şi evidenţa argumentelor adversarului. Uneori ţi se pare că-şi dau seama de absurdul opiniei susţinute şi că sunt gata s-o abandoneze. În acel moment se pregătesc însă s-o susţină cu şi mai mare încăpăţânare.

Planeta verde este nespus de veselă. E locuită de o specie de maimuţe (verzi bineînţeles) care toată ziua îşi fac curte. Locuitorii acestui inel sunt deosebit de primitori şi prin curtoazia lor amintesc de eschimoşii care au populat cu veacuri în urmă regiunile nordice ale Terrei. „Verzii” nu ştiu ce-i aceea invidie, gelozie sau egoism. Au un singur cusur: nu muncesc. Se hrănesc doar cu darurile solului lor, de altfel foarte generos.

Apropiindu-ne de sfârşitul „vizitei la rude”, voinicul de pe planeta galbenă i s-a adresat lui Columbescu:

— De acum înainte te descurci singur. Pe ultima planetă din cunună nu te pot însoţi. Acolo trăiesc cei mai „deştepţi şi mai evoluaţi” urmaşi ai *oamenilor*. Cum noi nu împărtăşim această părere, pentru că, ai constatat singur, gradul de civilizaţie al astrului „galben” nu poate fi atins de nicio altă comunitate din Univers, am rupt de mult orice

relaţii cu fraţii noştri „portocalii”.

— Dar cum mă voi descurca? Şi-apoi… trebuie să mă întorc la voi. Acolo mi-a rămas cuşeta. În acest moment, un glas îndepărtat îl asigură: „Cuşeta vă urmează îndeaproape, fiţi liniştit”. Columbescu recunoscu vocea Harţabalei şi nu mai insistă asupra întoarcerii la „galbeni”.

— Mulţumesc, domnule, se adresă el primei sale gazde. Vă sunt recunoscător şi aş fi bucuros să vă pot saluta pe Terra mea.

Cu aceste ultime cuvinte cei doi se despărţiră şi Columbescu trecu „puntea”. Portocaliul ce domnea atotputernic pe noua planetă îi produse la început o senzaţie de ameţeală. Dar se obişnui repede şi unele obiecte chiar îi plăcură. Nu vedea însă fiinţele raţionale de care vorbise atât de urât „galbenul”. „Nu i-o fi lăsând orgoliul să se arate din primul moment?”

Columbescu rătăci o vreme printre florile (evident portocalii!) ale câmpului ce i se deschisese în faţă. Nici ţipenie de om! „În fond de ce m-aş preocupa atât? Ce nevoie am de aceste… rude? Harţabala e pe aproape, îmi pot lua cuşeta şi…”

Nu-şi putu încheia cugetarea pentru că la picioarele sale zări ceva straniu: ceva cunoscut şi totuşi ciudat. Se uită mai bine. „Dumnezeule, dar ăsta e cap de om! De ce-o fi stând cu creştetul pe sol? Doar nu e un craniu mort?!” Tocmai atunci ochii necunoscutului clipiră, parcă pentru a se face remarcaţi.

— Cine eşti şi ce faci aici? întrebă oarecum înspăimântat Adrian.

— Cine eşti tu? Nu eu am de dat socoteală.

Columbescu nu-şi putea reveni. Îl deranja faptul că nu avea în faţa sa decât un cap răsturnat. „Corpul… corpul unde-o fi?” Trebui să răspundă însă la întrebarea atât de categorică a interlocutorului său.

— Eu vin de pe Pământ. Sunt deci om.

— Ei, asta să nu mi-o spui! Oamenii sunt rudele noastre cele mai apropiate. Or, tu arăţi ca un monstru, ca

o creatură imbecilă şi neterminată.

Insulta „capului răsturnat” îl descumpăni pe Adrian. Vru să răspundă şi el brutal, dar se opri la timp. Zise totuşi:

— De fapt, ce doreşti, voce necunoscută? Nu-mi pari fiinţă raţională, aşa cum te lauzi. Şi mai ales nu eşti rudă cu mine.

— Din păcate sunt. Şi tocmai asta e ruşinea noastră. Adesea în Univers, suntem judecaţi după voi, după comportarea voastră nătângă. Cine nu ştie că oamenii raţionează cu întregul corp: cu inima, cu membrele, cu capul (câteodată!)?

— Vrei să spui poate că noi receptăm senzaţiile pe mai multe căi. De judecat, judecăm numai cu creierul.

— Creier! O invenţie fudulă a voastră! La voi contează mai mult ceea ce se află de la brâu în sus, adică de la brâu în jos, dacă ne luăm după poziţia năstruşnică pe care aţi adoptat-o.

— Nu înţeleg ce vrei să – spui, replică nedumerit Columbescu.

— Nu vrei să înţelegi! Sau poate eşti nerod de-a binelea. Măi, individule, tu nici atâta nu pricepi că ţinându-ţi capul sus întreaga inteligenţă se scurge către picioare? Ce e mai greu *coboară!* Asta e o lege universală de la care numai pământenii îşi închipuie că se pot sustrage. Aşadar, capul vostru cu care ar trebui să raţionaţi e aproape gol. Eventual nişte idei fudule mai pot sălăşlui acolo. Dar voi vă încăpăţânaţi să credeţi că judecaţi cu capul. De fapt judecaţi mai mult, cum e şi firesc pentru poziţia voastră, cu picioarele. Şi atunci iese ceva împrăştiat: nici cap, nici picioare.

Abia acum Columbescu reuşi să vadă că ciudata creatură are şi picioare: dintre florile portocalii răsăreau două burlane aşezate în formă de V. Descoperirea nu-l impresionă în mod deosebit. Şi cu şi fără picioare fiinţa aceasta-i producea lui Adrian o infinită scârbă. „Cap răsturnat” nu putea fi asemuit în mintea pământeanului

decât cu o reptilă, cu o târâtoare, iar din punct de vedere moral cu o… târâtură. Totuşi acum se afla în mâinile acelei creaturi şi trebuia să joace cum i se cântă. Îşi înlătură deci dezgustul din voce şi grăi cât putu de mieros:

— Stăpâne al acestor pământuri, sunt încântat de înţelepciunea domniei voastre şi vă promit că voi purta rudelor mele de aici cea mai plăcută amintire.

— Cu alte cuvinte vrei să-ţi iei tălpăşiţa. Nu scapi atât de uşor de noi. Pământenii ne datorează extrem de mult

— Ce anume? îi scăpă printre dinţi lui Columbescu.

— Ruşinea. Adică voi trebuie să plătiţi ruşinea pe care o îndurăm noi pentru că vă suntem rude. Întreg universul e cu capul în jos, numai voi cu capul în sus Unde alţii zic „coboară”, voi ziceţi „urcă”. Unde alţii receptează, voi vă miraţi, vă extaziaţi sau protestaţi. Aveţi şi un scut, recunosc: sentimentele. Dar noi ştim că sentimentele nu sunt decât un paravan. În fapt e vorba de neputinţa de a reacţiona adecvat la impulsurile venite din afară.

„Dumnezeule, dar de unde le ştie pe toate astea monstrul ăsta?”

— Domnia ta, rosti domol Columbescu, ştii foarte multe despre noi. Cât sunt de exacte informaţiile acestea, nu este momentul să comentez. Vă întreb totuşi: de unde ştiţi aceste lucruri despre noi?

— Ehei, asta-i o poveste veche. Strămoşii noştri, când ne-au destăinuit că ne tragem din acelaşi trunchi cu pământenii, ne-au şi poruncit: aveţi grijă de neamurile voastre să nu degenereze de tot. Noi am respectai această poruncă şi permanent ne învârtim deasupra Terrei. Zburăm pe-acolo în nişte farfurii, ne mai arătăm din când în când pământenilor, dar nu comunicăm direct cu ei. N-am vrea cu niciun chip să ne corupă şi pe noi. Am auzit că e foarte uşor să fii corupt.

„Ei, drăcie! Atunci e adevărat ce spuneau strămoşii noştri din secolul XX. Mulţi au declarat că la ieşirea din sala de revelion au văzut nişte farfurii zburătoare. Lumea

nu-i credea însă, punând pe seama paharului în plus băut la revelion viziunile acelea”.

— Cu alte cuvinte, ne păziţi! Voi comunica şi asta concetăţenilor mei la întoarcerea pe Terra. Acum doresc să-mi iau rămas bun.

— Nici vorbă! Deşi n-avem sentimente, nu vă putem lăsa să plecaţi flămând de aici. În plus dorim să vă încredinţăm o misiune pe care nimeni de la noi n-ar putea-o îndeplini în condiţii bune, pentru că ar putea fi bănuit de părtinire.

„Ce misiune? N-o fi vorba cumva de vreo capcană? La urma urmei, n-am de ales. În plus, nişte mâncare nu mi-ar strica”.

— Mulţumesc pentru ospitalitate. Nu vă pot refuza. Cât despre misiune, vom vedea. Cinstea mi se pare cam exagerată. Oricum, vă mulţumesc şi pentru asta.

Nici n-apucă să-şi termine discursul că Adrian se şi trezi luat pe sus. La început nu văzu cum şi de către cine. Apoi privi atent. Se afla întins pe şase tălpi de picioare, care, evident se aflau în partea... superioară a trupului celor trei fecioare ce-l duceau spre sala de ospeţe.

„Nici n-am nimerit prea rău, cugetă Zglobiul. Dacă merge tot aşa, te pomeneşti că-mi îndrăgesc neamurile...”

„O ROBĂ ÎMI MAI LIPSEŞTE”

Cuşeta a rămas tot acolo, izolată şi neluată de nimeni în seamă. Nici chiar stăpânul ei nu i-a dat în ultima vreme vreo atenţie. Curios, Adrian Columbescu a început să se obişnuiască pe această „antiplanetă”, atât de plictisitoare în aparenţă. Nu-l mai deranjează nici mersul cu capul în jos şi nici prostia ridicată la rang de inteligenţă. „Totul e cum priveşti lucrurile. În fond şi pe Pământ, în secolul XX, ba şi-acum câteodată...” Această idee împăciuitoare i-a trecut de multe ori prin cap în ultima vreme. Singurul lucru ce îl deranjează totuşi mai mult este firea sâcâitoare a „antiplanetiştilor”. Chiar acum câteva clipe l-au obligat să facă pe judecătorul. „De ce tocmai eu, venit de pe altă planetă? Poate ar fi bine să-i refuz în cele din urmă. Să le

spun că la noi, pe Terra, această instituţie nu mai există. Micile conflicte le rezolvă timpul, răbdător şi generos”.

— Ascultaţi-mă, prieteni, începu Columbescu, eu cred că nici voi n-aveţi nevoie de tribunal.

— Cum adică? au sărit câţiva cu gura. Să ne lipsim noi de această instituţie, atât de importantă şi pe care strămoşii noştri au venerat-o?

— Da, cred că vă puteţi lipsi. Şi noi am avut cândva judecătorii şi tribunale şi curţi de apel şi curţi de casaţie şi multe alte asemenea forumuri. O parte din ele au fost necesare o vreme, nu zic ba. Dar multe s-au dovedit ulterior de prisos. Să vă spun că existenţa unora a generat apariţia altora? „Ce dracu’ le ţin eu atâta teorie? Nu cumva o fac pentru că am complexe de culpă? în fond, nu mă simt capabil să fac pe judecătorul. Pe Pământ, judecătorii erau un fel de supraoameni, deşi poate că se deosebeau de ceilalţi muritori numai prin suma de cunoştinţe juridice ce o posedau în comparaţie cu cetăţenii de rând. Şi poate prin roba pe care o purtau cu atâta fală. Oricum, în veacul al XX-lea se bucurau de un prestigiu şi de o aureolă demne de invidiat. Ţin minte descrierile unui cronicar de revelioane care şi-a serbat începutul de an în mijlocul magistraţilor. Până şi la masa de petrecere s-au aşezat ordonat, după ierarhii, gata parcă să judece pe cel care nu s-ar purta cum trebuie în timpul banchetului. Or, eu… eu cine sunt? Un om zglobiu, un simplu cercetător fără aspiraţii de mărire. Pornit din întâmplare de-a lungul şi de-a latul Universului, mă descurc cum pot. La urma urmei nici nu m-am purtat rău până acum. Ce-am făcut rău? A, nişte scăpări în materie de amor! Dar aici şi alţii mai greşesc câteodată. Greşeau chiar şi magistraţii secolului XX, deşi poate în proporţii mai mici decât alte categorii sociale, în fond, nimeni nu e de piatră”.

Gândurile lui Adrian fură întrerupte curând de către o voce mai autoritară:

— Spune-ne clar: vrei sau nu vrei să faci pe judecătorul? Dacă da, îţi înaintăm imediat pricinile. Dacă

răspunzi nu, va trebui să-ţi justifici atitudinea în faţa Marelui Consiliu.

— De ce să mă justific? Eu n-am nicio obligaţie faţă de locuitorii acestei anti… acestui astru măreţ şi strălucitor, se grăbi să se corecteze pământeanul.

— Asta s-o crezi mata, răspunse aceeaşi voce poruncitoare. Tot ce mişcă pe planeta noastră, care nu este un astru măreţ cum ironic l-ai caracterizat dumneata, deci tot ce este aici viu dă socoteală în faţa Marelui Consiliu. Or, cred că mata n-ai pretenţia de a fi considerat mort. Sau dacă ai, spune-ne…

La auzul ultimei fraze, pe Columbescu l-au trecut toate sudorile. Îi trebuiră câteva minute pentru a-şi reveni. Abia recules, se grăbi să încheie discuţia:

— Eu n-am refuzat. Am vrut doar să-mi exprim îndoielile în legătură cu capacitatea mea de a judeca nişte fiinţe care din atâtea puncte de vedere îmi sunt superioare.

— Lasă modestia, i-o tăie scurt glasul preacunoscut. Te cunoaştem. Avem nevoie de un judecător imparţial. Pricinile sunt dificile şi importante.

— Mă rog, mârâi Adrian. Dacă dumneavoastră vreţi…

— Să trecem la subiect, încheie Glas-Gros discuţia. Să se înfăţişeze primii acuzaţi! În faţa instanţei, adică a pământeanului devenit peste noapte „tribunal”, se prezentă o pereche foarte ciudată: ea, o antiplanetistă normală, umblând cu picioarele în sus, suficient de robustă şi de autoritară, gata să se ia la harţă cu întreg universul; bărbatul, în schimb, a apărut pe propriile-i picioare, semănând mai mult cu pământenii de acum două veacuri. Puţin pirpiriu şi timid, voia să spună parcă: „ce aveţi cu mine; n-am făcut nimănui niciun rău”.

Ajunşi în faţa lui Columbescu, făcură o închinăciune, fiecare de pe poziţia lui, apoi femeia izbucni:

— Să fie exmatriculat de pe planeta noastră! Nici nu vreau să mai aud de el.

— Mai calm, onorată interlocutoare! încercă să liniştească lucrurile judecătorul. În primul rând nu mi-aţi

supus ce acuzaţii (şi ce probe) aduceţi acestui om.

— Om, poate! Dar nu planetist! Ce acuzaţie mai gravă i s-ar putea aduce?

— Dar cine eşti, dumneata? în ce calitate l-ai adus pe dânsul în faţa instanţei?

— Conform legii, mi-ar fi soţ. Dar, v-am mai spus, nu merită nici titlul de planetist, darmite pe cel de soţ!

— Repet: ce acuzaţii şi ce probe aduceţi împotriva soţului dumneavoastră? Şi ce vreţi de la dânsul?

— Să dispară, asta vreau!

— Adică vreţi să divorţaţi.

— V-am spus, vreau mai mult: să nu-l mai văd.

— Ce probe aduceţi în sprijinul cererii dumneavoastră?

— Probe! Nu-l vedeţi? Nu-i destul atâta?

— Pentru tribunal, nu!

— Ba cred că ar fi suficient, interveni, voit calm, Glas-Gros. Nu vedeţi că ne sfidează pe toţi, ţinându-şi capul sus şi folosindu-şi picioarele pentru umblat?

— Iertaţi-mă, domnule judecător, intră timid în vorbă acuzatul. Sunt cam bolnav. Am o bătătură pe creştetul capului care nu-mi permite să-l mai folosesc la umblat. De aceea am recurs la picioare.

— Nu-i adevărat! izbucni femeia. Şi noi ceilalţi avem bătături nu numai pe creştet, ci chiar pe creier. Dar asta nu înseamnă că ne putem permite să schimbăm sistemul de locomoţie. De ce nu se foloseşte dumnealui de mâini, dacă îl doare atât de rău capul?

— Stimate judecătoriile, eu… vru să se scuze bărbatul.

— Stimata noastră interlocutoare va fi, cred, de acord cu noi că ceea ce a invocat până în prezent nu are vreo valoare, spuse cu calm şi indiferenţă Columbescu.

— Nu are valoare? Atunci vă contest dreptul…

— Asta nu! se amestecă Glas-Gros. Tribunalul e tribunal. Noi l-am fixat şi-l respectăm.

— „Noi”? Poate tu!

— Ieşi afară, intriganto! se înfurie Glas-Gros. Şi tu „cap în sus”! apoi se adresă pământeanului: Iertaţi-ne. Ăştia nu ştiu ce vorbesc şi ce fac. Unul mai prost decât celălalt. Columbescu, mirat de politeţea neobişnuită a reprezentantului autorităţii, răspunse: – Nu-i nimic! Aşa e la tribunal: una bună, una rea.

— Putem trece la cauza următoare? reveni Glas Gros.

— Desigur. Poftiţi.

— Să intre următorul acuzat!

— În faţa instanţei apăru acum un „antiplanetist” obişnuit. Poate că bătătura de pe frunte era cea mai accentuată decât la ceilalţi, dar în rest…

— Pentru ce aţi fost chemat în faţa tribunalului? îl întrebă judecătorul.

— Nu ştiu, răspunse acuzatul nedumerit şi se izbi cu bătătura de sol.

— Cum nu ştii, nenorocitule? interveni Glas-Gros. Dar acum ce faci? Domnule judecător, pentru noi izbiturile astea sunt o sfidare.

— Dar asta n-ar fi parcă o pricină de judecată, spuse timid Columbescu.

— Cum să nu? ripostă prompt reprezentatul autorităţii. Dacă îşi distruge bătătura, mâine-poimâine ne trezim cu el umblând pe picioare. Şi-atunci ce ne facem? E vorba deci de o instigaţie.

— Ce ai de spus la asta, acuzat? întrebă oarecum autoritar Columbescu.

— Eu, domnule judecător, nu fac nimănui niciun rău. M-am obişnuit să-mi lovesc mereu capul de sol. Şi aşa nu-mi foloseşte la altceva.

— Cum nu-ţi foloseşte? se amestecă din nou în dezbatere Glas-Gros. Nu-i destul că-ţi serveşte la umblat? Ce mai vrei?

Acuzatul nu răspunse. Toţi ceilalţi rămaseră şi ei tăcuţi. Columbescu se adresă atunci în şoaptă

reprezentantului autorităţii: – Ce pedeapsă i-am putea da acestuia?

— Nu vă pot spune nimic. Aici dumneavoastră hotărâţi.

— Acuzat, instanţa te pedepseşte cu izolarea de viaţa publică pe timp de cinci zile, iar apoi…

— Atât de puţin, domnule judecător? Ajutaţi-mi să trăiesc izolat de nebunii ăştia măcar un an-doi.

— Cum ai spus, somnambulule? Noi suntem nebuni? La pârnaie cu el! Glas-Gros şi-a pierdut totalmente controlul. Columbescu interveni împăciuitor, dar ferm:

— Nu există motive de irascibilitate. Pentru infracţiunile comise, acuzatul va plăti. Am înţeles însă că asta o hotărăşte tribunalul. Şi adresându-se direct reprezentantului autorităţii: Dacă nu cumva aţi decis să renunţaţi la serviciile noastre.

— Nu, nu, nici vorbă! răspunse domnul Glas-Gros. Dumneavoastră îl pedepsiţi pe inculpat. Sunt convins că-i veţi da o sancţiune exemplară.

Columbescu adoptă din nou atitudinea de judecător rece şi imparţial:

— Pentru ieşirea manifestată aici, în faţa instanţei, izolarea acuzatului se extinde la 730 de zile. În acest timp va lua contact numai cu persoanele care sunt dispuse să-l vadă umblând cu capul în sus. Apoi, adresându-se lui Glas-Gros, continuă: Sper că sunteţi de acord…

Reprezentantul autorităţii mormăi ceva ca pentru sine, încheind printr-un „desigur, cinstite judecător…”

Pământeanul, încurajat de succes şi parcă mândru de noua calitate pe care o deţinea, spuse cu dezinvoltură:

— Să intre următorul acuzat!

Glas-Gros interveni însă prompt.

— Nu, nu! Pentru astăzi e de ajuns. Şi întorcându-se către Columbescu, fără însă a-l privi: Mulţumim! Dacă vom mai avea nevoie… şi mâine şi poimâine… vom vedea.

Adrian Columbescu înţelese că profesiunea sau mai

bine zis cariera sa juridică s-a sfârşit. Tocmai acum când începuse să-i placă. „Păcat! E o meserie interesantă. Ba chiar fascinantă. Să-i judeci pe alţii. De ce or fi renunţat pământenii la această instituţie? Nu e necesară la noi? Hm! Depinde cum o iei. De pildă, neînţelegerile mele cu deştepţii de pe Platforma Pietrosul n-ar putea fi soluţionate de către un judecător imparţial? Şi atunci nu ne-am mai certa la infinit”. Apoi, după un moment de pauză: „De fapt ce ar putea face un judecător care nu cunoaşte nici istoria revelioanelor din secolul XX şi nici mecanismele intramoleculare ale vitezei superlumină? Ar da un verdict arbitrar. «Arbitrar», bine am zis. Precum erau deciziile arbitrilor de fotbal pe vremuri. De aici şi cuvântul… Dar prea mă afund în chestiuni de filologie. Şi ajung, doamne-fereşte, din nou în Babilonul ceresc. Şi nu ştiu dacă mai rezist. Şi mai ales dacă ajung în oaza văduvelor albe care să mă salveze…

DEMENŢA

„Oare de ce s-a oprit cuşeta mea deasupra acestei planete? N-o avea vreo defecţiune? Asta-mi mai lipseşte: să rămân suspendat aici, până când o să mă umflu de foame, pentru ca apoi să mă usuc precum un peşte pus la afumat”.

În primele momente de după oprire, Adrian Columbescu fu de fapt indiferent. Vorbea de foame şi de sete aşa, ca să se afle în treabă. Nu s-a gândit el atunci că staţionarea ar putea să dureze. Când însă a început să apese pe butoane, la întâmplare, fără ca nava să-i răspundă decât prin câte-un clinchet asemănător celui produs de pahare la revelion, Adrian se schimbă la fată. Ba a început să înjure:

— La naiba cu tine, teleguţă şireată! Faci ce vrei cu mine, în loc să mă serveşti devotată. Eu de câte ori te-am salvat de la dezintegrare sau de la furt? Numai creierul meu ştie cât l-am chinuit să găsească tot felul de şiretlicuri pentru a scăpa din încurcăturile în care m-ai băgat. Aici, în Universul ăsta, sunt mai mulţi scrântiţi decât în toate celelalte galaxii. „Măi, da tâmpit sunt şi eul Universul nu

cuprinde toate galaxiile? Se vede că scrânteala altora mi s-a transmis şi mie”.

Gândurile lui Adrian îi fură întrerupte de o scânteie mare ce trecu prin fata cuşetei cu viteza fulgerului. Apoi, dintr-odată, atmosfera se limpezi şi pământeanul putu să vadă în detalii mica planetă deasupra căreia plutea în nemişcare. Spectacolul era încântător. Avea în faţă peisaje care-l purtau cu gândul în urmă la copilăria lui îndepărtată. Ba poate şi mai în urmă, la descrierile de natură ale lui Sadoveanu. Păduri bogate şi liniştite, întrerupte ici-colo de câte o poiană în care jucau căprioare. Nu garanta că şi acestea erau căprioare adevărate, ca cele de pe Terra. Dar, oricum „semănau mult cu delicatele animale, pe care noi, pământenii, le considerăm un simbol al gingăşiei şi agilităţii. Dar iată şi fiinţe mai evoluate! Se deplasează în poziţie verticală: au patru membre, dintre care două servesc ca mâini. Formidabil! Conversează. Iată şi doi tineri! „Neîndoielnic este o pereche, băiat şi fată, pentru că uite cum se ţin de mină! Se privesc ochi în ochi. Iar acum? Acum se sărută”. Adrian e în culmea fericirii. Îşi retrăieşte pentru moment tinereţea. Nici el nu s-a lăsat mai prejos la vârsta marilor iubiri. „Ce n-aş da s-o văd acum pe Lucreţia, aici, pe aceste coline înverzite! Iar eu să pot coborî lin ca un înger din ceruri şi să-i sărut umerii, pe neştiute şi pe neaşteptate, iar apoi cu gingăşie să-i întorc spre mine obrajii şi buzele ei catifelate. M-ar privi atunci mirată, cu ochi mari. N-ar spune niciun cuvânt. Ar schiţa numai un zâmbet. Ochii i s-ar întrista. Eu însă n-aş lăsa-o să cadă pradă melancoliei, ci aş acoperi-o de sărutări: pe obraz, pe ochi, pe frunte, pe gură, izvor nesecat de voluptate şi iubire. Cine-a spus că dragostea dintâi e şi cea din urmă? Aproape că are dreptate. În orice caz, pentru mulţi şi pentru multe are dreptate”.

Adrian se scăldă multă vreme în această mare de visuri şi amintiri. Scenele pe care le zărea pe planeta necunoscută şi care într-un mod straniu semănau cu cele de pe pământ îl întorceau cu cincisprezece – douăzeci de

ani în urmă făcându-l să retrăiască momente unice. „N-o fi ăsta pământul?” Gândul îl străpunse ca o tresărire şi trecu în neant, precum o stea căzătoare. Pământul era departe. Sub nava lui Columbescu se afla o planetă cu mult mai mică şi de un colorit deosebit. Cu toate că nu era astronaut şi nu se pricepea la tehnică, Adrian nu putea confunda Terra cu o altă planetă. Cutreierase întregul glob în căutare de date, inscripţii, însemnări despre revelion. Într-un rând, „întorsese pe dos” toată Brazilia în căutare de inscripţii pe tacâmuri. Auzise el de la cineva că pe la sfârşitul secolului XX brazilienii îşi notau trăirile puternice din noaptea de revelion pe furculiţe, cuţite, linguri. Se inventase chiar un fel de stil cu care se încrustau impresiile pe tacâmuri. A fost pentru Adrian Columbescu o revelaţie. În volumul al II-lea al tratatului său va vorbi îndelung de conţinutul acestor însemnări. Am greşit. Volumul III se va ocupa de „retrăirea” revelionului. Pentru că, de fapt, de ce facem noi însemnări cu privire la un anumit eveniment? Nu cu speranţa că-l vom putea retrăi?

Era deci clar pentru Adrian Columbescu că în faţa sa se afla o altă planetă, nu Pământul. O planetă însă care semăna din multe puncte de vedere cu Terra, mai ales cu Terra de altă dată.

„Dacă nu pot să mă mişc de aici, să intru măcar în comunicaţie cu locuitorii «Planetei verzi»”. Aşa boteză în gând Columbescu micul astru din apropiere. Lansă deci nişte semnale tip S.O.S. În loc de răspuns, pământeanul se trezi cu o uriaşă ciupercă de fum care acoperea aproape toată suprafaţa vizibilă a planetei. Se sperie. Văzuse şi pe pământ ceva asemănător în nişte filme turnate în secolul XX. Puse imediat în funcţie aparatul de emisie-recepţie, la care racordă brăţara.

— Ce-i cu ciuperca asta de fum pe care o văd invadând atmosfera planetei voastre? întrebă Columbescu.

Fără a se preocupa cine-i întreabă şi de ce, „planetverzanii” replicară oarecum dispreţuitor:

— Cum? Nu ştii? Nici atâta nu ştii?

— Nu! răspunse pământeanul, deşi era aproape sigur că minţea.

— Tu cine eşti? Cum de eşti atât de ignorant?

„De necrezut! Pe planeta aceasta, care mi-a adus atâta încântare, să poată trăi asemenea monştri!”

— Un călător rătăcit sunt eu. Iar despre prostie să nu vorbim. La noi, pe Pământ, este o zicală: „Nu vorbi de funie în casa spânzuratului!”

— Slăbeşte-ne cu proverbele tale. Vezi-ţi de drum până nu începem să ne ocupăm de tine. C-atunci, vai şi-amar! Te dezintegrăm.

Pe Columbescu îl trecură fiorii. „E albastru!” Reveni, cu o voce mai dulce:

— Eu vă solicit ajutor şi nicidecum o răfuială. Nu v-am făcut şi nu mi-aţi făcut niciun rău.

— Te vom ajuta, trimiţându-ţi o rachetă care să te prefacă-n ţăndări.

Acum Columbescu nu mai avea nicio îndoială. Ceea ce vedea aievea aici, citise despre secolul XX terestru. Pe atunci oamenii se făleau cu tot felul de rachete ce purtau în pântecele lor arme ucigătoare. Le-au zăngănit decenii în şir. S-au ameninţat reciproc cu folosirea lor. Dar în cele din urmă, bunul simţ a triumfat. „Ce-ar fi să-i sfătuiesc şi pe ăştia să arunce toate rachetele şi toate armele lor în lada de gunoi a istoriei? Pentru că, după câte văd, nenorociţii ăştia se află la graniţa demenţei. Se joacă de-a experienţele nucleare şi de-a lansatul rachetelor. Habar n-au că se joacă cu propria lor existenţă”.

— Nu vă jucaţi cu focul! li se adresează conciliator Columbescu. Şi-aşa planeta voastră e atât de fragilă în faţa Universului! Aş putea-o compara cu o păpădie în faţa uraganului.

— Cine te-a invitat să te amesteci în treburile noastre? fu replica fermă a celor de jos.

— Nu e vorba de niciun amestec, reveni pământeanul. Doresc numai să…

— N-avem nevoie de sfaturile tale, rătăcitule. Gradul nostru de cunoştinţe e atât de înalt, încât ne putem permite orice.

— Tocmai aici e necazul. De pe treapta pe care vă aflaţi nu e greu s-o iei razna, ajungând chiar la demenţă. Ambiţia nemăsurată vă poate duce până acolo. O să vă sinucideţi fără a vă da măcar seama.

După ultima replică a lui Columbescu, încep să vorbească armele. Câteva rachete se îndreaptă spre cuşeta zburătoare a pământeanului. Noroc cu impenetrabilitatea pereţilor navei. Altfel, revelioanele secolului XX şi-ar fi pierdut pentru totdeauna „patronul”.

După o scurtă pauză, cel care reia convorbirea este tot pământeanul:

— Oameni buni, nu vă hazardaţi. E păcat că nu mă înţelegeţi. N-aveţi destule necazuri, datorate calamităţilor naturale? Este nevoie să vă mai creaţi şi voi, cu bună ştiinţă? V-am mai apus: o cât de mică dereglare în calea pe care-o străbat în univers planetele poate duce la un cataclism. Sfârşitul poate fi de-a dreptul catastrofal: dispariţia de aştri sau chiar de constelaţii întregi. Câte stele nu se sting? Câte nu se transformă în pulbere cosmică? Dacă sunteţi foarte învăţaţi, prelungiţi viaţa astrului vostru cu câteva milioane sau miliarde de ani. Nu faceţi invers. Pericolul jocului cu focul constă în aceea că în câteva secunde puteţi transforma această planetă în scrum.

— Ne ţii prelegeri? interveni unul mai bătăios. Vocea-i voit ironică era mai mult furioasă. Columbescu nu se dădu bătut şi reveni conciliant:

— Nu vă ţin discursuri. Nu sunt savant în materie, v-am mai spus. Am străbătut însă Universul în lung şi-n lat şi-am văzut multe. E o datorie morală pentru mine să previn orice rău.

— Opreşte-ne dacă poţi, replicară în cor „planetverzanii” cu intenţia vădită de-a-l întărită pe Columbescu.

— În afară de sfaturi n-am altă putere, răspunse calm pământeanul. Vă rog numai să vă gândiţi la copiii voştri, la bătrânii voştri, la toţi cei ce vă sunt dragi, dacă la voi înşivă nu vreţi să vă gândiţi.

— Ce te pricepi tu? Mijloacele de declanşare sunt sub control.

„Ce-ar fi să le spun că e destul să…? Dar mai bine-o las baltă. Ăştia şi aşa nu vor să înţeleagă…”

Gândul lui Columbescu fu întrerupt de o explozie asurzitoare. În direcţia planetei nu mai puteai vedea decât foc şi fum.

Din când în când norii de fum se despicau pentru a face loc unei flăcări uriaşe ce se ridica din abisuri spre a dispărea din nou în neantul nesfârşit al Universului. Nici urmă de fiinţă vie. „Unde sunt acum isteţii ce n-au vrut nici măcar să discute cu mine?”

Trist şi deziluzionat, Columbescu apăsă din nou pe butoanele micii sale nave, în speranţa, şi ea destul de palidă, că în sfârşit următoarea destinaţie va fi Pământul. Terra nu vru însă să se arate nici de astă dată.

EDUCATORI DE EXCEPŢIE

După atâtea peripeţii prin lumi războinice, iată-l pe eroul nostru sorbind cu nesaţ din cupa liniştii şi a păcii. Planeta pe care a coborât de curând se prezintă ca o oază a înţelepciunii şi a bunei înţelegeri. Adrian Columbescu se simte chiar mai bine decât pe Terra. Doar unele pagini de Turgheniev sau de Sadoveanu îi amintesc că o atare linişte a existat cândva şi pe Pământ.

O undă de tristeţe începe să-l cuprindă totuşi. Deşi mediul pe care l-a găsit aici pare foarte propice vieţii, până acum n-a întâlnit nici urmă de vietate mişcătoare. E drept că vegetaţia luxuriantă (deşi stranie la culoare, o predominantă de cenuşiu) care acoperă planeta constituie o dovadă de netăgăduit a existenţei vieţii. Dar aceasta nu-l poate mulţumi pe pământean, deoarece din moşi-strămoşi el a fost obişnuit să identifice viaţa în special cu lumea animală, din care face parte şi omul.

Aşadar avem în faţă un Columbescu liniştit şi trist. Nu nemulţumit, dar nici exuberant. Odihna îi face bine. Şi mai ales pacea. „Dar până când toate astea? Trebuie să se întâmple ceva. Cenuşiul acesta ascunde şi surprize, dacă nu chiar pericole.

Cu aceste gânduri, Columbescu începe a cutreiera insula. (Aşa părea tărâmul pe care se afla pământeanul, deşi pentru moment nu se zărea niciunde vreo mare sau vreun ocean. Mai târziu se va vedea că impresia aceasta nu era nefondată. Columbescu se afla într-adevăr pe o insulă şi încă nici nu foarte întinsă.) Păşea agale, puţin legănat, cu gândurile aiurea. Nu se temea de nimic şi parcă nu-l interesa nimic. De fapt, nu-i era indiferent dacă pe noua planetă există sau nu există fiinţe raţionale şi nici dacă eventualele fiinţe raţionale îl vor primi cu prietenie sau cu ostilitate. Prea avusese parte în ultima vreme de duşmănii, de atitudini pline de suspiciune de fiinţe agasante şi viclene. Acum dorea un dialog constructiv, o comunicare amicală. Voia să afle cum e alcătuit Universul, mai ales sub raport spiritual. Structura lui materială şi „geobiologică” era cunoscută pământenilor de mult.

Tot plimbându-se aşa fără ţintă, Adrian Columbescu auzi un zgomot nedesluşit, pe care treptat îl percepu ca pe un zumzet de albine. „Aşadar, viaţă!” Mai făcu câteva sute de paşi în direcţia din care-i parvenea zumzetul. În faţa sa se deschise curând o privelişte minunată: o adevărată luncă a încântării. Vedea desluşit un râu, flancat de arbori şi de câmpuri înverzite. Pentru întâia oară de la coborârea pe această planetă nu-l mai apăsa gri-cenuşiul. Acum culoarea predominantă era verdele. Dar nu lipsea nici roşul, nici portocaliul, nici galbenul. Ca pe Pământ: un peisaj de contemplat şi de admirat. „Dar ce-i cu zumzetul? încă nu văd nicio fiinţă vie!” Se apropie de râu. Priveliştea era superbă. Păcat că n-a putut-o admira mai mult de un minut. În râu se scăldau un cârd de fecioare (asta o va afla ceva mai târziu!), care „zumzăiau” netulburate, zburdau, se împingeau, se stropeau. Treptat, pe măsură ce-l vedeau

pe Columbescu, una câte una, se ascundeau în tufişul des de pe mal. În câteva clipe au dispărut cu toatele.

Columbescu a rămas dezamăgit, dar nu foarte. Ştia că în curând le va reîntâlni şi va intra în discuţie cu ele. „Limba” lor semăna cu a albinelor de pe Pământ, dar noi ştim că asta nu constituia pentru fortuitul astronaut o piedică. Avea cu el aparatul dăruit de „supercivilizaţi”, care traducea orice în ambele direcţii. „Aşadar aştept”. Se gândi că fiinţele pe care le văzuse ar putea fi şi nişte simple animale. Că doar seamănă aşa de bine cu căprioarele terestre. E drept că umblă în două picioare, că au buzele mai subţiri şi trunchiul asemănător cu al fetelor tinere de pe Terra. „Dar, oricum, şi deosebirile de fetele noastre sunt destul de mari”. Nu se grăbi totuşi să tragă concluzii. La urma urmelor, le văzuse numai în fugă. Pe deasupra nici n-a examinat cu atenţie pe vreuna din ele. Privise „global” şi nu fără o oarecare admiraţie. Şi se ştie: când admiri, vezi mai puţin.

„Căprioarele” se apropiară una câte una, aşa cum şi dispăruseră, sfioase, dar nu neîncrezătoare, de noul venit. Se grupară într-un semicerc la zece – cincisprezece metri de pământean. Columbescu nu zise la început nimic. Le privea, ÎI deranja că, deşi afişau o ţinută curtenitoare, nu-i zâmbeau. Abia peste câteva clipe îşi dădu seama că n-are motive să fie nemulţumit. Fecioarele îi surâdeau toate, dar nu cu buzele şi nici cu obrazul, ci cu ochii. Un joc foarte sprinţar de lumini însemna zâmbet. „Da, nu mai e nicio îndoială, îmi zâmbesc”. Le răspunse printr-un surâs pământesc. Ele pricepură şi jocul de lumini deveni şi mai jucăuş. „Zglobiu!” îşi zise Adrian Columbescu, aducându-şi aminte de porecla pe care i-o dăduseră colegii de la institut pentru înclinaţia sa de a evidenţia partea hazlie a revelioanelor studiate de el.

— Dacă nu-mi ziceţi voi, vă zic eu: bine-aţi venit!

Căprioarele chicotiră. „Dumnezeule, dar ce vor astea? E posibil să nu se mire măcar, văzând o fiinţă atât de bizară (adică pe mine!)? Nu-şi dau seama că eu sunt de

pe altă planetă? Sau te pomeneşti totuşi că or fi nişte simple căprioare, care umblă în două picioare. Mai evoluate ca ale noastre, dar tot căprioare”.

Mai aşteptă câteva clipe. Apoi din nou vorbi.

— De ce nu-mi răspundeţi? V-am supărat cu ceva? Să ştiţi că nu sunt un agresor. Sunt om paşnic, respectiv un bioman (dracu’ să-l ia de cuvânt!) paşnic.

Nici acum nu primi vreun răspuns. Adică un răspuns „normal”, prin viu grai. Totuşi ceva se întâmplă. Câteva „căprioare” (în total erau vreo patruzeci-cincizeci) ieşiră din rând şi se îndreptară spre pământean. Încet şi delicat. Una ajunse la circa doi metri, chiar în faţa lui Columbescu. Afişă o mimică voit sobră, dar nu-şi putea ascunde o undă de bucurie. Îi întinse lui Columbescu o lăbuţă. Pământeanul făcu acelaşi gest cu mâna dreaptă, aşa cum se obişnuieşte de secole pe Terra. Fata-i sări în braţe. Descumpănit, Columbescu era cât pe ce s-o scape. „Ce să fac cu ea? Ce-o fi însemnând asta pe planeta lor?”

— Nu-mi ziceţi nimic nici acum?

— Ba da, răspunseră în cor „căprioarele”. Salută-ne pe toate.

— Adică cum, nu v-am salutat? Nu v-am zis tuturor „bine-aţi venit!”, salut cu care de fapt ar fi trebuit să mă întâmpinaţi dumneavoastră (de ce n-am zis „voi”? Era mai amical).

— Nu ştim cine sunteţi, i se adresă căprioara pe care o mai ţinea în braţe.

„Ei, vezi, şi ele mi se adresează cu pronumele de politeţe. Dar lasă c-o dreg eu!” Aflaţi însă că la noi acesta e salutul cuvenit fecioarelor.

— Care?

— Acesta pe care mi l-aţi dăruit mie.

„Deci salutul *se dăruieşte* aici. Trebuie să fiu atent”. Columbescu nu realiză din primul moment situaţia exactă în care se găsea. Abia când „căprioara” îi săltă din braţe („a fost totuşi plăcut”, gândi pământeanul) şi o alta se

apropie de el, Columbescu înţelese că trebuie să le ia pe toate în braţe. „La urma urmelor nici nu-i atât de rău”. Şi-şi aminti brusc cum în mediile rurale ale unor ţări din secolul XX, copiii rudelor şi ai prietenilor erau salutaţi de către oamenii maturi prin ridicarea în mâini. „Dar astea nu sunt copii. Sau or fi?” Acest din urmă gând îl făcu pe Columbescu să se ruşineze puţin. Până acum el le privise pe căprioare ca pe nişte fete bune de curtat. Cu prima, deşi fusese sobru şi politicos, nu-şi putuse stăpâni o undă de curtoazie ca de la bărbat la femeie.

Pe a doua o trată deci ca pe un copil „din mediul rural al secolului XX”. Pe a treia, la fel. Observă însă că acestea nu mai săltară din braţe cu atâta voioşie. De aceea, puţin câte puţin îşi schimbă atitudinea. Până când ajunse la mângâieri şi aproape la sărutări. Atmosfera se încălzise. Zumzetul se înteţise. Columbescu saluta mereu şi nu mai termina. „Câte-or fi?” într-un târziu îşi dădu seama că pe unele le „salutase” de câte trei-patru ori. Nu-i displăcuse, ce-i drept, dar, oricum, era obosit.

— Felelor, poate ar fi bine să stăm puţin de vorbă.

Fecioarele înţeleseră aluzia şi se retraseră ruşinate.

— Spuneţi-mi, începu el conversaţia, unde mă aflu? Ce planetă este aceasta şi de cine e locuită în afară de voi (ce bine că am avut curajul să trec la un limbaj mai familiar!)?

„Căprioarele” se codiră un moment. Apoi, cea care fusese salutată prima de către Columbescu interveni:

— Întâi să ne spui dumneata („de ce *dumneata* şi nu *tu?”)* cine eşti şi de unde vii.

Columbescu povesti şi de astă dată cum, din greşeală, a fost aruncat în neant, cum a încercat să se întoarcă pe Pământ şi cum este mereu azvârlit pe alţi aştri necunoscuţi.

— Deci ai venit din întâmplare la noi, constată interlocutoarea ce părea un fel de purtătoare de cuvânt a grupului.

— Da, dar nu-mi pare rău, se grăbi să răspundă

Adrian.

— Acum vrei să ştii cine suntem noi şi pe ce planetă ai nimerit. Noi trăim pe un astru foarte întins format din câteva mii de insule despărţite de un ocean continuu. Aici pe insula noastră trăiesc trei comunităţi pedagogice.

— „Comunităţi pedagogice”? întrebă Columbescu. N-am mai auzit de aşa ceva.

— N-ai auzit pe Terra dumitale, i-o reteză „căprioara” – reprezentant.

— Te rog, domnişoară, nu-mi mai zice „dumneata”. N-ai remarcat că eu mă adresez cu „voi”?

— Ba da, dar noi suntem… tinere.

— Şi eu bătrân, conchise blazat Columbescu.

— Nu, nu! Nici vorbă! Nu eşti bătrân. Şi purtătoarea de cuvânt se apropie de pământean pentru a-l mângâia. Fie cum vrei tu, zumzăi în încheiere „domnişoara”. Şi reveni la convorbirea întreruptă: – Deci pe insula noastră există trei comunităţi pedagogice, fiecare ocupând o colină şi o luncă. Comunităţile se constituie în funcţie de vârsta copiilor pe care îi au familiile ce intră în aceste comunităţi. Anume: o comunitate cu băieţi majori, gata de însurat; o alta cu fete de aceeaşi vârstă (asta e comunitatea noastră); a treia cu copii sub cincisprezece ani, indiferent de sex.

— Dar unde se încadrează familiile ce au şi băieţi de însurat şi fete de măritat sau şi copii minori şi băieţi majori?

— Asta nu se poate. Îţi înţeleg întrebarea, pentru că au mai venit la noi musafiri care ne-au spus că pe planeta lor înmulţirea biomanilor se face alandala şi deci nu pot constitui comunităţi pedagogice. Aşa o fi şi la voi, pe Terra. Deşi noi nu putem înţelege cum pot fi educaţi copiii în afara comunităţilor pedagogice. Dar, mă rog, asta-i o altă treabă. Acum mă străduiesc să-ţi răspund la întrebare. Deci la noi împărţirea pe comunităţi este foarte strictă. Nu există dificultăţi de repartizare, pentru că la noi familia nu are dreptul la al doilea copil până nu a dus la capăt educaţia primului.

— Ce înseamnă „a duce la capăt educaţia…”? se grăbi să întrebe Columbescu.

— Capătul e însurătoarea sau măritişul.

— Da, am înţeles. Dar nu se consideră bătrâni oamenii, adică biomanii, după ce şi-au căsătorit un fiu sau o fiică?

— De ce să fie bătrâni? Aici nimeni nu se consideră bătrân înainte de o sută de ani. Ba unii devin părinţi şi după această vârstă.

— Când sunt deja bunici sau străbunici.

— Am înţeles ce vrei să spui. Şi pe asta am auzit-o de la nişte călători interastrali. La noi nu există bunici, străbunici şi aşa mai departe. O dată căsătorit, fiul sau fiica întrerupe orice legătură cu părinţii. Nou-născuţii sunt legaţi doar de părinţi.

— Nici fraţii între ei nu ţin vreo legătură?

— Nu. Nouă ne e străină şi această noţiune. O cunoaştem, teoretic, de la alţii, dar m-am introdus-o în bioexistenţa noastră. Nu-i simţim nevoia. Ba chiar suntem convinşi că ne-ar dăuna.

— Bine, am înţeles şi asta. Dar de ce v-aţi grupat pe aceste trei comunităţi?

— Comunităţi pedagogice, completă de data această a doua „salutată”.

— Mă rog, pedagogice, admise cu bunăvoinţă pământeanul.

— Simplu, continuă discuţia noua interlocutoare a lui Columbescu. Copiii până la 15 ani nu prezintă nicio dificultate de educare. Ei fac ce li se spune. Peste 15 ani, atât băieţii, cât şi fetele, se grăbesc să se căsătorească. Uită de părinţi şi deci pot greşi.

— Cum adică? însurătoarea e o greşeală?

— Nu, nu. Aici n-ai înţeles. Şi noua purtătoare de cuvânt se întoarse spre celelalte cu o mimică ce voia parcă să însemne: „Să-i spun sau să-l las să rămână prost?” Apoi reluă convorbirea cu Columbescu: Deci noi comunitatea

familiilor cu fecioare stăpânim colina cea mai de răsărit. Pe următoarea se află familiile cu copii minori, iar dincolo sunt viitorii noştri miri.

— Bun, dar dacă staţi izolaţi unii de alţii, voi, tinerii, cum ajungeţi să vă căsătoriţi?

— Ei, tocmai aici e buba, prietene. Columbescu simţi că fecioarele au nevoie de el şi asta îl bucură nespus.

— Explicaţi-mi. Vă pot ajuta cu ceva?

— Depinde? Ai studii pedagogice?

— Da, câte ceva am mai studiat eu. La noi, pe Terra, pedagogia a cam intrat în penumbră. După o înflorire de câteva secole, a ajuns o simplă operaţie de computer. Cândva i se zicea şi artă. Atunci era, de fapt, şi artă, şi ştiinţă.

— Deci ştii ceva, cât de cât.

— Sigur. În secolul meu (adică al XX-lea, de acela mă ocup eu ca istoric), pedagogia era la mare cinste. Studiind comportamentul oamenilor la revelioane, am ajuns să cunosc şi principiile pedagogice după care se conduceau pământenii atunci. Deşi, la drept vorbind, la revelion aproape nimeni nu respecta aceste principii.

Fecioarele erau nerăbdătoare. Columbescu îşi dădu seama că prea lungeşte vorba.

— Iertaţi-mă, fetelor. M-am luat cu vorba şi am uitat despre ce discutam.

— Ştim noi. Dacă ştii niţică pedagogie, ne poţi ajuta. Noi am fost izolate în această luncă precum într-un ţarc. Taţii noştri ţin un congres pedagogic deasupra pe colină, în legătură cu modalităţile de repartizare a fetelor la măritiş. Nu ştiu ce-or fi discutând ei acolo, dar ştim că de mai bine de trei luni noi aşteptăm în zadar un rezultat. Şi în acest timp ni s-au dat târcoale de către băieţii din comunitatea apuseană. Ba vin pe aici din când în când şi puştanii din comunitatea vecină. Simţim că se apropie pericolul. Nu putem aştepta la infinit.

Columbescu era uluit: „repartizare la măritiş”,

„congres pedagogic de trei luni”, „fete închise în ţarc”.

— Şi mamele, mamele voastre ce zic? Participă şi ele la congres?

— Nu, doamne fereşte! Aici profesia de pedagog şi-o pot alege doar bărbaţii.

— Cum „profesia”? Doar nu toţi taţii voştri sunt pedagogi.

— Cum să nu? Toţi sunt pedagogi, de profesie. Pe insula aceasta nu există altă profesie. Am uitat să-ţi spunem. Pe fiecare insulă sunt tot biomani de altă profesie. Şi de o singură profesie.

— Cu o excepţie, completă a treia „salutată”. Criticii dramatici nu vor să trăiască decât răzleţiţi pe toate insulele. Ei spun că întreg Universul e un teatru şi prin urmare prezenţa lor este indispensabilă peste tot. Şi, mă rog, sunt toleraţi pe anumite insule. Bineînţeles că nu şi pe a noastră. Ar polua „educaţia”.

— De exemplu, cine îi tolerează? nu-şi putu stăpâni curiozitatea Adrian Columbescu.

— Poeţii, zidarii, păstorii (care-i mai şi distrează cântându-le din fluier), cojocarii, lemnarii, poliţiştii, savanţii…

— … filosofii, încercă să completeze pământeanul.

— Filosofii, nu! replică prompt cea de-a treia interlocutoare a lui Columbescu. Ei pretextează că contemplaţia filosofică nu se poate expune pe scenă. Şi-ar pierde tocmai atributul fundamental: acela de adevăr ascuns vederii şi simţirii comune. Dar iar ne-am depărtat de subiectul nostru.

— Vă rog mai spuneţi-mi un singur lucru: pe insula lingviştilor sunt primiţi criticii dramatici?

— Da, numai că nu stau ei acolo. Au fost cândva şi pe acolo, dar s-au lecuit definitiv.

— Ce le-iau făcut lingviştii?

— Mai nimic. Le-au analizat doar limbajul. A reieşit că aceştia, criticii dramatici adică, sunt un pericol public,

dacă nu chiar pericolul public numărul 1. Limba pe care o propagă ei ar fi, după opinia lingviştilor, o adevărată calamitate semiologică.

— Mulţumesc, fetelor. Acum putem relua discuţia noastră. Spuneţi-mi cum să vă ajut.

— Cum? Simplu. Te duci la congres. Spui că eşti trimis de cine ştie ce societate interastrală de pedagogie să saluţi congresul şi apoi te amesteci în dispută. Cu autoritatea pe care ţi-o conferă „delegaţia interastrală” îi convingi să ne dea drumul din ţarcul ăsta. Ne e foarte dor de mamele noastre care or fi foarte îngrijorate. Şi ne e dor de viaţă…

— Mi-e clar totul. Arătaţi-mi încotro s-o iau. Vreau să ajung cât mai curând la congres.

— Îţi dăm noi însoţitoare. Pe care le alegi?

Columbescu se găsi în dificultate. „Căprioarele” observară şi de aceea se grăbiră să decidă: Du-te, Vi-vi, ştiu că nu-ţi displace. Vi-vi era prima „salutată”.

În drum spre „areopagul pedagogic”, Columbescu încercă de mai multe ori să intre în vorbă cu simpatica lui însoţitoare, dar de fiecare dată a dat greş. Căuta să fie tandru, însă nu prea reuşea. Mai degrabă se poate spune că şi-a dezvăluit timiditatea. O timiditate de neînţeles. În cele din urmă se decise s-o întrebe pe fetişcană unele lucruri ce lui îi rămăseseră neclare: unde se află mamele fetelor, dacă nu sunt nici la congres, nici în „ţarcul” fecioarelor; dacă fiicele pedagogilor se pot căsători şi cu flăcăi de pe alte insule sau sunt obligate să-şi aleagă mirii numai din „districtul” de vest; dacă în general este permis pe această planetă „amestecul profesiilor”, cu alte cuvinte dacă fiul unui poet se poate însura cu fiica unui cultivator de alune şi aşa mai departe. La toate aceste întrebări, pământeanul primi răspunsuri complete, ba chiar şi explicaţii suplimentare. Află astfel că mamele fetelor se aflau într-un palat vecin cu acela în care se ţine congresul, unde prepară mâncăruri alese pentru congresişti şi de unde n-au voie să iasă decât atunci când transportă

apetitivele ce se servesc în pauzele dintre două şedinţe. Cu alte cuvinte, soţiile savanţilor pedagogi fac pe bucătăresele şi pe ospătarele congresului, deşi n-au voie să creadă acest lucru. „Superba pedagogie” pe care au elaborat-o soţii lor în urmă cu câţiva ani nu permite inegalitatea şi mai ales dependenţa vreunui individ de altul. Fetele de pe această insulă au dreptul în linie de principiu să-şi aleagă pe oricine de mire, dar practica „logodnelor” organizate de Congregaţia pedagogilor limitează şi chiar înlătură posibilitatea unor căsătorii „mixte”. Cam la fel stau lucrurile şi pe alte insule. Doar artiştii plastici şi actorii se mai abat de la tradiţie, iar filosofii lasă pe seama tinerilor înşişi să decidă; nu pentru că ei, filosofii, n-ar avea idei precise în această privinţă, ci pentru că pur şi simplu nu-şi permit să coboare până la asemenea treburi „planeteşti”, cum sunt căsătoria, logodna sau divorţul. „Există şi divorţ?” întrebase la acest punct Columbescu. „Un fel de divorţ”, i-a răspuns oarecum plictisită fata. Motiv pentru care pământeanul n-a mai insistat asupra acestui subiect.

Columbescu află de la drăgălaşa lui tovarăşă de drum şi lucruri despre care nu întrebase nimic. Aşa, spre exemplu, fata-i dezvălui că la congres nu se aflau toţi bărbaţii din district, ci numai pedagogii savanţi. Aceştia urmau să hotărască pentru toţi. „Cum adică?” întrebă Columbescu. N-ai spus tu sau colega ta că toţi locuitorii insulei sunt pedagogi?” „Ba, da, a răspuns fata. Dar nu toţi sunt savanţi. Or, dreptul la decizii îl au numai savanţii”. „Deci un fel de ştiinţocraţie”, adăugase ca pentru sine Columbescu. „Cam aşa ar vrea să fie. Numai că…” „Numai că?” „Numai că mulţi dintre neparticipanţi sunt incomparabil mai valoroşi decât unii dintre congresişti”. „Adică selecţia n-a fost tocmai corectă”. „Exact. Şi la drept vorbind, mulţi dintre marii savanţi n-au vrut să participe la congres, influenţaţi fiind de fetele lor”. „Asta n-am înţeles”. „Desigur, n-aveai cum să-nţelegi. Am să-ţi explic mai limpede. Ai observat că noi, fiicele savanţilor recunoscuţi

oficial, deci ale congresiştilor, suntem într-un fel de carantină. Nu putem să vedem pe nimeni, nu putem avea relaţii cu nimeni. În acest timp fetele celorlalţi pedagogi se distrează cum pot mai bine, ba unele poate că s-au şi măritat". „Dar nu mi-aţi spus că nimeni n-are voie să se mărite înainte de stabilirea procedurilor de către congres?" „Ba da. Numai că lumea inventează tot felul de şiretlicuri. Şi ştiind acest lucru, unele fete mai îndrăzneţe şi cu mai mare trecere la propriii lor taţi au intervenit pe lângă aceştia în scopul de a nu se declara savanţi şi a nu participa la congres. Fetele au scăpat astfel de ţarc şi fireşte şi-au organizat cum au dorit programul. Mai ales pe cel de seară. Păi, închipuiţi-vă, dacă vlăjganii din vest au încercat să pătrundă şi în ţarc, unde se ştie cât e de sever regimul, atunci cum s-au comportat ei cu fetele aflate în libertate?"

Această ultimă observaţie a fetei l-a cam nedumerit pe Columbescu. De aceea, menajând susceptibilitatea interlocutoarei, întrebă:

— Iartă-mă, domnişoară. De ce ţi se pare că regimul din aşa-zisul vostru ţarc este sever? Eu i-am pătruns cu uşurinţă la voi şi pentru asta n-a avut nimeni de suferit: nici voi, nici eu.

— Ei, dumneata... tu ai un alt statut. Sentinelele sau patrulele au crezut că-i fi vreo fiinţă bizară, necunoscută (câte fiinţe de pe planeta noastră sunt până în prezent necunoscute!) ce nu prezintă vreun pericol pentru moralitatea fecioarelor captive.

Columbescu vru să întrebe cum este posibil ca pe o planetă cu atâţia biomani savanţi să mai existe fiinţe necunoscute, dar se abţinu. Nu i-ar fi plăcut să-şi obosească prea mult fermecătoarea tovarăşă de drum. Drept urmare, o bună bucată de vreme tăcură amândoi. Mai exact, până se apropiară la două-trei sute de metri de „Palatul Congreselor". Aici fata, cu o tristeţe în glas, i se adresă pământeanului:

— De aici te descurci singur. Eu mă întorc la

prietenele mele. Ai grijă să nu fii „experimentat”. Cu puţină abilitate, te descurci.

— N-am înţeles. Cum aş putea fi eu *experimentat?*

— Ştii, tatii noştri, savanţi pedagogi, preschimbă cam rapid în material de experiment orice le iese în cale. Şi-i vai de cel ce cade în capcană. Sunt neîndurători.

Columbescu se gândi în primul moment să întrebe cam ce i-ar putea face congresiştii, dar apoi abandonă ideea. „Oricum, trebuie să mă pot descurca. Am trecut eu prin situaţii şi mai grele”. Şi-n minte îi veni „cel mai pătrat dintre capete” de pe Planeta vigilentei. Aşadar îşi luă rămas bun de la sprintena „căprioară” şi se îndreptă spre Palat. „Nu voi uita bunăvoinţa voastră şi mai ales a ta, îi spusese fetei la despărţire. Sper să aveţi în curând libertatea de a vă alege mirii. Şi nu numai dintre fiii de pedagogi”.

Făcându-i un semn cu lăbuţa, ca de rămas bun, între un zâmbet trist şi o ocheadă ştrengărească, Vi-vi adăugase: „Cine ştie, poate vom avea dreptul să ne alegem miri chiar de pe alte planete”. Un avans care pe Columbescu îl flatase şi despre care îşi spusese că la urma urmei n-o fi decât un îndemn să se bată cu maximă vigoare pentru apărarea drepturilor legitime ale tinereţii. Ceea ce pământeanul va şi face încă din primele momente ale contactului său cu marele forum al pedagogilor.

Pe Columbescu îl uimi uşurinţa cu care putu intra în Palat. Nicio pază, nicio patrulă. Trecu pe nişte coridoare labirintice, dar nu întunecoase, ci dimpotrivă ornate cu sute de oglinzi multicolore; se rătăci, e drept, în primul moment, dar repede se şi redresă. Ajunse într-un hol mare, strălucind şi el de oglinzi, pe care Columbescu îl asemui cu foaierele în care strămoşii lui din secolul al XX-lea îşi petreceau revelioanele. „Aici ies de bună seamă congresiştii să-şi fumeze ţigara în pauza dintre două şedinţe. Oare pe care parte o fi sala congresului?” încercă uşa din dreapta. Era zăvorâtă. Cu cea din stânga păţi la fel. „Să merg deci drept înainte”. Mai străbătu un coridor. De

data aceasta un coridor drept şi mai puţin încărcat. „Ei, aici trebuie să fie neapărat sala congresului”. Şi împinse cu curaj şi dezinvoltură uşa de la capătul culoarului. Voia să-şi facă o intrare triumfală în sala marelui forum pedagogic. Dar stupoare! în faţa lui Columbescu se deschise o privelişte extraordinară: un parc natural, cu arbori monumentali, cu grădini de flori şi pâraie şuşotind într-o linişte desăvârşită. Se puteau vedea şi bănci de odihnă, ca şi instalaţii pentru distracţii şi jocuri sportive. Uimirea îi fu atât de puternică, încât în primele clipe Adrian nu zări nicio fiinţă vie printre copacii şi florile aşa de intens colorate ale imensei grădini. Abia ulterior zări printre crengi un fel de hamacuri, în care stăteau culcaţi „ţapii”, unii citind, alţii sforăind, alţii sporovăind. Câte unul mai cobora din când în când, „se adăpa” de la apa de izvor şi-apoi îşi relua locul în hamac sau se tolănea pe câmpul de flori spre a contempla măreţia Universului. „Unde am nimerit? se gândi Columbescu. Doar n-o fi asta «sala congresului» şi n-o fi ăsta forumul ce ţine cu răsuflarea întretăiată o întreagă insulă? Dar mai ales pe bietele fecioare izolate în ţarc”.

Potrivindu-şi brăţara de tradus spre a-i fi de maximă utilitate, Columbescu începu:

— Salve, înalţilor magiştri! Terra şi Universul vă salută cu admiraţia şi respectul cuvenit neîntrecutelor voastre succese pe tărâmul educaţiei. Faima voastră a trecut de mult graniţele constelaţiei în care vă aflaţi, uimind Universul întreg.

Discursul pământeanului căzu ca o bombă. Savanţii pedagogi abia se dezmeticiră. Coborâră din copaci în grabă, sărind din hamacuri, ba chiar rostogolindu-se somnoroşi printre rondurile de flori aflate în vecinătatea arborilor. În câteva clipe, o mulţime de circa 70 – 80 de „ţapi” se şi adună în faţa delegatului interastral.

Cele două „tabere” se priviră un moment în tăcere, ca pentru recunoaştere. „I-am surprins, îşi zise Columbescu. Acum n-o să le mai ardă lor de experimente.

Or să joace cum le voi cânta eu”. „Cine o mai fi şi ăsta? se întrebau congresiştii. Ce caută aici? Nu-i vreun spion care vrea să ne fure cuceririle ştiinţifice? Deocamdată trebuie să-l primim ca pe un musafir de onoare. Pe urmă, vedem noi”.

— Fiţi binevenit printre noi, ilustre oaspete! grăi un ţap mai bătrân. Dacă reprezentaţi constelaţiile vecine, ne simţim foarte onoraţi. N-am fi bănuit că modestele noastre cercetări ar putea trezi atâta interes în străinătate. Deşi am fost convinşi întotdeauna că ceea ce facem noi, prin forţa lucrurilor, este de utilitate universală. Ne lipsea însă confirmarea, recunoaşterea acestui adevăr, pe plan interastral. Domnia voastră aţi binevoit să ne aduceţi această recunoaştere. Fiţi deci binevenit printre noi!

După acest prim schimb de mesaje, ţapul-preşedinte se aşeză pe o bancă, nu înainte însă de a-l pofti pe oaspete să facă acelaşi lucru. Ceilalţi congresişti se aşezară în iarbă, printre flori, la umbra atât de plăcută a arborilor monumentali.

— Aţi venit, aşadar, la noi, reîncepu convorbirea prezidentul. Ce doriţi să aflaţi mai întâi?

— De fapt eu am venit să asist la congres, să vă salut, să vă urez succese tot aşa de strălucite şi pe viitor. Concetăţenii mei speră desigur să le pot împărtăşi la întoarcere şi unele dintre genialele dumneavoastră idei cu privire la problema atât de spinoasă a educaţiei.

„Deci e spion, gândiră ţapii. Îl punem noi la punct”.

— Când v-a parvenit invitaţia noastră? întrebă cu o privire şireată ţapul-preşedinte.

„Trebuie să mă descurc”, gândi aproape cu voce tare Columbescu.

— Nu e vorba chiar de o invitaţie, răspunse el detaşat. Centrul interastral de informare şi documentare ne-a încunoştinţat că la 10425 horta în Constelaţia Ţapupului va avea loc cel mai important congres pedagogic din Univers, la care toate comunităţile educaţionale este bine să-şi trimită reprezentanţii. Un

murmur străbătu întreaga adunare. „Deci ăsta ştie că noi ne-am început congresul în urmă cu trei luni”, gândiră concomitent toţi cei de faţă. Cu excepţia, desigur, a lui Columbescu. Savanţii pedagogi intrară astfel în mare derută. Gândurile lor agresive se mai domoliră. „Dacă ăsta ne întreabă ce-am făcut până acum?”

Primul dintre toţi, ţapul preşedinte se reculese, găsi fisura şi atacă, chiar dacă cu o oarecare timiditate:

— Scuzaţi-ne impoliteţea, dar am vrea să aflăm de ce nu ne-aţi onorat până acum cu prezenţa. Înţelegeţi că de fapt noi suntem pe sfârşite cu lucrările.

— Da, desigur. Trebuia să-mi cer scuze încă din primul moment pentru întârziere. Din păcate, s-au întâmplat unele lucruri neprevăzute în constelaţiile vecine şi eu am fost solicitat să dau o mână de ajutor la îndreptarea situaţiei. În constelaţia Boului, locuitorii planetei Cornotaur hotărâseră să-şi schimbe orbita, pentru a se întâlni cu planeta Ceremucca din Constelaţia Iepei. Întâlnire ce nu se putea sfârşi decât cu prefacerea în cenuşă a ambelor planete. Întrucât la luarea deciziei toţi fuseseră beţi, a trebuit să aştept până se vor trezi. Abia atunci am reuşit să le demonstrez absurditatea pasului pe care se hotărâseră să-l facă. În Constelaţia Căprioarei, un grup de militari belicoşi au pus stăpânire pe cea mai frumoasă planetă: Ciuta. Aici trăiesc, poate aţi auzit, numai zâne. Ce credeţi că intenţionau cuceritorii? Să răpească zânele? Nici vorbă! Pe ei îi interesa poziţia planetei în Univers, faptul că Ciuta se află la întretăierea drumurilor astrale ce vin din trei constelaţii. E adevărat că i-a interesat şi prezenţa zânelor, dar numai în măsura în care acestea atrag călătorii interstelari, pe care ei, militarii belicoşi, i-ar fi putut spiona, dacă nu chiar şantaja. În Constelaţia Diavolului…

— Scuzaţi-ne, Prealuminate Musafir, dar nu ne-aţi spus cum aţi salvat zânele de agresori.

— Ştiţi, nu voiam să mă laud. De aceea am preferat să trec sub tăcere victoria mea şi a zânelor în faţa

ţanţoşilor discipoli ai lui Ares. Cu ajutorul zânelor, m-am dat drept conducătorul unei expediţii de recunoaştere, în care urmează să culeg informaţii pentru o viitoare cucerire a tuturor constelaţiilor din Galaxia Fulvia. Cotropitorii au devenit, evident, doar ochi şi urechi, aşteptând momentul oportun pentru a mă înhăţa…

„Aici e aici!” Columbescu simţi că nu mai ştie ce să mintă, că nu poate duce până la capăt povestirea. Şi asta tocmai când pedagogii, toţi îl priveau cu botul căscat, gata să soarbă fiecare cuvânt.

— Iertaţi-mă, sper să găsim ulterior timp pentru a vă relata în continuare povestea înfrângerii cotropitorilor Ciutei, ca şi alte peripeţii ce au întârziat sosirea mea aici. Acum aş dori să-mi îndeplinesc, chiar cu oarecare întârziere, misiunea ce mi-a fost încredinţată în legătură cu importantul dumneavoastră congres. Mai ales că după mine s-ar putea să vină şi alţi delegaţi, întârziaţi şi ei de multele şi neprevăzutele evenimente ce s-au petrecut în ultima vreme în Univers. Aţi putea deci să-mi spuneţi ce-aţi discutat şi la ce concluzii cu valabilitate universală aţi ajuns până acum? Dar mai întâi, scuzaţi-mi indiscreţia, care este numărul participanţilor la congres?

Bătrânul prezident se cam fâstâci:

— Ei, da! Să tot fim 90 – 100…

— Cum? Nu sunteţi 150? Sau aţi exclus o parte după întrunirea congresului?

„Ţapii” rămaseră toţi înmărmuriţi: „De unde o fi ştiind călătorul ăsta numărul exact al delegaţilor?”

— N-am exclus pe nimeni, reînnodă firul preşedintele. Întrucât programul ultimelor zile a fost ceva mai lejer, unii s-au mai azvârlit până acasă să vadă de familie.

— A, deci soţiile înalţilor savanţi nu sunt aici?

— Unele da, altele nu, răspunse din nou foarte încurcat pedagogul-şef.

— Înseamnă că au plecat acasă congresiştii care nu şi-au adus cu ei familiile, insistă Columbescu.

— Exact, domnule delegat.

— Dar se întorc până la terminarea congresului.

— Desigur, răspunse oarecum uşurat prezidentul.

— Mulţumesc pentru informaţii. Cred că putem trece în sala de şedinţe. Deruta „ţapilor”, dar mai ales a pedagogului-preşedinte, deveni consternantă:

— Să ştiţi, Prea înalte Oaspete, că de fapt, noi aici ne desfăşurăm lucrările mormăi acesta din urmă. Înţelegeţi, ambianţa aceasta stimulează creativitatea, fantezia…

— Spuneţi drept, interveni cu viclenie pământeanul, în alegerea aceasta v-au influenţat şi soţiile. Nu-i aşa? Cel puţin soţiile prezente aici. Pentru că astfel pot şi ele într-un fel să asiste la cele mai pasionante dintre dezbateri.

Sugestia lui Columbescu îi plăcu preşedintelui. De aceea se şi grăbi s-o adopte:

— Sigur, n-aş putea contesta o oarecare influenţă. Cred că şi pe planeta dumneavoastră soţiile nu sunt doar bucătărese sau doice.

— La noi, se grăbi să răspundă Columbescu, lucrurile mai pot să evolueze. Femeile stau în orice caz mai mult decât bărbaţii lângă cratiţă. Aici însă, mai ales pe insula pedagogilor, familia, principalul nucleu educaţional, trebuie să fi atins perfecţiunea. Cred că fiii dumneavoastră se mişcă liberi, n-au inhibiţii, n-au prejudecăţi. Îşi aleg desigur partenerii de viaţă fără interferenţe din afară, după o îndelungată cunoaştere reciprocă şi conştienţi de răspunderea pe care şi-o asumă întemeind o familie. Fiind convins că pe insula dumneavoastră lucrurile nu se pot petrece altfel, m-ar interesa în ce măsură reuşiţi să insuflaţi aceste principii şi celorlalţi locuitori ai planetei…

Columbescu ar fi vrut să-i zică pe nume, dar îşi dădu la timp seama că nu «ştie. Fetele se luaseră cu vorba şi nu-i răspunseseră la întrebarea pusă de el în legătură cu denumirea planetei pe care se aflau. Savanţii intimidaţi de misterul pe care Columbescu reuşise să-l ţeasă în jurul persoanei sale, nu sesizară dificultatea de moment a pământeanului. Se sforţară deci să răspundă la întrebare:

— Influenţa noastră asupra celorlalte insule este, nu ne luaţi în nume de rău mândria, covârşitoare. Cu excepţia…

— … cu excepţia criticilor dramatici poate, completă pe neaşteptate Columbescu.

Pedagogii îşi pierdură din nou cumpătul: „Ăsta e faraon!”

— Ca să nu mai pierdeţi din preţiosul timp dedicat congresului, vă propun să mă consideraţi un simplu spectator, aşa cum sunt soţiile sau fiii dumneavoastră când se hotărăsc să asiste la dezbateri. Reluaţi deci lucrările congresului ca şi cum nimeni nu v-ar fi tulburat. Ca şi cum v-aţi fi acordat singuri câteva momente de destindere între două şedinţe epuizante.

Cererea lui Columbescu fu primită în primul moment cu un suflu de uşurare. În sfârşit „delegatul interastral” se hotărâse să nu mai pună nicio întrebare. Euforia congresiştilor dură însă numai câteva clipe. Peste ea se suprapuse curând îngrijorarea: „Cum să încropim o dezbatere? Unde am rămas, chipurile, cu discuţia? Cine e referent? Cine urmează să ia cuvântul?” întrebări fireşti la reluarea lucrărilor unei reuniuni ştiinţifice, dar cărora congresiştii de aici nu găseau cum să le răspundă. Cel puţin pentru moment.

După o perioadă de bâjbâială, consacrată, vezi-doamne, „reorganizării”, cel mai savant dintre pedagogi (sau poate cel mai pedagog dintre savanţi!) se adresă asistenţei:

— Domnilor colegi, după cum aţi constatat singuri, printre noi se află un delegat inter astral, originar de pe Terra. Întrucât n-am mai avut cinstea să fim vizitaţi de vreun terestru, pe noi nu ne interesează cum îl cheamă pe oaspetele nostru. El va purta, atâta timp cât se va afla pe Capritorum, supranumele de Marele Prieten.

„Aşadar, *Capritorum*…” gândi Columbescu.

Şi „ţapul-preşedinte” continuă: Reluăm deci lucrările congresului nostru, dând cuvântul raportorului de serviciu,

Iatagan-Iute. La auzul acestui nume, din mulţimea aşezată pe covorul natural de flori se ridică un individ mărunţel cu botul rotunjor şi cu barbişonul tăiat scurt. Se apropie de masa „prezidiului”, se înclină în faţa prezidentului şi a „delegatului interastral” şi apoi îşi începu comunicarea:

— Stimaţi colegi, efortul depus de noi în cele trei luni pe care le-am petrecut împreună în acest important forum pedagogic începe să dea roade. Fiicele noastre şi-au educat voinţa, ca şi respectul faţă de principiile pedagogice elaborate de congres. Fiii celorlalţi concetăţeni ai noştri aşteaptă nerăbdători să afle ce am hotărât noi pentru viitorul, pentru prosperitatea lor spirituală. Colegii noştri plecaţi să sondeze opinia publică au venit cu veşti îmbucurătoare. De fapt întreaga planetă Capritorum urmăreşte cu răsuflarea întretăiată congresul nostru. Principiile pe care le vom difuza noi la sfârşitul lucrărilor vor constitui o călăuză de nesubstituit pentru comportamentul şi conduita tuturor biomanilor de pe planeta noastră. Şi cine ştie, cu modestie am putea spera că principiile noastre vor trece dincolo de graniţele planetei şi chiar ale Constelaţiei Mănuşilor, pentru a cuprinde întregul Univers. Conştient de importanţa difuzării cât mai rapide a ideilor noastre, cunoscută fiind nerăbdarea cu care sunt ele aşteptate de către insulă şi planetă, propun să încheiem cât mai curând şi dacă se poate chiar în acest moment congresul nostru.

Un ropot de aplauze întâmpină această propunere a Iataganului-Iute.

„Ţapul-preşedinte”, satisfăcut, dar în acelaşi timp oarecum încurcat, mai domoli adunarea:

— Cred că propunerea respectatului nostru coleg este cât se poate de oportună. Noi vom încheia curând congresul.

În acest moment interveni un fapt neprevăzut. Dinspre Izvorul Albastru se abătu ca o furtună un „ţap” cam violent, poate ameţit de vreo licoare sau de infuzie… pedagogică.

— Ce s-a întâmplat, amicilor? Cum de v-aţi întrunit în număr atât de mare? Doar n-aţi hotărât ceva împotriva „dezertorilor”? Te pomeneşti că aţi uitat convenţia aprobată la începutul lucrărilor.

— Iertaţi, domnule delegat, se adresă prezidentul lui Columbescu, colegul nostru este niţel cam distrat. O fi muncit prea mult în timpul misiunii de investigaţie şi după aceea se vede că şi-a permis un moment de destindere.

— Totuşi, parcă vorbea de o convenţie... îndrăzni pământeanul.

— Sigur, există o hotărâre a congresului cu privire la trecerea succesivă a delegaţilor prin toate funcţiunile: raportor, comentator, investigator al opiniei publice şi aşa mai departe. Şi întorcându-se către adunare, prezidentul continuă:

— Acum este timpul să trecem la deciziile finale. Supun spre aprobarea congresului Rezoluţia MO-CA-SU. Există obiecţii?

O clipă adunarea rămase fără glas. Imediat interveni însă „dezertorul”:

— Ce înseamnă „Mocasu”?

— Nu „Mocasu”! i-o tăie autoritar prezidentul, MO-CA-SU, cu majuscule şi rostit pe silabe!

— Ce, eu am vorbit cu litere mici? replică „investigatorul”. Şi întorcându-se către mulţime: Sau vi se pare că am rostit cuvântul cu o singură deschidere de gură?

Adunarea răspunse printr-un hohot general. „Ţapul-preşedinte” se încruntă şi chemă pe toată lumea la ordine:

— Ne aflăm aici pentru a delibera asupra unor chestiuni serioase, de care depinde prezentul, viitorul şi chiar trecutul planetei noastre şi nu pentru a ne bate joc de lucrurile sacre.

„Ce lucruri sacre? Şi cum ar putea influenţa deciziile acestui congres trecutul planetei?” se întrebă Columbescu.

Citindu-i parcă gândurile, prezidentul se întoarse cu

botul către „delegatul astral” şi făcu această precizare: Da, domnilor, hotărârile noastre pot influenţa şi trecutul planetei. Să nu ne mirăm! Nu uitaţi că a fost o vreme când deciziile aveau doar caracter oral. Ce ştim noi despre acea perioadă? Nimic! Hotărârile noastre scrise suplinesc şi lipsa documentelor din alte epoci. Mai adaug faptul că deciziile noastre constituie nu numai un program de comportament pentru contemporani şi viitorime, ci şi un criteriu de judecare a trecutului. Cine este deci pentru Rezoluţia MO-CA-SU, în forma prezentată?

Un murmur străbătu adunarea. Prezidentul se înfurie şi mai tare: De ce nu votaţi? E vreo obiecţie? Spuneţi-o desluşit!

— Ar fi ceva, îndrăzni un ţap mai tânăr, aşezat ceva mai departe de masa prezidiului.

— Spune! ţipă prezidentul.

— Nu cunoaştem conţinutul rezoluţiei.

— Cum nu-l cunoaşteţi? Aţi dormit când v-a vorbit stimatul nostru coleg Pa-gu?

— Când a fost asta? întrebă mai domolit tânărul. Poate pe la început când eu eram în misiune.

După o scurtă investigaţie, se ajunse la concluzia că niciunul din cei de faţă nu fusese prezent când s-a citit raportul lui Pa-gu. Motiv pentru care cineva propuse ca referentul să-şi recitească raportul. Propunerea fu acceptată şi de către prezident. Dar ia-l pe referent de unde nu-i! Pa-gu era în „misiune”. Atunci interveni salvator „dezertorul”:

— Stimabililor, văd că vă chinuiţi teribil şi mi-e milă de voi. Vreau să vă ajut. Eu am fost de faţă la şedinţa în care prietenul meu Pa-gu a prezentat referatul „Mo-ca-su”. N-am auzit mare lucru atunci pentru că era gălăgie şi mie mi-era somn. Am discutat ulterior însă cu Pa-gu, în peregrinările noastre prin barurile Insulei Homarilor.

— Nu ţi-e ruşine, To-po? se răsti ţapul-preşedinte. Într-un congres de un asemenea nivel, tu vrei să reproduci pălăvrăgeli de crâşmă?

— Mă rog, răspunse obosit To-po. Dacă dumneavoastră nu vreţi, eu nu ţin să vorbesc. Credeam că vă ajut.

O tăcere de mormânt se aşternu peste adunare. Congresiştii se priveau nedumeriţi, iar prezidentul încerca să-i încurajeze din priviri. În scurt timp însă, el îşi dădu seama că se află în dificultate. Oricât se străduia să-şi reamintească măcar liniile directoare ale raportului ţinut de Pa-gu, nu reuşea. Prea mult timp trecuse de la acea şedinţă. Şi pe deasupra nici nu se preocupase să reţină ideile rapoartelor. Rezoluţiile urmau să le redacteze raportorii înşişi. Nu se gândise la dificultăţile pe care le-ar putea genera „diviziunea muncii” între congresişti. Aşa încât, deşi el fusese prezent la toate comunicările, nu reţinuse mai nimic. Aproape tot timpul dormitase. Acum, pus în faţa unei dificultăţi majore, trebui să conchidă că n-are de ales: va fi nevoit să recurgă la mărturia beţivului ăluia de To-po. Îl constrângea situaţia. În alte circumstanţe putea renunţa cu uşurinţă la rezoluţiile neredactate, chiar dacă la începutul congresului se votase că ele sunt absolut necesare. Acum însă acest lucru nu era posibil. „Delegatul ăsta interastral...”

Se întoarse deci pocăit spre To-po:

— Prietene, poţi să expui ideile prietenului nostru Pa-gu. Te ascultăm. Secretarii congresului vor reţine de data aceasta totul şi ne vor putea prezenta o rezoluţie corespunzătoare.

To-po, puţin mirat de întorsătura lucrurilor, puţin plictisit, replică:

— Voi încerca să vă spun câte ceva. Dar relatarea mea se bazează exclusiv pe raportul ţinut de prietenul Pa-gu în faţa congresului. Acolo, în tavernele Insulei Homarilor, Pa-gu mi-a mărturisit că înainte de a se putea lua o hotărâre calificată în problema „MO-CA-SU” este nevoie să fie consultate şi fetele. Pentru că la ele se referă rezoluţia. Cred că Pa-gu a reuşit între timp să stea de vorbă cu fecioarele de pe câteva insule. (Cu fiicele noastre,

ştiţi că nu are nimeni permisiunea să discute.) Aşa încât el v-ar putea spune lucruri mult mai interesante.

— Nu-i nevoie de o astfel de consultare. Lecţiile de *moralitate, castitate* şi *supunere* le dăm noi şi numai noi. Ce ştiu nişte mucoase despre asta? Congresiştii îşi întoarseră privirea în altă parte, ca pentru a putea zâmbi cu subînţelesuri. Mulţi dintre ei abia se întorseseră din „misiune”, unde nu se preocupaseră prea mult de educarea moralităţii, supunerii şi… castităţii.

— Bine, prea înalte stăpâne, reveni To-po. Am să spun tot ce-mi amintesc atât din raportul ţinut în faţa congresului, cât şi din discuţiile avute cu colegul Pa-gu pe Insula Hingherilor.

— Parcă vorbeai de Insula Homarilor, interveni „ţapul-preşedinte”.

— Da, exact. Pe Insula Hingherilor am petrecut cu La-ţu.

„La-ţu… gândi prezidentul.

— Şi ăsta a ţinut un CU-I-Ml? Despre curaj, inteligenţă şi mândrie este mult mai greu să inventezi. Mă tem că tot la beţivul ăsta va trebui să apelăm”.

— Deci vorbeşte-ne despre MO-CA-SU, nu despre… spuse cu voce tare prezidentul, gata să-l examineze pe To-po din lecţia viitoare.

— Aşadar, moralitate… castitate… supunere… rosti ca pentru sine To-po. Prietenul meu Pa-gu spunea că aceste concepte nu pot fi despărţite unul de celălalt. Moralitatea nu poate exista în afara castităţii şi a supunerii. Sunt afirmaţii făcute aici, în faţa acestei înalte asistenţe. „«Acestei asistenţe»? gândi prezidentul. Din cei prezenţi acum, numai beţivul şi cu mine am fost de faţă la comunicarea de acum două luni şi jumătate. Dar… treacă de la noi”. Ulterior, îşi continuă To-po relatarea, Pa-gu şi-a mai schimbat părerile. A ajuns chiar să spună că în multe cazuri supunerea e imorală, ba şi castitatea.

— Nu ne interesează ce a afirmat raportorul ulterior! i-o tăie scurt ţapul-preşedinte. Important este ce a spus

aici în faţa congresului. „Dobitocul! Cine ştie peste ce femeiuşte o fi dat în peregrinările lui, care i-au zdruncinat principiile de neclintit ale pedagogiei noastre capritoriene?! Şi era un om atât de paşnic şi atât de cuminte acest Pa-gu! Ce să-i faci? Aşa e când te înhăitezi cu de ăştia”.

— Bine, replică supus To-po. Dacă numai asta vă interesează, mă voi strădui să nu amestec lucrurile. Deşi-mi vine greu. Parcă am auzit lucruri mai interesante în crâşmele de pe Insula Hingherilor decât aici la congres.

— Lasă presupunerile acum! N-avem vreme de ele!

@118pdfSpune, dacă mai ştii ceva, despre moralitate, castitate şi supunere.

— Castitatea e o virtute pe care trebuie să ne-o păstrăm până la moarte, dacă nu întâlnim Inteligenţa în cale.

— Ţi-am retras cuvântul! izbucni ţapul-preşedinte. Dumneata nu înţelegi că despre inteligenţă vom vorbi în rezoluţia CU-I-MÎ?

— Ba înţeleg, prealuminate prezident. Dar să ştiţi că şi Pa-gu mi-a vorbit despre inteligenţă. Afirmaţia de mai înainte îi aparţine lui şi nu prietenului La-ţu… „Ăsta cu toţi e prieten!” gândi ostil ţapul-preşedinte.

— Da, o fi afirmat stimatul nostru coleg aşa ceva prin crâşmele hingherilor…

— … homarilor, îl corectă de data aceasta To-po pe prezident şi nu invers.

— … homarilor, desigur. Dumneata ne îmbeţi pe toţi de cap cu confuziile pe care le faci la fiecare pas. Deci Pa-gu n-a afirmat aşa ceva despre castitate în faţa congresului. I-aş fi retras imediat dreptul la cuvânt. Castitatea, se ştie, e legată în sens pozitiv de inteligenţă şi nu invers, cum spui dumneata.

— Dacă ştiţi atât de bine lucrurile astea, de ce mă puneţi pe mine să-mi zdrobesc memoria cu amintiri şi cu reproduceri greoaie, cărora nu m-am gândit vreodată să le dau nici cea mai mică importanţă?

— Rezoluţiile se adoptă pe baza rapoartelor expuse în faţa congresului, replică solemn ţapul-preşedinte. Numai întâmplător (şi aş îndrăzni să adaug: în mod fericit) ideile din rezoluţii se potrivesc cu ale mele.

To-po făcu un gest de lehamite, semn că a înţeles foarte bine discursul prezidentului. Cu acel gest îşi încheie de altfel relatarea în faţa congresului. Când să se treacă la formularea şi dezbaterea rezoluţiei FRU-IU-DO, adică despre frumuseţe, iubire, dorinţă, congresul fu întrerupt de o revoltă neaşteptată. În parc, năvăliră fecioarele ce nu mai avuseseră răbdare să-l aştepte pe Columbescu. În urma lor veneau, nesigure, mamele, care încercaseră zadarnic să-şi potolească odraslele. Fiicele congresişti lor se prezentaseră în faţa mamelor

— Pe fariseii ăştia îi apăraţi? Sunt toţi nişte ipocriţi! îşi etalează trufia şi vanitatea.

— Nu vă e ruşine să vorbiţi astfel despre taţii voştri, în loc să fiţi mândre de înţelepciunea şi poziţia lor? replicaseră mamele.

— Ce înţelepciune? Ce poziţie? Ia mergeţi să vedeţi câţi sunt prezenţi la congres. În timp ce noi stăteam închise în ţarc, iar dumneavoastră roboteaţi să le pregătiţi bucatele cele mai alese, ei se distrau sau se jucau de-a congresul.

— Cine v-a sucit capul, fetelor? Taţii voştri sunt cei mai vestiţi învăţaţi de pe Capritorum. Pedagogia este ştiinţa ştiinţelor. După actualul congres se speră chiar ca rezoluţiile adoptate aici să fie difuzate în întregul Univers.

— Aşa am crezut şi noi, proastele, până acum. Dar ni s-au deschis ochii.

— Cine vi i-a deschis?

— Nu vă interesează.

— Ba da! răspunseră în cor, de data aceasta, mamele.

— Mă rog, noi nu ne ferim. Tineri de vârsta noastră de pe toate insulele învecinate au venit să ne viziteze. Ne-au relatat lucruri nemaiauzite chiar despre „supremii savanţi”. Sunt pline crâşmele şi… alte localuri de

pedagogi.

— Imposibil! strigară din nou în cor mamele. Soţii noştri sunt aici, dezbat şi formulează rezoluţii; emit ipoteze şi idei de valoare interastrală. Cei din crâşme sunt nişte impostori. Sau poate mincinoşi cei care v-au împuiat capul cu asemenea calomnii. Ne e ruşine că voi aţi putut crede măcar pentru un moment aceste ticăloşenii.

— Ştiţi ce, mamelor? se adresă cu îndrăzneală Vi-vi. Ne retragem acuzaţiile. Dar numai până ne vom convinge cu toatele de adevărul adevărat. Să mergem în sala congresului!

La început soţiile se codiră: cum să tulbure atmosfera academică a congresului cu ipoteze frivole? în cele din urmă, mai din îndemn, mai din curiozitate, au pornit-o în urma fiicelor lor. Au păţit ca şi pământeanul. Au căutat „sala congresului”. Pentru că uitasem să vă spunem: soţiile pregăteau masa, făceau curăţenie, dar nu luau contact cu congresiştii. Mâncărurile erau depuse în anume locuri, la ore fixe. Pensionarii Palatului Congreselor soseau ceva mai târziu. Nu era permis să li se tulbure liniştea olimpiană prin întâlniri nedorite. Aşadar, şi soţiile ca şi pământeanul crezuseră că şedinţele congresului au loc într-o sală fastuoasă, amenajată special în acest scop.

Au descoperit însă uimite adevărul.

Ce a urmat? Mai bine să nu vă spunem. Vom adăuga doar că „delegatul astral” abia şi-a găsit cuşeta pentru a zbura cât mai curând de pe Capritorum. Cu gândul curat, desigur, de a împărtăşi întregului Univers experienţa educaţională dobândită la congresul „celor mai savanţi dintre pedagogi”…

AVENTURILE UNUI ZEU

Ca orice pământean scăpat cu bine dintr-o primejdie, Adrian Columbescu răsuflă uşurat. În ciuda momentelor de adevărat extaz, viaţa pe „planeta medievală” i s-a părut tot timpul o povară. Mai exact spus, pământeanul s-a aflat mereu sub tensiune: „Dacă ăştia află cine sunt eu cu adevărat?” Acum se relaxa şi se odihnea zburând în

neştire. Mica lui navă îl purta aiurea prin Univers, sub supravegherea binevoitoare a Harţabalei.

Stând întins pe peretele moale al navei-cuşetă, Adrian Columbescu rememorează evenimentele prin care a trecut de curând.

„Totuşi a fost frumos. La urma urmei, nici nu e rău ca omul să treacă uneori prin primejdii. Numai aşa se poate căli. Şi-apoi, dacă după pericole urmează clipe de adevărată fericire”…

…Cobor deci lin. Mă apropii de o planetă care (nemaipomenit!) seamănă cu Terra noastră. Se vede însă imediat că nu e… Continentele sunt aşezate oarecum anapoda. Trebuie să fiu atent de tot; altfel mă pot trezi amerizând pe vreun ocean furios. Şi-atunci s-a zis cu mine. Cuşeta mea nu dispune de instalaţii de amerizare. Să privesc deci mai cu atenţie. Iată, mă apropii de un ţărm! Am şanse să aterizez pe uscat. Dar ce-mi văd ochii? Făclii aprinse, care pe măsură ce se apropie de mine (sau mă apropii eu de ele?!) devin tot mai mari. Aterizez. În jurul meu o mare de fiinţe foarte asemănătoare cu locuitorii Pământului. Mai ales, cu locuitorii de altă dată ai Terrei, pe care i-am văzut în filmele turnate în secolul XX. E atmosferă de ev mediu pământesc. Cu deosebirea că strămoşii mei medievali călăreau pe cai sau cel puţin… pe catâri sau măgari, în timp ce ăştia au încălecat pe un fel de şerpi mărgelaţi. Ce e şi mai curios, se închină. Fac mătănii. Oare nu-şi sperie lighioanele cu atâta tărăboi?

Deschid uşa şi ies. Mă îndrept spre mulţime. Interesant! Din rândurile lor iese un ins care o porneşte spre mine. E o figură curioasă. După felul cum înaintează nu pare să fie vreun războinic, ci mai degrabă un evlavios. Exact aşa este, pentru că a început să mi se închine. Ăştia mă cred un zeu. De bună seamă. Iar eu, bietul de mine, nici nu ştiu unde mă aflu. Dar în urma lui ce văd? Nişte fetişcane. Nevinovate fecioare! Oricum, primirea începe să fie mai interesantă. Trebuie să mă descurc. Insul a ajuns la câţiva paşi de mine. Acuma-l văd mai bine. Are o barbă

până la genunchi, împletită în formă de frânghii. Mustăţile, răsucite, depăşesc nivelul urechilor.

Pun în funcţie aparatul de tradus şi încep să vorbesc:

— Bine te-am găsit, iubitul meu credincios!

Mi se răspunde într-un limbaj total diferit de cele cunoscute de mine până în prezent. Aparatul însă traduce, firesc:

— Mă închin ţie, Marele nostru Zeu. Sunt prea fericit că mie mi s-a acordat înalta onoare de a te saluta printre noi, şi a ne exprima bucuria că a sosit clipa în care te putem vedea.

Până aici e bine, m-am gândit în acel moment. Am intuit bine situaţia în care mă aflu. Ştiu cu cine am de-a face. Trebuie să-mi joc rolul. Trebuie să-i duc cu zăhărelul pe «supuşii» mei. Altfel n-o voi scoate la capăt. Deşi-mi pare rău. Pe Pământ, cel puţin aşa cred eu, întotdeauna am fost un om corect şi cinstit. Să-mi reiau deci «misiunea»:

— Credinţa ta profundă în mine ţi-a fost călăuză în drumul tău şi te-a adus până aici, spre a mă putea vedea.

— Sunt Lâbî-Lâbî, Marele tău Credincios, propovăduitor al iubirii, înţelepciunii şi bunătăţii tale faţă de noi, greşitorii.

— Ştiu, fiule. Un zeu le ştie pe toate. Dragă Lâbî Lâbî, îţi cunosc credinţa ta în mine încă înainte ca tu să te fi născut.

Aici am trecut printr-un moment greu. Era cât pe ce să pufnesc în râs. Cu greu m-am putut stăpâni. Noroc cu puterea de contracţie a muşchilor feţei, care în loc de zâmbet au generat crispare. Acest naiv mă văzuse coborând din cer într-un coş de foc în chip de atotputernic zeu, iar eu printr-un gest de nestăpânire puteam da totul peste cap. Dar, în sfârşit, am scăpat cu bine. Am rămas zeu. Trebuie să fie interesant. În orice caz, sper să-mi pot juca bine rolul. Multele mele peripeţii prin lumea siderală m-au făcut foarte adaptabil. Am un rol neaşteptat, la care nu m-aş fi putut gândi vreodată. Sunt zeu. Un zeu ce nu

crede în existenţa şi puterea zeilor. Dar asta o ştiu numai eu. Credincioşii mei nu trebuie să afle adevărul decât mai târziu. Acum nici nu l-ar accepta.

— M-aţi implorat să vin la voi. Am sosit, după cum vezi. Acum vreau să aud, direct din gura voastră, durerile şi dorinţele ce vă stăpânesc.

— O, eşti prea bun cu noi! Aşteptarea noastră n-a fost zadarnică. Iată, ţi-am adus ca jertfă cele mai alese flori. Şi Marele Credincios arătă spre tinerele neprihănite ce-l însoţeau. Apoi continuă: Fie ca flăcările ce te-au înconjurat la coborârea pe planeta noastră să le prefacă pe dată în scrum!

— O, nu, Lâbî-Lâbî! Le prefer vii. Scrumul nu-mi foloseşte la nimic. Rostind aceste cuvinte mă gândesc la zeflemiştii de odinioară şi-mi simt obrajii arzând. Mă gândesc: cum pot eu, om al secolului XXIII, să mă pretez la asemenea conversaţie? Dar lumea nu-i totdeauna cum o vrem noi, ci şi cum vrea ea. În fapt, vorbele mele nu tocmai sobre luminează feţele fecioarelor. Înseamnă, îmi zic eu, că se bucură de rămânerea lor în viaţă. Jertfirea e măreaţă, dar viaţa e şi mai măreaţă.

— Facă-se voia ta, Mărite Zeu! După aceste cuvinte, Lâbî-Lâbî se aruncă la pământ şi-mi sărută pantofii. Nu mă grăbesc să-l opresc de la această umilinţă fiindcă aş putea trezi bănuieli. Dar nici, nu întârzii prea mult cu replica:

— Ridică-te, Lâbî-Lâbî! Să mergem! Doresc să-mi întâlnesc supuşii.

— Preabunul nostru zeu, te rugăm să vii să vezi altarele ridicate de noi şi de părinţii noştri întru preamărirea numelui tău.

Cu toate sforţările mele de a-mi juca perfect rolul, am sentimentul că sunt un impostor şi un trufaş ce râvneşte la bunurile altuia. Dar gândul că un altul nu poate exista decât în imaginaţia lor mă domoleşte. Şi astfel îmi continuu drumul triumfal spre a lua în primire o moştenire la care n-am aspirat niciodată. Între timp încerc să ghicesc ce rang religios o fi având credinciosul care m-a

întâmpinat. Maşina de tradus nu mă poate ajuta. Eu, se înţelege, cu totul arbitrar, l-am botezat Marele Preot. Dar nu voi înceta isă-l numesc şi pe numele său propriu, adică Lâbî-Lâbî.

Acum cred că a sosit timpul să mă adresez şi fetelor:

— Veniţi mai aproape, fecioarelor! Uitaţi-vă în ochii mei! Vreau să vă măsor credinţa.

Ele ridică încet privirea, stăpânite de o puternică emoţie. Le văd atât de timide, încât am convingerea că un cuvânt dur din partea mea le-ar face să leşine. Cu condiţia, desigur, ca şi aici să fie cunoscut leşinul, încalc probabil anumite reguli protocolare de pe această planetă, căreia nici măcar nu-i cunosc numele, dar simt nevoia să acţionez cumva. Pentru a savura zâmbetul graţios al fetelor, fără niciun pic de jenă merg şi o sărut pe fiecare. Nici nu-mi pasă dacă aici e cunoscut sărutul ori ba.

Mă apropii deci de prima. Buzele i se mişcă puţin şi aparatul îmi traduce I – I. Aceste sunete (sau cuvinte?!) le-am auzit eu şi fără aparat, dar nu ştiu ce înseamnă. Ticălosul de aparat-translator nu se sinchiseşte să-mi explice. Sau poate nu e în stare, ceea ce pentru mine e totuna. Aşa că tot eu sunt acela care trebuie să gândească şi să presupună cam despre ce ar putea fi vorba. Desigur, I – I ar putea fi un salut sau un nume. Un fior puternic îmi străbate trupul când mă decid s-o sărut. Îi prind obrajii între palme, apoi mâna dreaptă-mi alunecă spre ceafă, îmi apropii buzele de-ale ei şi o sărut cu nesaţ. Repet apoi sărutul îmbrăţişând-o. Senzaţiile ce mă cuprind sunt ciudate. Fata rămâne ca o statuie când trec la a doua. Şi a doua îşi mişcă buzele. Aparatul îmi «traduce»: U – U. Deci e vorba de nume. Acum mi-e clar. Când o sărut din nou îmi trece prin trup un fior ce mă electrizează. Nu ştiu dacă asta îmi face bine ori rău. Dar n-am puterea să renunţ. Le sărut cu aceeaşi ardoare pe toate. Ele mi se prezintă, pe rând: O – O, R – I, B – E, E – Z, H – H, Z – Z, A – A, D – D, E – E, D – M, T – T, M – M. Negreşit, Cupidon a pus stăpânire pe mine.

Dar eu n-am voie să mă las total subjugat. Pe planeta aceasta, am misiuni înalte.

— Lâbî-Lâbî! mă adresez Marelui Preot. Vino cu mine. Ia şi fetele. Vreau să mă întâlnesc cu credincioşii.

— Facă-se voia ta, Mărite Zeu!

Ne apropiem de mulţime. Toţi au capetele plecate. Parcă au încremenit. Abia câte unul îşi mai mişcă uşor ochii, aruncându-ne priviri pe furiş.

— Lâbî-Lâbî! mă adresez din nou Marelui Preot. Ordonă tuturor a, în numele meu, să-şi ridice ochii şi să mă privească.

Aud un strigăt poruncitor şi dintr-odată toţi îşi ridică privirea, uitându-se la mine ca la un soare. Deşi, după părerea mea, ca înfăţişare exterioară, eu nu mă prea deosebesc de ei. Şi nici nu sunt vreun mântuitor care să-i scape de păcatele trecute şi viitoare.

Trec din uimire în uimire. Pe un fel de pânze văd câteva portrete ce par a mă reprezenta pe mine. Sunt sigur că privirea lor aţintită asupra mea, coroborată cu imaginea sedimentată de vreme, le întăreşte convingerea că eu sunt zeul mult aşteptat, coborât acum în mijlocul lor. Mă aflu între Scilla şi Caribda. A-i afunda şi mai mult în întunericul neştiinţei este un gest inuman, dar a mă da de gol înseamnă a nărui întregul plan, pe care eu continuu să-l cred chibzuit şi eficient. Merg mai departe! îi fac semn lui Lâbî-Lâbî că ne continuăm drumul. Parcă şi în alte lumi anumite gesturi au aceeaşi semnificaţie ca pe Terra. Semnele sunt deci un limbaj cu adevărat universal.

Ne îndreptăm spre o aşezare ce aduce a cetate părăsită. Zidurile groase şi netencuite amintesc de Evul Mediu pământesc. Mă grăbesc în speranţa unei odihne binefăcătoare. Ce să-i faci? Şi zeii au nevoie de odihnă. Gând utopic! Cel puţin pentru moment. Pentru că un nor roşietic şi ameninţător se îndreaptă spre mine. Lumea priveşte îngrozită masa aceea informă aducătoare de spaimă. Aud tot felul de sunete stranii. Îl întreb pe Marele Preot: ce-o fi oare? Lâbî-Lâbî îmi spune că norul acela e

format din sufletele celor răi, care după moartea trupului s-au transformat în gâze, a căror înţepătură este mortală. Credincioşii mă imploră să le îndepărtez. Dar ele, după câte văd, n-au de lucru cu ei, ci cu mine. Se apropie tot mai mult şi mă înconjoară din toate părţile. Aoleu, un zeu urmează a fi devorat de gâze! Sunt un fel de Prometou, nerecunoscut ca atare. Instinctiv caut o batistă spre a mă apăra. În buzunar, dau însă peste altceva. Ce-o fi? Aaa, dai o ţigară de foi pe care am luat-o în seara de revelion. N-ar fi rău s-o aprind. Caut bricheta. Da, e la locul ei. Încep să pufăi. Deodată, dinspre norul de gâze aud un fel de strănut. Gâzele se opresc. Dar e prea târziu pentru ele. Fumul de nicotină le distruge. Cad pe rând, ca secerate. Uraaa! Nu-mi pot stăpâni entuziasmul. Credincioşii mă privesc uimiţi. Prima „minune” de după pogorâre s-a săvârşit fără vreun efort major din partea mea, dar producându-mi o mare satisfacţie.

I – I se apropie de mine, însă nu-i în stare să-mi spună nimic.

— Doreşti să-mi spui ceva, dragă I – I?

— ...?!

— Haide, spune odată!

— Mare este puterea ta!

Da, îmi zic eu în gând. Dacă n-aveam din întâmplare acel trabuc, să fi văzut ce mai putere aveam! Aş fi fost mâncat de gâze şi ei rămâneau fără zeu. Îi fac semn fetei să se apropie şi mai mult şi-o mângâi pe obraji. Aş săruta-o, dar parcă mi-e ruşine. Şi nu ştiu de ce. Doar aici eu sunt stăpân şi zeu ocrotitor. Nimeni n-are drepturile şi prerogativele de care mă bucur eu. Un eventual rival este totalmente exclus sau în orice caz bătut din capul locului. Abia aştept să mi se indice reşedinţa pentru a mă simţi la largul meu.

Acum mi-e o foame teribilă şi nu ştiu cum să mi-o potolesc. Pornesc, cu întreg cortegiul după mine. Sunt invitat într-unul din edificiile alea urâte pe dinafară. Rămân surprins. Contrastul mă uimeşte. Înăuntru e o

adevărată feerie. Palate strălucind de diamante, perle, aurărie şi argintărie, cristale şi jocuri de ape. O civilizaţie rafinată, îmi zic. Apoi cu gândul tot la mâncare şi la băutură, cer un pahar cu apă. Mi se aduce un pocal aurit plin cu nectar zeiesc. De fapt, aşa mi se cuvine. Imediat după aceasta, I – I şi celelalte fete mă servesc pe rând cu bunătăţi „solide”. E adevărat că fiecare-mi aduce câte puţin. Dar luând de la toate, mă satur. M-am îmbuibat. M-aş duce unde tot omul e singur. Oare cum or fi rânduielile pe aici în această privinţă?

Cred că astăzi agenda mea a fost destul de încărcată. Nu ştiu cum se măsoară timpul la ei. Nu ştiu nici cât ţine aici o zi şi o noapte; dacă, bineînţeles, au aşa ceva. Am nevoie de odihnă şi mă bate gândul să-mi revendic acest drept. Zeii n-au însă nevoie de aprobări sau reglementări. Ei fac doar ceea ce vor. Le comunic deci tuturor că vreau să mă retrag într-o încăpere şi să rămân singur câteva ceasuri. Nu ştiu dacă ei au înţeles expresia „câteva ceasuri” sau nu. De aceea am adăugat „puţină vreme”.

Mi se oferă o cameră mare şi frumoasă. Pe jos nu e covor, ci un fel de mochetă moale în care mi se îngroapă picioarele până la genunchi. Probabil ăsta o fi patul în care voi dormi. Încep a mă dezbrăca. De abia acum îmi aduc aminte că la plecarea mea de pe Pământ nu mi-am luat o pijama cu mine. Dar eu sunt om practic şi mă descurc. Mă înfăşor într-un fel de pânză moale ce seamănă mai degrabă cu o blană de căprioară decât cu o ţesătură obişnuită şi pijamaua-i gata. Cu perna e şi mai simplu. Pun câteva bucăţele de blană una peste alta, cum făceam uneori şi pe Pământ.

În sfârşit, mă pot odihni în deplină linişte. Cel puţin aşa am crezut la început. Căci imediat mi-am dat seama de zădărnicia acestei speranţe. De dormit, nici vorbă! Stăpânul meu este acum zeul Cupidon. Şi nu-mi dă pace deloc. Aşa-i şi în lumea celor mari. Zeii nu-şi fac mereu curte unul celuilalt. Se mai şi luptă între ei. Ba vor chiar să se influenţeze reciproc. În ce mă priveşte, de data aceasta

nu opun nicio rezistenţă. Ba, dimpotrivă, mă ataşez de „colegul” meu, ascultându-i cu smerenie sfaturile.

Cupidon mi-o trimite pe I – I şi mă înştiinţează că după ea vor urma celelalte fete care m-au întâmpinat la sosire. Înfăţişarea dulce a lui I – I mă impresionează din primul moment. Văzându-i mişcările graţioase, zâmbetul cuceritor îmbrăcat în straie de naivitate, îmi pare o adevărată zeiţă, în timp ce eu mă simt un muritor de rând care o doreşte nespus de mult. Clipele de iubire pe care mi le dăruieşte îmi par un adevărat mariaj cu astrul stăpânit de ea.

După I – I îşi face apariţia, ca într-un fel de ritual, U – U. Frumuseţea şi gingăşia ei mă copleşesc. Gesturile, cugetul şi dorinţele noastre se topesc într-o fericire fără de margini. Euforia amorului a pus stăpânire pe mine. Nu-mi mai pasă de timpul scurs în compania celorlalte fecioare. Pe toate le iubesc ca pe o singură fiinţă. Sedus de farmecul şi de dragostea lor nici nu-mi dau seama că trec într-un dulce somn de copil.

Nu-mi pot da seama cât timp am dormit, dar simt mângâierile calde ale zânelor ce mă înconjoară. Îmi sunt nespus de dragi şi le consider pe toate logodnicele mele, deşi pe Pământ această purtare a mea ar fi judecată cu multă severitate. Interesant e universul ăsta!

Dintre persoanele de pe această planetă, în afară de fete, Lâbî-Lâbî îmi este fiinţa cea mai apropiată. După mine, el este persoana numărul unu. Nu ştiu ce părere are despre prietenia mea cu fetele, însă el poate crede că asta-i voinţa zeului şi basta. De aceea probabil nu îndrăzneşte să-mi facă nici cel mai nevinovat reproş. De fapt, cum şi-ar putea permite un «muritor» chiar de-o fi el într-o funcţie mai mare, să facă observaţii «demiurgului»? El e preocupat de altceva. Mi-a spus că doreşte să mă roage ceva. Acum am timp.

Îl ascult.

— Spune-mi, Lâbî-Lâbî, ce necazuri te frământă.

— Mărite Zeu, te implorăm din inimă, ajută-ne.

— Cu ce?

— De mai multă vreme n-a plouat şi totul se usucă pe câmp. Fă, Doamne, să se adune norii şi să ne ude ogoarele pe care ne cresc bucatele.

Acuma-i acum! Să te văd, zeule, ce poţi să faci şi cum o scoţi la capăt. De unde procuri tu nori, ai căror stropi să-i scuturi peste recolte? Doar şi tu ai nevoie de apă. Eşti extrem de însetat. Sunt pe punctul de a intra în panică. Pe când credeam că totul e pierdut, îmi vine o idee.

— Pe nuri şi pe văi mai curge apă? întreb eu.

— Mărite zeu, acolo este apă. Deşi nu prea multă.

— Din râuri se va lua apă pentru stropitul culturilor.

— Asta au spus-o şi învăţaţii noştri.

Replica lui Lâbî-Lâbî mi-a străpuns pieptul ca un pumnal. Semnificaţia afirmaţiei Marelui Preot nu putea fi decât una: nu ştii mai mult decât noi. Dar asta însemna năruirea întregului eşafod pe care se sprijinea atotputernicia mea. Iar a trebuit să mă adun. Trebuie să conduc, cu calm, discuţia până unde găsesc o ieşire.

— De ce n-aţi făcut aşa cum v-au spus ei? revin eu.

— Era împotriva voinţei zeilor de **a** nu interveni în mersul vremii. Numai zeii pot aduce ploaie.

N-am de ales. Pe vicleanul ăsta nu-l pot pune la punct decât cu propriile-i arme.

— Ca zeu, poruncesc să se ude câmpul cu apa din râuri. Unde-s învăţaţii? Vreau să-i pun la lucru.

— I-am închis.

— De ce i-aţi închis?

— Fiindcă se amestecă în treburile zeilor. Vor să se înalţe la rangul lor şi să judece în locul preamăriţilor zei.

— Scoate-i din închisoare. Doresc să stau de vorbă cu ei.

— Aceia nu merită să-ţi vadă chipul, Mărite Zeu, replică Lâbî-Lâbî. Sunt necredincioşi.

— Tocmai de asta. Vreau să-i aduc pe calea cea bună.

Pe faţa lui Lâbî-Lâbî citesc nemulţumirea. Nu-i

convine porunca mea de-a-i scoate de la răcoare pe cei ce-şi permit să gândească. Dar şi mie mi-a intrat în cap ideea că sunt zeu şi nu mă las dus de nas de un muritor oarecare. Asta mă face să repet porunca şi mai autoritar.

— Lâbî-Lâbî, vreau să mi-i aduci aici pe cei despre care ţi-am spus.

— Imediat, Mărirea Ta.

— Acum!

Rafinatul prelat nu are încotro şi dă poruncă la rândul său, ca cei condamnaţi pentru vina de a fi gândit să fie aduşi imediat în faţa Măritului Zeu.

Peste câteva clipe în încăpere intră patru din cei cinci osândiţi. Al cincilea este grav bolnav şi nu poate să vină. Siluetele condamnaţilor trădează nişte fiinţe lipsite de vlagă. N-am nevoie de nicio explicaţie pentru a-mi da seama că e vorba de nişte făpturi care au fost crunt schingiuite. O voce puternică şi autoritară le ordonă să mi se închine. Nici unuia nu-i pasă însă de poruncă şi în faţa mea condamnaţii se prezintă cu fruntea sus.

— Veniţi mai încoace! le spun. Cuvintele mele, rostite probabil pe un ton de blândeţe, îi determină să se apropie, însă nu să-şi cedeze din demnitate. Nu mi se închină.

— Pentru ce aţi fost închişi? îi întreb.

— Încă mai întrebi! izbucneşte unul din ei. Dacă eşti zeu, aşa cum ni s-a spus, atunci ar trebui să ştii.

— Ştiu. Vreau însă să aud din gura voastră. Dacă nu doriţi să-mi spuneţi, vă răspund eu la orice întrebare.

— Cum îţi permiţi să fii obraznic cu Marele nostru Zeu? ţipă un slujitor de-al lui Lâbî-Lâbî.

— Nu te băga în discuţia noastră, îi fac observaţie apărătorului meu. Zeii pot pedepsi pe cine doresc ei, însă eu i-am chemat pentru altceva.

Mă cam dezolează lipsa de diplomaţie şi încăpăţânarea savanţilor. Cum de nu-şi dau ei seama că eu le vreau binele, dar că nu pot face totul pe faţă şi aşa dintr-odată?

— Spuneţi-mi ce-aţi dori să faceţi dacă v-aş pune în libertate?

— Am lumina Universul, răspunde răspicat primul.

— Cum? revin eu în discuţie.

— I-am învăţa pe oameni cum să obţină recolte mai mari.

— Poate i-am face mai buni, intră în vorba al treilea.

— I-am ajuta să cunoască adevărul despre Univers.

— Nu sunt mulţumit de răspuns. Eu v-am întrebat cum. Voi mi-aţi răspuns ce-aţi dori să faceţi. Într-adevăr aveţi nevoie de timp pentru a-mi răspunde la întrebarea *cum.* Reveniţi mâine la mine.

— Înapoi la închisoare! porunci Lâbî-Lâbî!

— Nu! intervin eu. Să fie lăsaţi liberi. Altfel nu-mi vor putea răspunde la întrebarea *cum.*

Deşi Lâbî-Lâbî îmi este credincios, nu lot ce spun îi este pe plac. Mereu îşi trădează răutatea. Dar acum n-am timp de pierdut cu el. Sunt aşteptat de fete şi Cupidon mă tot zoreşte. Iar sufletul mi-e stăpânit de gânduri insidioase şi de întrebări stupide: «Oare fetele mă iubesc cu adevărat?», «Dragostea ce-mi arată nu se datorează oare fanatismului?», «Bucuria şi fericirea mea nu se întemeiază pe nefericirea altora?», «Ceea ce fac acum nu este cumva o trădare, o profanare a minunatei iubiri de care m-am bucurat pe Pământ?» Nici întrebările însă şi nici răspunsurile pe care încerc să mi le dau nu reuşesc să mă oprească din drumul pe care am pornit.

Noaptea a trecut iarăşi pe neştiute. Farmecele zânelor m-au îmbătat din nou cu mireasma lor.

A doua zi – o nouă convorbire cu cei patru gânditori. De data aceasta am conversat mai îndelung şi, sunt convins, cu mai mult profit pentru ei. Poate şi pentru mine. În orice caz eu a trebuit să cobor adesea la nivelul lor de gândire, dar nu o dată am şi fost pus în dificultate. Mai ales când era vorba de detalii tehnice. Aici ei sunt mari experţi în comparaţie cu mine. Lâbî Lâbî stătea cuminte şi

asculta. Nu-l entuziasmau discuţiile mele cu savanţii, dar nici nu-l deranjau prea mult. Parcă şi-ar fi spus în sinea lui: «Lasă că pleacă el, zeul protector. Pe urmă vedem noi cum stăm cu liber-cugetarea noastră, domnilor savanţi!»

În ce mă priveşte, mă tot mir de ce mă frământ atâta pentru locuitorii unei planete de care nu mă leagă nimic… Pardon! Fraza aceasta nu mai e adevărată. Pe planeta aceasta am stabilit legături trainice. În curând aici se vor naşte fii de zei. Mici Jupiteri. Poate eu voi fi atunci departe. Dar poate voi fi căutat. Urmaşii mei îmi vor cere relaţii despre puterile mele miraculoase. Să ştii c-am devenit un zănatec. În loc să-mi văd de treburile mele apropiate, visez cai verzi pe pereţi. Şi încă unde! Pe o planetă răpciugoasă, pierdută în străfundurile Universului!

— … Stau singur în încăperea mea preferată. Singur cu gândurile mele. Dar nu pentru mult timp. În odaie se furişează drăgălaşa I – I. îmi dau seama de la început că nu numai dragostea a adus-o la mine. Aştept deci să-mi vorbească.

— Dragul meu zeu, dacă te rog ceva n-o să-ţi stârnesc supărarea?

— Tu? Niciodată!

— Vorbeşte-mi de lumea asta imensă, grăi puţin intimidată frumoasa I – I. Fiecare inflexiune a vocii ei părea o dulce mângâiere. De aceea conversaţia cu ea căpătă de la început o tentă de caldă confesiune amoroasă.

— Ce-ai vrea să-ţi spun despre Univers, iubirea mea dulce?

— Multe. În primul rând îţi voi mărturisi că în afară de credinţa în tine nu ştiu nimic. Am crezut în tine dintotdeauna, deci şi înainte de a te vedea. Atunci îmi păreai ceva nedefinit. Nu mi-aş fi putut imagina că eşti atât de bun. Acum însă vreau să mergem şi mai departe. Vreau să cunosc gândurile copilului meu după ce se va naşte şi va creşte.

Această ultimă frază mi-a zbârlit puţin părul şi mi-a făcut pielea de gâscă. Era prea concret ce-mi spunea

I I. Până acum am luat totul în glumă. Negreşit, trebuie s-o întind rapid de pe aici! Deocamdată sunt nevoit însă să continui conversaţia.

— Ce vrei totuşi să ştii, dragă I – I?

— Orice! fu răspunsul ei prompt. Spune-mi tot ce e bine să ştiu. Sau mai exact, tot ce va trebui să ştie copiii tăi (Doamne, «copiii tăi»!), precum şi ceilalţi din generaţia lor. Eşti zeu şi ai multe să ne înveţi.

— Numai pe tine te frământă aceste gânduri?

— Ba nul Toate am început să ne punem întrebări: de unde răsar stelele, unde se ascunde soarele, de ce unii comandă şi alţii execută, de ce credinţa nu e egală în sufletele tuturor, de ce pe unii credinţa îi ajută, iar pe alţii îi afundă în mizerie, de ce… de ce…

Sunt copleşit, dar mai ales indecis. Ce pot să-i spun? Ce e bine să-i spun? înainte de a lua o hotărâre, mă trezesc vorbind:

— Dragă I – I, să ştii că soarele de care m-ai întrebat e o stea întocmai ca miliardele de stele pe care noi le vedem atât de micuţe. Fiecare soare poate să aibă un număr de planete, aşa cum e planeta voastră. Undeva departe, departe de aici, există un soare asemănător cu al vostru. Nu pot să-mi dau seama dacă e mai mare sau mai mic. Probabil e de aceeaşi mărime. În jurul soarelui nostru se rotesc vreo nouă planete, între care se află şi Pământul. Eu m-am născut pe Pământ, într-o aşezare numită Poiana Amintirilor. Dorul de Pământ, ca şi de acea poiană în care am văzut lumina zilei, mă mistuie. E greu să înţelegi asta. Pământul meu e undeva departe şi nu ştiu cum să mă întorc acolo. Totuşi speranţa de a-ţi revedea, de a mă afla din nou pe Terra, nu mi-am pierdut-o încă.

Oare de ce-i fac atâtea destăinuiri? Şi mai ales de ce îi vorbesc mereu despre dorinţa mea de a mă reîntoarce pe Pământ? Nu cumva o supără asta? încerc să descifrez simţămintele pe care i le provoacă destăinuirile mele. Constat curând că I – I nu e o fiinţă egoistă.

Dimpotrivă. Iubirea ce-mi poartă o face să dorească

alături de mine întoarcerea mea pe Terra. Un singur lucru îmi cere: să-i spun tot ce-ar trebui să ştie ei acolo, pe planeta lor. Se referă la viitoare mame şi la gânditori.

I I vrea să fie deci un fel de intermediar între mine, «zeul» atotştiutor şi savanţi, deoarece şi-a dat seama că multe chestiuni eu nu le pot discuta în prezenţa lui Lâbî-Libî şi a celor aflaţi sub tiranica lui influenţă. Pentru I – I, eu rămân în continuare un zeu, dar nu aşa cum şi-a închipuit ea la început, ci cu alte coordonate, în orice caz, tot ce-i spun reţine cu lux de amănunte. La sfârşit, mi-a adus, bineînţeles în taină, o hartă a lumii siderale. Ce păcat că pe această hartă nu reuşesc să descopăr sau să localizez sistemul nostru solar şi nici galaxia noastră! Vederea ei îmi întăreşte totuşi convingerea că mă voi întoarce pe Pământ. Iar frumoasei I – I reuşesc mai bine să-i explic unele dintre tainele Universului.

Întotdeauna când omul întreprinde ceva îşi închipuie probabil că face bine şi că a ales drumul cel mai potrivit. Nu o dată însă săvârşeşte şi greşeli. Aşa cum mi s-a întâmplat şi mie aici, pe această planetă, uitată de legile gravitaţiei universale. În loc să tot comand cu răceală, ar fi fost mai util să caut drumul spre sufletul lui Lâbî-Lâbî şi a slujitorilor săi. Trebuia să-l fi studiat mai îndeaproape, să văd cum poate fi manevrat. În orice caz, trebuie să aflu dacă în orice împrejurare mă va urma orbeşte sau numai atâta timp cât nu-i sunt lezate interesele. Eu însă am procedat altfel. Ce-am făcut? M-am ferit de el atunci când aveam de făcut destăinuiri care consideram că nu e în stare să le priceapă. Acum îmi dau seama că ceva se petrece în conştiinţa lui. De altfel n-am mult de aşteptat ca să mă conving pe deplin de acest adevăr. Lâbî-Lâbî se apropie de mine însoţit de oameni înarmaţi. Înainte ca eu să mă dezmeticesc sau să-i pun vreo întrebare Marelui Preot, soldaţii se reped la mine şi mă pun în lanţuri. Noua situaţie mă obligă la atitudini noi.

— Cum, domnule Mare Preot, îţi arestezi zeul? întreb eu zeflemitor.

— Eşti un impostor! fu răspunsul lui prompt. Vei fi aruncat la reptila-plasă, să te sugrume treptat şi să sfârşeşti în chinurile cele mai groaznice.

Cum naiba? Nici interogatoriu, nici proces, nici sentinţă, numai să te arunce, aşa fără nicio explicaţie, în groapa reptilei care te prinde ca într-un năvod şi care, după câte am auzit, nu te omoară dintr-odată, ci treptat prin o mie de tentacule usturătoare. Dar ce să-i faci? Soarta nu ne-o alegem.

Sunt dus la locul execuţiei. Am fost luat prin surprindere. Lumea e adunată la supliciu ca pe vremea Inchiziţiei pământene. Deosebirea constă în moartea aproape instantanee de atunci şi pieirea treptată de acum şi de aici. Mă îngrozeşte şi gândul că nu sunt singurul condamnat la moarte. Alături de mine se află în lanţuri savanţii, precum şi nefericitele şi trecătoarele mele logodnice. Nici de ele n-au avut milă, deşi unele, după forma pântecului, au evidentă nevoie de ocrotire. Nu-mi dau seama dacă sunt toate aici. Poate-o fi scăpat vreuna şi astfel va rămâne aici, pe această planetă a pierzaniei, un dram de iubire şi de raţiune.

Fiara în formă de plasă abia aşteaptă să se arunce asupra prăzii şi să-şi implânte ventuzele pe corpul lipsit de apărare al victimei. Sunt împins de la spate cu o prăjină lungă. Zeii fac minuni şi din asemenea întâmplări ies cu prestigiul însutit. Eu însă nu pot face nimic, pentru că sunt un pământean obişnuit, în carne şi oase. În curând nu voi mai fi nicicum.

Prin mulţime, I – I se strecoară până la mine. Iată, ea scăpase! Oare de ce face acum această nebunie? Nu-şi dă seama că se aruncă singură în plasa ucigătoare a dihaniei? încerc s-o opresc. Îi fac semn cu ochii să fugă, să se ducă în altă parte. E nevoie de viaţa ei şi a copilului pe care-l poartă în trupul său. Orice efort din partea mea rămâne însă zadarnic. I – I mă prinde cu o mână după gât şi-mi spune să grăbim pasul spre reptila ucigătoare. N-o înţeleg şi nu-mi dă altă explicaţie. O văd dârză. În mâna dreaptă

are un băţ. Când ne apropiem de locul supliciului, îndreaptă băţul spre monstruoasa dihanie, ce se pregăteşte să ne înhaţe. Fiara se îndepărtează de noi, zvârcolindu-se. Apoi o ia la fugă şi aleargă astfel încât nimic n-ar putea s-o oprească. Mulţimea scoate un oftat de uşurare. Apoi urale de bucurie. Pentru toţi, chiar şi pentru mine, asta e o minune. Zeul este ea, prima mea logodnică de pe această planetă. Încep să cred în miracole. De altfel cred că în asemenea situaţii nici nu e greu să crezi în minuni. Ba e imposibil să-ţi păstrezi judecata rece.

— I mă prinde apoi de braţ şi mă conduce spre Lâbî-Lâbî:

— Lâbî-Lâbî, porunceşte zeiţa, acum vei merge tu în plasa fiarei.

— Dar… dar fiara a fugit. Cum s-o găsesc?

Fata îndreaptă bastonaşul spre Marele Preot şi acesta sare ca fript. Apoi o ia la fugă spre locul unde se oprise dihania. Mulţimea după el! Când se aflau la câţiva paşi de reptila ucigătoare, doi vlăjgani îl înşfăcară pe Lâbî Lâbî şi-l dădură de hrană monstrului. Bucuria mulţimii atinse apogeul.

— I socoti că a sosit momentul explicaţiilor:

— Îţi mulţumesc, dragul meu, pentru puterile pe care mi le-ai dat.

Eu nu înţelegeam ce vrea să spună. De aceea i-am replicat schimbând subiectul:

— Dragă I – I, eu trebuie să-ţi mulţumesc pentru că m-ai salvat de la o moarte sigură.

— Totul e rodul învăţăturii tale. Dacă n-aş fi ştiut să confecţionez acest bastonaş cu impulsuri electrice, cum te-aş fi salvat? Nu mi-ai explicat tu cum se fac bastoanele ce le folosesc dresorii de fiare sălbatice la voi?

Am cuprins-o de mijloc în faţa mulţimii şi am sărutat-o. Să vadă toată lumea că ştiinţa şi dragostea se află acum în libertate şi că au învins definitiv…

ÎMPĂRĂŢIA OBTUZILOR

Pentru întâia oară de când îl avea ca scutier, Columbescu intră în contradicţie cu Harţabala. Ajunşi deasupra unei planete de formă trapezoidală, pământeanul îşi exprimă dorinţa să coboare pentru câteva clipe. Cum el nu era capabil să-şi dirijeze „dulăpiorul” spre ţinta dorită, apelă, ca şi alte dăţi, la credinciosul său însoţitor.

— Iartă, Măria-Ta, dar nu te pot servi. Pe această hardughie eu nu am voie să cobor.

— Cum adică „nu ai voie”? Ai primit instrucţiuni în acest sens de la *Cel mai mare cap pătrat!* şi ştii, de altfel, despre ce planetă este vorba?

— La a doua parte a întrebării îţi pot răspunde, pe scurt: Da, ştiu ce planetă e asta. Pe hărţile noastre, în oglinzile noastre, voiam să spun (Harţabala intră aici într-o dificultate pe care Adrian se făcu că n-o remarcă), năzdrăvănia asta figurează ca un colţ de lume blestemat şi demn de dispreţ.

Columbescu nu insistă să i se răspundă şi la prima parte a întrebării. Ştia că n-are rost. Harţabala rămânea, în asemenea situaţii, stană de piatră. Continuă deci discuţia în legătură cu a doua întrebare:

— Din ce motive dispreţuiţi acest astruleţ (mergea şi el pe linia diminutivării depreciative)? Ce ştiţi despre el?

Harţabala ezită câteva momente. Să-i spună, să nu-i spună? Cât să-i spună? În cele din urmă se decise:

— Uite, stăpâne…

— Nu-mi mai zice aşa! Nu ne-am înţeles?

— Bine, bine! Obişnuinţa! Voiam să zic că dumitale îţi voi mărturisi un secret de-al nostru, pe care nu l-a mai aflat nimeni în Univers până în prezent. Contez pe amiciţia şi pe discreţia dumitale. Pentru că, să ştii, în caz că această discreţie ar fi violată, eu aş intra într-un mare bucluc. Ca să nu spun mai mult.

— Te poţi bizui pe mine, replică prompt şi ferm pământeanul. Nu voi trăda secretul nici alor mei. Dacă voi

mai ajunge vreodată pe Pământ… adăugă cu tristeţe în glas Columbescu.

— Vei ajunge neapărat. Când vei dori, nu „vreodată”!

„Iarăşi mă întărită! Numai cât că nu-mi spune că eu nu vreau să mă întorc acasă”.

— Să nu mai vorbim despre asta, prietene! întoarcerea mea acasă e un subiect pe care n-am voie să-l bagatalizez.

Harţabala vru parcă să adauge ceva în legătură cu „subiectul tabu”, dar se opri. Continuă deci discuţia anterioară.

— Aşadar, îţi voi spune un lucru foarte important pentru noi. Ai notat ce formă are planeţica de sub noi?

— Da, oarecum trapezoidală, răspunse, ezitând parcă, pământeanul.

— Şi nici măcar ăla nu-i perfect. (Se referea desigur la trapez.) Strămoşii mei, adică ai noştri… (Harţabala se corectă cu o oarecare ezitare, aşteptând parcă aprobarea complicitară a lui Columbescu. Care însă nu înţelese acum nimic din dificultatea pe care i-o sugerase însoţitorul său.) Strămoşii noştri deci au trăit cândva pe această planetă. Dificultăţile, imperfecţiunea fraţilor lor i-au jenat şi chiar i-au jignit profund. Ca atare au luat hotărârea temerară să-şi depăşească propria condiţie. Şi au pornit în căutarea perfecţiunii. După cum ştii şi dumneata, au găsit-o. Planeta noastră are o formă perfect pătrată. Şi după ea, capul concetăţenilor mei. Perfecţiunea este deci desăvârşită. Înţelegi şi dumneata că noi nu putem avea stimă pentru aceia care, deşi au avut posibilitatea să se emancipeze, au refuzat. Locuitorii dărăpănăturii de sub noi au rămas la stadiul trapezoidal de altă dată, nefăcând nici cel mai mic efort pentru a-şi depăşi condiţia. Şi culmea! Deşi cunosc soarta fericită a celor plecaţi, nu manifestă vreun interes faţă de noua viaţă a acestora. Recunoaşte şi dumneata că asta e o adevărată dobitocie, dacă nu şi mai mult.

Columbescu nu putu răspunde pe dată. Simţi că are nevoie să reflecteze. „Cel puţin două lucruri mă miră la

însoţitorul meu: 1) de ce a vorbit de strămoşi? Doar e foarte clar că pe planeta «capetelor pătrate» nimeni nu se naşte şi nimeni nu moare; 2) cum de şi-a permis totuşi să-mi mărturisească un lucru atât de important şi să-şi rişte propria incolumnitate?”

— Îţi dau dreptate, prietene, zise într-un târziu Columbescu. Locuitorii acestei planete nenorocite trebuie să fie tare reduşi din punct de vedere mintal. Să refuze ei perfecţiunea!

Harţabala remarcă ironia din mesajul lui Columbescu, dar nu se supără. Dimpotrivă, parcă-l încântă. Columbescu a observat acest lucru şi i s-a ridicat din nou un semn de întrebare. „Ăsta nu-i solidar cu celelalte capete pătrate? Nu apără demnitatea «celui mai perfect dintre astre»”?

— Acum ai înţeles de ce nu vreau să cobor? reveni la subiect Harţabala.

— Fireşte, replică politicos Columbescu. În schimb, pe mine mă tentează acum şi mai mult o escapadă pe „planetuţa proştilor”. Vreau şi eu să văd cum arată nişte refractari. Mai ales când aceştia sunt rude cu cele mai perfecte fiinţe din Univers.

Harţabala notă şi de această dată ironia din glasul pământeanului şi din nou păru că nu-l deranjează.

— Dacă doreşti chiar aşa de mult să-i cunoşti pe aceşti neisprăviţi, am să te ajut, zise într-un târziu Harţabala. Dar eu tot nu cobor. Voi supraveghea totul de aici, de sus.

În acelaşi moment, cuşeta lui Columbescu începu să se depărteze de nava Harţabalei. Pământeanul nici nu avu timp să-i zică însoţitorului său „la revedere”.

De cum coborî, luă hotărârea să nu zăbovească prea mult. Nu voia să-l supere pe bunul său prieten. De altfel vizita sa aici se voia doar o scurtă „călătorie de studii”, de tipul celor care se făceau pe Pământ în secolul XX. Numai că acum, aflându-se în veacul al XXIII-lea, în câteva ore putea face ceea ce se realiza atunci în două – trei

săptămâni. Cu atât mai mult cu cât acum „călătorii de studii” nu trebuie să-şi piardă vremea cu achiziţionarea de „suveniruri” şi cu întocmirea de jurnale.

Aşadar, aici, Columbescu va călători numai şi va observa. Lăsă cuşeta într-un crâng din apropierea terenului de aplanetizare şi o porni la drum.

Nu trebui să parcurgă o distanţă prea mare până la întâlnirea cu întâiul locuitor al *împărăţiei nătângilor.* „Aşa s-ar putea numi ăştia după informaţiile pe care mi le-a dat Harţabala”.

Ce-i fu dat să vadă „în premieră”? Un individ căţărat pe frânghie. O frânghie legată de doi stâlpi. Deci în poziţie orizontală. „Trapezul” nostru (pentru că, uitasem să vă spun, capul hazliului gimnast avea o formă… perfect trapezoidală, ca şi planeta pe care o stăpânea) dansa pe frânghie, precum artiştii de circ în secolele trecute. Din când în când îşi dădea drumul ca şi pentru a cădea, dar imediat se prindea de frânghie cu o singură mână, în semn de disperare parcă. „Dar ce văd? Acum nu glumeşte, nu se joacă. Vrea să facă o prostie”. Trapezoidalul ţine ceva în mână, cu care apasă frânghia. Columbescu se apropie puţin şi constată cu consternare că individul dispune de un cuţit, veritabil, cu care încearcă să-şi taie frânghia. „E nebun?” Funia are o lungime de circa treizeci de metri, iar distanţa până la sol e aproape tot atât de mare. „Dacă reuşeşte să taie funia, nimic nu se alege din el. Să-l previn până nu e prea târziu”.

— Ce faci acolo cu frânghia, şefule? strigă Columbescu.

— Ce te interesează?

„Teribil! se gândeşte pământeanul. Nici nu se sinchiseşte de minei Nu se întreabă cine sunt şi de unde vin…”

— Chiar dacă nu mă interesează, reveni Columbescu, spune-mi ce faci?

— N-ai ochi să vezi? Nu vezi că mă chinuiesc să tai funia asta blestemată?

— Ba văd, însă mi-e teamă că-ţi vei frânge oasele.

— Prost mai eşti! Cum să-mi frâng oasele dacă sunt aici, sus?

— După ce tai frânghia nu mai eşti sus…

— Şi cum ar veni asta? întrebă sfidător trapezoidalul.

— Simplu de tot. Prea simplu!

— Nu cred.

— N-am cum să te conving acum, zise Columbescu, cam descurajat şi oarecum scârbit. Adăugă: După ce vei cădea, n-o să am pe cine convinge.

— Hai, întinde-o şi nu mă mai ţine de vorbăl

Pământeanul o luă din loc agale, în timp ce amicul nostru trapezoidal îşi continua teribila-i muncă. Sub ascuţişul lamei de cuţit, firele ce compun împletitura se desfac destul de rapid. Funia se rupe. Trapezoidalul cade ca un bolovan. Praf s-a ales din el.

„Păcat! Nici nu era un trapez prea urât… Am înnebunit şi eu! Trapezul nu e urât sau frumos. E trapez şi gata!”

* * *

*

Fireşte, pământeanul nostru şi-a văzut de drum. Cine să suporte atâta obtuzitate? „Ei, ăsta-i cuvântul! Planeta asta nici c-ar putea fi numită mai bine. Deci «împărăţia obtuzilor». E mai potrivit decât «… a nătângilor». De ăştia îţi mai poate fi şi milă. De obtuzi însă, nu!”

Ceea ce avea să vadă în curând l-a întărit în această părere pe Columbescu.

Iată, se apropie de ceva care ar putea fi o grădină înfloritoare sau mai bine, o livadă bogată împrejmuită de grădini cu flori. Ce tablou minunat! Pământeanul se apropie curios. Acum tabloul devine interesant. Pentru că natura e populată. Se înţelege, de trapezoidali. Şi ce fac? Ilustrează o pictură clasică à la Rembrandt? Nu ştiu. Cert este că tabloul pare foarte viu. Şi natural. Şi veritabil, cum ar spune un critic de artă. Columbescu se opreşte. Într-o

oarecare măsură l-a impresionat ceea ce a văzut şi vede. „Oare cum aş putea intitula această imagine?” În primul moment îi veni în minte expresia românească „pară mălăiaţă în gura lui Nătăfleaţă”, dar imediat renunţă la ea. „Aici sunt câteva sute de nătăfleţi. Deci trebuie să găsesc ceva mai potrivit”. Şi începu să se gândească la cu totul altceva. Îi veniră în minte unele scene din tablouri, fotografii şi filme cu mare circulaţie în secolul XX şi care se refereau la credincioşii plecaţi spre Lourdes, Meca sau catedrala Saint Joseph. Figuri evlavioase, aparent resemnate, dar cu o licărire de speranţă ascunsă undeva în străfundurile sufletului. Oameni ce aşteaptă mila cerească, în timp ce ei nu sunt în stare sau nu îndrăznesc să întreprindă ceva.

Astfel îi vedea Columbescu pe trapezoidalii grupaţi în splendida grădină cu care se întâlnise. Şi cam aşa şi erau. Figuri ţepene, fiinţe ce parcă nici nu respiră. Siluete slăbite, vlăguite, stoarse de ultima fărâmă de energie. Gura puţin căscată, pe care ar putea ieşi „nădejdea” că… doar doar o pica ceva.

După atâtea reflecţii, comparaţii şi analogii, Adrian se hotărî să intre în vorbă cu ei. Oricum, altfel îi va putea judeca după aceea. Va dispune de mai multe informaţii. „La urma urmelor de ce trebuie să-i judec eu sau să-i calific? Cine mi-a dat acest mandat?” Acest din urmă gând îl făcu pe Columbescu să-şi amâne discuţia cu evlavioşii pensionari ai acestei minunate livezi şi să se ocupe puţin de sine însuşi. Mai ales că foamea îl ajunsese din nou. Şi se ştie, de la Creangă încoace sau chiar de mai înainte, că „golătatea înconjură, dar foamea dă de-a dreptul”.

Pământeanul se apropie de un pom cu fructe mari, cărnoase, de mărimea unor bostani. Ia o… bucată, gustă coaja {„ce amară e!”) şi-şi înfige apoi degetele în miez, fără a se sinchisi prea mult de eventuala reacţie negativă a „evlavioşilor”. Gest inspirat, pentru că aceştia din urmă nici n-au întors capul spre pământeanul… needucat. „Miezul e bun. Seamănă la gust cu cartofii fripţi în

cenuşă”. Şi Columbescu înfulecă, înfulecă! Uită şi de ce a coborât pe această planetă. Când foamea i s-a mai domolit, a început să-şi pună din nou întrebări: „Cum pot sta nebunii ăştia sub atâţia bostani. Nu se tem că o să le cadă în cap? Sau te pomeneşti că ţeasta ăstora e mai tare decât bostanul? Dar de ce nu i-aş întreba? La urma urmei, n-am altă treabă. Stomacul mi-e aranjat. Şi-un om cu burta plină îşi poate permite orice: să facă glume, să se certe, să ţină discursuri, să batjocorească pe alţii, să compătimească, să facă declaraţii de dragoste şi de fidelitate. Şi câte nu mai poate un om sătul!”

— Ascultaţi, măi aceştia cu gura căscată! Ce aşteptaţi voi aici?

— Mâncare, se auziră câteva voci aproape stinse.

— De unde? continuă Columbescu pe acelaşi ton ferm şi puţin batjocoritor.

— De unde este, răspunseră iarăşi câteva voci.

— Şi unde este?

— De exemplu, în pomi.

— Şi, mă rog, cine vă opreşte să?

— Nimeni.

— Atunci ce aşteptaţi?

— Să mâncăm.

— Mâncaţi, fraţilor! strigă puţin enervat Columbescu. Luaţi toţi bostanii de pe pomi, dacă atâţia vă trebuie.

— Nu putem.

— De ce?

— Fiindcă-s în pom.

Furios peste măsură, Columbescu se repede la bostanul-cartof prăjit, îl despică şi începe să mestece cu lăcomie doar – doar le-o face poftă şi împietriţilor de sub pomi.

— E bun? se hotărăşte unul să întrebe.

— Foarte! răspunse bucuros Adrian. O licărire de nădejde scânteiază în ochii pământeanului: „să ştii că am reuşit să le trezesc interesul pentru…” Lăsă însă reflecţiile

pentru altă dată. Acum se grăbi să ia un alt fruct, pe care-l despică şi apoi fărâmă cu fărâmă îl introduse în gurile flămânde ale „nomazilor de Meca”. Aceştia reacţionară încurajator. Cu toţii arătară plăcere şi înghiţiră cu poftă.

— Vreţi să vă săturaţi?

— Pentru asta implorăm cerul.

— Atunci faceţi ce-am făcut eu. Şi veţi putea mânca pe săturate.

— Cum? întrebară cu totul nedumeriţi „evlavioşii”.

— Ce, nu m-aţi văzut? Merg la pom, întind mâna şi iau fructul dorit. Îl descojesc, îl despic şi-l mănânc. Treaba-i foarte simplă, că doar nu mă spetesc ca pe alte planete pentru un pic de hrană. Aici la voi e foarte simplu. N-aveţi de făcut nimic altceva decât să culegeţi fructele şi să le mâncaţi. Că doar nu vă veţi lăsa să muriţi de foame cu mâncarea lângă voi. M-aţi înţeles?

— Ai perfectă dreptate. Spune-ne numai cine va culege fructele, pentru a ni le da apoi să le mâncăm.

— Cine? Voi!

— Noi? întrebară aproape în cor. Apoi continuă doar „purtătorul de cuvânt”: Nu, noi nu putem face aşa ceva. Nici nu ne pricepem. Tu, în schimb, ştii ce trebuie făcut. Ştii să culegi fructele, le ştii descoji, ştii să le împarţi fiecăruia dintre noi. Aşadar lucrează tu, că ştii şi eşti obişnuit cu efortul.

Adrian se înfurie de-a binelea:

— Aşteptaţi voi mult şi bine pân-oi veni eu din altă lume să vă hrănesc.

— Dar nu înţelegeţi că nu mai putem aştepta? Nu ne vezi că murim de foame?

— Uitaţi cum am să fac. Eu plec într-o călătorie lungă. Trebuie să mai ajung şi pe acasă că doar de-atâta vreme nu mi-am văzut familia. După ce-mi termin toate treburile, mă întorc aici să vă hrănesc. De acord?

— De acord, mârâiră câţiva resemnaţi. Dar să nu uiţi. Am putea muri de foame.

— Fiţi pe pace. Mă întorc, le replică liniştitor Columbescu. „Imbecilii! Uite-i cum stau iar cu gura căscată! Să mă duc cât mai repede de pe aici că mă îmbolnăvesc de nervi sau fac vreun infarct!”

Şi într-adevăr, pământeanul îşi luă imediat tălpăşiţa, în căutare de fiinţe mai agreabile.

Pe care i se păru că le-a găsit de îndată ce pătrunse în pădurea de argint. Realmente, ceea ce i se arătă în faţă părea o pădure de basm: arbori monumentali cu tâmplele albite de vreme, umbră densă care te îmbie la popas, susur liniştitor de ape limpezi.

„Aici nu pot trăi decât fiinţe inteligente şi agreabile. În sfârşit am scăpat de ceea ce mi s-a părut până acum a fi «împărăţia obtuzilor». Păcat că n-a venit şi prietenul meu Harţabala. În pădurea asta minunată i-ar fi plăcut şi lui”.

Columbescu se trezi vorbind singur. Şi nu-i de mirare. Peisajul era cu adevărat încântător, dar nu vedea ţipenie de om. Sau, mă rog, de fiinţă extraterestră. Numai copaci şi iar copaci. Şi pâraie, şi ierburi înalte, şi flori multe multe.

După îndelungi căutări, pământeanul dădu în cele din urmă peste un adăpost: un fel de colibă, ca înfăţişare exterioară. Nici nu stătu la îndoială dacă să intre sau nu. Era atât de dornic să întâlnească fiinţe raţionale, cu care să poată schimba o vorbă! Şi era tot atât de convins că aici va întâlni numai oameni (sau… „mă rog”) drăguţi.

Intră deci în colibă. Din primul moment îl izbi contrastul dintre ceea ce părea adăpostul din afară şi realitatea dinăuntru: afară – o colibă mai mult decât modestă, înăuntru – un veritabil palat, împodobit cu tot felul de obiecte luxoase, lucrate exclusiv în argint şi aur. „Ăştia trebuie să fie nişte harpagoni!”

— Bună ziua, oameni buni! grăi Columbescu, convins că în palatul-colibă trebuie să se afle cineva.

— Ce doriţi să cumpăraţi de la noi? fu răspunsul gazdelor la salutul pământeanului. Columbescu îşi întoarse privirea. Văzu nişte figuri umile, gata să-i cadă în genunchi

dacă le-ar fi cerut asta. „Deci, comercianţi! N-am fost prea departe cu prima mea ipoteză. Păcat da peisajul acesta atât de poetic. Să adăpostească nişte fiinţe mai mult decât prozaice!

Columbescu răspunse deci politicos noilor sale gazde:

— Doresc numai să-mi rotesc privirea peste mărfurile dumneavoastră şi să le admir. Când voi avea bani, am să revin pentru a cumpăra câte ceva de la dumneavoastră.

— N-ai bani?

— De unde să am?

Comerciantul îl apucă pe Columbescu de turul pantalonilor (era solid acest *obtuz!)* şi-l azvârli în mijlocul străzii. Abia atunci observă Adrian că pe dincolo de „colibă” trecea o şosea asemănătoare drumurilor terestre de rang comunal din veacul al XX-lea. O şosea neasfaltată deci, dar practicabilă.

După această nefericită întâmplare, Columbescu şi-a continuat drumul prin *împărăţia obtuzilor* cu speranţa că în sfârşit va găsi ceva cu care să-l poată combate pe neîncrezătorul său însoţitor. Primul lui gând a fost să iasă din această „pădure de lux”, care i-a adus până acum doar neplăceri. Ceea ce într-adevăr i-a reuşit după numai câteva zeci de minute. A răsuflat uşurat. În sfârşit scăpase de harpagoni şi de afacerişti. Aşa şi-a închipuit el. Pentru că, în realitate, a rămas tot în voievodatul lor. De asta şi-a dat seama curând, văzând că fără bani nu-şi poate îndeplini nici cea mai elementară dorinţă. Disperat, pământeanul s-a gândit la un moment dat chiar să-şi vândă nava, singurul lucru de preţ ce-l avea cu el. Hotărârea aceasta n-a putut-o lua cu uşurinţă, însă. Îşi punea fel de fel de întrebări: „Dacă vând nava n-am cu ce pleca acasă, iar dacă n-o vând mor de foame şi tot nu pot ajunge acasă. Mă tem că nu voi reuşi să ies din acest cerc vicios. Muza m-a părăsit de mult şi nu-mi trece nicio năzbâtie prin cap. Decât prin stomac… o teribilă poftă de mâncare.

Stau şi mă gândesc… Pardon! Numai stau! Nu-mi

trece prin minte niciun gând. În capul meu e neantul. Sau poate nu e aşa. Nu-mi vine în gând vreo idee salvatoare şi de aceea eu cred că nici nu raţionez”.

Multă vreme şi-a mai zdrobit bietul pământean creierul ca sub o râşniţă, dar nimic n-a ieşit din el. Şi trist, disperat şi resemnat, a adormit. Nu se ştie cât a durat somnul său neliniştit. Şi nici ce-a visat, dacă a visat. Ştim doar că s-a trezit cu un gând: „Ce-ar fi să le povestesc peripeţiile mele?”

Lihnit de foame, Adrian Columbescu se prezintă la redacţie. (Căci erau ziare şi pe-aici!) Este refuzat. Cele relatate de pământeanul rătăcitor par incredibile redactorilor. Se adresează altei redacţii. Stupoare! Aici se refuză publicarea pentru că însemnările par prea verosimile şi deci lipsite de fantezie. Şi aşa tot aşa, eroul nostru bate la uşa tuturor redacţiilor, fără a obţine ceea ce dorea. De-acum e sleit de puteri şi zdrobit sufleteşte. A şi slăbit. Pentru prima dată în viaţă i se umflă burta de foame. „În secolul al XX-lea, pe Pământ, undeva, în careva «colţ», se mai putea întâlni aşa ceva. Ulterior însă, nu. Pe Terra, viaţa s-a schimbat şi chiar noţiunea de *foame* a dispărut. Dar aici… aici orice rău e posibil”.

După multe peregrinări, iată însă că pământeanul nostru dă peste o gazetă ce-şi anunţă ultimul număr. Se află în pragul falimentului, ca să folosesc terminologia secolului XX. „N-am de ales. Trebuie să încerc totul”. Şi într-adevăr, Adrian Columbescu se va convinge curând că muribunzii se asociază, se ajută, fie pentru a pieri împreună, fie pentru a se salva. Se sprijină unul pe altul în speranţa că „dar dacă…” Zicala despre agăţatul de ultimul pai se dovedeşte a fi adevărată. Ziarul falimentar publică una din istorioarele pământeanului rătăcitor printre stele. La sfârşitul povestirii, redacţia, în loc de „va urma”, adaugă: „nu va urma deoarece ziarul îşi încetează apariţia”. Dă deci de înţeles că autorul istorioarei ar mai avea multe de povestit, dar n-o poate face din cauza falimentului gazetei.

Dar din nou stupoare! Succesul însemnărilor lui Columbescu a întrecut orice aşteptări. Cititorii au savurat aceste notaţii ca pe o băutură aleasă. După o oră gazeta apare în ediţie specială. Şi tot aşa de mai multe ori. Redacţi*a in corpore* vine să-l felicite. În capătul curţii, unde-şi stabilise „sediul” e un adevărat *du-te-vino.* „Mie însă mi se pare totul tardiv. Mi se aduc bani. N-am ce face cu ei. Nu ştiu ce-aş putea face cu ei. Ce-i mai tragic, acum simt că nu mai am nevoie nici de mâncare. Simt că mor de foame într-o lume despre care cei de-acasă nici n-au auzit vreodată. Succesul mi-e indiferent. Nu ştiu să mă bucur de el. Pentru mine nu mai are nicio importanţă. O voce misterioasă îmi şopteşte c-am pierdut totul. Ce mai poate conta pentru mine un articolaş de gazetă, când simt că mă sting într-o lume necunoscută, al cărei chip hidos l-am întrezărit şi a cărei cruzime mi-a fost fatală?”

Redactorii nu pricepură la început cauza apatiei pământeanului. La un moment dat însă, fireşte nu din milă sau umanitarism, unul dintre gazetari (se pare, chiar de la un ziar care-l refuzase iniţial pe Columbescu) îi sare în ajutor pământeanului. Ţipă cât îl ţinea gura să se aducă lichidul *acela* pentru a 1 se turna pe gură muribundului. Din ambiţie, la început Columbescu se opuse. Când văzu însă că şi directorul ziarului „fost falimentar” stăruie, luă câteva înghiţituri. Mai apoi nu se putu opri. Ar fi băut la infinit din acea licoare divină.

Treptat, cercetătorul de revelioane se înzdrăveni şi deveni chiar vesel. Acum ziariştii se întreceau în a-i face oferte. Curgeau milioanele ca firele de făină la morile de apă ale secolului XX.

„Eu, fireşte, le-am refuzat. Consideram că cinstea şi loialitatea sunt mai presus de orice. Eu am fost salvat de «Răcnetul cerului» (aşa se numea ziarul ajuns în pragul falimentului) şi voiam să-mi încredinţez numai acestui ziar însemnările de călătorie. Nici până astăzi n-am ajuns să pricep de ce redactorii acestui ziar nu mi-au apreciat gestul. Dimpotrivă, şi-au arătat dispreţul pentru mine şi m-

au alungat”.

Aşa a ajuns Columbescu în „Oaza jucătorilor de fotbal”. Un nume pe care l-a dat el însuşi acelui teritoriu şi pe care locuitorii de acolo nu l-au acceptat niciodată. Ei îi ziceau „ţării” lor *Pantalonia,* în semn de omagiu, adus celei mai preţioase dintre îmbrăcăminţi. Cum s-a ajuns la menţionată preţuire va afla în curând şi Columbescu.

Pământeanul, în schimb, a numit teritoriul ps care se afla *Oaza jucătorilor de fotbal,* pentru că aici, cât a stat el cel puţin, „trapezoidalii” n-au făcut altceva decât să joace fotbal. Chiar şi alimentarea o realizau în timpul jocului: în timp ce se felicitau adversarii după marcarea câte unui gol; când ieşea mingea în afara terenului de joc; în timp ce echipa adversă îşi dădea jos sau îşi îmbrăca faimoşii pantaloni şi aşa mai departe. Mâncarea se afla depozitată în jurul terenurilor. („Adusă de cine? Columbescu n-a aflat asta niciodată. Cert este că în Pantalonia nimeni nu se ocupa cu… agricultura. Aid toţi erau fotbalişti.)

Aşadar, păşind pe acest tărâm înţesat de terenuri fotbalistice, Adrian Columbescu n-a avut ce face altceva decât să urmărească „jocul cu balonul rotund”, cum se exprimau crainicii sportivi ai secolului XX. Deşi pe Pământ nu se mai practica acest sport, Columbescu îi cunoştea regulile. Cercetând revelioanele secolului XX aflase foarte multe despre fotbal, pentru că strămoşii noştri de atunci petreceau aproape jumătate din noaptea de Anul nou discutând despre cutare sau cutare echipă, despre nemaipomenita ratare din cutare meci, despre iubitele sau despre preferinţele bachice ale cutărui jucător. Şi se contraziceau în legătură cu şansele de calificare la campionatul mondial, în legătură cu valabilitatea golului din repriza a doua marcat de italieni în poarta Angliei. Aşadar Columbescu aflase foarte multe lucruri despre acest curios sport, devenit pentru o lungă perioadă spectacolul preferat al pământenilor (chiar şi al pământencelor).

Urmărind minut cu minut jocul „trapezoidalilor”,

Adrian Columbescu a putut să observe deosebirile dintre fotbalul de aici şi cel practicat de strămoşii noştri pământeni. Prima deosebire ce l-a izbit se referă la aruncarea de la tuşă. „Trapezoidalii” nu ridicau mingea deasupra capului pentru a o azvârli în teren, ci executau această operaţie întorcându-se cu spatele spre teren, aplecându-se spre înainte şi aruncând mingea printre picioare.

Lucrurile s-au putut petrece astfel: în jocul „trapezoidalilor” exista regula {observată de Columbescu cu ceva mai târziu, adică nu în primele minute de „vizionare”) ca echipa aflată în avantaj să-şi lepede pantalonii. Pentru că la început toţi jucătorii apar pe teren în pantaloni. Cineva însă a propus ca jucătorii să intre pe stadion numai în chiloţi şi tricou. Dar atunci ce s-ar fi întâmplat la marcarea golului? A învins bunul-simţ şi pudoarea, iar locuitorii oazei, în semn de omagiere a îmbrăcămintei ce a dat fotbalului „trapezoidal” demnitate şi puritate, şi-au botezat ţara *Pantalonia.*

Lungind povestea cu explicarea numelui acestui colţ de împărăţie, am uitat de Adrian Columbescu şi de observaţiile lui pe marginea celorlalte deosebiri dintre fotbalul terestru şi cel „pantalonar”. Pământeanul a stăruit mai ales asupra loviturii de la unsprezece metri, înainte de executarea ei, portarul are dreptul (devenit între timp, prin repetare şi tradiţie, obligaţie) să-l strângă de nas pe jucătorul ce urmează să execute lovitura. Ritualul nu se încheie însă aici. După executare, în funcţie de rezultat, survine una din următoarele două scene: dacă s-a marcat gol, trăgătorul se duce la portar şi-i dă un picior, iar acesta din urmă este obligat să treacă în spatele porţii, unde rămâne până la repunerea mingii în joc de la mijlocul terenului; dacă nu se marchează, ce! care a ratat înscrierea golului este obligat să se aşeze pe burtă în punctul din care se execută penaltiul şi să permită tuturor celor zece coechipieri ai săi să treacă peste el ca peste o punte, în timp ce portarul echipei adverse îl trage de

urechi. Ceremonialul face parte integrantă din meci şi prin urmare arbitrul nu acordă prelungiri.

Amintitele reguli diferenţiatoare l-au distrat pe Columbescu. Păcat că nu s-a putut bucura integral de efectele aplicării lor, deşi timp de o jumătate de zi a colindat de la un stadion la altul, în căutarea unui loc mai liniştit. În fapt, scenele din teren nu rămâneau fără repercusiuni în „tribune”. Spectatorii deveneau foarte turbulenţi de îndată ce pe gazon se fluiera un penalti. Mulţi se considerau portari şi începeau să te tragă de nas. Ba alţii şi vedeau înainte de vreme mingea în plasă şi, inversând rolurile, te atingeau la popou. Ca să nu mai vorbim că, dacă nu erai atent, în doi timpi şi trei mişcări te transformau în „punte”. Pământeanul, poate tocmai pentru că nu era… trapezoidal, a avut parte de prea multe imitaţii, a devenit de prea multe ori „înaintaş ineficient” sau „portar neatent”. Lucru ce l-a întristat profund, ca să nu spunem că l-a revoltat. Ceva totuşi l-a mai remontat. N-a văzut nici arbitri îmbrăcaţi în hainele uneia dintre echipele combatante, nici înaintaşi care expediază mingea peste bară de la trei metri cu gândul la generozitatea adversarului, nici portari care execută salturi acrobatice de toată frumuseţea pentru a omagia… mingea intrată în plasă.

„La urma urmei, ce mai caut eu aici? şi-a zis totuşi într-un târziu Columbescu. N-am îndurat destule necazuri până acum? Dacă are vreun binoclu perfecţionat, Harţabala se distrează de minune acolo, în văzduh. Şi desigur se întreabă ce m-a împins pe mine să vizitez oi: castă planetă blestemată, în ciuda avertizărilor lui. Ca să nu mai vorbesc de prelungirea şederii mele aici. Nu mi-a fost de ajuns să mă întâlnesc cu jucătorul pe funii şi cu evlavioşii pentru a mă convinge că asta-i o planetă de troglodiţi şi de nebuni? A trebuit să-i mai suport şi pe avari şi pe «fotbalişti» şi pe toţi nesimţiţii din lume?” Ajuns în acest punct cu gândurile, în mintea lui Columbescu se strecoară o insinuare revelatoare: „Da dacă nu întâmplător

am coborât eu pe această planetă trăsnită? Intrând în câmpul de atracţie al planetei n-am devenit şi eu, măcar în parte, obtuz? Mai ştii că n-au metode de contaminare? Ia s-o şterg eu până nu devin în întregime de-ai lori”.

Şi pe dată o luă la sănătoasa spre cuşeta-i de-atâtea ori salvatoare, cu care în câteva clipe se înălţă spre nava credinciosului său prieten. Harţabala îl întâmpină cu un zâmbet binevoitor şi nici pe departe nu aduse vorba despre utilitatea sau inutilitatea escalei pământeanului în împărăţia obtuzilor.

ANIMALE VORBITOARE

Aventurile din ultima vreme l-au obosit pe rătăcitorul printre aştri. Adrian Columbescu îşi dorea acum linişte şi numai linişte. Gândul acesta îl stăpânea într-atâta, încât s-a trezit comunicând cu credinciosul său însoţitor:

— Prietene Harţabala, mă auzi?

— Da, vă aud, comandante! „«Comandante», gândi Columbescu. Niciodată nu mi-a mai zis astfel. Poate vrea să mă măgulească. Cu ce scop? Ce doreşte să obţină de la mine? Să-i dau drumul acasă, probabil”.

— De ce-mi zici comandant? Noi suntem doar tovarăşi de drum.

— Asta nu exclude ca unul să fie şef. La noi, aţi văzut, nu se poate altfel. Dacă doi au primit o misiune, unul este comandant, iar celălalt executant. „Vă ştiu eu bine”, gândi iarăşi Columbescu.

— Nu despre asta voiam să-ţi vorbesc. Călătorim de mult. Şanse reale să mă întorc pe Terra n-am. Cel puţin în momentul de faţă…

— Depinde, comandante. Dacă daţi ordin, eu pot încerca să reperăm galaxia dumneavoastră. „Adică cum? îşi zise Columbescu. Eu am avut şi până acum posibilitatea să caut Pământul? Harţabala mă poate ajuta în această privinţă? Te pomeneşti că nu se laudă. Tot ce i-am cerut până acum a făcut”. Şi un gând neliniştitor puse stăpânire pe pământeanul rătăcitor printre astre: „De ce nu i-oi fi cerut până acum să mă ajute să mă întorc acasă? Te

pomeneşti că eu, inconştient, am început să mă obişnuiesc cu zborul ăsta prin Univers. Mi-o fi şi plăcând…”

Îşi reveni însă imediat. Se scutură de aceste gânduri ca de zăpadă pe care o alungi de pe veşminte intrând într-o casă luxoasă.

„Prostii! Eu vreau să mă întorc acasă, dar nu pot. Iar acum sunt obosit. Nici n-am putere să mă gândesc la întoarcere”. Şi cu voce tare:

— Îmi trebuie linişte! Vreau multă linişte. Dacă poţi, găseşte o planetă, un satelit, o insulă… orice; numai liniştită să fie. Doresc să mă odihnesc.

— Am înţeles, „stăpâne”!

Columbescu vru să-i facă însoţitorului său observaţie şi pentru acest „compliment”, dar se răzgândi. Nu dorea să prelungească discuţia în mod inutil. Important era acum să ajungă pe „planeta liniştii”.

— Vreau deci verdeaţă, pe care să mi se odihnească privirea; vreau aer curat, pe care să-l sorb dormind; vreau ciripit de păsărele neagresive, care să mă transporte în lumea viselor.

— Vom găsi, fu răspunsul liniştitor al Harţabalei.

După o pauză destul de scurtă, Columbescu reveni:

— Văd că zburăm în continuare cu aceeaşi viteză. Nu ne apropiem de oaza liniştii şi a păcii?

— Ba da, suntem aproape, răspunse credinciosul scutier. Aveţi, vă rog, puţină răbdare. Şi mai ales încredere.

— Încredere am deplină. Răbdare… Ca să treacă timpul mai uşor, descrie-mi planeta pe care vom coborî.

— Nu pot să v-o descriu în amănunţime, pentru că n-am fost nicicând acolo. Ştiu doar atât: pe planeta aceasta nu există fiinţe raţionale sau care să se pretindă ca atare. Există doar animale şi, de bună seamă, plante. Animalele vorbesc toate.

— Dacă vorbesc, interveni Columbescu, înseamnă că au raţiune, gândire. Deci le putem numi oameni, capete

pătrate, burtălăi sau oricum altfel.

— Da, dar nu sunt ele de acord. Ele afirmă că sunt animale şi pace bună. Ba şi-au şi botezat planeta cu un cuvânt ce ar putea fi tradus prin „animalia” sau ceva asemănător.

— În latină, o limbă ce s-a vorbit pe Pământ în urmă cu vreo două mii de ani, *animalia* însemna pur şi simplu „animale”.

— Dar nu asta vor să zică prin „animalia” rumegătoarele de pe planeta noastră, reveni cu promptitudine Harţabala. Numele ar vrea să sugereze sensul de „împărăţia animalelor”, „tărâmul rezervai animalelor” sau aşa ceva.

— Atunci înseamnă că nu l-am tradus noi bine. Ar trebui să-i zicem planetei „Animalica”.

— Bine, răspunse domol Harţabala. Ziceţi-i cum doriţi. Şi aşa animalele vorbitoare nu se prea sinchisesc de opiniile străinilor despre ele sau despre planeta lor. Poate tocmai de asta e atâta linişte acolo…

„Să ştii că are dreptate harţabala asta, îşi zise din nou în gând Columbescu. Gălăgie se face acolo unde lumea e preocupată de Impresia pe care o produce în afară. Ce zarvă nemaipomenită am găsit pe planeta lingviştilor! Şi ce mai calea-valea! Nu făceau mult zgomot pentru nimic şi unele regimuri politice de pe Terra în urmă cu două-trei sute de ani, ba şi mai înainte? Imperiile, în special, făceau mult caz de unitatea lor, de fericirea popoarelor ce compuneau aceste imperii. Dar apoi la prima zdruncinătură serioasă toate s-au năruit”.

— Ia priviţi! exclamă Harţabala. Ne apropiem de „Animalia”.

Pământeanul tresări. În faţa sa se prezenta un spectacol unic. Planeta „animalelor vorbitoare” se apropia încet de cuşeta sa. Nu putea distinge încă mare lucru, îl încântau însă culorile, mai bine zis îmbinarea armonioasă a culorilor. „Animalia” semăna destul de bine cu Terra, deşi era evident că aici aveam de-a face cu o planetă mult mai

mică. Era vorba probabil de un satelit. Nici forma nu era aceea a Pământului. „Animalia” se prezenta ca o ciupercă ce se învârte în jurul „piciorului”. Ceea ce o apropia însă foarte mult de Terra era divizarea suprafeţei în uscat şi apă („e foarte clar asta!”), ca şi identitatea coloritului de pe apă („ce albastru curat!”) şi de pe uscat („mult verde, destul arămiu şi galben şi roşu…”). Ceea ce l-a impresionat şi mai mult pe Adrian Columbescu după aterizare („oare cum s-o fi numind aici coborârea pe sol, «animalizare»? Dar asta înseamnă altceva pe Pământ”) a fost marea asemănare dacă nu chiar identitatea înfăţişării vietăţilor de aici cu a celor de pe Pământ. Încă din primele clipe s-a întâlnit cu porci („oare cum s-or fi numind aici?”), elefanţi, rândunici, şerpi, căprioare. Ba a văzut şi o vulpe călare pe un… elefant! Asta l-a şi făcut să intre în vorbă cu pensionarii acestei primitoare planete.

— Ce caută vulpea pe spatele elefantului?

— O fi rămas acolo din timpul zborului, răspunse indiferent, dar nu nepoliticos un urs. „Ce-i cu vocea asta? Parc-ar fi un tril de privighetoare”. Într-adevăr, în glasul ursului nu se putea găsi nici urmă de mormăit. „Mă rog, aşa o fi pe aici. De fapt, acum mă interesează altceva”.

— N-am înţeles. Sau poate n-am auzit bine? Aţi spus că vulpea o fi rămas pe spatele elefantului din timpul zborului. Da?

— Da, repetă afirmativ Moş Martin – privighetoare.

— Trebuie să înţeleg că pe planeta dumneavoastră elefanţii zboară?

— Exact. La dumneavoastră nu-i aşa?

— Cum ar putea zbura un elefant? N-are nici măcar aripi. Şi-apoi e atât de greu!

— Ce contează greutatea? reveni mai antrenant în discuţie ursul. Doar nu el îşi transportă masa prin atmosferă.

— Dar cine?

— Cum „cine”? Mecanismul ce pune în zbor elefantul.

— Nu te supăra, Moş Martin, că te deranjez atâta cu întrebările. Dar sunt foarte curios să aflu cât mai multe despre modul vostru de viaţă. Totul mi se pare atât de straniul

— Sigur, ca şi nouă înfăţişarea dumitale.

— Bine, dar eu nu pot arăta altfel. Eu sunt om, aşa după cum dumneata eşti urs. De fapt, numai după înfăţişare eşti urs. Vocea-ţi seamănă cu a privighetoarei.

— Nu ştiu ce vrei să spui.

— Vreau să zic că la noi, pe Terra, urşii au altă voce: un mormăit gros şi ameninţător. Pe când dumneata ciripeşti ca o pasăre. Te pomeneşti că şi zbori.

— De ce nu? La noi numai păsările, insectele şi alte câteva vietăţi tot aşa de firave nu zboară. Nu că n-ar putea să-şi instaleze şi ele un mecanism de zbor, adecvat greutăţii lor. Dar ele se tem de ceea ce li s-ar putea întâmpla în caz de defectare a instalaţiei sau de manevrare greşită. Căzând pe sol sau lovindu-se de o stâncă, trupul lor firav s-ar preface în ţăndări. Pe când elefantului, porcului, leului sau mie nu ni se poate întâmpla cine ştie ce: o ureche zdrobită, o copită înjumătăţită, doi colţi de dinţi în minus…

— Aha, acum am înţeles ce căuta vulpea pe spatele elefantului. Nu voia să rişte…

— Exact, răspunse ursul. Aşa e ea, cam şireată. Doar n-o fi la fel şi pe planeta voastră?

— Ba tocmai aşa. Văd că vulpea e vulpe în tot universul. Dar mai spune-mi totuşi ceva în legătură cu cumătră. Am înţeles că aici la voi se zboară cu ajutorul unui fel de motor propulsor, alimentat cu combustibil nuclear, probabil.

— Nu, cu căldură din atmosferă.

— Asta e şi mai interesant. Dar nu aici voiam să ajung. Curiozitatea mea o priveşte, aşa după cum ţi-am mai spus, pe prietena noastră vulpea. Ea nu are instalat un mecanism de zbor? Călătoreşte pe spatele altora? Aproape că sunt de prisos întrebările acestea. Mă aşteptam ca ea

să-şi rezolve problemele „pe spatele altora”.

— Eşti cam grăbit, prietene. Vrei să afli prea multe deodată. Şi-apoi stai să verific dacă roşcata nu şi-a trimis emisari pe aici să asculte ce discutăm sau să afle măcar cu ce intenţii o fiinţă atât de ciudată s-a apropiat de împărăţia noastră.

Şi ursul se urni tacticos de pe locul său pentru a cerceta terenul din jur. După un timp se întoarse oarecum liniştit, dar parcă nu suficient de încrezător.

— Ei, ai observat ceva? întrebă curios pământeanul.

— Nu. Şi tocmai de aceea sunt puţin neliniştit. Ce şiretlicuri o mai fi folosind cumătră, de nu le putem descoperi? Mai ieri l-a păcălit pe vărul lup. Astăzi te pomeneşti că... Dar să lăsăm asta. Parcă mă întrebaseşi ceva. Iartă-mă că am uitat.

— Da, te întrebasem dacă, date fiind riscurile zborului cu mecanismul autopropulsor, vulpea şi-a instalat şi ea un asemenea mecanism sau nu.

— Da, mi-am adus aminte. Tocmai începusem să-ţi spun că întrebarea dumitale nu e de prisos. Cumătră vulpe şi-a instalat desigur un asemenea mecanism, pe care-l îngrijeşte cu mare atenţie. Respectiv îi pune pe alţii să i-l verifice aproape zilnic, să-l lustruiască, să-l greseze şi aşa mai departe.

— Şi cine se angajează la asta? întrebă şi mai curios Columbescu.

— Cine nici nu te-ai aştepta. De exemplu: elefantul, care trece drept cel mai înţelept animal de pe planetă» fazanul, a cărui inteligenţă e depăşită doar de-a catârului.

— Aveţi şi catâri aici?

— Avem şi încă mulţi. Nici nu-ţi vine să crezi cât de proşti pot fi uneori armăsarii.

— Şi catârul e înţelept?

— Nu ştiu dacă e înţelept. În orice caz e foarte inteligent. E întrecut doar de măgar. Dar ăsta e demagog. Aşa că asta lui nu-i aduce mari servicii. Lumea s-a cam

săturat de retorismele lui viclene. Dar iar am uitat de unde pornisem.

— Deci vulpea şi-a instalat şi ea un mecanism de zbor… îi sări în ajutor Columbescu ursului.

— Da, şi-a instalat, dar nu-l foloseşte în mod obişnuit. După cum ţi-am spus, călătoreşte pe spate, pe coadă, pe gât, sub burta diverselor animale, legată acolo cu cine ştie ce frânghii.

— Atunci la ce-i foloseşte instalaţia?

Aici ursul făcu o pauză şi-l privi cu subînţelesuri pe interlocutorul său:

— Ia gândeşte-te: dacă elefantului i se defectează maşinăria şi cade? Să cadă şi cumătră? Cine-i poate ci garanta că nu ajunge la sol sub trupul greoi al pachidermului?

— Cu alte cuvinte „lasă să cadă fraierul, eu să mă salvez”.

— N-am spus eu asta, se descotorosi de complicaţii Moş Martin.

„Trebuie s-o întâlnesc cât mai curând pe cumătră. Poate reuşesc s-o prostesc cumva şi s-o pun la punct”.

— Mă poţi duce la ea? Vreau s-o cunosc mai îndeaproape, îşi continuă Columbescu gândul, cu voce tare.

— Da, sigur, cum să nu-l… Deşi ar fi mai bine să nu mergem împreună. Te-ar putea suspecta de cine ştie ce complot. Şi n-aş vrea…

Pământeanul înţelese „grija” ursului pentru soarta sa:

— Bine, bine, Moş Martin. Mă mulţumesc cu nişte indicaţii asupra locului în care ar putea fi găsită micuţa roşcată.

Tufişul din apropiere se mişcă. Ursul tresări speriat. Columbescu dădu să alerge spre locul cu pricina. Dar ursul îl opri:

— O fi vreun şarpe neastâmpărat. Vrea să-şi arate

devotamentul faţă de stăpână.

— „Stăpână”? Cine-i stăpâna şarpelui?

— Ei, nu-i vorba chiar de „stăpână” în sensul clasic al cuvântului. E mai degrabă o dominare spirituală.

— Şi cine domină şarpele „în mod spiritual”?

— Broasca, cine alta? Ea-l ameninţă zilnic că-i inundă casa.

Columbescu îşi iertă din nou interlocutorul pentru lipsa de îndrăzneală. Deşi îi părea rău că nu putuse merge în tufiş să vadă „şarpele”. „De bună seamă avea chip de vulpe”.

— Mă ierţi deci că te părăsesc. Îţi mulţumesc pentru informaţii şi pentru ospitalitate. Poate ne vom mai întâlni.

— Mi-ar face plăcere, răspunsese prompt ursul. Vreau să te rog însă ceva: Ştii, cumetrei nu-i spune că ai stat de vorbă cu mine. N-ar fi bine pentru dumneata. Nu te-ar privi cu ochi buni. Poţi să-i spui că m-ai văzut şi că eu ţi-am arătat drumul spre castelul dumneaei. Atât.

— Bine, am înţeles totul. Îţi mulţumesc încă o dată pentru ospitalitate. Informaţiile le-am cules din altă parte…

— Perfect, completă surâzător de astă dată Moş Martin. Şi eu îţi mulţumesc, Omule!

„De unde o fi ştiind că eu sunt om. I-am spus cumva şi nu mi-am dat seama? în sfârşit, bine că l-am lăsat mulţumit. Trebuie să ajung cât mai curând la împărăteasă. Bine-am zis, «împărăteasă»! Ea e stăpână absolută aici”.

După numai două-trei sute de metri de drum, auzi o voce care de la început îi păru că i se adresează lui:

— Hei, opreşte-te, drumeţule, oricine-ai fi!

Columbescu se opri. Dintr-o râpă apăru un lup. La început se sperie: „Dacă vrea să mă înhaţe? N-o fi găsit oi…” Curând însă se linişti. În ochii lupului se putea citi orice, numai agresivitate nu.

— Doreşti să-mi spui ceva special? întrebă aparent detaşat pământeanul.

— Nu, răspunse imediat lupul. Deşi bănuiesc că te duci la stăpâna noastră. Şi câte n-ar putea ea face pentru noi, animalele mai neajutorate!

„Animale neajutorate! Lupul năpăstuit! Ipocrite mai sunt vieţuitoarele de pe această planetă!” Aceste gânduri îl stăpâniră pe Columbescu doar câteva clipe. Discuţia cu Moş Martin îl lămurise în multe privinţe. „Aici ursul nu prea e urs. Şi, pe cât se pare, nici lupul nu e lup, din moment ce aşteaptă îndurare de la vulpe”.

— Concret, cu ce-aş putea să te ajut? i se adresă cu condescendenţă Columbescu.

— Cu nimic special. Noi suntem mulţumiţi sau cel puţin eu sunt mulţumit cu condiţia mea.

— Şi care e condiţia dumitale.

— Cea dintotdeauna: să procur hrană pentru miei.

— Interesant! mai mult decât interesant!

— Mie nu mi se pare, replică cu tristeţe în glas lupul.

— Abia atunci remarcă pământeanul că vocea lupului seamănă cu un cotcodăcit de găină.

— Păi, la noi… încercă să spună Columbescu.

— Nu ştiu cum o fi la dumneavoastră, dar ştiu ca aici pe Animalia dacă eu nu reuşesc să procur hrană îndestulătoare pentru miei, oile mă mănâncă pe mine. Uite, acum mă aflu în unul din rarele momente de destindere. Mieii sătui s-au întins cu burta la soare. Peste circa două ore trebuie să-i stropesc puţin, ca să nu se înfierbânte prea tare. Apoi se vor scula şi vor cere imediat de mâncare.

— Dacă tot ai început să-mi destăinuieşti câte ceva despre viaţa voastră, spune-mi te rog ursul cu ce se ocupă.

— Oh, lui îi merge bine! N-are altă misiune decât să procure miere pentru albine. Când acestea sunt sătule, zburdă câte două zile în şir. Iar Moş Martin leneveşte sau se ia la întrecere cu măgarul.

— Întrecere… pe ce linie?

— La cântat se întrec.

— Tare mi-ar plăcea să-l aud pe măgar cântând.

— Ooo, cântă frumos. Să-l imit?

— Dacă te pricepi…

Şi lupul se apucă de cântat. Din sunetele scoase de lup, Columbescu deduse că vocea măgarului seamănă cu trilurile ciocârliei de pe Pământ.

— Dar porcul? Porcul cu ce se ocupă?

— Ei, porcul e mai necăjit. Pe el îl foloseşte vulpea drept saltea. Zice că-i moale. Când zboară (pe spatele vreunui hipopotam, desigur), stăpâna noastră dă ordin să se adune toţi porcii şi să se înşiruie culcaţi de-a lungul traseului.

— … Dacă împărăteasa cade, să ajungă pe moale.

— Exact.

— Dar a căzut vreodată?

— Până acum nu.

— E clar: doar are şi mecanismul ei, de rezervă. Cade numai elefantul sau hipopotamul. Apropo, dacă în cădere elefantul ajunge pe un porc sau pe doi…

— Nu ajunge. Porcii fug când văd că nu vulpea e în primejdie.

— Bine, lupule, îţi mulţumesc pentru informaţii. Acum mă duc. Sunt cam grăbit. „Grăbit pe dracu’”! Doar eu am venit aici să mă liniştesc”.

Oricum, Columbescu era dator să facă o vizită vulpii. Doar ea era stăpână aici. Era deci vorba de o vizită protocolară sau de curtoazie.

„Cum o fi reuşit roşcata să pună mâna pe întreaga putere? Prin viclenie, desigur. Dar dacă nu? Doar aici, pe planeta asta ciudată, animalele se deosebesc radical de cele de pe Pământ. Porcul nu mai e porc, lupul nu mai e lup, iar măgarul a ajuns… ciocârlie. Te pomeneşti că vulpea e leu”.

Tot gândind la rostul lucrurilor, pământeanul ajunse în faţa castelului. Frumos castel! Şi cât de mult se aseamănă cu palatele descrise în basmele pământene! „Te

pomeneşti că pe aici vor fi fost răpite cândva de pe Pământ zânele şi fetele de împărat?!” înainte de a deschide poarta castelului îşi aduse aminte de Harţabala: „Unde-o fi? De ce nu l-am luat cu mine?”

— Aici sunt domnu’… stăpâne! strigă de după un tufiş Harţabala.

— Cum ai ajuns aici? Dar de fapt nu asta mă interesează. Doresc să-ţi spun că mi-ar face plăcere s-o vizităm împreună pe doamna… vulpe.

— Nu e cazul… E mai bine să mergi singur. Prezenţa mea, cu înfăţişarea diferită de a dumneavoastră (a dumitale, voiam să zic), ar putea trezi suspiciuni. Împărăteasa te-ar crede nesincer, s-ar gândi că n-ai venit la ea cu intenţii paşnice.

— Şi totuşi…

— Nu e cazul, stăpâne. Fii însă convins că eu voi fi pe aproape, ca întotdeauna de altfel.

— Mă rog, dacă dumneata aşa doreşti…

Şi cu asta Columbescu deschise uşor poarta şi pătrunse în curtea castelului. Nimeni! Niciun fel de pază! „Nu s-o fi temând că va fi atacată?” Intră în castel. Nici aici nu-l opri nimeni. Abia la una din intrări se afla un „paznic”: un curcan sforăia de tremurau toate geamurile de pe coridor. „Asta o fi băut!” Şi Columbescu îşi aduse aminte că pentru revelioanele din secolul al XX-lea se tăiau adesea curcani. Dar numai după ce erau îmbătaţi cu câte o jumătate de litru de vin. „Oare şi vulpea are de gând să-l taie? Nu văd de ce. Ea-l poate mânca şi nepreparat. Deşi ca împărăteasă… poate avea alte pretenţii”.

Bătu în uşă, convins că acolo trebuie să se afle stăpâna castelului şi a planetei întregi. Nu i se răspunse.

— E cineva înăuntru? întrebă Columbescu fără a îndrăzni să deschidă.

— Intră, Omule! se auzi vocea, cunoscută parcă a vulpii. „Şi asta ştie că sunt om?”

Columbescu intră.

— Bine v-am găsit, Excelenţă! se adresă reverenţios pământeanul.

— Ia lasă-mă cu politeţurile astea exagerate că ştiu eu ce gândeşti dumneata despre mine şi despre întreg neamul vulpesc.

— O, maiestate, eu…

— Destul, destul! Să dăm cărţile pe faţă! Dumneata ai venit de pe Terra, ca şi mine.

— Cum adică? Şi dum?

— Şi eul Am sosit aici în urmă cu doi ani. După cum ai remarcat şi dumneata, aici animalele joacă alte roluri. Vulpea, de pildă, îndeplineşte munci de mârţoagă şi e hrănită cu fasole. Sosind pe această planetă, eu mi-am propus să schimb rânduielile.

Columbescu asculta uluit. „Cum a ajuns vulpea aici, de pe Pământ? Doar nava cu care zbor eu este primul vehicul cosmic cu viteză superlumină”.

— Cum aţi ajuns aici, înălţimea Voastră? întrebă pământeanul cu aceleaşi formule de politeţe exagerată.

— Nu ţi-am spus să mă slăbeşti cu formulele astea?

Eu sunt vulpe şi gata! Dacă vrei să ne amintim de origine, zi-mi „cumătră”.

Acum Adrian Columbescu nu se mai îndoia că vulpea venise de pe Pământ. Nişte nedumeriri mai avea totuşi, „Dar să le las pentru mai târziu”.

— Şi cum aţi ajuns împărăteasă?

— Simplu de tot. Ţi-am spus că aici vulpea îndeplineşte rol de mârţoagă. Şi să le auzi, bietele, ce nechezat răguşit scot când vor să spună ceva! Sosind aici, m-am supus regulilor de pe această planetă. Sau în orice caz m-am prefăcut că vreau să mă integrez. Profitând însă de faptul că toţi masculii mai răsăriţi s-au înghesuit să nu curteze, mai ales pentru vocea mea…

— … şi pentru blană şi „îndrăzni s-o întrerupă măgulitor pământeanul.

— Nu, pentru voce! Şi pentru vocabularul meu

deosebit, pe care toţi îl socotesc până astăzi foarte pitoresc şi foarte artistic.

„Ce limbaj? Doar vulpea pământeană… în sfârşit, am zis că las nedumeririle pentru mai târziu”.

— Ai fost deci curtată.

— Acum îmi placi. Ai început să-mi vorbeşti mai familiar. Deci, deosebindu-mă total de surorile mele „animalice”, am început să trezesc interesul tuturor.

— Ai devenit un fel de vedetă.

— Exact. Ca stelele de cinema de pe Pământ. „Asta e vulpe năzdrăvană! Să ştii că basmele de demult conţin şi adevăruri pe care noi, oamenii, le ignorăm”.

— Şi din divă ai ajuns împărăteasă.

— Dar să ştii că nu fără eforturi. Pentru că au început invidiile, geloziile, scenele de isterie.

— Pe care le-ai calmat.

— Sigur, prin niscaiva…

— … şiretenie, adăugă Columbescu.

— Aşa este. Recunosc. Dar evident, numai faţă de tine care eşti pământean şi ştiu că n-ai să-mi trădezi puterile ascunse.

„A dracului cumătră! A început să mă tutuiască. Acuşi ajungem la intimităţi”.

— Nu de aceea am venit aici, grăi cu voce plină pământeanul. Eu sunt în călătorie întâmplătoare prin Cosmos…

— Nu te-ntreb cum ai ajuns aici. Nu mă interesează. Nici tu nu m-ai întrebat.

— Dar eu n-am de ascuns nimic. Vreau să spun că voiajând aiurea prin Univers, după multe peripeţii mi-am dorit puţină linişte. Şi însoţitorul meu…

— Ai şi un însoţitor?

„Mi-a ieşit porumbelul! Dracu’ să mă ia de tăntălăul”.

— Da… Pe o anumită planetă m-am făcut simpatizat şi mi s-a dat un însoţitor.

— Ce vrea, ce gândeşte? întrebă puţin întărâtată

vulpea.

— Nimic. E însoţitor şi gata! Un fel de scutier. Fiind pământeancă, ai auzit probabil de Sancho Panza.

— Ăla care-l însoţea pe Don Quijote?

— Exact. Dar, iartă-mă, de unde le ştii pe toate astea? Ai citit romanul lui Cervantes sau ai văzut vreun film turnat prin secolul XX?

„Am ajuns la întrebările cu pricina mai repede decât speram”.

— N-am citit nimic şi n-am văzut nimic. Am auzit, în schimb. Nu ziceţi voi, oamenii, adesea: „Te lupţi cu morile de vânt ca Don Quijote” sau: „mai credincios ca Sancho Panza”?

— Bine, dar voi, animalele de pe Pământ, înţelegeţi ce vorbesc oamenii?

— Cum să nu înţelegem? N-avem urechi, n-avem ochi, n-avem judecată?

— Urechi… ochi… da, dar judecată…

— Ei, asta-i! Voi nu vreţi să admiteţi că mai există şi altfel de judecată decât a voastră.

— Te pomeneşti că şi comunicaţi între voi. Adică dispuneţi şi de limbaj.

— Ba bine că nu! Numai că avem alte lungimi de undă şi nu putem comunica decât între noi. Cu oamenii nu ne putem înţelege. Apropo, acum de ce putem să comunicăm? Ai achiziţionat oarece putere supraomenească?

— Nu. Îţi voi mărturisi sincer. Pe prima planetă întâlnită în cale am dat de o civilizaţie superioară. De-acolo am primit această brăţară, care traduce tot. Şi Columbescu îi arătă „împărătesei” miraculosul aparat.

Vulpea se arătă foarte interesată. Parcă ar fi vrut să spună că nu i-ar strica nici ei o atare „brăţară” Dar nu îndrăzni. De aceea schimbă vorba:

— Întors pe pământ vei putea afla multe lucruri interesante. Mai ales părerea unor animale des Dre voi,

oamenii.

— Să ştii că sunt foarte curios

— Poţi fi. De câte ori nu ne-am distrat noi pe seama fuduliei voastre!

— Ascultă, cumătră. O singură întrebare vreau să-ţi mai pun. Mi-ai spus cum ai ajuns stăpână aici. Prin ce mijloace reuşeşti însă să-ţi menţii puterea şi autoritatea neştirbite aici?

— Simplu. Nici n-ai bănui cât de simplu. Tot pe la începutul şederii mele aici le-am descris noilor mei conplanetari viaţa animalelor pe Pământ. Le-am spus ce soartă au porcii, lupii, urşii, elefanţii. Le-am sugerat tot atunci că mă aflu în posesia unui instrument cu ajutorul căruia îi pot transforma şi pe ei în lei pământeni, boi pământeni şi aşa mai departe. *Acest instrument*… este puterea mea.

— Deci prin şantaj.

— Îmi pare rău c-o spui cu dispreţ. N-ai motive. Şantajul nu este invenţia animalelor…

„Iar m-a atins. Să schimb cursul discuţiei”.

— Înţeleg că porcii sau boii n-ar vrea să împărtăşească soarta omologilor lor de pe Terra. Dar lupii, urşii, elefanţii… sunt ei oare mulţumiţi de condiţia lor pe această planetă?

— Mai mult decât mulţumiţi. Gândeşte-te: lupii au de procurat hrană pentru miei. Pentru asta li se dă liberă circulaţie în întreaga împărăţie. Şi să nu crezi că, adunând hrană pentru miei, ei, adică lupii, se lasă flămânzi. În ce-i priveşte pe urşi, ştii proverbul terestru cu mierea şi cu linsul. Or, pe Pământ care-i soarta acestor lighioane? Sunt mereu hăituite. Mănâncă o dată la două săptămâni. Că ajung din când în când să sfâşie câteva oi? Asta nu-i o satisfacţie atât de mare pe cât poate să vă pară vouă, oamenilor. I-am auzit eu vorbind între ei pe lupi, acolo pe Terra. Cât se frământă înainte de-a ataca turma! Cât de mult studiază „terenul”, comportarea ciobanului, a dulăilor!

— Poate şi suferă pentru mieii rămaşi fără mame, completă răutăcios Columbescu.

— Despre asta nu i-am auzit discutând, replică pe un ton foarte firesc vulpea-împărătească. Continuând argumentarea, îţi voi spune că ursul are o soartă asemănătoare cu a lupului, atât pe Pământ cât şi aici. Iar elefantul… Ei, elefantul nu şi-ar da poziţia pe nimic în lume. Gândeşte-te că mai întotdeauna pe el îl aleg când vreau să călătoresc… Poate-ai auzit.

— Da, da, am auzit câte ceva… bombăni pământeanul.

— Aşadar, când e aer de răzmeriţă, e destul să casc şi să scap printre dinţi: Ce dor mi-e de casă, de viaţa de pe Terra! Cât de mult mi-ar plăcea să aud grohăit de porci şi să-i văd pe-aceştia mâncând tărâţe. Parcă văd urcând spre coama muntelui măgarul cu samarul în spinare. Ce prestigiu! Cine-l întreabă acolo pe măgar de prestigiu, prestanţă şi alte bazaconii de acest fel? Cară samarul şi basta!

Columbescu nu mai ceru nicio explicaţie. O rugă doar pe împărăteasa-vulpe să-i ofere un loc liniştit de odihnă, în vederea recuperării puterii de a mai voiaja în universul ăsta lung şi lat.

Împărăteasa se arătă bucuroasă să-l poată servi pe conplanetarul său, gândindu-se totodată că între timp ea ar putea lua legătura cu „însoţitorul „pământeanului, spre a afla intenţiile ciudaţilor călători prin constelaţii.

…Peste două zile, Adrian Columbescu se afla din nou în zbor, având-ul alături pe credinciosul său însoţitor, care de data aceasta se arată mai tăcut ca oricând.

GURMANDIA

Pregătindu-se pentru studiul revelioanelor din secolul al XX-lea, Adrian Columbescu citise multă literatură. Într-unul din basmele lui Ion Creangă se vorbeşte de nişte fiinţe cu totul ieşite din comun: Păsări-Lăţi-Lungilă, un harhule cu dimensiuni uriaşe; Gerilă, cel cu buzele cât talpa saniei, care când sufla odată îngheţa totul în jur;

Setilă, care dintr-o singură sorbitură seca toate râurile. În sfârşit, era vorba acolo de un mâncău fără pereche: Flămânzilă. Acesta înghiţea câte un cuptor de pâine şi nu ştiu câţi boi fripţi deodată.

Întotdeauna, Adrian Columbescu crezuse că poveştile despre uriaşii veşnic însetaţi sau înfometaţi nu sunt decât rodul imaginaţiei populare, pe care un scriitor de geniu ca Ion Creangă reuşise să-i întruchipeze în portrete vii. Nu şi-ar fi închipuit vreodată că undeva, în Univers, ar putea trăi nu un Flămânzilă, ci mii şi zeci de mii.

La aceste lucruri se gândea în clipa de răgaz pe care reuşise să şi-o acorde pământeanul rătăcitor, poposit de vreo câteva ceasuri pe planeta mâncăcioşilor.

…Ajunsese în Gurmandia plictisit şi dezolat. De la o vreme nu-l mai mulţumea nimic. Nici măcar devotamentul nemărginit al Harţabalei. Ar fi vrut să se întoarcă pe Terra, dar parcă nu îndrăznea să-i ceară ajutor în acest scop binevoitorului său însoţitor. N-avea destul curaj, nici măcar pentru a lua o hotărâre fermă în acest sens. I se părea cumva că misiunea sa este să zboare fără rost prin Univers, de pe un astru pe altul.

De cum a coborât, pământeanul a fost asaltat de „gurmanzi”:

— Ce-ai adus? Vreun elefant? Vreun urs? Soseşte cumva un transport de cornute?

— Eu nu sunt comerciant!

— Nici nu vrem să cumpărăm nimic, îi răspunse prompt unul. Noi primim în dar.

— Dar nu sunt nici măcelar şi cu atât mai mult nu sunt directorul vreunei întreprinderi de industrializare a cărnii.

— Doamne fereşte de aşa ceva! Cine mănâncă aici carne industrializată?

„Ăştia ar fi în stare să mă mănânce şi pe mine. Şi când te gândeşti că bunul meu însoţitor m-a adus aici ca să mă ospătez cu cele mai delicioase bucate şi să vizitez spectacole de mare ţinută artistică”.

— Iertaţi-mă, prea stimate gazde, li se adresase Columbescu, dar eu am venit aici adus de vestea nemaiîntâlnitei dumneavoastră ospitalităţi. Am aflat că în Gurmandia se consumă cele mai alese mâncăruri din întreg universul şi că tot aici pot fi văzute spectacole de muzică şi dans fără egal.

— Şi a îndrăznit cineva să infirme aceste adevăruri? grăise un individ care în imaginaţia lui Columbescu părea Gerilă în carne şi oase. „Aici e întreaga colecţie, gândise atunci pământeanul. Acuşi mă voi întâlni şi cu Setilă...” Pentru că uitasem să vă spun) locuitorii Gurmandiei se asemănau doar parţial cu pământenii. Umblau şi ei în două picioare, dar acestea erau neobişnuit de scurte. Ca ale piticilor de pe Pământ. Trupul în schimb, se înălţa pe verticală încă de patru-cinci ori lungimea picioarelor. Burta era uniformă de la şolduri până la bărbie şi se orienta spre înapoi. Aşadar faţa corespundea cu „spatele” terestru. Greutatea unui individ adult putea să ajungă în termenii gravitaţiei terestre la 700 – 800 de kilograme. Dar nu asta l-a izbit în primul rând pe Columbescu, ci presupusa lipsă de hrană de pe această planetă. Nu vedea niciun animal. Nici măcar păsări sau peşti. „De unde cantitatea uriaşă de carne şi de pâine cu care să saturi atâta amar de plebe înfometată?”

— Pari nedumerit, străine, i se adresă din nou „Gerilă”. Nu-ţi face probleme. Totul se va aranja după pofta inimii tale. Vei participa la cele mai groaznice ospeţe pe care le-ai putut imagina vreodată.

„«Groaznice»? Atunci e vai de mine!”

Şi în mod politicos, fără a fi întrebat de unde vine şi ce caută în realitate, musafirul fu poftit să-i urmeze pe uriaşii burtălăi. Drumul nu dură mult. Curând ajunseră cu toţii într-o vâlcea, unde, după câte a înţeles Columbescu, urma să se desfăşoare spectacolul. „Dar când l-or fi prezentând? înainte sau după îngurgitare?”

Bănuind gândurile pământeanului, ca şi nerăbdarea sa, gazdele îl aşezară pe Columbescu pe un fotoliu uriaş, la

marginea vâlcelei, promiţându-i-se în acelaşi timp că nu va avea mult de aşteptat până la începerea reprezentaţiei. Totuşi nu-i spuseră nimic în legătură cu ordinea „numerelor”…

Oricum, Adrian se mai linişti. Fotoliul, în ciuda dimensiunilor lui neobişnuite pentru un pământean („nu e făcut pentru mine, ci pentru faraonii de aici”), era foarte confortabil. În jur, începu o forfoteală, care însă nu-l deranja pe pământean. În plus, nici nu ţinu mult. La numai zece – cincisprezece minute, dinspre pădurea ce se întindea mai la vale de vâlcea începură să sosească mari grupuri de gurmanzi: tineri, bătrâni, copii, femei solide şi fetişcane, oameni îmbrăcaţi în toate chipurile. Niciunul nu circula însă liber. Fiecare purta atârnată de după gât câte o povară, un fel de sac, dar nu cilindric, ci mai mult paralelipipedic. „Sacul” apăsa desigur „spatele” gurmandului sau gurmandei, adică partea din faţă. Cei mai voinici susţineau, în plus, cu umărul, câte un capăt de prăjină. Patru aduceau astfel o altă povară, evident mai substanţială: un bou (sau aşa ceva) tăiat, un elefant, un urs.

Defilarea ţinu alte zece – cincisprezece minute. Ajunşi în mijlocul vâlcelei „cărătorii” depuseră marfa. Apoi, ca la comandă (Adrian nu auzi pe cineva să poruncească), se ridică un fel de schelă, înaltă de vreo douăzeci de metri, pe care fură atârnate cărnurile şi alte alimente, necunoscute pământeanului. În sfârşit fu aprins focul. „Cu ce combustibil? N-am văzut nici vreo ţeavă de gaz metan, nici vreo conductă de petrol, nu s-au adus nici cărbuni, nici lemne”. Nedumerirea lui Columbescu n-a fost ştearsă nici până astăzi.

Dar pământeanul n-a avut prea mult timp să reflecteze asupra acestui lucru, pentru că imediat a început „spectacolul”. Ceva măreţ, dar mai ales original. Şi în cele din urmă foarte distractiv. La lumina puternică a focului ce a cuprins schelele (pentru că, uitasem să vă spun, între timp se înserase, probabil tot „la comandă”),

gurmanzii începură să cânte şi să danseze într-un ritm drăcesc: ocoleau schela, se aruncau spre foc, dar fără să se apropie prea mult, urlau, cântau din trompete, băteau tobele („de unde-or fi apărut instrumentele muzicale?”). Se adunau în cerc, formând o horă, dansau câte doi, câte trei, câte cinci, în mod indiscriminat: femeie cu femeie, copil cu bărbat, bărbaţi între ei. Se dădeau de-a rostogolul, se strecurau unii printre picioarele altora (deşi cam greu), se suiau unii pe umerii celorlalţi. Când vreunul nu putea suporta povara, se prăbuşea la pământ şi dacă era dintre cei solizi burta lui producea un zgomot asemănător cu cel auzit de pământeni la ciocnirea dintre două automobile care circulă pe pernă de aer. Zgomotul acesta nu dura însă mai mult de o secundă, pentru că imediat îi luă locul un adevărat concert de buhai. Columbescu trase concluzia că zgomotul se datora contracţiei burţii la contactul dur cu solul, în timp ce sunetele de buhai constituiau expresia destinderii burţii flămânde, pentru care fericirea nu consta în ieşirea dintr-un moment greu, ci în savurarea de la distanţă a apropiatului ospăţ.

Între timp, cărnurile începeau să se frigă şi să împrăştie în atmosferă mirosuri dintre cele mai atrăgătoare. Columbescu recunoscu „moleculele” de mititei şi pe cele de cotlet la grătar. „Al dracului mi-e de foame şi mie acum!”

Aceasta a fost partea cea mai distractivă a spectacolului. Ritmul dansului se îndrăci. Aromele îi îmbătau pe artişti, făcându-i mai exuberanţi şi mai plini de imaginaţie. Unii încercară chiar să sară peste schelă. Dar nu reuşiră. Ceea ce constituia acum deliciul spectacolului nu era însă dansul însuşi şi nici urletele actorilor. Altceva l-a încântat pe Columbescu. Dacă pe artiştii maturi explozia de mirosuri i-a întărâtat făcându-i mai vioi şi mai îndrăciţi în dans, pe copii parcă i-a înnebunit. Aceştia au început să se arunce asupra schelelor, încercând să-şi potolească poftele nestăpânite. Adulţii se întreceau în a-i opri de la îngurgitat. Pentru copii, fiecare halcă de carne smulsă de

pe grătarele-schele însemna o mare victorie, încununarea unui efort „supragurmandian”. Dar să-i fi văzut cum îşi înfulecau prada! Până să se trezească vreau adult care să „repare dauna”, aproape toată halca era deja mâncată.

Încetul cu încetul spectacolul se transforma în bătălie: de o parte copiii care nu se gândeau să-şi stăpânească poftele, cif dimpotrivă, luptau pentru a-şi le potoli; de cealaltă parte, adulţii care ţineau la regulile spectacolului, reguli care spuneau că întâi trebuie să te îmbeţi de plăcerile mirosului şi abia pe urmă ai dreptul să înfuleci. De fapt motivul principal al păzirii regulilor şi tradiţiei era altul: îngurgitarea trebuia să constituie punctul culminant al spectacolului din toate punctele de vedere. Aici nu mai puteau fi admise pauze, fisuri, devieri. Carnea trebuia să fie, toată, bine prăjită şi stropită cu vin, din abundenţă. Pentru că din momentul în care începea ritualul de înfulecare nimeni nu mai avea timp de altceva. Potolirea poftelor se desfăşura într-un ritm şi mai drăcesc decât dansul. Abia spre sfârşit îngurgitarea îşi mai pierdea din intensitate. Atunci gurmanzii îşi căutau, din ochi, un loc confortabil de odihnă. Loc pe care-l ocupau în clipa când azvârleau dintre fălci ultimul os despuiat.

…Şi, doamne, ce a urmat! Acolo să fi auzit sforăit! Parcă şi-au dat întâlnire toate soiurile de grohăituri din univers. Motiv pentru care Adrian Columbescu s-a retras într-o altă poiană din zonă, deşi nu apucase să mănânce prea mult. Nu avusese timp suficient şi pentru a se minuna şi pentru a se hrăni. Acum nu-şi dorea decât puţină linişte şi singurătate. Voia să rămână pentru un timp doar în compania propriilor gânduri, care-l purtau tot mai frecvent, în ultima vreme, spre tărâmurile de vis ale Pământului, rr Da, de vis! Terra e deja un vis pentru mine!”

VIS ŞI POEZIE

Plictisit peste măsură de spectacolul la care asistase şi de… cărnurile pe care nu le prea gustase, Adrian Columbescu se puse pe dormit imediat după decolare. Şi

dormi un somn lung şi adânc. În primele ore avu parte numai de coşmaruri: în vis văzu bivoli spânzuraţi, burţi sătule expuse la soare, lupi spintecând turme întregi de oi. Cu timpul însă totul se domoli. Ba mai mult. Pământeanul începu să viseze coline însorite, câmpuri scufundate în verdeaţă, ape limpezi de munte, cerbi zburdând prin poiene şi tineri dansând. Nu se ştie cât a dormit astfel. Nici el n-ar putea să-ţi spună. Mai ales că nici până astăzi n-a înţeles cum şi când s-a trezit din acel somn lung şi odihnitor.

Pentru întâia oară de când a pornit-o aiurea prin Univers, Adrian Columbescu zboară cu totul inconştient. Şi alte dăţi se lăsase purtat de jocul gravitaţiilor, de propria-i lene sau moleşeală. Şi altă dată a aţipit sau a adormit de-a binelea în timp ce cuşeta sa zbura de-a lungul şi de-a latul Universului. Ba a avut şi vise. Dar întotdeauna s-a trezit la timp şi, fie că a hotărât de bunăvoie, fie forţat de împrejurări, a ştiut că coboară pe o anumită planetă, pe un anumit astru sau satelit.

Acum totul e altfel. Între somn şi trezie nu poţi stabili nicio graniţă. Adrian se întinde, deschide ochii, visează, aţipeşte din nou, cască şi iar se trezeşte. Priveşte în jur şi nu pricepe dacă mica lui navă zboară sau s-a oprit undeva suspendată. Prin „caroseria” transparentă a navei pătrunde o lumină orbitoare multicoloră. Nu e curcubeu sau vreau alt fenomen cunoscut. Privirea i se scaldă pur şi simplu în această mare de raze. Pământeanul încearcă să-şi amintească dacă de la plecarea de pe planeta mâncăcioşilor a umblat la butoanele cuşetei. Nu, n-a atins butoanele. „Atunci înseamnă că zbor”. De ce totuşi nu se schimbă nimic? De ce nu vede mereu alte stele şi alte configuraţii? întrebări fără răspuns. I-a mai rămas o singură cale de a ieşi din impas: apelul la credinciosul său însoţitor. Dar Harţabala nu-i nicăieri!

Ce-i de făcut? „Să aştept. Să aştept un miracol, o minune care mă va salva”. La drept vorbind, nici nu era atât de neplăcut să stai în repaus în această baie de lumini

multicolore. Totul era frumos şi odihnitor! Ce importanţă avea la urma urmelor dacă nava zbura sau stătea pe loc? în fond, şi asta e o chestie relativă. În mişcarea nesfârşită a Universului, ceea ce numim „stat pe loc” este o noţiune lipsită de sens: „a sta pe loc” e o iluzie. „Singurul lucru important este că mă simt bine: nu mi-e foame, nu mi-e sete şi pot să visez. Să visez, aşa la nesfârşit”.

Şi Columbescu se întinse din nou, închise ochii propunându-şi să adoarmă. Iluzie! Nu putu ţine ochii închişi nici măcar treizeci de secunde. Priveliştea „de afară” nu-i dădea pace. Era prea frumoasă şi prea incitantă. Se ridică într-o rână: „La urma urmelor, cum stă dulapul ăsta suspendat, n-aş putea sta şi eu?”

Şi hotărî pe loc să părăsească nava. În paranteză fie spus, dac-ar fi fost convins că se află în zbor şi dacă n-ar fi avut încredere în protecţia însoţitorului său, pământeanul ar fi rămas cuminte în „dulapul” său. Aşa… păşi afară. Extraordinar! I se pare că picioarele sale se mişcă în gol, calcă în gol. Şi totuşi nu cade. Se află la acelaşi nivel cu nava. Înaintează: mai face un pas şi încă unul. Nu calcă pe nimic şi totuşi tălpile nu i se afundă, picioarele nu scăpă mai jos decât ar trebui. Columbescu îşi aduse aminte că pe Pământ, când nu eşti atent sau cobori nişte scări pe întuneric, poţi să calci în gol. Şi nu arareori te alegi cu câte o contuzie sau o luxaţie. Acum nimic din toate acestea! Trupul său înainta prin acest ocean de culori fără ca picioarele să calce pe ceva. Ceea ce-i readuse în minte o poezioară, puţin cam deşucheată, cu nişte cătane care mergeau dezbrăcate pe linia ferată.

„Ehei, istoria se repetă mereu! Cătanele ţineau mâinile în buzunare, deşi n-aveau urmă de haină pe ei, aşa după cum eu merg călcând… pe nimic”.

N-apucă să-şi ducă până la capăt visul că în faţa sa se produse o mare explozie de lumină. Până în acel moment nu şi-ar fi putut închipui că strălucirile ce i se arătaseră la trezirea din somn sunt şi ele doar o treaptă în suişul firii spre lumina absolută. Acum avea în faţa sa dovada

relativităţii universale. Scântei şi flamuri se intercalau şi se întreceau în strălucire, pentru a crea un spectacol asemănător cu cel care a dus la naşterea Universului. „Aşa trebuie să fi fost la «începutul cel mare» când haosul inform a început să genereze stele şi aştri, şi galaxii, şi planete...”

Dar ce se vede? Flamurile se îndepărtează, scânteile se sting. Rămâne doar un imens fundal azuriu. Din depărtare se apropie plutind o statuie. „Statuia libertăţii din rada portului New York!” Nu, nu. Acum se vede mai bine. Are o cu totul altă înfăţişare. Nu este o zeiţă a libertăţii sau a democraţiei. Iat-o, e vie! Zâmbeşte. E zeiţa frumuseţii! Nu, e mai mult. Este mai frumoasă decât Venera. Şi mai pământeană... vreau să zic mai umană.

Adrian Columbescu rămase cu ochii dilataţi şi buzele întredeschise, într-o atitudine de totală subjugare sentimentală. De unde până – acum judeca totul, cântărea şi compara orice nou eveniment, după apariţia ciudatei statui vii, mintea lui se opri. În el mai funcţiona doar inima ce-i bătea ca un baros şi poate ochii, înlemniţi de spaima frumuseţii pe care o captau. În primele clipe, pământeanul nu reuşi să vadă că, deşi semăna atât de mult cu frumuseţile închipuite de Leonardo sau Giorgione, „arătarea” avea dimensiuni extraterestre. Era o Veneră-gigant. Când percepu această realitate, uimirea şi fascinaţia sa se prefăcură în admiraţie. O admiraţie pe care şi-o exterioriză prin îngenuncherea în faţa statuii şi printr-o îndelungă reculegere.

Ne reculegem amintindu-ne, mângâindu-ne şi punând ordine în simţămintele noastre răvăşite. Lucrul este însă valabil doar în parte pentru prosternatul Adrian Columbescu. Şi-a ordonat sentimentele, le-a clasificat cu o oarecare stăpânire de sine, dar n-a putut stăvili îngemănarea lor într-un sentiment nou, neaşteptat pentru el. Iubirea! Pe măsură ce se scurgea timpul petrecut lângă soclul fascinantei statui vii, toate simţămintele sale se concentrau într-unul şi acelaşi focar dogoritor al iubirii.

Cum poţi să iubeşti o statuie născută din lumină? în primul rând că e statuie: stă înţepenită pe soclu. Deşi a zâmbit. „Dar dacă zâmbetul acela s-a aflat doar în închipuirea mea? 11 Apoi nu se poate trece nici peste… dimensiuni. Prin secolul XX se vorbea despre amorul dintre şoricel şi elefăntoaică. Dar asta doar în fabule şi în bătaie de joc. „Eu nu sunt erou de fabulă şi nu doresc să ajung… Eif cât de minunat ar fi ca această zeiţă fără de seamăn, stăpână a unui univers necunoscut mie, să se prefacă măcar pentru o clipă în dulce fecioară terestră! S-ar bucura de cea mai puternică dragoste pe care o poate închipui lumea aceasta astrală, veşnic creatoare de surprize. M-aş mulţumi să-i ating poala vălului misterios ce-i acoperă trupul, iar dacă m-ar învrednici cu o sărutare… ei, n-ar fi bine! Aş putea muri pe loc de plăcere. Ar fi prea mult pentru mine”.

Fireşte, la o judecată rece aspiraţiile acestea îi păreau pământeanului o utopie naivă. Poate tocmai de aceea în ciuda iubirii sale nemărginite pentru fermecătoarea zeiţă extraterestră, Adrian Columbescu se hotărî să se ridice, să-şi înfrângă pasiunea şi să părăsească această lume de halucinaţii. Hotărâre nu greu de înfăptuit, pentru că în aceeaşi clipă o mână diafană îi atinse uşor creştetul, pentru ca apoi să-i mângâie delicat faţa, buzele, bărbia şi să se oprească uşor pe piept, de unde în final să revină sub bărbie, îndreptând privirea pământeanului spre înalturi.

Doamne, ce i se arată privirii sale uimite! Un chip de fecioară pământeană de o neasemuită frumuseţe. Şi… de dimensiuni absolut terestre! Ochii ei albaştri, ca azurul din care s-au zămislit, îi zâmbeau mai viu decât buzele-i delicate şi pline de dorinţe. Po pieptu-i zvâcnind de beatitudine şi pe umerii goi se revarsă părul blond şi bogat ca grâul.

— Ridică-te, amore mio! M-ai cucerit aşa cum un singur pământean a mai reuşit s-o facă, în urmă cu aproape o mie de ani. Atunci când, zburdalnică, m-am hotărât să fac o călătorie în Infern. Acolo, în străfundurile

suferinţei veşnice, o lumină rătăcitoare m-a ţintuit locului. Şi-a declinat imediat identitatea: supremul poet Dante Alighieri din Florenţa, alungat din patria sa şi din lumea sa, dar imposibil de înfrânt în marea-i credinţă faţă de iubire şi faţă de tot ce-i etern. Fiindcă imensei sale suferinţe i se adăugau la fiecare pas suferinţele celor pe care-i „vizita”, m-am hotărât să-i dăruiesc o rază de speranţă şi-o fărâmă de mângâiere. M-am decis deci să-l însoţesc, măcar pentru un timp, în călătoria lui ciudată prin împărăţia întunericului. Nu pot să-ţi ascund că am sfârşit prin a-l îndrăgi.

Zeiţa îşi încheie confesiunea, aşteptând probabil răspunsul îndrăgostitului prosternat la picioarele ei. Dar Columbescu nu se clinti. Nu se ridică şi nu spuse vreun cuvânt. Privea în continuare, năuc şi năucit, spre înalturi, în aceeaşi atitudine de supunere voluptuoasă şi de admiraţie fericită. Nu îndrăznea să i se uite permanent în ochi şi de aceea îşi muta mereu privirea de pe azurul ochilor ei pe azurul cerului nesfârşit.

— Ridică-te, iubitule, repetă ea îndemnul. Şi-i întinse mâinile-amândouă ca spre a-l ajuta. Pământeanul, plin de recunoştinţă, dar şi stăpânit de o inexplicabilă teamă, îşi uni mâinile cu ale ei. Încet, ca spre a nu deranja sau a nu-i frânge trupul, se înălţă spre misterioasa lui mireasă. O clipă nici nu respiră. Întreaga lui fiinţă se concentrase în acea privire cu care salută sosirea iubirii celei mari.

— Ei, nu-mi spui nimic? vorbi tot ea. Nu sunt vrednică măcar de un salut?

— Eu te-am salutat de mult, minunea mea. Şi nu într-un singur fel.

— Atunci să mergem!

— Unde?

— Cum „unde”? Păi n-ai venit să vizitezi împărăţia visului şi a poeziei?

— Eu n-am venit aici… adică n-am vrut să vin aici… doar întâmplător…

— Adică-ţi pare rău că ai pătruns în împărăţia mea?

Pământeanul îşi dădu seama că a spus o prostie. „Cum să-mi pară rău că m-am întâlnit cu Iubirea? Şi numai o clipă petrecută lângă această întrupare a frumuseţii veşnice merită cât întreaga mea viaţă de până acum 1.

— Nu, preaînaltă zeiţă. Voi cinsti toată viaţa pe care o mai am de trăit această zi ce m-a adus în preajma ta. Cuvintele nu-mi ajung şi nu mă ajută să exprim admiraţia pentru frumuseţea şi măreţia ta.

— Admiraţie? Eu speram ceva mai mult. Dar, oricum, să ne continuăm drumul.

— Zână iubită, nu te supăra pe mine, eu…

— Cum ai spus? „Zână iubită”?

— Am îndrăznit prea mult?

— Nu! Dar nu cumva ţi-a scăpat aşa, ca o formulă? „Auzi, formulă! Eu nu ştiu cum să-i spun că mă topesc de dragoste şi ea crede că mă exprim prin formule”.

Fiindcă nu mai putea fi sigur pe cuvinte, Adrian o prinse pe zeiţă de mâna stângă, i-o îndoi la spate, îşi încolăci şi cealaltă mână pe după trupu-i fraged, o strânse puternic la piept şi o sărută. Un sărut lung, lung, pe care amândoi uitară pentru multă vreme să-l întrerupă.

După ce se desprinseră din încleştarea dulce şi oarecum neaşteptată, o porniră aiurea la drum, într-o desăvârşită tăcere. Nu-şi vorbeau şi nu se priveau. Comunicau doar prin jocul degetelor şi al şoldurilor care se atingeau din când în când.

Într-un târziu, zeiţa „umanizată” se adresă molcomă şi duioasă tovarăşului ei de drum.

— Îi fi obosit. Lăsăm pentru mâine şi pentru zilele ce vin întâlnirea cu poezia. Astăzi să ne mulţumim cu visul.

— Dar eu m-am întâlnit deja cu poezia, replică Adrian.

— Ei, lasă metaforele, prietene! Eu nu sunt o poezie. Cel mult un vers. Şi nu ştiu cât de reuşit. Poeţii de pe aici mă apreciază numai în preajma marilor sărbători.

Pământeanul nu înţelese mare lucru din discursul ei

despre poeţii „de pe aici”, dar acceptă cu plăcere invitaţia la odihnă… şi vis.

— Du-mă unde vrei, stăpâna mea. O singură dorinţă a-mi să fiu tot cu tine.

— Asta vom vedea, răspunse zeiţa cu un surâs jucăuş.

Şi duşi au fost trei zile şi trei nopţi. Nimeni nu ştie unde şi pentru ce. Ceea ce povestitorul a putut să afle este că în acest interval de timp Columbescu a uitat cu desăvârşire şi de navă şi de Harţabala şi de călătoria lui insolită pe Univers. De vreo două-trei ori şi-a adus aminte că e de pe aceeaşi planetă cu Dante Alighieri, dar niciodată n-a realizat distanta în timp ce-l separă pe el, cercetătorul de revelioane Adrian Columbescu, de Dante Alighieri, refugiat pentru nu ştiu câţi ani în împărăţia lui Hades. Pentru Columbescu s-au şters în aceste zile toate graniţele de timp şi de spaţiu: Pământul era aici la doi paşi, aşa după cum adesea i se părea că stă la taifas cu zeiţa Atena sau se iubeşte cu Elena lui Menelau.

Trezit din visul cel lung, Adrian se arătă mai sigur de sine, dar parcă şi mai copil. Zburda pur şi simplu pe acest câmp le lumini. Zeiţa-zână abia-l stăpânea. Nu arareori îl şi certa ca pe un prunc neastâmpărat. El nu se supăra însă. Ba parcă se şi bucura, pentru că după fiecare dojană trebuia să urmeze o „împăcare”. Or, asta însemna cel puţin un sărut pe buze, pe umeri, pe sâni. Însemna că-şi putea ascunde căpşorul sub părul ei bogat, ca să „să nu-l vadă ce face”.

— Ei, mă duci în împărăţia poeziei? întrebă el cu glas şăgalnic.

— Văd că nu mai ai răbdare. Te pomeneşti că de împărăţia visului te-ai săturat.

— Nu, nu. O ştii foarte bine, minunea mea. Şi Columbescu socoti că i s-a ivit un nou pretext de-a o acoperi cu sărutări.

— Bine, copil zburdalnic ce eşti. Te duc, dar promite-mi că vei fi cuminte şi nu te vei lăsa pradă vicleniei.

— Ce viclenie? A cui?

— Cum, n-ai înţeles? Te duc printre artişti: poeţi, dramaturgi, actori, muzicieni, pictori. Eu sunt protectoarea, dar nu şi stăpâna lor. Îi mai îmblânzesc eu câte-un pic cu darurile mele, însă mare lucru nu pot face. Doar cei mai slabi de înger se supun total. Restul abia dacă mă ascultă în preajma împărţirii darurilor. Or, eu i-aş vrea prieteni tocmai pe aceia care nu se tem de mine. În sfârşit, acum cred că ţi-e clar unde te duc.

— Tot n-am înţeles cum e cu viclenia. Ce pot avea poeţii şi pictorii sau actorii cu mine? Nu fac parte din tagma lor. Eu sunt istoric, adică om de ştiinţă. Nu ştiu dacă ţi-am spus.

— Mi-ai spus, mi-ai spus. Adică am dedus eu din povestirile tale despre revelioanele secolului XX. Uite ce este: nu eşti poet, nu eşti dramaturg, nu eşti muzician. Dar poţi să devii. Prin urmare însă nu ăsta-i principalul motiv pentru care trebuie să te fereşti de încurcături. Tu eşti prietenul meu sau poate mai mult... Aşa-i că nu greşesc?

Urmă cel mai lung sărut de la întoarcerea celor doi din vis.

— Adică să nu le permit să facă din mine un cal troian. Troia fiind tu.

— Ai înţeles, neascultătorule!

— Dar e ceva neclar totuşi. De ce-mi dai aceste sfaturi. Tu nu vei fi permanent cu mine?

— Iarăşi ai ajuns la o concluzie justă. Nu voi fi *deloc* cu tine. Eu doar te prezint înaltei societăţi de artişti şi apoi te las în compania lor. Când te vei fi săturat de ei şi vei dori să mai stai şi cu mine, scutură această petală. Şi zeiţa îi întinse lui Adrian o petală galbenă ca de floarea-soarelui.

Columbescu se întristă şi frumoasa protectoare a artelor observă aceasta. Desigur se bucură, dar nu se manifestă ca atare. Îi cuprinse doar faţa între palme, îl străpunse cu privirea ei duioasă şi-l sărută lung, lung pe buze şi pe ochi.

— Până acum ai fost copilul meu. De-acum trebuie să te descurci singur.

Şi graţioasa zeiţă îl prinse de braţ, atrăgându-i atenţia că nu mai pot întârzia prea mult. Artiştii sunt nerăbdători.

— Ştiu că mergem la ei? întrebă oarecum mirat Columbescu.

— Cum să nu? Aş putea să mă duc acolo neanunţată? Nu-ţi închipui ce e în permanenţă prin tavernele lor?

— Dar când i-ai anunţat? Doar tot timpul am fost împreună.

— Crezi tu că am fost tot timpul împreună. Şi-apoi nu uita că nu suntem pe pământ în secolul al XIII-lea, când pentru a comunica de la un comitat la altul se aprindeau focuri pe culmi de dealuri şi de munţi. Dar iată că ne apropiem de ţinta călătoriei noastre.

Adrian Columbescu căscă ochii. Uimitor! în această mare de lumini, în care n-ai fi putut presupune că mai există şi altceva în afară de palate pentru zei, se iveşte o aşezare tipic pământeană. E drept, are un aer medieval: ceva care astăzi se mai poate întâlni doar în cetăţile-muzeu à la Castello medievale din Torino, palatul medieval din Heidelberg, oraşul-muzeu Carcassonne.

Se apropiară şi mai mult. În întâmpinarea zeiţei veni o delegaţie de artişti mai mult decât pitorească: doi muzicieni-trubaduri cu chitara atârnată de gât, interpretând o şansonetă tip Venezia 1700; un pictor cu şevaletul în spinare? trei poeţi, pe care-i poţi recunoaşte după cununa de lauri ce-o poartă făloşi pe frunte; un actor-saltimbanc ce înaintează mai mult în mâini decât pe picioare. În înfăţişarea lor Columbescu n-a putut nota nimic anormal sau discordant.

Se opriră la câţiva metri de protectoarea lor. Unul dintre poeţi, cel mai în vârstă, grăi:

— Fii binevenită, mărită stăpână! Societatea artiştilor îţi prezintă prin noi omagiul cel mai sincer.

Zeiţa-zână făcu un semn că a recepţionat mesajul şi că nu mai e nevoie de alte complimente.

— Totuşi noi am vrea… interveni unul din trubaduri.

Eventual un cântec…

— Nu, nu, vă mulţumesc, răspunse zeiţa. Ştiu că mă iubiţi şi mă stimaţi. Acum vreau să mă ascultaţi.

— Te ascultăm, cum să nu! glăsuiră cu toţii în cor. Şi răspunsul lor fu însoţit de nişte gesturi foarte sugestive: poeţii îşi înălţară privirile spre stele; pictorul bătu de câteva ori cu penelul pe şevalet; muzicienii îşi desfăcură braţele, ţinând într-o mână chitara şi executară o reverenţă; actorul-saltimbanc se dădu peste cap de câteva ori.

— Înalţi reprezentanţi ai comunităţilor de artişti, îşi reluă frumoasa protectoare discursul, nu vă cer decât un singur lucru: să-l trataţi pe domnul ce se află alături de mine ca pe propriul vostru frate.

— … sau confrate, completă unul dintre poeţi.

— Nu, nu confrate! replică prompt zeiţa. Sentimentele astea păstraţi-le pentru voi.

După rostirea acestor ultime propoziţii, zeiţa-zână se întoarse spre Columbescu şi-i zâmbi cu atâta dragoste şi cu atâta blândeţe, încât ai fi crezut că cel puţin de două ceasuri s-au aflat acolo numai ei doi şi şi-au şoptit tot timpul cuvinte de amor. Nici urmă de severitate, nici urmă de autoritarism!

— Copil iubit şi drăgălaş, te las în seama lor. Fii cuminte şi mai ales cumpătat. Nu te antrena în gâlcevile lor, pentru că s-ar putea să te alegi cu oase frânte şi cu sminteli de neîndreptat.

„Dacă pe Terra cineva mi-ar adresa asemenea îndemnuri, aş fi în stare să-l pălmuiesc. Adică ce sunt eu? Un ţine de cincisprezece ani, o slugă nărăvaşă? Dar pe ea, pe EA cum să mă supăr?”

Într-adevăr, nici n-avea cum să se supere pe frumoasa zână de eter, pentru că în aceeaşi clipă ea-l cuprinse în braţe, îl acoperi cu părul ei lung şi mătăsos, îl strânse la pieptul cald şi dătător de iubire şi-şi aşeză fragedele-i buze pe gura lui tremurândă. Adrian simţi un fior trecându-i prin întregul corp, pentru ca apoi să se

piardă cu totul în nemărginita-i dragoste pentru zâna coborâtă din ceruri şi prefăcută în fecioară pământeană.

Adrian Columbescu nu ştie nici astăzi dacă „reprezentanţii comunităţii artiştilor” au văzut ceva din tot ceea ce s-a întâmplat atunci sau dacă fuseseră alungaţi de-acolo, pentru ca scena să se poată desfăşura în deplină intimitate. Cert este că niciodată artiştii nu i-au pomenit de cele întâmplate între el şi fermecătoarea lor stăpână acolo, la marginea împărăţiei tavernelor.

Când s-a trezit din frumosu-i vis, Adrian a văzut înălţându-se spre cer o zeiţă de dimensiuni neobişnuite, înfăşurată în acelaşi voal semitransparent pe care-l admirase la statuia născută din azurul înconjurat de lumini multicolore. Pentru o clipă i-a văzut şi chipul. Era al EI. Ce păcat că nu i s-a arătat pentru mai mult timp! Din zâmbetul ei inimitabil, pământeanul rătăcitor ar fi cules puteri pentru multe zile de-acum înainte. Aşa… a rămas întristat şi nemângâiat, deşi fermecătoarea lui mireasă îi dăruise înainte de despărţire tot ce-şi poate dori un Făt-Frumos plecat în căutarea dragostei pierdute.

Cu această stare de spirit, Adrian Columbescu se porni să colinde sălile de spectacole şi arenele de circ, braseriile şi piscinele, în care se întreceau la înot mai ales oameni în vârstă. Nicăieri nu s-a oprit pentru un timp mai îndelungat. A privit, a reflectat şi s-a dus mai departe. Ce este mai curios, nici unde nu i-a zărit pe „reprezentanţii” ce-şi salutaseră stăpâna la graniţa împărăţiei lor.

Neliniştit oarecum, dar sigur flămând, pământeanul rătăcitor porni în căutarea unui restaurant sau a unei cârciumi în care să-şi potolească foamea şi setea. Nu trebui să colinde mult, pentru că asemenea „instituţii” se aflau aici la tot pasul. Mai greu îi veni să se decidă asupra localului pe care urma să-l onoreze cu prezenţa sa, asupra „caracterului” şi rangului respectivului local. După o scurtă chibzuinţă alese o cramă. „Vin bun, mâncare proaspătă şi necontrafăcută, atmosferă rustică şi cine ştie… poate chelneriţe drăguţe”. Coborî deci la subsol.

Trepte de lemn care scârţâiau, semiîntuneric, atmosferă de mister.

Jos însă toate neliniştile lui Columbescu se risipiră. „Aici totul se petrece aidoma cu descrierile unor scriitori bachici din secolele al XIX-lea şi al XX-lea pământeşti”.

Adrian Columbescu se aşeză la una din mesele libere (se aflau încă destule) şi comandă o halbă de bere. Apoi zise chelneriţei, nu foarte tinere, dar frumoase încă, să-i aducă două perechi de crenvurşti, şi cinci mititei.

— Asta deocamdată, ţinu să precizeze pământeanul flămânzit. Chelneriţa se întoarse pe călcâie ca o sfârlează şi cât ai clipi din ochi dispăru printre mese.

După nici două minute, se întoarse şi cu regret în glas i se adresă musafirului:

— Maestre, îmi pare rău, dar bucătarul nostru nu ştie ce-s ăia mititei. A, da, să nu uit! Crenvurştii au fost comandaţi.

Pământeanul nu se supără, dar o rugă pe frumoasa ospătară (acum îi păru de-a dreptul fermecătoare):

— N-ar putea să vină bucătarul aici ca să-i explic cum se prepară?

— Nu ştiu. Să văd.

Şi chelneriţa iar zbură printre mese ca o sfârlează.

După alte două minute se întoarse cu bucătarul:

— Ce spune maestrul că doreşte?

— Nişte mititei, mai exact cinci mititei.

— Vă rugăm să ne iertaţi, dar în împărăţia noastră nu se prepară aşa ceva.

— Aţi zis bine, replică prompt pământeanul. „Nu se prepară”. Adică nu se pregătesc şi nu se consumă acum. Dar odată, cândva, se ospătau şi poeţii dumneavoastră cu aceste delicii. „Poeţii dumneavoastră… cândva… ce-o fi asta?” gândi bucătarul. Dar nu socoti oportun să deschidă o discuţie pe tema nedumeririlor sale.

— Nu ştiu ce vreţi să spuneţi. Dar dacă credeţi că e vorba de nişte delicii, veniţi la bucătărie şi explicaţi-mi

cum se prepară miticeii ăia sau cum le ziceţi dumneavoastră.

— Mititei!

— Ei bine, mititei să fie!

Adrian Columbescu se ridică şi o porni în urma chelneriţei care parcă-i făcea pârtie printre mesele destul de înghesuite ale localului. Ajunşi la bucătărie, în câteva clipe, pământeanul reuşi să explice bucătarului tehnica preparării mult doriţilor mititei.

Apoi se întoarse la masă cu gândul la crenvurştii ce după socotelile lui ar fi trebuit să-l aştepte calzi şi aburinzi. Chiar aşa s-a şi întâmplat. Ceea ce-i atrase atenţia însă la întoarcerea în local fu o neobişnuită curiozitate, care se citea pe faţa majorităţii clienţilor. Undeva, dincolo de masa sa, un grup mare de artişti discutau aprins cu chelneriţa.

Convins că în compania unei mulţimi de curioşi atitudinea cea mai potrivită şi mai rentabilă este să te arăţi total indiferent, Adrian Columbescu îşi ocupă locul la masă şi începu să înfulece crenvurştii. „Gustoşi! Asta înseamnă că şi mititeii pot fi buni”. După câteva clipe sosi şi chelneriţa care se tot foia în jurul mesei, neîndrăznind să-şi tulbure musafirul, dar arzând de dorinţa de-a-i comunica ceva. Columbescu se ţinu tare. Continuă să mănânce, fără să-i arunce vreo privire anume fermecătoarei sale gazde. („N-o fi chiar fermecătoare, dar oricum… e plăcută, mai mult decât plăcută”.) Privirile lor se întâlneau doar din întâmplare.

— Maestre, mă prea onoraţi. Mă faceţi să mă simt nu ştiu cum. Sunt convinsă că nu râdeţi de mine.

— Ei, cum o să râd de-o zeiţă fermecătoare ca dumneavoastră?

Chelneriţa roşi din cap… până în picioare (probabil) şi câteva clipe nu mai putu spune nimic. După ce-şi reveni, tot ea reluă conversaţia.

— Ilustre domn, clienţii noştri se întreabă ce-or fi ăia mititei. N-au auzit nicicând de aşa ceva, dar le-aţi şi făcut poftă. Cred că toţi vor comanda mititei în seara aceasta.

— Să comande! răspunse cu prefăcută indiferenţă pământeanul. Eu nu sunt egoist şi nici invidios. Vă poftesc şi pe dumneavoastră la ospăţul meu cu mititei. „Iaca o făcui şi pe asta! Dar cum aş fi putut refuza ocazia de a cuceri o doamnă fermecătoare cu un blid de mititei? Ehei, odată pe Terra îţi trebuiau multe parale ca să pui mina pe o asemenea comoară!”

Nici n-apucară să-şi încheie conversaţia, că dintre mese apăru masivul bucătar, cu boneta lui albă pe-o ureche şi purtând pe braţe tava cu mult doriţii mititei. În urma lui păşeau, curioşi, aproape toţi consumatorii din acea parte a localului. Până să ajungă la masa neobişnuitului musafir terestru, îi veniră în întâmpinare clienţi şi din alte zone ale sălii, aşa încât bucătarul abia dacă-şi mai putu face loc să-l servească civilizat pe pământeanul rătăcitor.

— Poftiţi, înalte oaspete! Sper să vă placă.

Adrian Columbescu împlântă furculiţa într-unul din

„Purcei”, îl scăldă în muştar şi se puse pe mestecat. Primul îl îngurgită cât ai bate din palme. Clienţii adunaţi în jurul mesei îl priveau cu o uimire greu de descris. Numai ochii lor dilataţi câte exprimau! Dar dacă la asta s-ar mai adăuga şi mişcarea abia perceptibilă a buzelor, a limbii, ca şi cursa în sus şi în jos a mărului lui Adam! Când trecu la al doilea, pământeanul se simţi obligat să-i adreseze câteva cuvinte bucătarului, în bună măsură şi pentru a potoli setea de explicaţii a curioşilor adunaţi cu zecile lângă masa lui.

— Sunt cu adevărat buni; pot spune chiar delicioşi. Bravo, maestre!

— La treabă, bucătare! strigară în cor câţiva clienţi. Imediat să ne aduci şi nouă câte cinci… cum le zice?

— Miticei, îi ajută bucătarul, aflat deja în drum spre blocul alimentar.

— Mai exact *mititei,* îi corectă ca pentru sine Adrian Columbescu. „Va fi deci un ospăţ cu mititei. Nu s-ar putea spune că artiştii de pe planeta asta sunt prea îndrăgostiţi

de originalitate. Dar se vor alege cu ceva: îşi vor îndopa foalele cu mititei, descoperind în acelaşi timp un nou fel, delicios, de mâncare”.

În câteva clipe toţi clienţii se întoarseră la mesele lor, aşteptând cuminţi, dar desigur curioşi şi nerăbdători, delicioasele bucate ce se preparau acum pentru ei. Fireşte, subiectul principal de discuţie, fu în acest interval de timp identitatea musafirului ce-l învăţase pe bucătarul cramei să prepara miticei… mititei… „sau cum le zice?” Unii dintre comeseni propuseră să se formeze o delegaţie care să poarte, politicos desigur, convorbiri cu pitorescul musafir, spre a-i afla originea (ce fel de origine?), ocupaţia (asta da!) şi motivul prezenţei lui aici (hm!).

— La ce ne-ar folosi? replicară alţii. Da dacă se mânie şi ne trezim fără miticei?

— Mititei! corectară alţii.

— Mă rog, mititei!

Se mai hârjoniră cu vorba vreo câtăva vreme, fără a lua nicio decizie. Aşa-i prinse servirea mult doritelor bucate: mititei cu muştar, ardei iute şi câte o halbă de bere. Meniu obligatoriu, dictat de temutul şi respectatul oaspete venit de aiurea.

Câteva minute se aşternu peste sală o linişte desăvârşită. Clienţii înfulecau mititeii scăldaţi în muştar şi presăraţi cu bucăţele de ardei iute într-o tăcere pe care parcă nu îndrăzneau s-o tulbure nici cu clinchetul tacâmurilor şi nici cu zgomotul pe care-l provoacă în mod obişnuit ciocnirea halbelor de bere. Ce este curios, cu toţii au băut toată berea din halbă, în ciuda faptului că unii, stăpâniţi de tradiţia localului, consumaseră de luni şi ani numai vin. Asocierea mititei – bere li s-a părut de-a dreptul formidabilă. Berea e neîndoielnic mai gustoasă după mititei.

Sătui şi satisfăcuţi, artiştii-clienţi ai cramei nu s-au mai intimidat în faţa străinului. Fără deliberări prealabile ei s-au apropiat unul câte unul de masa lui Adrian Columbescu intrând direct în vorbă cu el.

— Cine sunt eu? a replicat pământeanul. Un cercetător de revelioane. Dar poate nu ştiţi ce sunt astea. De aceea rămâneţi doar cu primul termen: cercetător, om de ştiinţă, doctor eminent în istorie.

Artiştii au cam căscat ochii la auzul ultimului epitet sau titlu, ce-o fi el. Dar nu se poate spune că n-au înţeles nimic în legătură cu ocupaţia neaşteptatului lor musafir.

— De unde vii, prietene? l-a întrebat un altul.

— Despre asta nu vă pot spune mare lucru. Şi nici nu ştiu dacă are vreo importanţă. Cert este că stăpâna acestei planete, al cărei oaspete de onoare sunt, m-a sfătuit să nu prea vorbesc despre trecutul meu. A adăugat că pentru dumneavoastră este suficient să vă spun că sunt invitatul ei aici. Dânsa, mi-a spus, are deplină încredere în inteligenţa şi cumpătarea dumneavoastră, aşa cum şi dumneavoastră, artiştii eminenţi ce populaţi această planetă, aveţi încredere în dumneaei.

Artiştii nu i-au mai cerut nicio explicaţie pământeanului. O vreme toată lumea a tăcut. Apoi unul a ieşit în faţă şi a rostit solemn:

— Sunteţi zeul nostru, oaspetele şi prietenul nostru. Dacă zeiţa v-a trimis în purgatoriu, înseamnă că aveţi o misiune de îndeplinit.

— N-am nicio… încercă să se dezvinovăţească musafirul. Celălalt se făcu că nu pricepe şi-şi continuă discursul:

— Datoria noastră este să vă sprijinim cu toate mijloacele de care dispunem în îndeplinirea înaltei dumneavoastră… să nu-i zic misiuni dacă nu vă place… deci a înaltului ţel pe care vi l-aţi propus.

— Nu mi-am propus vreun ţel. Vreau doar să vă cunosc. De fapt stăpâna dumneavoastră vrea…

— Am înţeles tot. În consecinţă, vă invităm la manifestările noastre culturale programate în aceste zile, prima fiind decernarea Premiului celui mai bun dramaturg al Zodiei Taurului.

Adrian Columbescu vru să ceară explicaţii în legătură

cu „cel mai bun dramaturg al zodiei”, dar se abţinu. „Poate voi afla pe parcurs”.

Ca la comandă, crama se goli în câteva clipe. Afară se formă un adevărat cortegiu, avându-l în frunte pe oaspetele de onoare al preafrumoasei zeiţe.

Cu toţii se îndreptară spre colina din centrul oraşului, unde se afla un soi de castel, foarte ciudat, cu multe turnuri şi turnuleţe, dar mai lat în partea superioară decât la bază. „Ăştia or fi descoperit legi ale echilibrului necunoscute nouă”. După ce urcară în mare alai colina, pătrunseră în curtea castelului. Aici fură primiţi de un grup de gornişti care le cântară onorul. Apoi din mulţime se desprinseră doi care pătrunseră în castel. După nici trei minute se întoarseră însoţiţi de un al treilea care-l pofti foarte reverenţios pe Columbescu să intre şi el pe sub fastuoasele arcade ale uşii principale. Pământeanul se trezi dintr-odată într-un fel de areopag, în care se aştepta ca din moment în moment să fie judecat. Dar, fireşte, n-a fost judecat. Mai exact, n-a fost el judecat. Pentru că…

După ce musafirul fu poftit la masa cea mai bogat împodobită, începu „procesul”:

— Onorat auditoriu, festivitatea se bucură de prezenta înaltului oaspete al preabunei noastre stăpâne. De aceea vă rog să daţi toată atenţia manifestării şi să judecaţi imparţial, fără patimă, ca întotdeauna. Noi trebuie să decidem care din cele trei drame supuse judecăţii Curţii în această zodie merită să fie încununată de Premiul nostru. „Deşi *curte,* adică *tribunal.* Interesant! Să vedem ce urmează”.

Piesele supuse examinării noastre sunt, în ordinea vârstei autorilor:

Căprioara te iubeşte de Aba Tronfi

Taurul fuge prin stepă de Molid Bronto

Mugetul vacii cu lapte de Dorut Eronis

— Protestez! urlă un jurat, aflat în partea opusă mesei oficiale. Nu sunt de acord cu această ordonare. Vârsta nu e un criteriu, nu e un merit şi nici măcar un

defect. Şi apoi nu mi se pare delicat să dezvăluiţi publicului larg vârsta unei… colege.

— N-am dezvăluit nimic, se apără „preşedintele tribunalului”. Am spus eu că domnişoara Aba Tronfi are 49 de ani? Nu.

— Da, dar aţi arătat că domnii Molid Bronto şi Dorut Eronis sunt mai tineri decât ea.

— Adevărat! Dar cine nu ştie asta? Dumneata nu ştii de pildă că actorii Farrudin Bronto şi Coleone Eronis, adică taţii celor doi dramaturgi, au fost în tinereţe prieteni cu concurenta noastră şi că au vrut chiar s-o ia de nevastă? Cine nu ştie că s-au şi provocat la duel pentru ea, ca apoi pe câmpul de luptă să şi-o cedeze unul altuia cu neruşinare? Rezultatul? îl ştim cu toţii: domnişoara Tronfi i-o refuzat pe amândoi, preferând fecioria eternă.

Juratul indignat n-a mai zis nimic. O undă de neîncredere şi suspiciune a trecut însă peste feţele tuturor celor prezenţi.

Preşedintele însă, imperturbabil, şi-a reluat misiunea, ordonând:

— Preşedintele Consiliului Drepţilor este invitat să dea citire referatului de prezentare a pieselor în concurs!

În faţă ieşi un om scund şi gras, transpirat tot şi cu vocea tremurândă:

— Onorată Curte, Superior Preşedinte! Consiliul Drepţilor a găsit de cuviinţă să propună încă de la început scoaterea din concurs a dramei *Taurul fuge prin stepă,* pentru încercarea autorului de a intimida Consiliul, Juriul, înalta Curte şi pe Superiorul Preşedinte.

Un murmur de uimire şi de nedumirire străbătu adunarea.

— Vrem explicaţii! strigă cineva.

— Aşa e! Vrem lămuriri! urlă un altul.

Preşedintele Consiliului Drepţilor, mai liniştit şi mai puţin transpirat, de parcă urletele juraţilor i-ar fi vindecat nişte răni ascunse, îndeplini pe dată dorinţa publicului.

— Pentru oricine este clar că introducerea taurului în titlul piesei care vrea să intre în concurs… în Zodia Taurului constituie un şantaj şi o şarlatanie. Câţi dintre dumneavoastră aveţi curajul să votaţi împotriva taurului tocmai în această zodie?

— Ehei, neiculiţă, eşti şmecher nevoie mare! sări din mulţime un saltimbanc şi se dădu peste cap de câteva ori în mijlocul arenei.

— Tu n-ai ce căuta aici, măscăriciule! îl repezi preşedintele Consiliului Drepţilor. Nu faci parte nici măcar din Societatea noastră, darmite din Juriu sau din înalta Curte!

— Nu fac parte din… ce spui ’mneata, mă rog, dar ticăloşia o pot combate. Ia răspunde-mi ’mneata la o întrebare: De ce te îngrijorează soarta juraţilor sau a înaltei Curţi şi nu a ’mneatale proprie? De ce-i sperii cu taurul pe care ’mneata-l sfidezi, descriindu-l încă din primele rânduri ale referatului ca pe un monstru răzbunător?

— Am spus că n-ai ce căuta aici, saltimbanc neisprăvit! reveni şi mai furios preşedintele Consiliului Drepţilor. Rog înalta Curte şi pe Superiorul Preşedinte să nu ia în considerare ticăloasa insinuare a măscăriciului şi să-l alunge din areopag.

— Propunere acceptată! rosti scurt Superiorul Preşedinte.

— Rog de asemenea ca propunerea Consiliului

Drepţilor să fie considerată ca o acţiune anteprocesuală şi prin urmare aşa-zisa dramă *Taurul fuge prin stepă* să nici nu mai figureze în actele de judecată.

— Huo! Huo! Nu e legal! strigară în cor mai mulţi juraţi.

— Vrem să hotărâm noi asta! reveni unul dintre ei.

— Nici vorbă! replică prompt şi ferm Preşedintele Superior. Opinia Consiliului Drepţilor e şi a înaltei Curţi. *Taurul fuge prin stepă* nu există pentru noi. Rog să se treacă la caracterizarea dramelor intrate în concurs.

— Scuzaţi, Excelenţă! interveni referentul. Consiliul Drepţilor mai are o obiecţie prealabilă. Aşa-zisa dramă *Căprioara te iubeşte* nu poate fi luată în considerare din motive de moralitate sau mai bine zis de imoralitate. Eroina, ca să scape dintr-o strâmtoare în care singură s-a vârât, recurge la compromisuri inadmisibile.

— Anume? întrebă curios „preşedintele tribunalului literar”.

— Păi, se înhăitează cu lupul! Şi ce vreţi mai imoral decât asta? în timp ce suratele ei tremură ca varga temându-se că vor fi mâncate, preferata domnişoarei Aba apare în public cu lupul viclean şi fioros

— N-am înţeles de ce „se compromite” căprioara cu lupul, reveni Preşedintele Superior.

— Ca să scape ţapul.

— Păi adineaori parc-ai spus altfel: ziseşi de căprioară.

— Sigur, doar ţapul e… cum să spun? soţul căprioarei. Dacă lupul voia să-l mănânce, atunci…

— Propunere respinsă! îl întrerupse ferm Preşedintele Superior pe referent. *Căprioara te iubeşte* d rămas în concurs. Te rog s-o prezinţi.

— Păi… am prezentat-o. Ce-aş mai putea spune despre ea?

— De exemplu, care e semnificaţia titlului.

— Ei, şi titlul e viclean! „Căprioara te iubeşte” este propoziţia pe care o rosteşte mereu Iepurilă din ascunziş, adresându-se ţapului care şi-a pierdut încrederea în partenera sa… de când cu lupul…

— Şi-i adevărat? Vreau să spun: căprioara îl iubeşte pe ţap?

— Asta de unde să ştiu eu? Iepurilă aşa spune. Şi domnişoara Aba pare a-i da dreptate.

— Dar dumneata ca prezentator ce părere ai? întrebă cu seriozitate, cel puţin aparentă, Preşedintele Superior.

— Eu în general n-am încredere în femei. Cum aş

putea deci crede o femeie, adică pe onorata autoare, ce apără cauza unei alte femei… mă rog cauza unei căprioare, dar tot femeie până la urmă. E şi ea de genul feminin.

— De sex feminin, corectă Preşedintele Superior.

— Mă rog, fie şi aşa, deşi unii confraţi spun că domnişoara Tronfi e numai de genul feminin.

„Preşedintele tribunalului" tuşi cu subînţeles pentru a împiedica vreun protest sau o ilaritate care ar fi putut tulbura desfăşurarea normală a procesului.

— Domnule preşedinte al Consiliului Drepţilor, tribunalul consideră suficiente datele oferite despre *Căprioara te iubeşte.* Poţi să ne vorbeşti despre cea de-a treia dramă prezentată în concurs.

— Da, am înţeles. Mulţumesc înaltei Curţi pentru încredere, Domnule Preşedinte Superior! Domnilor juraţi! Ne aflăm în faţa unei capodopere. *Mugetul vacii cu lapte* nu-şi are egal. E ceva ce nici nu poate fi descris. Confratele nostru Dorut Eronis s-a întrecut pe sine.

— Treci la concret! ordonă Preşedintele Superior.

— V-am spus, onoraţi auditori, că nu mă simt capabil să descriu genialitatea acestei opere, care este un adevărat giuvaer. Citind-o, parcă auzi aievea mugetul vacii care-şi cheamă viţelul la supt şi stăpânul la muls.

— Mai concret. Ce se întâmplă în piesă? Care-i intriga, care-i drama?

— Poate vreţi să spuneţi trama, interveni un mucalit de pe margine.

— Nu, domnule! Eu vreau drama. Trama să ţi-o povestească vaca dumitale după ce-o mulgi. M-ai înţeles? Şi să nu mai intervii în dezbatere, că te scot din areopag cu surle şi cu trâmbiţe. Deci intriga şi drama, domnule preşedinte al Consiliului Drepţilor!

— N-am fost înţeles, domnilor, replică emfatic referentul. Nici drama şi nici trama acestei opere de excepţie nu se pot povesti, descrie sau rezuma. Aici totul e atmosferă. Totul e circumscris mugetului vacii cu lapte.

Citind piesa eşti transportat într-o lume ireală, într-o lume de vis. Dar un vis lucid, care te face să explici întregul Univers prin acest simplu şi superb muget de vacă cu lapte. Ce să vă mai spun? Dumneavoastră pricepeţi ce-i aceea o dramă modernă? Sunt convins că gustul dumneavoastră nu vă poate înşela. Citiţi *Mugetul vacii cu lapte* şi veţi ieşi îmbogăţiţi spiritual ca în urma lecturii a zece enciclopedii…

— … despre mulsul vacilor, completă mucalitul.

— Afară! urlă Preşedintele Superior. Să sune surlele şi trâmbiţele!

Mucalitul îşi luă bastonul şi o şterse urgent, fără a protesta şi fără a privi în urmă.

— Cine face ca el, ca el va păţi! îi avertiză pe cei prezenţi „preşedintele tribunalului”. Domnule referent, poţi relua prezentarea.

— Nu mai am nimic de spus, răspunse calm şi hotărât preşedintele Consiliului Drepţilor.

— Juraţii sunt mulţumiţi? întrebă Preşedintele Superior întorcându-se spre colţul de areopag în care se găseau aceştia.

— Da! răspunse unul dintre juraţi. Datele ce ne-au fost prezentate le considerăm suficiente pentru a ne forma o părere în cunoştinţă de cauză şi a lua o decizie adecvată.

— Juraţii se pot retrage pentru deliberare! sentenţie „preşedintele tribunalului”. Restul confraţilor sunt rugaţi să rămână pe loc. În acest interval de timp suntem din nou egali cu toţi.

— Cine are nevoie de această egalitate? interveni mucalitul din pragul uneia dintre uşile arenei. Noi simţim plăcerea să te înfruntăm şi eventual să te înjurăm când eşti Superior Preşedinte, nu acum. Acum eşti unul de-al nostru. Ce folos am avea dacă te-am înjura în acest context, ca să folosesc terminologia amicilor noştri de pe Planeta Neagră?

Adrian Columbescu vru să întrebe pe vecinul său unde se află şi de către cine e stăpânită această nouă

planetă, dar nu mai avu când, pentru că între timp s-au întors juraţii.

— Domnilor, reluaţi-vă locurile! ordonă bătând din palme Preşedintele Superior. Vă rog să ascultaţi în linişte şi cu respectul cuvenit sentinţa juriului. Domnul Akademos are cuvântul.

— Onorat auditoriu, rosti rar şi solemn preşedintele Juriului, decizia noastră a fost luată după îndelungi dezbateri şi stăruitoare cumpăniri. Ea reflectă opinia zdrobitoarei majorităţi a Societăţii noastre şi sunt convins că se va bucura până şi de aprobarea breslei actorilor. În fond, asta ne interesează îndeaproape, pentru că noi am avut de judecat nişte piese de teatru, care pentru a ajunge la public…

— Treci la subiect, domnule Akademos! porunci Preşedintele Superior.

— Aşa după cum vă spuneam, pe noi ne interesează şi opinia actorilor, ca şi posibilităţile* practice de a transmite mesajul unei piese care prin hotărârea noastră, nu-i aşa, dobândeşte prestigiu şi poate contribui sau dimpotrivă… la educarea publicului…

— Domnule Akademos! strigă din nou

— Am înţeles. Trec la subiect. Juriul a ajuns la constatarea că deşi *Căprioara te iubeşte* posedă multe calităţi pe care le-am vrea perpetuate în societatea noastră, personajul principal rămâne dator moralei cu anumite puncte de suspensie.

— Adică cum, puncte de suspensie? întrebă sincer interesat mucalitul.

— Iar eşti aici? se răsti la el Preşedintele Superior.

— A revenit în pauză, săriră în ajutor câţiva apropiaţi de-ai „preşedintelui tribunalului”. Lăsaţi-l. Şi aşa nu mai e mult până la sfârşitul şedinţei.

Preşedintele Superior se lăsă convins de colaboratori şi nu-l mai expulză pe mucalit. Făcu apoi semn primului jurat să-şi continue expunerea.

— Noi am înţeles, îşi reluă Akademos peroraţia, că pentru a-l salva pe ţap, soţul ei legitim, căprioara face un sacrificiu. Dar nu ştiu dacă şi publicul va fi de acord cu asta. Dar dacă publicul va interpreta situaţia de restrişte pentru ţap doar ca un pretext de care s-a folosit căprioara spre a… mă înţelegeţi… adică lucruri la care ea se gândea de mult… pe care le visa poate… pentru că noi ştim cum unele căprioare delicate visează tocmai la animalele cele mai brutale, ca lupul, ursul şi altele?

— Concluzia, domnule Akademos, concluzia! interveni nerăbdător Preşedintele Superior.

— Concluzia? Nu putem premia *Căprioara te iubeşte* pentru că nu ştim la cine se referă autoarea: „căprioara te iubeşte pe tine, ţap” sau „căprioara te iubeşte pe tine, lup, aşteptând un moment favorabil, un pretext, pentru a-şi putea pune în aplicare planul de mult alcătuit, poate tocmai din copilărie”. Şi atunci vedeţi… e dăunător şi pentru educaţia iezilor…

— Clar, domnule Akademos! interveni din nou „preşedintele tribunalului”. Câştigătorul premiului este confratele nostru Dorut Eronis cu drama modernă *Mugetul vacii cu lapte.*

— Nu, Excelenţă, nu! replică puţin încurcat primul jurat. Iertaţi-ne, nu asta am hotărât noi. Deliberarea noastră este rezultatul unei analize temeinice şi responsabile. Noi n-am putut da certificat de bună purtare unei piese care a uitat că este piesă. Apreciem preocuparea pentru modernizare, dar nu în cadrul concursurilor zodiacale. Să meargă domnii autori în altă parte cu noutăţile lor. Marfa asta la noi nu trece.

— N-aţi citit piesa! strigă preşedintele Consiliului Drepţilor. Altfel nu v-aţi putea permite să…

— Dumneata ai avut o dată cuvântul! i-o tăie Preşedintele Superior. Continuă, domnule Akademos.

— E adevărat, niciunul dintre juraţi n-a putut citi ceea ce preşedintele Consiliului Drepţilor numeşte piesă. N-am putut pentru că de la început până la sfârşit e un

muget continuu. Şi notaţi, vă rog, nu te învaţă nici măcar să distingi mugetul vacii cu lapte de mugetul vacii sterpe. Nici atâta nu adaugă la cunoaşterea universală opera pe care cineva îşi permite s-o propună spre premiere la un concurs atât de prestigios ca al nostru.

— Eu refuz să mai prezidez Consiliul Drepţilor. Ceea ce se întâmplă în acest tribunal, căruia i s-a acordat un nume zeiesc, spre cinstea lui de altă dată, mă indignează. O gloată de juraţi să nu poată pricepe nici măcar semnificaţia titlului unei piese care se prezintă în concurs (nu întâmplător!) în zodia Taurului, titlu ce-ar putea fi considerat emblemă: *Mugetul vacii cu lapte.* Eu nu mai am nimic de spus.

— Nici nu te invităm, răspunse cu mânie abia stăpânită Preşedintele Superior. Mă mir că te-am putut asculta şi atâta. Să ne întoarcem, onorat auditoriu, la concluziile juriului. Domnule Akademos, ai cuvântul. Şi cred că nu ne vei pune mult răbdarea la încercare. Comunică-ne odată titlul piesei premiate şi numele autorului ei.

— Domnule Preşedinte Superior, Excelenţă! Juriul, discutând şi dezbătând, luând în considerare meritele trecute şi viitoare, ca şi modestia…

— Titlul, domnule Akademos! tună „preşedintele tribunalului”. Ne-am pierdut răbdarea. Ti-tlul! Ai auzit?

— Păi, tocmai asta e, Domnule Preşedinte Superior! Titlul încă n-a fost fixat. Autorul, un dramaturg mai mult decât serios şi bine cunoscut dumneavoastră, datorită responsabilităţii ce-l caracterizează…

— Cine-i autorul şi despre ce e vorba în drama premiată? interveni cătrănit şi dezolat în acelaşi timp Preşedintele Superior.

— V-am spus, autorul e arhicunoscut şi poate-l bănuiţi. El nici n-ar putea fi altul decât câştigătorul de anul trecut al acestui concurs, câştigătorul de acum trei ani, de acum opt ani, de acum nouă ani…

— Destul, domnule Akademos! îl întrerupse abia

răsuflând Preşedintele Superior. Dar dumneata ai uitat, domnii juraţi au uitat că Vokat Pilandra a fost premiat şi anul trecut fără a fi putut prezenta în concurs titlul şi subiectul dramei? Vrei să procedăm şi acum la fel?

— Ei, tocmai asta e, domnule Preşedinte Superior! Datorită responsabilităţii ce-l caracterizează, înţelegând că trebuie să termine piesa premiată anul trecut, aşa cum şi-a luat solemn angajamentul atunci în faţa juriului şi a înaltei Curţi, stimatul nostru confrate Pilandra n-a avut timp să se ocupe de drama pe care noi totuşi atât de mult o apreciem astăzi.

— Să ne spună titlul dramei premiate anul trecut! strigă cineva din mulţime.

— De acord aprobă parcă înviorat puţin Preşedintele Superior. Domnul Vokat Pilandra să iasă în arenă şi să anunţe titlul piesei premiate anul trecut.

Autorul multilaureat păşi modest spre centrul arenei. Era un om mic de statură, îndesat, destul de gras pentru vârsta lui (să tot aibă 35 – 37 de ani), cu părul tăiat scurt şi dat cu ulei.

— Domnule preşedinte al juriului, domnule Preşedinte Superior, domnule preşedinte al Consiliului Drepţilor, onorat…

— Mie să nu mi te adresezi, amice! interveni brusc preşedintele Consiliului Drepţilor. N-avem nimic în comun.

— Eu vă stimez totuşi domnule preşedinte al Consiliului Drepţilor şi sunt convins că… în fond e vorba de o neînţelegere… pentru că dumneavoastră sunteţi foarte drept şi inteligent…

Laureatul fu întrerupt de nişte fluierături ce proveneau tocmai din spatele tribunei centrale. Apoi, strigăte sacadate: Ti-tlul! Ti-tlul! Ti-tlul!

— Onorat auditoriu, îşi reluă calm discursul Vokat Pilandra, regret mai mult decât dumneavoastră că nu vă pot anunţa titlul.

— Huo! Huo! Huo! urlă ca la comandă aproape întregul areopag, cu excepţia, desigur a juraţilor.

Autorul aştepta smerit şi cu stoicism încetarea urletelor pentru a-şi putea relua cuvântarea. De câteva ori fu nevoit să-şi plece căpăţâna spre a nu fi lovit de diversele *corpuri contondente* ce zburau din tribune. În sfârşit se făcu linişte şi oratorul îşi reluă misiunea:

— Nu vă pot anunţa titlul, dar vă pot povesti conţinutul piesei.

— N-avem nevoie! Ne-o povesteşti la următoarea premiere.

Ca la comandă, în câteva clipe areopagul fu abandonat de întreaga mulţime, cu Preşedintele Superior în frunte, pe care nu-l mai deranjase interferenţa publicului în „afacerile” forurilor de decizie. În fond hotărârea de încheiere a dezbaterilor a luat-o mulţimea. Ea refuzase să asculte subiectul piesei premiate anul trecut.

În vacarmul ce se crea la părăsirea areopagului de către mulţime, mucalitul îndrăzni să strige:

— Aşteptaţi o clipă! Autorul a afirmat că n-a fixat *definitiv* titlul. Să ni-l spună şi pe acela provizoriu.

Vorbele mucalitului au răsunat în gol. Publicul nu s-a obosit nici măcar să spună nu. Şi-a continuat goana spre ieşire.

În fuga aceea nebună, nici de oaspetele de onoare al zeiţei nu şi-a mai adus cineva aminte. Aşa că Adrian Columbescu a putut respira câteva momente în linişte. Mai exact, el l-a putut urmări pe mucalit şi pe laureat. Era convins că cei doi se vor întâlni. Aşa s-a şi întâmplat. Mucalitul s-a apropiat de Vokat Pilandra.

— Stimate domnule Vokat, eu…

— Iertaţi-mă că vă corectez. Numele meu e Pilandra. Vokat…

— … e prenumele. Am înţeles, vă rog să mă scuzaţi. După cum vedeţi, eu n-am fugit. Eu doresc să aflu titlul, chiar dacă e provizoriu, al dramei dumneavoastră de anul trecut.

— Vă mulţumesc pentru atenţie. Şi fiindcă aţi avut

atâta amabilitate, vă invit chiar să vă daţi părerea, propunând altceva, dacă veţi crede că titlul gândit de mine nu e potrivit. *Taurul jură pe coarne,* acesta e titlul.

— Aha, am înţeles! vorbi ca pentru sine mucalitul. Nu cumva ştie ceva preşedintele Drepţilor? N-ai văzut că a respins *a priori* piesa confratelui Molid Bronto numai pentru că se numea *Taurul fuge prin stepă*?

— Mă rog, treaba lor, răspunse laureatul. Eu ştiu una şi bună: în Zodia Taurului e bine să prezinţi piese despre tauri. Şi dacă mai aminteşti încă din titlu şi de juraţi, ai toate şansele să câştigi. Asta ţi-o spun numai dumitale, pentru că mi-eşti prieten.

— Bine, dar juriul care te-a premiat astăzi nu ştie ce titlu îi vei da dramei pentru care ţi-au acordat laurii. Juriul nu ştie de fapt nici titlul piesei premiate anul trecut (tot în Zodia Taurului! Teribil!). Numai mie mi l-ai spus până acum.

— Adevărat, reluă calm autorul laureat. Dar juraţii cunosc titlul celorlalte cinci drame premiate: *Jurământul taurului cu coarne scurte, Jurăminte sacre la grajdul taurului, Taurul vesel a depus jurământul*… şi nu-mi aduc bine aminte…

— Suficient, prietene! Am înţeles. Juriul nu mai poate avea îndoieli.

Şi mucalitul, ca şi Adrian Columbescu de altfel, o porni spre ieşire. Tocmai atunci intră în arenă o delegaţie trimisă de Preşedintele Superior să-l ia sub protecţie pe distinsul oaspete al zeiţei. Literaţii componenţi ai delegaţiei îi dădură de ştire musafirului că întreaga Societate se află la crama pe care o onorase cu prezenţa însuşi „înaltul oaspete” şi-l poftiră deci acolo.

— Avem loc toţi? Mi s-a părut cam mică sala.

— Nu vă faceţi probleme, onorat oaspete. Unii vor sta pe afară. Principalul este că pentru toţi s-au comandat câte zece miticei, muştar şi preţioasa halbă de bere. Adrian Columbescu vru în primul moment să-l corecteze pe vorbitor (*mititei* nu *miticei*), dar renunţă. Erau atât de

politicoşi şi de amabili însoţitorii săi, încât ar fi fost nedelicat să-i supere pentru o nenorocită de consoană. Aşa că se lăsă dus de ei în cramă, unde mâncă zece… miticei, bău nu o singură halbă de bere, se distra, cântă, ba înveseli şi pe alţii. La un moment dat încercă chiar s-o consoleze pe Aba Tronfi, dar o părăsi curând în favoarea unei scriitoare mai tinere: o poetesă renumită, se zicea. Pentru Columbescu aceasta avea mai puţină importanţă. Ceea ce-l interesa pe pământeanul rătăcitor era frumuseţea de excepţie a Farniei Ragusa, ca şi zâmbetul ei irezistibil.

Ce-a mai fost şi câte s-au mai întâmplat după acea petrecere de pomină nu se prea ştie. Este sigur însă că pământeanul nu s-a mai lăsat de încântătoarea poetesă şi în compania ei s-a dus, ziua următoare, la concursul pentru desemnarea celei mai frumoase actriţe.

Spre deosebire de concursul literar, desemnarea supremei frumuseţi i se păru mai părtinitor. Deşi… rezultatul… Dar să vedem cum au decurs lucrurile…

Mai întâi să menţionăm că acest concurs s-a desfăşurat nu într-o arenă (Adrian Columbescu ar fi fost în stare să zică „stadion”), ci pe o scenă în aer liber. Respectiv, concurentele şi prezentatorii defilau pe o scenă în faţa publicului, juriului şi a comisiei de cenzură, care se aflau jos în fotolii, pe bănci sau tolăniţi pe iarbă.

Lui Adrian Columbescu şi partenerei sale, ca oaspeţi de onoare, li s-au oferit fotolii confortabile în rândul întâi, între juriu şi comisia de cenzură. Onoraţi şi încântaţi, cei doi şi-au ocupat imediat locurile ce li s-au oferit cu atâta respect şi generozitate. Dar n-au rămas multă vreme aici. S-au retras undeva mai în spate, pe iarbă, la umbra unui alun, în companii vesele şi mai puţin preocupate de ceea ce se întâmpla pe scenă.

Totuşi concursul l-au urmărit. Eroul nostru ar putea povesti în felul următor desfăşurarea spectacolului, pentru că a fost un adevărat spectacol, cu actori, regizori, scenografi, sufleuri, directori de scenă şi… cronicari

teatrali:

Mai întâi s-au aşezat în fotolii juriul, comisia de cenzură, oaspeţii mai importanţi. Imediat s-a ridicat cortina. La început pe scenă s-au văzut doar stăpânii culiselor. Nici aceia toţi. Apoi un domn chel, înalt şi plin de importanţă a ieşit în faţa publicului cu un registru sub braţ. A făcut o plecăciune spre juriu, şi-a pus ochelarii şi a început să răsfoiască registrul.

Primul nume strigat a fost Rogat Passione.

M-am întrebat mirat şi am întrebat-o pe fermecătoarea mea parteneră dacă nu cumva ramolitul de pe scenă făcuse vreo greşeală. În mintea mea Rogat trebuia să fie un nume de bărbat.

— Exact, a răspuns Farina. Te-ai gândit bine. Numai că nu cunoşti încă regulile jocului. Actriţele intrate în concurs nu se prezintă singure. Ar fi prea expuse.

— Expuse la ce? întrebai eu nedumerit.

— Ehei, câte nu se pot întâmpla! De pildă, să fie răpite direct de pe scenă de vreun maniac. Şi încă ăsta e cazul cel mai fericit. Se pot face glume proaste; unele concurente ar putea fi şantajate.

— Şi bărbatul ce însoţeşte o concurentă poate descuraja atâţia ticăloşi?

— El nu! Dar o fac gărzile ascunse, pitite pe la colţuri sau pierdute în mulţime.

— Păi, aici e o adevărată Mafie!

— N-am înţeles.

— Mă gândeam la o organizaţie teroristă, cu nume misterios, ce-a fiinţat timp de vreo cinci-şase sute de ani în unele ţări europene şi în America. A dispărut abia pe la sfârşitul secolului XX.

— Iubitul meu, eşti de-a dreptul încântător! Mi-ai spus nişte lucruri care nu mă pot nici măcar uimi. Pur şi simplu, n-am priceput nimic. Ce vrea să zică „ţărioropene”, „America”? Adică dacă am înţeles ceva în legătură cu secolul al XX-lea. Ştiu că pe unele planete trecerea anilor e

înregistrată, aşa cum notăm noi defilarea candidatelor la suprema frumuseţe.

— Vrei să spui că voi, aici, nu numerotaţi zilele, săptămânile, anii?

— Ba da. Noi înregistrăm zilele şi zodiile dintr-un an. Dat fiind că după un an zodiile se repetă, ce rost ar mai avea să numerotăm în continuare? De fiecare dată o luăm de la început.

— Asta înseamnă că voi nu ştiţi de când existaţi pe această planetă şi, fireşte, nu ştiţi când a luat fiinţă planeta însăşi.

— La ce ne-ar folosi să ştim aceste lucruri? Nu putem trăi fără ele? Dar voi ştiţi de când existaţi ca oameni şi aţi aflat care e vârsta planetei voastre?

— Păi, să-ţi spun drept nu ştim cu exactitate, dar oricum avem idee despre toate acestea.

— Ei, vezi? V-aţi chinuit atâta şi n-aţi aflat nici măcar vârsta planetei şi speciei voastre. Merită deci să te zbaţi? Şi-apoi îţi voi mai spune un secret: noi nici n-avem nevoie să ne batem capul. Zeiţa noastră ştie tot: şi când ne-am născut, şi care ne e soarta viitoare, şi când urmează să dispărem. Poate voi n-aveţi zeiţă protectoare.

— Nu, n-avem. Dar am avut cândva. Şi nu o singură zeiţă, ci mai multe. Şi cam tot atâţia zei. Şedeau şi benchetuiau pe un munte din Grecia, numit Olimp. Numai din când în când coborau printre muritori. Şi nici atunci nu se prea arătau oamenilor. Acţionau din umbră, ajutând sau, dimpotrivă, oprimând, pedepsind pe oamenii de rând.

— Interesant! Zeii voştri puteau fi deci şi răzbunători.

— Şi încă cum! Pe cine-l ajungea blestemul zeilor…

— Dar acum unde sunt acei zei?

— Nu ştiu. Au dispărut cu desăvârşire. De două mii şi mai bine de ani nu i-a mai văzut nimeni.

— Dar există mărturii ale existenţei lor?

— Mărturii? Depinde ce numeşti mărturii. Urme materiale nu există. Se păstrează însă legende şi scrieri

despre credinţa strămoşilor noştri în acei zei.

— Bine, dar atunci poate fi vorba şi de simple închipuiri ale străbunilor voştri.

— Poate. Deşi mie mi-ar părea rău să nu fi existat Afrodita şi Diana şi…

— Am înţeles, *zeule!* Mulţumeşte-te cu…

— … zeiţa noastră, vrei să spui.

— Nu ţi-e ruşine, mititelule? Adică eu sunt nimic? Numai la zeiţe-ţi stă gândul! Fii însă atent! Zeiţa noastră nu-i de nasul tău. Dacă te-ar auzi ce vorbeşti, praf te-ar face! Nici cu gândul n-ai voie s-o cucereşti.

„Câtă naivitate! De-ar şti frumuşica asta de lângă mine în ce companie mi-am petrecut eu primele trei nopţi de după aterizare!”

Dar iată că începe cu adevărat concursul. Pe scenă îşi face apariţia un bărbat ferchezuit, cam de 48 – 50 de ani, dă mâna cu prezentatorul („port registrul”!) şi se înclină în faţa publicului, de fapt a juriului. Trebuie să fie desigur Rogat Passione. Apoi se întoarce pentru un moment în culise de unde revine însoţit de candidata la „miss teatru taverne”. „Doamne, da ăştia trăiesc în sclavagism!” Actriţa nu-şi însoţeşte protectorul, ci este *legată* de el. La propriu. E adevărat că lanţul, subţire de altfel, pare de aur. Dar oricum „stăpânul” îşi aduce protejata legată de gât. Deplorabil!

Totuşi lumea aplaudă. Candidata e frumoasă cu adevărat. Şi pare tot mai frumoasă, pe măsură ce-şi etalează însuşirile… fizice… părul blond, lung, curgându-i pe spate şi pe piept până aproape de şolduri, sânii mari şi rotunzi, privirea domoală, dar insistentă şi cuceritoare, buze subţiri, fine, dar îmbietoare, mers de căprioară. A venit îmbrăcată cu o rochie lungă, peste care purta o pelerină cu capişon. La început şi-a aruncat capişonul pe spate şi a dat drumul părului să-i acopere trupul. Apoi a lepădat pelerina, făcând câteva piruete şi dezvelindu-şi pentru câte o frântură de secundă genunchii. A urmat rochia, de care s-a descotorosit cât ai bate din palme.

Curiozitatea publicului a ajuns acum la culme. Frumoasa protejată a lui Rogat Passione e acoperită doar de un voal semitransparent pe care eroina scenei îl mută de pe o parte a corpului pe alta. Nu pot minţi. Şi eu o privesc cu un interes pe care nu mi l-aş fi bănuit până acum. Prietena mea nu mă deranjează. Dar când candidata se pregăteşte să părăsească scena, Farina îmi şopteşte:

— Acum te poţi uita puţin şi la mine. Dacă nu, urc şi eu pe scenă.

— Tu nu poţi, i-am răspuns prompt. Nu eşti actriţă.

— Ehei, băiete, ce ştii tu! Toţi suntem actori pe scena vieţii.

Mă gândesc că aceste cuvinte le-am auzit rostite sau le-am citit pe Pământ. Italienii veacului XX aveau o zicală: *Tutto il mondo* è *un paese,* adică „întreaga lume e un sat”. După experienţele trăite de mine în ultima vreme, aş putea parafraza acea zicală spunând întreg Universul e o planetă. Am aplaudat. La fel a făcut şi Farina, dovedindu-mi că poate fi generoasă şi că invidia sau gelozia nu sunt trăsăturile ei definitorii. Drept răsplată, am sărutat-o pe ochi iar ea m-a mângâiat pe obraji şi pe buze.

Între timp, „purtătorul de registru” a anunţat un alt nume: Nero Brucciante. Protejata lui, adusă tot de lanţ, e o brunetă, cu privire vioaie şi părul scurt. Dacă e mai frumoasă sau mai urâtă decât prima candidată, e greu să mă pronunţ: chestie de gust. Cert este că m-am cam chiorât şi la asta. Spectacolul spolierii n-a fost mai puţin interesant.

— Aş vrea să te întreb ceva, puişor, i-am şoptit din nou Farinei.

— Va fi o plăcere pentru mine să-ţi răspund, a replicat ea imediat, zâmbind cu subînţeles. „De ce-mi zâmbeşte ştrengăreşte? Nu pricep nimic. Mă rog, poate mă voi dumeri mai târziu”.

— Numele concurentelor nu se anunţă aici?

— Nu! Singura candidată ce se bucură de acest privilegiu este câştigătoarea concursului, „miss teatru

taverne”.

Pe scenă s-au mai perindat în jur de opt – zece candidate. Ce m-a intrigat a fost faptul că două dintre ele erau bătrâne şi destul de urâte. Cred că nici în tinereţe nu fuseseră frumoase.

— Ce caută asta aici? am întrebat-o pe plăcuta mea parteneră când pe scenă a apărut prima dintre urâte.

— Îşi încearcă şansa.

— Ce şansă? Cine-i nebun s-o declare pe asta „miss teatru taverne”?

— Stai, nu te grăbi cu aprecierile! Ai să vezi imediat.

Şi-am văzut. După o nouă frumoasă, a apărut iarăşi o urâţenie.

La sfârşit, juriul a proclamat „miss teatru taverne” pe prima dintre urâtele de care v-am vorbit.

— Cum e posibil aşa ceva? m-am revoltat eu vorbind cu poetesa.

— Ştii, prietene, mi-a răspuns ea calm şi liniştit, ca un bătrân sfătos, câştigătoarea trebuie să întrunească mai multe condiţii. Frumuseţea nu este şi nu poate fi singurul criteriu de apreciere.

— Bine, dar nu e un concurs de frumuseţe? Atunci ce criterii mai pot exista în afară de sâni rotunzi, ochi strălucitori, păr auriu sau de cărbune aruncat peste umerii catifelaţi…?

— Stai, nu te pripi şi nu te enerva, iubitule. Eşti un copil naiv. Trebuie înainte de toate să te gândeşti la urmări. O tânără care câştigă acest concurs devine imediat o celebritate. Societăţii artiştilor îi poate fi indiferent cine va fi această celebritate şi cum îşi va folosi privilegiile?

— Bine, dar urâtei aceleia nu-i va fi ruşine să poarte laurii de „miss teatru taverne”?

— De ce să-i fie? Şi-apoi nu-i câştigă pentru întâia oară.

— Adică a mai fost declarată frumuseţe supremă?

— Dacă ştiu bine, încă de două ori.

— Iartă-mă, iubito, dar în societatea asta a voastră se petrec lucruri ciudate, ca să nu spun altfel.

— Nu ne cunoşti şi nu ne înţelegi. Oricum, pentru „compliment” te iert.

— O ultimă întrebare, dacă-mi mai permiţi, stimată poetesă.

— De ce eşti rău cu mine?

— Iartă-mă. Deci vreau să te mai întreb un singur lucru. În toţi anii sau, mă rog, la toate concursurile înving urâţeniile?

— În primul rând aş vrea să spun că nici nu e atât de urâtă câştigătoarea de astăzi. Depinde din ce unghi o priveşti. În al doilea rând, îţi voi spune că în general juriile se orientează spre candidatele care plac publicului. Dar aproape niciodată nu reuşesc să treacă de comisia de cenzură. Ăştia au alte criterii. Tocmai cele despre care ţi-am vorbit adineaori.

— Iubito, pun pariu că tu faci parte din vreo comisie de cenzură.

— Cum ar fi posibil asta? Ai uitat că eu sunt poetesă, nu actriţă.

— Şi voi nu organizaţi concursuri de frumuseţe?

— Nu! La noi în schimb se ţin tot a treia zodie concursuri de inteligenţă.

— În Zodia Taurului există un asemenea concurs?

— Din păcate, nu! Şi cred că înţelegi de ce. Asocierea taur – inteligenţă mi s-ar părea mai mult decât bizară. Pe când frumuseţea poate fi apropiată de…

— Dar când aţi avut ultimul concurs de inteligenţă, în ce zodie?

— Nu cu multe zile în urmă, dar în orice caz nu intrasem încă în Zodia Taurului.

— Eraţi deci într-a berbecului. Şi la ce intervale ziceţi că organizaţi concursurile astea de inteligenţă?

— Tot a treia zodie.

— Deci, în afară de berbec, mai aveţi printre

inteligenţi racul şi ţapul. Da, într-adevăr. Ăştia sunt toţi inteligenţi. Nu se pot compara cu prostănacul de taur.

Farnia Ragusa îmi acoperi gura cu mâna ei fină şi-mi făcu semn din ochi să tac. Apoi mă sărută tandru şi mă invită tot prin gesturi, s-o pornim la plimbare. Fireşte c-am acceptat. Şi încă cu câtă plăcere!

Aici s-ar putea sfârşi relatarea eroului nostru. Pentru că el nu putea şti ce se întâmplă în altă parte a planetei visului şi poeziei.

Zeiţa s-a întors din lunga-i călătorie mai devreme decât ar fi putut bănui ea însăşi şi desigur nechemată de… petala galbenă. „Ceva” o împingea de la spate. Avea senzaţia că în lumea tavernelor se întâmplă lucruri pe care ea ar trebui neapărat să le ştie. Şi se tot mira că o interesa această lume de aşa-zişi creatori, când în fond creator era unul singur pe această planetă: ea, stăpâna absolută şi totuşi îngăduitoare, înţelegătoare, protectoare. Zbură deci din înalturi prin voalul ei de mireasă transcendentală cu o viteză neobişnuită. Ajunsă pe sol se prefăcu pe dată într-o „muritoare”, cu atitudini mai mult decât obişnuite, cu înfăţişare de actriţă protejată. Bineînţeles că îşi luă toate măsurile spre a nu fi recunoscută, nici măcar de „delegaţii oficiali” şi, e limpede, nici de amorezul ei pământean.

Astfel transfigurată, o porni în viteză spre lumea tavernelor, pe care-o străbătu înfrigurată, cu inima strânsă. Presimţea parcă „infidelitatea” pământeanului rătăcitor. Ajunsă la un frumos izvor de apă răcoritoare şi întineritoare, zâna prefăcută în fecioară se opri să-şi spele faţa şi să se privească în oglinda micii fântâni, spre a-şi admira frumuseţea planetară.

Privind aşa în neştire spre străfundurile apei, la un moment dat zări chipul căutat. Acesta-i zâmbi în oglindă şi o invită din ochi să se întoarcă spre el. Doamne, se gândi ea tocmai el este! Cum m-a găsit?

— Minunea mea, de unde ai apărut? o întrebă Columbescu ca pe o veche cunoştinţă, ca pe iubita lui dintotdeauna.

Zeiţa se fâstâci şi abia putu îngăima câteva cuvinte:

— Te caut de mult. Mi-a fost aşa de dor de tine!

Pământeanul izbucni într-un râs pe care nu şi-l putu stăpâni minute în şir. Timp în care zâna-zeiţă avu posibilitatea să se dezmeticească. „Ce proastă sunt, doamne! mai proastă decât muritoarea pe care eventual o întruchipez sub această înfăţişare. Nebunul ăsta n-are cum să ştie că sunt eu. Deci el s-a comportat ca un Don Juan ordinar. Mi-a făcut curte cu obrăznicia caracteristică acestor specimene. Iar eu i-am răspuns atât de sincer. Am vorbit de fapt cu un străin. Mare lucru dacă nu-i aici cu vreo pipiţă”. Exact în acel moment, „pământeanul blând şi fermecător” fu strigat de poetesa-parteneră, aflată undeva în spatele unui tufiş.

— Răule, ce faci acolo? Te pomeneşti că te-ai apucat să curtezi vreo piţipoancă.

„Bine-am ajuns!” se gândi zeiţa.

— Fii liniştită, mă întorc într-o clipă, răspunse Columbescu privind languros spre frumuseţea de bronz a zeiţei. Părea că voia să spună: „Vezi, mă cheamă o alta. Eu am ce face”.

Zeiţei i se făcu scârbă de atâta necredinţă şi nu se putu stăpâni:

— Dispari din faţa mea, Don Juan ticălos! Din acest moment nu mai eşti oaspetele meu. Ia-ţi tălpăşiţa şi caută-ţi alte gazde, care să-ţi suporte grosolăniile! Pe planeta aceasta nu mai e loc pentru tine.

Adrian Columbescu luă în râs seriozitatea frumoasei „actriţe”. Crezu că e vorba de o comedie din acelea pe care le joacă femeile prea senzuale pentru a-şi înfrâna pornirile şi a câştiga timp în faţa partenerului. Tot cam în acelaşi fel a interpretat şi plecarea ei bruscă şi hotărâtă. Pământeanul era sigur că după câţiva paşi ea se va opri, va privi în urmă, aşteptând ca el s-o recheme.

Dar nu s-a întâmplat aşa. Frumoasa „actriţă” a dispărut curând în desişul pădurii, iar lui Adrian Columbescu nu i-a mai rămas altceva de făcut decât să se

întoarcă la poetesa ce-l aştepta, în spatele tufişului, tolănită pe iarbă şi cu braţele deschise spre simpaticul ei mire de o zi.

Dar stupoare! Dincolo de tufiş pământeanul nu găsi nicio mândră cu braţele deschise, ci „delegaţia” de artişti cu care se întâlnise înainte de intrarea în împărăţia tavernelor. Numai că acum Adrian Columbescu nu putu citi pe feţele gazdelor sale niciun fel de amabilitate, nici măcar o fărâmă de bunăvoinţă, ci, dimpotrivă, ostilitate, dispreţ, intoleranţă.

— Amice sperjur, aventura dumitale pe planeta noastră s-a încheiat. În câteva minute părăseşti tărâmul nostru! Noi te conducem până la navă din porunca preabunei noastre Zeiţe Protectoare. De fapt n-ai merita nici atât.

Pământeanul înţelese că lucrurile au luat o întorsătură neaşteptată şi total defavorabilă pentru el şi că deci nu e momentul să comenteze porunca ce i s-a dat.

„Unde-o fi marele meu prieten şi protector?”

Urcă în navă, salută „delegaţia” şi apăsă pe butoane. Mica lui cuşetă îşi luă obişnuitu-i zbor spre neanturi.

Visul s-a destrămat. Ca şi poezia ce l-a însoţit…

URMĂRI GROAZNICE

Acea unică şi nesfârşită poveste de iubire îl făcuse pe pământeanul rătăcitor privite aştri să uite şi de invidie, şi de gelozie, şi de ură, şi de delaţiune. Planeta artiştilor, pe care fusese nevoit s-o lase de mult în urmă, îi părea acum un adevărat paradis. Adrian Columbescu avea senzaţia că trăise apogeul fericirii cu care poate fi învrednicit un om şi de aceea nu-i mai păsa ce o să urmeze. Zbura aşa în neştire.

La un moment dat îi veni totuşi să schimbe câteva cuvinte cu Harţabala. Privi în toate direcţiile, dar nu descoperi nava „pătratului imperfect”. Se nelinişti. „Oi fi fost părăsit în hăul nesfârşit al Universului? Să nu respecte Harţabala instrucţiunile primite de la «cel mai pătrat dintre capete»? Dar de fapt eu nu ştiu exact ce i-a

comunicat comandantul Harţabalei. Am auzit doar ceea ce a spus cu voce tare. Dacă i-o mai fi şoptit ceva sau i-o fi transmis prin semne necunoscute mie? Hm! Şi totuşi nu! Brăţara mea traduce tot, chiar şi semnele nonsonore”.

Dorind foarte mult să-l intercepteze pe însoţitorul său, pământeanul începu să apese din nou pe butoanele din interiorul cuşetei sale zburătoare. Ca şi alte dăţi, nava îşi schimbă de câteva ori direcţia, pentru ca peste puţin timp să se apropie de o nouă planetă, un nou astru sau un nou satelit. Nu-l miră deci întâlnirea cu un alt corp ceresc. Deşi surprizele nu se lasă în general aşteptate. Dar parcă nici surprizele nu mai sunt surprize când se adună multe laolaltă.

Aşa că pământeanul nostru întâmpină cu o oarecare indiferenţă şi chiar cu apatie noul astru ce-i ieşise în cale. La aterizare nu observă nimic „anormal”, ceea ce-i dădu curaj să colinde aşa în neştire, ore în şir, regiuni întinse ale planetei.

În cele din urmă obosi şi-şi căută un loc potrivit pentru popas. Abia atunci observă că ceva nu era în regulă pe noul astru. Şi, cu toată oboseala, încercă să examineze lucrurile mai atent. Atunci îşi dădu seama că un copac nu seamănă cu altul şi nici cu el însuşi. Aşa, întreaga vegetaţie. Fără a dispune de cine ştie ce cunoştinţe de biologie, Adrian Columbescu înţelese că nici cu animalele lucrurile nu stau mai bine. „Şi-apoi de ce nu întâlnesc oameni sau alte fiinţe raţionale? S-au ascuns de mine? Sau nu există asemenea fiinţe? Nu s-a ajuns aici la o evoluţie superioară a animalelor? Totuşi, planeta pare să respire a civilizaţie sau măcar a urme de civilizaţie. Exact aşa este! Uite nişte ruine!”

Pământeanul se porni să cerceteze amănunţit lucrurile. Văzu mai întâi nişte bucăţi de metal ultraruginit. Se apropie. Înţelese că odată cu astea au alcătuit un plug. Civilizaţie, deci! Numai fiinţele raţionale îşi pot confecţiona unelte.

Un ţipăt strident îl făcu să-şi întrerupă pentru

moment investigaţiile. Tresare de spaimă. „Ce-o fi?” în acelaşi moment se iveşte o arătare ce aduce a fiinţă omenească. Se apropie, trăgând un picior, ca sergentul lui Vasile Alecsandri. „Ba nu! Numai de departe mi s-a părut a fi om”. Şi totuşi. Apropiindu-se şi mai mult, arătarea se făcu om. E adevărat că avea o fizionomie ciudată. Iaca, mai vin şi alţii! Nu vin grupaţi, ci împrăştiaţi: „un grup de împrăştiaţi!”

Câte minuni deodată! Individul care s-a apropiat cel mai mult de Columbescu are nasul cât un dovlecel. Gura îi este sucită şi arată ca o rană deschisă. O ureche mare, clăpăugă şi alta mică. Înfăţişarea lui te îngrozeşte. Degeaba încearcă pământeanul nostru să intre în vorbă cu el, că nu reuşeşte. Mutilatul nu răspunde la semnalele lui Columbescu (sau nu traduce brăţara?).

Prin faţa lui Adrian trec alţi indivizi ca într-un carnaval al groazei. Unul are limba atât de mare, încât nu-i încape în gură şi-i atârnă peste bărbie. Altul, cu buzele şi urechile răsucite, cu mâinile pe jumătate. Văzându-i aşa goigoluţi şi diformi, te apucă scârba şi întristarea, îţi face impresia că ai nimerit într-o lume a sluţeniei şi sălbăticiei, în care defectele se afişează cu oarecare voluptate. În plus, remarcăm străduinţa de înmulţire a acestor diformităţi. Pocitaniile astea se împerechează chiar aici în văzul tuturor.

Columbescu s-a îngrozit de tot. Vrea să părăsească imediat planeta. Ceea ce-l reţinuse până acum a fost foamea şi, evident, speranţa de a găsi ceva de mâncare. Acum şi foamea i-a dispărut sau mai exact, pofta de mâncare. „Ăştia cu ce s-or fi hrănind. Pun pariu că n-au văzut un fier de plug. Nu ştiu şi nu vor să folosească unelte. Constituie ultima fază din degenerarea unei specii. Nu pot fi în niciun caz fiinţe pe cale de evoluţie”.

Se îndepărtează, îndreptându-se spre zona în care lăsase nava. În drum se întâlneşte cu un grup de indivizi mai puţin pociţi. Încurajat, încearcă să intre în vorbă cu ei. Aparatul traduce, dar cu multă greutate. Parcă ar avea

defecţiuni. În orice caz, Columbescu înţelege câte ceva. Îşi dă seama că interlocuitorii săi au un vocabular foarte redus şi rudimentar. Discuţia se bazează în special pe intervenţia unui bătrân sosit la urmă. Acesta vorbeşte mai desluşit şi cu cuvinte mai alese. De aici, Columbescu deduce că pe această planetă limbajul nu este în evoluţie, ci pe cale de dezagregare.

— Din ce trăiţi? Ce mâncaţi? întreabă pământeanul.

— Ce găsim: frunzele unor plante, fructe, rădăcini.

— Animale nu mâncaţi?

— Ba da, când putem prinde câte ceva.

— Şi le mâncaţi crude?

— Da. Am auzit din bătrâni că părinţii părinţilor noştri, în vechime, frigeau carnea la foc. Noi n-avem foc decât atunci când plouă şi trăsneşte. Dar de la trăsnet ne e frică să reţinem focul: Dar dacă ăsta aduce alt trăsnet?

— Şi n-aţi avut niciodată foc?

— Ba da, ţi-am mai spus. Părinţii părinţilor noştri… dar de când cu focul cel mare, numai suferinţă am avut…

— Când a fost focul cel mare? întreabă, surprins şi interesat în acelaşi timp, Columbescu.

— Demult, demult. Aşa am auzit pe când eram copil. Demult, demult oamenii foloseau focul pentru casele lor şi trăiau bine, dar nişte zei ce nu se înţelegeau între ei au aprins focul cel mare. Atunci a ars toată lumea.

— Cum „toată lumea”? Dar voi n-aţi scăpat?

— Noi nu eram pe lume.

— Bine, bine, dar strămoşii voştri…

— Da, părinţii părinţilor noştri trăiau prin nişte văgăuni. De-acolo ei numai au văzut focul cel mare. Toţi cei care l-au văzut s-au îmbolnăvit şi şi-au schimbat înfăţişarea până ce au ajuns aşa cum suntem noi. De atunci ne merge tot mai rău. Ne pocim şi ne ticăloşim cu fiecare zi care trece.

Pământeanul a mai discutat mult cu bătrânul, singurul care-i putea satisface curiozitatea în legătură cu

peisajul atât de jalnic de pe această planetă. Ceilalţi ascultau şi mai că nu pricepeau nimic. Columbescu a înţeles atunci mai bine frământările veacului al XX-lea terestru în legătură cu pericolul războiului atomic.

ÎNTOARCEREA

A trecut multă vreme de când pământeanul rătăcitor nu l-a mai văzut pe Harţabala. Acum când se pregăteşte să părăsească oribila planetă a dezmoştenitilor sorţii, Adrian Columbescu simte că ar avea nevoie de ajutorul şi de sfatul bunului său tovarăş de drum. Pentru întâia oară de la pornirea în neobişnuita-i şi neaşteptata-i călătorie, pământeanul se simte totalmente dezolat. Şi-a pierdut încrederea în sine, în posibilitatea de a se mai întoarce acasă; a pierdut orice curiozitate în legătură cu surprizele pe care i le-ar mai putea oferi Universul. Acum nu mai doreşte nici să vadă noi planete cu fiinţe raţionale, nici să compare Terra cu alţi aştri, nici să se distreze pe seama ignoranţei sau fuduliei unor indivizi care se cred centrul Universului. Nu-l mai interesează nici amorul, nici zâmbetul fecioarelor naive, nici ocheadele atotştiutoarelor zâne-zeiţe.

Dar, fireşte, că nici nu doreşte să rămână pe această planetă blestemată. Aşa că se grăbeşte spre cuşetă. Cu toată starea de inerţie ce-l stăpânea, la intrarea în navă observă că cineva vizitase căsuţa lui zburătoare şi potrivise într-un fel ciudat butoanele. În primul moment, se gândi că „vizitatorul” n-ar fi putut fi decât un răufăcător. „Lucrul cel mai înţelept pe care-l pot face deci este să aduc butoanele în poziţia obişnuită. Dar ce-i aceea «poziţie obişnuită»? Am eu vreo idee în această privinţă? Dac-aş fi ştiut acest lucru, de când m-aş fi întors pe Terra! Sau poate n-am vrut?!”

Dezolat cum era, Adrian Columbescu renunţă la gândul de a aduce nava în poziţia „normală”. „La urma urmei ce mi se poate întâmpla? Să fiu azvârlit pe o nouă planetă. Dar mai rău ca aici nu poate fi nicăieri. Aşa că lucrul cel mai important este să părăsesc acest pământ al disperării şi al degenerării”. Şi apăsă pe butonul de

decolare. Era de altfel singurul buton a cărui destinaţie reală ajunsese s-o cunoască în această lungă şi turmentată călătorie. Cuşeta îşi luă zborul obişnuit cu viteză superlumină. Pasagerul privea neliniştit dansul aştrilor şi galaxiilor, fără a putea să-şi explice starea sa de spirit. Şi nici măcar dorinţele. Era obosit? Era preocupat de ceea ce urmează? Spera să ajungă curând pe Terra? Greu de spus. Cert este că nu se întinde să doarmă, dar nici nu priveşte cu interes mişcarea fascinantă a Universului.

Nu se ştie cât a durat această stare de incertitudine a pământeanului rătăcitor printre stele: un ceas, trei, o zi întreagă... Într-un târziu, când inerţia sa începu să slăbească şi în ochi îi apărură luminile curiozităţii, Adrian Columbescu întinse mâna spre un obiect mărunt, puţin cam ciudat la înfăţişare şi despre care era sigur că nu face parte din „bagajul” navei. „Răufăcătorul! îl străpunge gândul pe călătorul nostru. Vrea să mă distrugă! Nu se mulţumeşte cu o planetă. Mai vrea şi un individ singuratic”. Gândul acesta şi-l reconsideră însă repede. Moşneagul îi spusese că zeii din vechime au distrus planeta, pentru că nu s-au înţeles între ei. Deci nu un individ venit din afară. Or, „zeii” aceia au murit odată cu „focul cel mare”.

„Dar ouşorul pe care-l am în faţă poate fi totuşi o bombă atomică: în miniatură, ultraperfecţionată”. De frica unei eventuale explozii, Adrian Columbescu nu se atinse multă vreme de oul zgrunţuros ce poposea într-unul din colţurile dulapului său zburător. Totuşi, nu putu rezista la infinit. La un moment dat lui Columbescu îi fu chiar ruşine („autoruşine”! pentru că se afla singur în navă) de curiozitatea sa neastâmpărată. Şi-şi aduse aminte de două lucruri deodată: că prietenii şi colegii săi obişnuiau să-l supranumească Zglobiu, poate şi pentru firea lui neastâmpărată; că atâta nestăpânire nu s-a mai pomenit de la Eva încoace. Or, el nu era femeie şi nici personaj de legendă biblică. Deci ar trebui să-şi înfrâneze pornirile. Până când? Această întrebare sfredelitoare nu l-a mai

părăsit. Rezultatul firesc a fost atingerea obiectului. Fireşte, o atingere fină. Dar nu s-a oprit aici. A luat ouşorul în mână. L-a pipăit cu grijă pe toate feţele. Apoi i-a căutat vreo eventuală crăpătură. Da!

Oul se putea deschide, precum cutia sferică în care se află numerele de loto.

Şi ce credeţi că a găsit înăuntru? Un magnetofon în miniatură. Iarăşi s-a temut. Ştia că au existat magnetofoane care puse să funcţioneze declanşau explozii, puneau în mişcare cele mai diverse mecanisme, ba chiar întrerupeau sărutul a doi îndrăgostiţi. „Ăsta ce-ar putea provoca? Explozia navei? Devierea rutei?”

Adrian Columbescu îşi asumă toate riscurile: îi dădu drumul. Bucurie! Nici explozie, nici schimbare de orbită! Sigur, pericolul n-a fost evitat în totalitate. Poate urma o comandă, care să declanşeze…

Dar nu-i aşa! Banda începe să vorbească:

— Pământeanule, pământeanule, frate, ascultă-mă! îţi vorbesc eu, supusul tău servitor şi prieten. Sunt eu, Harţabala…

Lui Adrian Columbescu îi venea să plângă de bucurie şi să exclame: Te recunosc, te ştiu şi mă bucur. Nu mă tem de nimic. Deci tu ai pătruns în navă. Tu ai aranjat butoanele. Nu mă mai tem de nimic. Totul va fi bine.

— … Te invidiez nespus de mult. Tu te întorci pe

Terra, planeta visurilor mele. Îţi mărturisesc acum ceva ce n-am putut să-ţi spun înainte. Eu sunt pământean ca şi tine. Dar am fost răpit pe când eram copil de o expediţie a „capetelor pătrate”. Pe vremea aceea pământenii abia se ridicaseră doi-trei metri de la sol. Adu-ţi aminte de Bleriot, Vuia şi Vlaicu. M-au îmbăiat în văpăile lor, prefăcându-mă nemuritor. Apoi m-au crescut în spiritul planetei, dându-mi forma pe care mi-o ştii. Dar n-am ajuns şi nu pot ajunge vreodată la perfecţiunea concetăţenilor mei. Voi fi mereu un „cap pătrat” imperfect şi deci un slujbaş inferior. Tu, în schimb, dragul meu prieten, te întorci acolo pe acel tărâm de vis de la poalele Carpaţilor,

Anzilor sau Himalayei. Vei participa la cursele de cai, la spectacolele de operă din arena Veronei, la târgul de fete de pe muntele Găina. Vei dansa apoi în saloanele Parisului, în grădinile palatului Schönbrunn şi-ţi vei petrece vacanţele în castelele de pe Valea Loarei. De acolo vei mai face câte o escapadă la Paris pentru a-ţi reîmprospăta garderoba şi a-ţi reîntineri amorul. Eu însă… eu voi păzi mereu nenorociţi, pe cei care nu reuşesc să descopere hoţiile săvârşite împotriva lor. Iartă-mă, n-am să mai vorbesc despre mine. Soarta mea e pecetluită definitiv. Nu se poate schimba nimic…

„Bietul Harţabala! Parc-am bănuit că e pământean. Şi încă din secolul meu, adică al revelioanelor mele. Să ştii că mi-a trezit apetitul pentru cercetări mai aprofundate şi mi-a schimbat parţial optica. Eu m-am ocupat până acum mai ales de deceniile IV – VIII, de era televizoarelor, a radioului, a propagandei obişnuite desfăşurate prin intermediul tuturor mijloacelor numite atunci mass-media. Trebuie să-mi îndrept privirile şi spre începutul secolului. Din moment ce şi-l aminteşte Harţabala cu atâta nostalgie, înseamnă că a fost plăcut şi interesant.

— … Voi vorbi deci de tine. Te întorci acasă. Sigur! Nu atinge niciun buton! Totul e pregătit spre a străbate galaxiile în zbor continuu, neîntrerupt. E reglată şi aterizarea, deşi aici s-ar putea să ai unele dificultăţi. Nu te speria, e vorba de incidente minore care ar putea să întârzie cu câteva ore cosmice aterizarea…

„Ore cosmice! Ce vrea să zică? Asta ar putea însemna pentru mine zile sau ani? Doamne fereşte! Harţabala e bun însă. Mi-ar explica şi m-ar preveni dacă ar avea o importantă majoră acele ore cosmice…”

— … înainte de a ne despărţi definitiv, ţin să-ţi mai spun ceva. Pe pământ te pot aştepta nişte surprize. Unele ar putea fi neplăcute. Îmi pare rău că nu dispun de date concrete în această privinţă. Te-aş ajuta cu cea mai mare plăcere. Te-aş preveni, dar nu ştiu nimic precis. În orice caz, nu te speria. Nu vei găsi căpcăuni în loc de oameni. Şi-

acum, iubite prietene, adio! Du pe Terra mea, pe Terra noastră, gândul bun al unui om ce şi-a pierdut condiţia de pământean, dar nu şi amintirea acelui minunat tărâm de basm. Fie ca nostalgia mea să se transforme în forţă creatoare, constructivă, care să înlăture cu timpul răul din întregul Univers. Atunci poate şi eu…

Aici banda s-a întrerupt.

„Bietul Harţabala! Cât de mult aş dori să-l pot ajuta”!

Cu aceste gânduri, Adrian Columbescu se despărţi definitiv de credinciosul său tovarăş de drum, scutier, „înger păzitor” şi consilier. Privirea sa se îndreaptă acum spre Pământ cu interes, cu speranţă. Simte cum îl inundă dorul de cei dragi, de familie, de prieteni, de colegi şi de munca lui atât de interesantă. „Surprize! Oare ce surprize mă pot întâmpina la coborârea pe străvechea Terra?” Dar iată! în faţa lui Columbescu se arată globul rotund, atât de cunoscut încă din primii ani ai zborurilor spaţiale. Cuşeta se apropie vertiginos de sfera terestră. Columbescu distinge acum contururile continentelor. Ochilor lui i se arată când Asia, când Europa, când America. Emoţiile cresc, se amplifică. Aşteaptă să vadă piscurile Carpaţilor şi ţărmul atât de cunoscut al Mării Negre. Stupoare! Un văl cenuşiu acoperă totul. Pământul a dispărut! Simte o căldură toridă. Ce Dumnezeu, doar nu mă apropii de soare? Ba chiar aşa! Globul galben e mai mare, tot mai mare. După o clipă însă vede albastrul înstelat al bolţii cereşti. Calea Laptelui! „Deci nu sunt departe de Terra”. Numai că poziţia stelelor, a constelaţiilor se schimbă necontenit. Şi foarte rapid. Lui Columbescu îi vine să apese pe butoane pentru a-şi îndrepta din nou cuşeta spre Pământ. Dar pe care butoane? îşi aminteşte sfatul Harţabalei. Deci nu! Nu e voie să se atingă de butoane.

„Bravo Harţabala! Ce bine m-ai învăţat. Mă puteam trezi din nou azvârlit spre cine ştie ce abisuri ale Universului”.

Acum nava se îndreaptă din nou, încet, dar sigur, spre Pământ. Adrian vede iarăşi conturul continentelor, ba

şi piscurile Alpilor. Iată Gibraltarul, Sicilia, iată călcâiul cizmei italice! Iată Dunărea! Nava aterizează. În faţa lui Columbescu se întinde în dreapta Câmpia Română, în faţă Marea Neagră, în stânga Podişul Transilvaniei. Cuşeta s-a aşezat pe coama Carpaţilor. De aici, astronautul va coborî cu alte mijloace până în Poiana Amintirilor.

Surprizele însă abia acum încep. Pe pământ nimeni nu-l aşteaptă cu flori. Şi nici măcar cu curiozitate. Trece pe lângă Platforma Pietrosul care se află la o oarecare altitudine. E salutat indiferent de câţiva colegi de-ai lui Laurian. Nimeni nu se miră că-l vede. Ba parcă unul se uită mai lung la el, ca spre a spune: da ce s-o fi întâmplat cu ăsta? De ce arată atât de schimbat la faţă? Coborând, Adrian se apropie de Poiana Amintirilor. Acolo se află I.C.S.T., locul său de muncă, iar în apropiere casa. „Să intru oare pe-aici ori să mă duc direct acasă? Oricât ar fi de important locul de muncă, după o atât de lungă absenţă trebuie să mă duc mai întâi acasă".

Dar acasă Adrian Columbescu nu găsi pe nimeni: nici soţia, nici fiica, nici pe Ovidiu. Se uită la ceas. „Copiii trebuie să fi venit de la grădiniţă. Poate Ovidiu nici nu s-a dus". Băiatul fiind foarte mic încă (abia trecuse de 3 ani) nu frecventa cu absolută regularitate căminul-grădiniţă. Fetiţa în schimb avea cinci ani şi în curând trebuia să se ducă la şcoală. Cum în vremea din urmă între ultimul an de grădiniţă şi primul an de şcoală nu se prea putea face o deosebire netă, frecvenţa era obligatorie pentru Claudia.

„Ce să fac? Să aştept? Să întreb Centrul de comunicaţii unde se află nevastă-mea? Doamne, ce surpriză neplăcută! Şi eu care credeam că pe Terra toată lumea mă aşteaptă cu răsuflarea întretăiată!" Adrian Columbescu căzu într-un fel de moleşeală, de inerţie şi de neputinţă. Multă vreme rămase singur cu gândurile sale. Intre aşteptările sale şi realitatea cu care s-a întâlnit pe Terra diferenţa era prea mare, derutant de mare.

Într-un târziu se trezi din somnul acesta forţat. Atunci observă anumite lucruri care-l uimiră. În camera sa

de lucru se afla videograful vechi, părăsit în urmă cu patru ani. „Doamne, doar n-a ajuns Maria să vândă videograful nou vreunui puştan ambiţios? În paranteză fie zis, acum în anul 2201 nu mai există comerţ în sensul strict al cuvântului. Oamenii îşi procură obiecte în funcţie de necesităţi. Se înţelege însă că obiectele noi nu ajung de la început pentru toată lumea. Ele se distribuie mai întâi celor care au strictă nevoie de ele şi pe măsura fabricării se satisfac şi alte cereri. Există însă indivizi care ţin să aibă din primul moment noul produs. Şi atunci fac orice spre a convinge pe vreunul dintre posesorii de drept să renunţe la obiectul „trufanda” în favoarea lor. Adrian Columbescu îşi aminteşte că Maria l-a întrebat în urmă cu patru ani de ce ţine neapărat să aibă noul videograf.

— Vrei să te fuduleşti? Ce, ăsta pe care-l avem nu-i bun? adăugase ea.

— Fireşte că-i bun, dar cel nou e şi mai bun. De ce să nu-l iau dacă mi se oferă? Nu-ţi mai spun că un refuz ar putea fi interpretat drept neîncredere în tehnica nouă. Şi atât aşteaptă deştepţii de pe platforma Pietrosul, să mă poată numi şi retrograd.

Mă rog, fă ce vrei. Dar să ştii că deja am fost asaltată de băieţandri şi de fetişcane care ar vrea să pună mâna pe videograful ăsta. Mă roagă să te conving să renunţi la el.

— Aaa, de-aceea vrei tu să…

— Nu, nici vorbă! Pentru mine e totuna.

„Minune! Dar patul lui Ovidiu unde este? Adrian înlemni. Prin minte îi trecură tot felul de gânduri negre. Inima începu să-i bată mai tare. „Ovidiu! Trebuie să pun capăt stării de incertitudine în care mă aflu. Nu mai rezist”.

Porni în goană spre ICST. Avea senzaţia că acolo se află soluţia tuturor enigmelor ce-l copleşeau în aceste momente.

Într-adevăr! în sala de oaspeţi a institutului o găsi pe Maria stând de vorbă, puţin îngrijorată, cu unul din colegii săi.

— Adrian! Adrian, tu eşti? Şi Maria îi sări în gât. De ce m-ai făcut să aştept atâta fără să-mi dai vreo veste? continuă ea.

Columbescu nu înţelegea nimic. Nu ştia deci ce să-i răspundă. Atitudinea Mariei, dar mai ales a colegului, care nu-l îmbrăţişă şi nici nu fugi să dea alarma în institut că s-a întors călătorul printre aştri îl derută complet.

— Doamne, dar ce s-a întâmplat cu tine, iubitule? îl întrebă mai mult decât mirată Maria. De ce-ai îmbătrânit atâta? Uite, ai şi fire albe. Acum două zile, când ai plecat, arătai altfel. Iartă-mă nu vreau să te jignesc, dar ţie ţi s-a întâmplat ceva.

„Două zile! Să fi trecut numai două zile aici pe Pământ de când am plecat eu? Asta o fi relativitatea! Niciodată n-am ştiut ce-i cu variaţia spaţiului şi timpului în raport de viteză".

— De ce nu zici nimic, puişor? Şi pe Claudia nici n-o vezi. De-ai şti cât te-a aşteptat!

— Ovidiu! Dar Ovidiu unde e? întrebă cu voce tremurândă Adrian.

— Ce Ovidiu, iubitule?

Acum colegul Bahramian o porni să dea alarma în institut. După mutrele pe care le făceau cei care intrau, unul câte unul, în sala de oaspeţi, Columbescu înţelese însă că alarma lui Bahramian nu avea nicio legătură cu întoarcerea sa victorioasă din lunga călătorie printre aştri.

— Ovidiu, Maria! repetă Columbescu tot mai disperat şi tot mai dezarmat în faţa atitudinii ciudate a soţiei şi a colegilor lui. Am trecut pe acasă. Lipseşte patul lui Ovidiu.

— Mergem acasă, iubitule! Eşti foarte obosit. Acum sărut-o pe Claudia. De după fotoliu zbughi o fetiţă de un an şi ceva care semăna cu Claudia, mică. Instinctiv, Adrian Columbescu o prinse, o ridică în braţe şi o sărută. Apoi, fără să mai privească înapoi şi fără să-şi salute colegii uimiţi, dar şi neprietenoşi, o porni spre casă.

Pe drum, se dezmetici. Sau măcar bănui despre ce ar putea fi vorba. Intrat în casă, o întrebă pe soţia sa:

— În ce an suntem, Maria?

— De ce mă întrebi? E scris şi pe calendarul electronic din faţa ta.

Columbescu ridică privirea. „Da, asta e!” Calendarul electronic arăta anul 2197, luna aprilie, ziua 25.

„Deci eu mă aflu în anul 2201, iar ceilalţi pământeni în 2197”. După câteva clipe de reflecţie izbucni:

— Dar e absurd! Eu aş putea fi mai înainte sau mai în urmă, voi însă n-aveţi cum şi în 2197. Doar am petrecut împreună, aici pe Terra, revelionul dintre 2200 şi 2201. Or, timpul e ireversibil! Nu v-aţi putut întoarce cu aproape patru ani în urmă.

— Linişteşte-te, dragul meu! Eşti obosit. Poate vrei puţin ceai.

— Nu vreau niciun ceai! Doresc să-mi răspunzi la câteva întrebări.

— Imediat, iubitule. S-o culc pe Claudia.

— De ce s-o culci? E atât de cuminte! Nu ne deranjează. Şi întorcându-se spre micuţă: Aşa-i, puişor? Tu n-ai să plângi.

Fetiţa privea neîncrezătoare spre tatăl său. Nu se temea de el, dar nici nu dorea să-i sară în braţe.

— Să ne aşezăm, Maria! Prima întrebare: De câtă vreme lipsesc eu de-acasă, după părerea ta?

— De două zile, ţi-am mai spus.

— Şi unde plecasem în urmă cu două zile?

— Ai şi uitat? în America. Voiai să ştii dacă indienii din rezervaţiile secolului XX sărbătoreau revelionul şi în ce fel.

— Da, mi-aduc aminte. Câte lucruri interesante am aflat eu atunci! Ce interesante mentalităţi am găsit la nenorociţii ăia, sechestraţi în ghetourile moderne ale bogatei Americi! Dar, tu, iubita mea soţie, nu-ţi aminteşti că din America m-am întors abia după o lună? Sigur, am clevetit destul prin videotelefon în acest interval de timp. Şi când m-am întors ţi-am adus obiecte de artizanat de ale

indienilor: un arc cu săgeată, un scut, un coif cu creste, un leagăn în miniatură şi nu mai ştiu ce nimicuri.

— Să-ţi răspund? zise Maria.

— Desigur. De aceea te-am întrebat.

— De la plecarea în America nu te-am mai văzut până azi. Şi n-a trecut o lună de atunci, ci numai două zile. Acum să te întreb eu ceva. Accepţi?

— Fireşte. Sunt curios să văd ce se întâmplă.

— Cât crezi că a trecut de la concediul nostru în Kilimandjaro?

— Cât? Patru ani şi ceva. Îmi aduc aminte că acolo am făcut revelionul 2196 – 2197. Aş vrea să-ţi mărturisesc că eu nu ştiu cu precizie ziua şi luna în care mă găsesc. Am plecat de pe Terra pe la ora trei, în noaptea de revelion, deci în ziua de 1 ianuarie. Anul ţi l-am mai spus: 2201. Zborul meu printre aştri n-a putut dura mai mult de… două, două luni şi jumătate. Deci m-aş afla prin 10 martie 2201. Claudia are deci cinci ani şi o lună, Ovidiu trei.

— Bine, dragule, dar tu n-o vezi pe Claudia? Aşa arată o fetiţă de cinci ani?

— O văd. Dar eu am cunoscut-o şi la cinci ani… aproape cinci ani. Să nu mai lungim vorba, iubita mea. Mie mi s-a întâmplat ceva cu totul ciudat. Poate am trecut într-o altă emisferă a Timpului. M-am întors acasă pe „cealaltă parte”. Ştii, ca şi cum m-aş fi întors din America prin Japonia şi Turcia.

— Păi, pe-acolo te-ai şi întors!

— Deci, ţi-ai adus aminte!

— Nu, iubitule. Am văzut. Fiind neliniştită că nu-mi dai veşti, am fost şi pe Platforma Pietrosul. Laurian şi cu colegii săi te-au căutat. Şi te-au prins pe ecranul lor. Te-am văzut zburând deasupra Himalayei. E adevărat că ne-am mirat noi puţin. Aparatul tău de zbor era deosebit de cel cu care ai plecat. Dar ne-am gândit că ţi-or fi schimbat americanii mondoplanul, lăudându-se că al lor e mai perfecţionat.

— Ei, da! M-aţi văzut. E sigur. Numai că nu veneam din America, ci de undeva din străfundurile Universului, pe unde se poate ajunge doar cu viteze superlumină.

— Ce-ai spus? Tocmai tu? Nu-ţi aduci aminte cum ţi-ai bătut joc de Laurian şi de colegii lui acum trei ani, când au fondat pe Platforma Pietrosul Staţiunea Pilot a Vitezelor Super-Lumină (SPVS-L)?

— Ba da. Dar tot eu sunt primul om care am zburat în Univers cu o navă având viteză mai mare decât a luminii.

Maria s-a speriat de „enormitatea” pe care a auzit-o. Dar mai exact, a înspăimântat-o elanul, vigoarea şi credinţa cu care soţul ei a făcut această afirmaţie. Din acel moment, timp de un an, între cei doi soţi nu s-au mai purtat asemenea discuţii. Bănuim cu toţii care era părerea Mariei Columbescu despre soţul ei.

Între timp însă minunile pe care le povestea Adrian s-au răspândit pe tot pământul. Multă lume şi-a adus aminte de vrăjitorii veacurilor trecute şi se prezicea o reînviere a acestei practici. Oameni mai slabi din fire au chiar venit la Adrian să le ghicească viitorul.

— Eu nu sunt nici vrăjitor şi nici profet, le-a răspuns el necunoscuţilor. Am doar amintiri. Şi amintiri despre oameni pe care nu i-am cunoscut niciodată nu pot avea.

— „Amintiri despre viitor” l-a luat cineva în zeflemea.

— Despre viitor, dacă-ţi plac paradoxurile! mai exact despre viitorul dumitale şi despre trecutul meu.

— În afară de faptul că dumneata vei avea un copil pe care-l va chema Ovidiu şi că SPVS-L va construi o navă cu viteză superlumină, n-ai mai prezis nimic. Or, toată lumea ştie că asta nu înseamnă nimic. E aşa de mare lucru „să prezici” că vei avea un copil peste un ştiu că te luni şi că se va numi Ovidiu? în ceea ce priveşte nava cu viteză superlumină, prezicerea s-ar putea împlini peste câteva decenii. Între timp dai elan şi bucurie cercetătorilor de pe Platforma Pietrosul.

— Ascultă, amice, oricine-ai fi. Nu te cunosc. Dar răutatea şi viclenia nu-ţi fac cinste. Eu n-am spus că voi

avea un copil peste câteva luni, ci peste *douăsprezece.* Şi – asta nu se poate *prezice,* cum vrei dumneata să mă discreditezi. Deci ţine minte. Peste douăsprezece luni. Atunci în casa aceasta se va sărbători botezul fiului meu Ovidiu. Dacă te vei lepăda de ticăloşia de astăzi, te-ai putea număra printre invitaţii la petrecere.

— N-am nevoie.

— Cu atât mai puţin am eu. În ceea ce priveşte nava cu viteză superlumină, n-am făcut preziceri valabile câteva decenii de-acum înainte. Am spus că în noaptea de revelion 2200 – 2201 o navă cu viteză superlumină îşi va lua zborul de pe Platforma Pietrosul. „Doamne fereşte! Ce-am spus? Asta înseamnă că tot eu…”

— Uite, noi te ascultăm cu respect, Adriane, zise prieteneşte colegul Hasan Badri, care se ocupa în cadrul ICST de studierea erotismului în poezia medievală de până la Dante. Totuşi nu ne-ai dat o dovadă imbatabilă cu privire la autenticitatea „amintirilor tale despre viitor”. Iartă-mă, nu ştiu cum să le numesc altfel.

— Dragă Hasane, eu nu sunt un vrăjitor care-şi câştigă pâinea cu magii şi care are (sau avea cândva) nevoie să-şi dovedească, puterile. Eu vreau să mă întorc la munca mea, să scriu tratatul despre revelioanele secolului XX. Respectiv să-l continui.

— Totuşi… Ai stârnit vâlvă, interes. Eşti dator să mergi până la capăt.

— Am mers. Am afirmat două lucruri care pentru mine *s-au întâmplat,* pentru voi *se vor întâmpla* peste un an, respectiv peste trei ani şi opt luni.

— N-ai putea prevedea ceva care se va întâmpla peste două ceasuri, peste o zi?

— Depinde. Depinde dacă-mi pot aduce aminte ceea ce s-a întâmplat acum patru ani. Dacă ar fi vorba de un eveniment major… Deci în cât suntem astăzi? După calendarul nostru, 25 aprilie 2198. Da, am găsit! Peste şase zi le e întâi mai. Staţi! Iertaţi-mă, m-am zăpăcit de tot din moment ce vă întreb pe voi. Da, am găsit! Ce oră e? E

ora patru după-amiază aici. Trebuie să mai aşteptăm circa trei sferturi de ceas. Iată despre ce este vorba. O bună parte dintre voi ştiţi că portughezii îşi sărbătoreau ziua naţională la 25 aprilie, aniversarea revoluţiei din 1974. Descendenţii sau cei care se mai cred descendenţi din portughezi se duc la 25 aprilie la Lisabona sau la Porto pentru a-şi aminti de bravura strămoşilor lor. Ei, în 25 aprilie 2198 un grup de entuziaşti din aceştia au organizat un fel de paradă maritimă la Porto, pe câteva vase reconstituite. Din cauză că au dat prea multă importanţă fastului şi… vinului roşu local, una din şalupe s-a scufundat. Nenorocirea s-a petrecut atât de rapid, încât practic nimeni n-a apucat să coboare de pe vas vreo barcă de salvare. Atunci s-a dat alarma în port. Veselii marinari au fost salvaţi unul câte unul de către elicopterele submarine. Fără intervenţia fulgerătoare a acestora, prietenii noştri s-ar afla poate şi acum pe fundul oceanului. Sau poate nu m-am exprimat bine. Dacă nu vor acţiona fulgerător elicopterele submarine, peste treizeci-treizeci şi cinci de minute…

— Păi, să-i înştiinţăm, zise cineva din mulţime.

— Nu, sări un altul, mai bine să urmărim pe ecrane serbările de la Porto… Dacă ele există, fireşte.

Un ecran mare fu instalat cu rapiditate pe faţada de vest a clădirii ICST.

E inutil să vă spunem că tot ce „a prezis” Adrian Columbescu s-a întâmplat aievea.

De atunci multe s-au întâmplat şi multe s-au schimbat pe Terra. Adrian a devenit un adevărat erou şi o vedetă.

Nimeni nu ştia însă ce se petrece în sufletul său. Nimeni nu bănuia frământările pământeanului rătăcitor printre stele. „Ce voi face în acea fatidică noapte de revelion 2200 – 2201? Voi merge pe Platforma Pietrosul? Dar de fapt acel revelion va avea loc? Eu mă voi afla doar în anul 2205 sau aşa ceva. Deci… Şi de altfel cum să se repete? în fond, asta înseamnă repetare la infinit: iar zbor,

iar rătăcire printre aştri, iar revenire pe Pământ, iar revelion…”

Între timp, Adrian Columbescu îşi trăia, spre uimirea tuturor, viaţa de după revelionul 2200 – 2201, în timp ce restul lumii mergea după „calendarul anterevelion”. Şi nu s-a întâmplat nimic senzaţional. Cel puţin înainte de 31 decembrie 2200 „stil vechi”…

CUPRINS

Lei 6,50